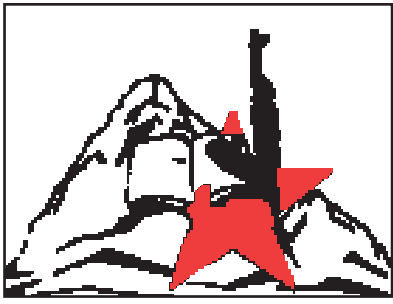

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 17 / Sayı: 215 / Kasım 1999 / 5,- DM

İDAM HALKLARIMIZADIR

Türkiye Cumhuriyeti, Kürt ulusuna karşı sürdürdüğü imha politikasında ısrar ediyor. Yagıtay'da görülen Partimizin Genel Başkanı ve Kürt ulusunun tartışmasız Önderi **Abdullah Öcalan** yoldaşın davası karara bağlandı. Verilen karar halkımız ve insanlık açısından hiçbir meşruiyeti bulunmayan DGM'nin aldığı idam kararının onaylanmasıdır.

PKK Başkanlık Konseyi'nin 25 Kasım tarihli açıklaması 23. sayfada

Türkiye Cumhuriyeti Önderliğimizin, partimizin ve halkımızın son sınırda yaptığı fedakarlıklara olumlu bir yanıt vermemiştir. Aynı zamanda dünyanın ve insanlığın çözümleyici yaklaşımları ve de daha mürekkebi kurumamış AGİT'in İstanbul Deklerasyonu'nun ilkeleri de hiçe sayılmıştır. Genel Başkanımızın yaşamı pazarlık konusu olarak kullanılmaya devam edilmektedir.

Yargıtay'ın Önderliğimizin idam kararını onaylaması, bizzat Önderliğimiz tarafından başlatılan, barış, demokratik değişim ve dönüşüm sürecini riske sokmaktadır. Sürecin gelişmesi için tek taraflı olarak, aldığımız önlemler ve yaptığımız fedakarlıklar Türk devleti tarafından istismar edilmekte bu da partimizin ve halkımızın tahammül gücünü zorlamaktadır.

Yapılması gereken, Önderliğimizin idam kararının durdurulmasından da öteye özgürlüğüne kavuşmasının sağlanması ve Kürt sorununun çözümü için pratikleşecek hukuki ve yasal adımların atılmasıdır, Türk devletinin bu doğrultuda hareket etmesini gerçekleştirmektir. Bunun bir gereği olarak, halkımızın siyasal nitelikteki direnişini güçlendirmeye, uluslararası topluluğu ise çabalarını artırmaya çağırıyoruz.

PKK'de yaşayan sosyalizm
PKK'NİN YAŞAMIDIR

“Sosyalizm eşitlikler.
Parti içerisinde eşitlik
olacak. Parti için sağlam tem-
mel özellikleri olacak. Parti
için sağlam temel
özellikleri ortaya
çıkartacağız. Sosyalizmin
emekçi karakterini ve
sosyalizmin temel ahlakını
esas alacağız. Üretemeyen,
üretimi esas almayan
bir yaşamdan kesinlikle uzak
duracağız.”

Duran Kalkan yoldaşın yazısı 10. sayfada

Yeni Dünya Düzeni
Ortadoğu ve Kürtler

“Kürt sorununun
çözümü, tüm bölge
ülkelerinin çözümüdür.
Bunun çözümsüzlüğü
bölge ülkelerinin de
çözümsüzlük içerisinde
yaşamasıdır.
Aynı şeyi uluslararası
güçler için de belirtebiliriz.
Kürt sorunu çözüme
kavuşturulmadan bölgede
çözüm aranamaz;
YDD kurulamaz, kurulsu
bile sağlıklı yürümesi
düşünülemez.”

Ferhat yoldaşın yazısı 14. sayfada

Başkan Apo'nun 27 Kasım mesajı

Halk Kazanacaktır

21. yılda güvenceniz, kendinizi ve tüm halkımızı muazzam örgütlemenizdir. Bir günde bile muazzam gelişmeleri sağlayabilirsiniz. Bu bizim tarihimize büyük örnekleri ile vardır. Bu anlamda güvenceyi yasalardan değil, **kendi öz gücünüzde arayacaksınız.**

Bizim yaşadığımız, evliyaların yaşadığı bir trajedidir. Halkımız çok büyük acılar çekti. Bu tutsaklığımızla, bin yılların tutsaklığına karşı verdiğimiz özgürlük mücadelemizin önü kesilmek isteniyor. Bizim karşımızda dünyanın egemenleri, gericiileri ve zorbaları birleşti. **İmralı süreci zorlu bir süreçtir.** Facia ile sonuçlanmaması için **Barış ve Demokrasi için yaşayacağım** dedim. Bu tutumumu bir süre daha korumayı düşünüyorum. Benim için yapılması gereken tarihi görevler büyük oranda yapılmıştır. Benim için yapabileceğiniz en önemli şey, **beni doğru anlamanız, doğru kavramanızdır.**

Savaşı dayatanlara karşı, imha içerikli yöne-
limlere karşı meşru haklarımız olan meşru müda-
faa, meşru mücadele vazgeçilmez bir haktır.

Büyük emekler, büyük şehitlerimizle geldiği-
miz bu 21. yılda da **büyük tarihi günler yaşıyo-
ruz.** Yeni bir tarihi oluşuma, özünde değişim-dö-
nüşüm ve yeni program ile giderken başarılar di-
liyor, bunun başlangıcının ve **zaferle sonuçlana-
cağı o görkemli günleri selamlıyorum.**

Bugüne kadar getirilen, bu görkemli tarihi
değerlere sahip çıkma temeline tekrar hepinizi
selamlarken, **halk kazanacaktır, Türkiye halkla-
rı kazanacaktır** diyorum.

25. 11. 1999 / İmralı
Abdullah Öcalan

Özgürlükte buluşma

“Sema Yüce yoldaş için söylenme-
si gereken; onlar kitaba ve Önderlik
esaslarına göreydiler. Bir türlü yanıt
veremeyenler

ise kitapsız-
dırlar, doğru-
ları olmayan
anlayışsızlar-
dır. İşte yap-
mamız gere-
ken, kendimi-
zi bu kitaba
kavuşturmak-
tır. Hayatın ki-
tabını okuma-
yı bilmiyorsunuz, bu yeteneğe ulaş-
mamışsınız ve dolayısıyla bütün di-
reniş değerleri unutulup gidiliyor.”

Başkan Apo'nun değerlendirmesi 16'da

İNSANLIĞIN TARİH BİLİNCİ PKK 22 YAŞINDA

PKK Başkanlık Konseyi'nin 27 Kasım açıklaması
20. sayfada

Mesajlar...

Başkan Apo'ya!

“Bugün 27 Kasım ve biz halk
olarak bugün temellerini atıp
bize kazandırdığın en değerli
özgürlük silahı olan
Kürdistan İşçi Partisi'nin 21.
kuruluş yıldönümünü kutluyoruz.
Halk olarak bizi yeniden vareden
dirilişin bu kutsal gününde, fiziki
varlığıyla aramızda olmaman
hepimizi derin bir acıya boğuyor.”

**Başkanlık Konseyi, ARGK, ERNK ve
PJKK'nin 27 Kasım mesajları 9. sayfada**

Geçmişimizle gurur duyuyoruz

ve ona dayanarak geleceği yaratmaya çalışıyoruz

“İşte bugün partimiz, Başkan'ına bağlı olmanın da bir
gereği olarak, **istifa etmek istediği parti
anlayışından kendini arındırmaya, Başkan'ın
partisine dönmeye ve Başkan Apo'nun öngördüğü
particiliği kendinde yaratmaya çalışıyor.**

“Kongremizin temel sloganı bellidir. Bu slogan,
Başkan Apo'nun 'ya özgürlüğümü verin ya öldürün'
sloganı olacaktır. Yani, **ya özgürlük ya ölüm!** Bizim
bunun dışında bir sloganımız olamaz. Geçmişte de
sloganımız buydu, bugün de sloganımız budur.”

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Cemil Bayık (Cuma) yoldaş ile röportaj 4. sayfada

21 yıldır Kasım Kürtlerin ayıdır

Kasım ayı, 20. yüzyılın ilk çeyreğinde Rusya'da gerçekleştirilen büyük devrime tanık olurken, son çeyreğinde de Kürdistan coğrafyası ve Kürt insanının büyük altüst oluşunun tarihi oldu. Kuzey Kürdistan'ın kalbinde 21 yıl önce atılan mütevazı adım yüzyılın kapanışında coğrafi ve "siyasi" sınırları aşarak yüzyılın son büyük devrimini de belirledi. 27 Kasım 1978, bu açıdan yalnızca devrimci bir partinin kuruluş tarihi değil, bir büyük yürüyüşün de başlangıcı oldu. Üstelik de sadece bir partinin kuruluş yıldönümü olarak değil, bir halkın özgürlük yürüyüşünün başlangıcı olarak, hem de yalnız kendisi için değil belki de tarihte ilk kez görülen kendisini ezenlerin de kuşatılmışlıklarını ortadan kaldıracak bir arayışın başlangıcı olarak bellekler ve vicdanlardaki yerini aldı. Bu yürüyüş sürüyor.

Son iki yıllık gelişmelerden açıkca görüldüğü gibi bu yürüyüş coğrafi ve "siyasi" tüm sınırları aşmış durumda. Kürtler için özgürlük yürüyüşlerinin başlangıcının kutlanması anlamına gelen 27 Kasım, iki yıldır ulusal ve bölgesel olduğu gibi, uluslararası gündemin de temel maddesi haline geldi. Geçen yılki kutlamalar uluslararası komploya karşı PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaşın, ulusal kurtuluş mücadelesini dünyaya açma çabalarının uyandırdığı büyük yankılar içinde yapıldı.

Bütün Kürtlerin ve dünyanın gözü Roma'daydı. PKK, Apo, Kürtler Batı'nın ve tüm dünyanın gündeminin birinci sırasına oturmuştu. Kuşatılarak sınırlandırılmak böylece bitirilmek istenen "yüzyılın son isyanı", bu kez uluslararası alandaki açılımlarla "siyasallaşma", böylece etkinliğini, geleceğe dair potansiyellerini koruma şansı yakalamış görünüyordu. Bu noktada, ilk perdesinde Başkan Apo'yu Ortadoğu'dan çıkararak sahneye konulan komponun, ikinci perdesi devreye sokuldu. Her tür baskı, ilişki, imkan harekete geçirilerek Başkan Apo, etkinliğinin olmayacağı bir coğrafyada sıkıştırılmak istendi ve bu başarılı. Sonuçta uluslararası komplo Başkan Apo'nun Türkiye'ye kaçırılması ile sonuçlandı.

21 yıl önce özgürlük arayışını başlatan Kürt halkı için bu kez de 15 Şubat bir milad haline geldi. Gerçekten de 15 Şubat'tan bugüne 9 aylık süreçte, neredeyse 10 yılda sağlanamayacak gelişmeler yaşandı. Bütün bu gelişmeler Kürt halkının özgürlük yürüyüşünün belirleyeni Başkan APO ve partimiz PKK eksenli olarak gündeme geldi. Geçen yıl olduğu gibi bu yılda, Kasım ayı Kürtlerin ayı olarak geçti. Üstelik de geçen yılki gibi, Başkan APO ve PKK şahsında Kürt meselesi yalnız ulusal planda değil, bölgesel ve uluslararası planda da gündemi belirledi. Kürt meselesi Türkiye'nin dış politikası, temel ittifak ilişkilerinde olduğu, hatta daha da yoğun bir şekilde uluslararası diplomasinin de gündemine oturdu. Kasım ayı ortalarında İstanbul'da yapılan AGİT zirvesi, bu zirve nedeniyle Türkiye'ye giden ABD Başkanı Clinton'un zirve öncesi ve sonrasındaki açıklamaları, nihayetinde Başkan APO hakkında verilen idam kararının yargıtayda yapılan son duruşma ile onanması tüm gözleri geçen yıl olduğu gibi bu yılda Apo, Kürtler ve PKK üzerine çevirdi.

Komplocular açıklanıyor

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş, bu şekilde başlayan ve süren Kasım ayı gündemine, yaptığı son açıklamayla da kesin damgasını vurdu. Başkan Apo bu açıklama ile son bir yıldır tüm kamuoyunun dikkatlerini üzerine çe-

ken uluslararası komponun niteliğini ortaya koydu. Bugün bir yıl sonra, PKK Önderliği'nin son açıklamalarıyla anlaşılıyor ki, sözkonusu komplo başından beri bir NATO planıydı ve öyle yürütüldü. Glad-yo'nun doğrudan devreye girerek bütün uluslararası güçleri sözkonusu plan çerçevesinde çeşitli biçimlerde düzenlemeye tabi tuttuğu gerçeği giderek daha net olarak görülüyor.

PKK Genel Başkanı Abdullah Öcalan yoldaş yaptığı açıklamayla bu güçlerin durumunu tek tek belirtiyor: **“Almanya insanı sorumluluğundan kaçtı, Rusya para aldı, İtalya cesur davranmadı, demokratik kurallara uymadı... Yunanistan'da muhatap olduğum hem askeri, hem sivil kesimler NATO'nun elemanlarıydı.... İnisiyatif ABD'lilerin elindeydi. ABD'li-lerden bu işten sorumlu kişi Ulusal Güvenlik Dairesi Başkanı Sandy Berger idi... İsrail'in bu işten sorumlu kişisi İstihbarat Şefi David Irwin idi. Irwin ve Berger birlikte yürüttüler.”** Sözkonusu planda her gücün çeşitli amaçları bulunduğunu belirten Başkan Apo; kendisinin ise ortaya konulan bu oyunu bozmayı esas aldığını ısrarla vurguluyor. Başkan Apo, komployu kuranların stratejik amaçlarına dikkat çekerek daha sonraki gelişmeleri de hatırlatıyor. **“Halen komployu yürüten dar çekirdeğin kontrolü ellerinde tuttuklarını düşünüyorum”** diyen Öcalan yoldaş, attıkları adımlarla kısmen gelişen barış sürecinin ilerletilmesinin bunları boşa çıkarabileceğini vurguluyor. Başkan Öcalan, **“Ancak bu konuda da endişelerim var. Son yapılan suikastler, Ahmet Taner Kışlalı cinayeti ve Suurluk Komisyonu Sözcüsü FP milletvekili İncetahacı'nın şüpheli ölümü, beni şüphelendiriyor”** diyor.

Yaptığı açıklamada son gelişmeleri de değerlendiren Başkan Apo, ABD ve Avrupa'yı toptan suçlamadığına dikkat çekerek Clinton'un inisiyatifi eline alıp almadığının veya ne kadar hakim olduğunun tam belli olmadığını vurguluyor. Nitekim AGİT zirvesi öncesi Türkiye'ye gelen ve devlet ve kamuoyu tarafından neredeyse "Ulusal Kahraman" olarak karşılanan Clinton'un kimi açıklamaları, ABD Başkanı'nın Başkan Apo'nun teslimi karşısında Ankara'dan isteklerini artık daha açık ortaya koyacaklarını gösterdi. Clinton gezi öncesi yaptığı açıklama ile Türkiye ile ortaklıklarının stratejik niteliğinin yanısıra Türk devletinin gerekli iç ve dış düzenlemeleri yaptığı taktirde gelecek yüzyılın ilk çeyreğini belirleme potansiyeline sahip olduğu vurgusunu yaptı.

Bugün komponun yürütücü olduğu anlaşılan Sandy Berger de, gezi önce benzer nitelikte bir açıklama yaptı. Türkiye'nin tam anlamıyla iştahının kabarması ve kendinden geçmesine yol açan bu açıklamalar, aynı zamanda Balkanlar-Kafkasya-Ortadoğu üçgeninde yürütülmek istenen planda Ankara'ya biçilen rolü de gündeme getirdi. Geleceğin enerji kaynakları üzerindeki mücadeleye ile belirleneceğini ileri süren stratejistler, ABD'nin Türkiye'nin içinde ve bölgede son düzenlemeleri yaparak dünyanın en temel enerji kaynakları olan Kafkasya-Orta Asya petrol ve doğalgaz ile Ortadoğu petrolünün böylece güvenceye alınmak istendiğini belirtiyorlar. Dünyanın en sıcak çatışma bölgesi halindeki Balkanlar-Kafkasya-Ortadoğu üçgeni böylece güvenceye alınmak isteniyor.

Burada Türkiye'ye biçilen rol tampon bölge olmaktan sıçrama tahtası veya ileri karakol, hatta saldırı oku rolü oynamasına kadar değişiyor. Yani ABD'nin Başkan Apo'yu uluslararası bir komplo ile esir ederek Türkiye'ye teslim etmesi, böylesi bir stratejik arayışın sonucu. Ancak bu strateji-

de, kendisine biçilen rolü oynaması için Türkiye'nin de belli değişimler yaşaması gerekiyor. Örneğin, ne biçimde olursa olsun dışarıya müdahale etme yeteneğine sahip olmak, günümüz gerçekliğinde kendi içine müdahale edilmesine de uyum göstermeyi gerektiriyor. Bu hem sözkonusu stratejinin hem de günümüz dünyasının egemen politik kültür ve atmosferinin bir sonucu. Bu noktada da Türkiye'ye içerde, ekonomiden siyasete kadar tüm yapılanmasını dışarıyla uyumlu hale getirme, dışarda da Kıbrıs, Güney Kürdistan başta olmak üzere kendisi açısından "ulusal" kaygıları içine hapsederek yaklaşmaya çalıştığı sorunları, üyesi olmak istediği sistemin çerçevesinde ele alması zorunluluğu artık daha sık ve doğrudan seslenmelerle hatırlatılıyor. Clinton gezisi, gezi öncesi ve sonrasındaki açıklamalar ve nihayetinde AGİT zirvesinde alınan kararlar bu durumu çok net ortaya koydu. Türkiye'nin de bunlara aşıktan karşı koy(a)macağı gerçeği de ortaya çıktı.

Kurnazlık hesapları

Bu nedenle daha 7-8 yıl önce Kürt halkının temsilcilerinin linç edilmeye çalışıldığı meclisde, çok daha milliyetçi olduğu belirtilen milletvekilleri **“Kürtlerin doğuş-tan haklarını tanıyın”** diyen Clinton'un konuşmasını ayakta alkışlarla karşıladılar. “Dışardan dayatmaları hiç kabul etmeyiz” diyerek uluslararası insan hakları ve sivil toplum kuruluşlarının her tür eleştirisini şimdye kadar reddetmeyi alışkanlık haline getiren Türk yöneticileri ve basını Clinton'u “Bizden biri, Türk gibi” sözleriyle “bağırna bastı”. Arkasından İstanbul'da yapılan AGİT Zirvesi'nde **“Artık hiç kimse içişlerimize karışmayın diyerek insan haklarını gözardı edemez”** şeklinde özetlenebilecek yaklaşım kamuoyunda gündeme gelince, bunun yalnızca Rusya ve Çeçenler için değil, Türkiye ve Kürtler içinde geçerli olacağı artık fazla sır değil. Türk kamuoyunda da bu yönlü görüşler dile getiriliyor, Kürt meselesi ve Kıbrıs gibi sorunlarda dışa karşı hep gündeme getirilen oyalamacı, ikiyüzlü yaklaşımların artık terk edilmesi gerektiği daha sık ve etkin olarak vurgulandı. Fakat bunun yanısıra gerek devletin herhangi bir somut adım atmaması, gerekse geçmiş süreç gözönüne alınınca “oyalama, kendine göre dünyayı kandırma eğiliminin” etkin olduğunu unutmamak gerekiyor.

Nitekim Türk dış politikasının belirleyici isimlerinden Gündüz Aktan açıkca, “Dünya kamoyunda deprem nedeniyle de olsa bize yönelik bir sempati var, bundan yararlanarak Avrupa Birliği'ne aday olalım, gerisine sonra bakarız” diye açıkladığı görüşünü, AGİT'te Kıbrıs ve insan hakları çerçevesinde Kürt sorununa ilişkin dile getirilen yaklaşımlara karşı da hep seslendirdi. Burada tabii ki kilit olan “Gerisine sonra bakarız” diye vurgulanan yaklaşım, ruh hali, hatta politika yapma anlayışı. “Türk usulü” politikacılığın bu sözlerle dile getirilen özelliklerinin tarihi dayanakları da hala hafızalardaki yerini koruyor. Özellikle de Kürtler 80 yıl önce kurucu ortak olarak yola çıkıp mücadele ettikleri Cumhuriyet sürecinde başlarına neler geldiğini çok iyi biliyorlar. Bu nedenle şimdi modern bir öncülüğe ve örgütlülüğe sahip oldukları cumhuriyetin demokratikleşmesine böylece de 80 yıl önceki çabanın tamamlanmasına çalıştıkları bu dönemde, bu tür sözlerle aldatılacaklarını sanmak çok açık bir safdillik olacaktır.

Gerek Kürtlerin gerekse birçok uluslararası gücün bu yönlü tüm uyarılarına rağmen Türk devletinin eski yaklaşımlarını sürdürme eğiliminin hakim olduğu Başkan

Apo hakkında verilen idam cezasının yargıtayda 25 Kasım'da onanmasıyla belli oldu. Her ne kadar sürpriz niteliği taşımadığı söylene de, onama kararı, Başkan Apo, dolayısıyla Kürt halkının imhasının amaçlandığını ortaya koydu. Üstelik de bu yalnız mahkeme kararı ile amaçlanmakla da kalmıyor, pratikte de eşzamanlı olarak uygulamaya sokuluyor. Kararın açıklandığı gün, Türk devletinin aktif desteğiyle KDP Güney Kürdistan'da gerilla güçlerine karşı kapsamlı bir saldırıya geçiyor. Kürt halkı böylece Önderliği ve gerillası imha edilerek teslim alınmak isteniyor. Bu nedenle de Başkan Apo hakkında verilen idam kararı, tüm halk için verilmiştir, Kürtlerin imhasının yolunu açılması ise yalnızca ve yalnızca daha büyük çatışmalar anlamına gelecektir.

Özellikle Başkan Apo'nun açıkladığı barış ve demokrasi projesinin PKK ve Kürt halkı nezdinde somut adımlara yolaşması ve atılan adımların yarattığı görece olumlu bir atmosfer yarattığı bir dönemde verilen bu kararın hiçbir meşruiyetinin olmadığı da açıktır. Bu karar, Kürtlere yönelik inkar ve imha politikasının devam edeceğinin belgesidir. Buna karşı kararın hemen ardından yapılan PKK Başkanlık Konseyi'nin açıklaması ile Kürt halkının dünyanın dört bir yanında gösterdiği tepkiler, inkar ve imha dayatıldıkça, direnmenin de olacağı gerçeğini bir kez daha ortaya koymuştur. Kürtler açısından bu durum nettir. Nitekim Başkanlık Konseyi'nin açıklamasında “Türkiye Cumhuriyeti, önderliğimizin, partimizin ve halkımızın son sırada yaptığı fedakarlıklara olumlu yanıt vermemiştir. Aynı zamanda dünyanın ve insanlığın çözümleyici yaklaşımları ve daha mürekkebi kurumamış olan AGİT'in İstanbul Deklarasyonu'nun ilkeleri hiçe sayılmıştır” denilerek verilen kararın anlamı ortaya konulmuştur.

Kararın ardından iç ve dış kamuoyunda gözler başlayacak olan uluslararası sürece, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi sürecine çevrilmiştir. Fakat Türk devletinin asıl yaklaşımı, kararın ardından yapılan tartışmalarda ortaya çıktığı gibi asıl olarak uluslararası kamuoyunu oyalamaya yöneliktir. Yani Türk devleti şu anda ne idam cezasını kaldırıyor, ne de uygulama konusunda kesin ve açık bir şekilde kararlılığını belli ediyor. MHP ve DYP başta olmak üzere savaş rantçısı kesim infaz konusunda ısrarlı, hatta provokatif yaklaşım gösterdiğini belli etti. Fakat devletin ve kamuoyunun önemli bir kısmı öncelikli olarak idam kararının uygulanmasının ne anlamı geleceği, ne sonuçlar doğuracağını anlamış görünüyor. Bu nedenle de daha çok Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi sürecini öne sürerek beklemeye geçebileceklerini, ama aynı zamanda idam cezası kararını da Başkan Apo'nun ve Kürt halkının üzerinde demoklesin kılıcı gibi tutacakları anlaşıyor. Bu da Başkan Apo'nun yaşamı üzerinde politika yapma anlamına geliyor. Kürdistan özgürlük mücadelesinin öncüsü PKK ve Kürt halkı ise gösterdikleri tepkilerle böyle bir yaklaşımı kabul etmeyeceklerini kesin olarak duyurdular. PKK, bu tür yaklaşımların savaşın durdurulup gerilla güçlerinin çekilmesi, barış gruplarının gönderilmesi ile bir süredir ard arda geliştirilen adımlarla yaratılmak istenen ortamı ortadan kaldıracığı, tahammül sınırlarını zorladığını açık olarak vurguladı.

Türk devletinin böylesi bir oyalama tavrının özellikle Avrupa Birliği başta olmak üzere uluslararası kamuoyunu yanıltmaya yönelik olduğu açıktır. Bu kesimler stratejik bir işbirliği geliştirmek istedikleri Türkiye'nin geçici önlemleri ile gündemden kesin olarak çıkarılmadan infazın durdurulması ile yetinebilirler.

Söyleyene değil, söyletene bak!

Fakat bugün asıl önemli olan, gerek Türk devlet ve kamuoyunun gerekse uluslararası güçlerin yaratmak istedikleri ortamın gerçek yüzünü ortaya koymaktır. Türk devleti ve kamuoyu, uluslararası güçlerin baskısı, AB kapılarının kapanması olasılığına karşı idamdan vazgeçilmesi üzerine vurgu yapmaktadır. Unutmamak gerekiyor sözkonusu bu güçlerin hepsi, çok değil 9-10 ay önce bugünkü durumu yaratan olaylarda yani komplo, Başkan Apo'nun Avrupa'dan çıkarılması, Kenya'da yakalanması hususunda Türkiye ile işbirliği içinde, hatta bu sürecin hazırlayıcısı konumundalardı. Hukuk dışı her tür faaliyette işbirliği yapmaktan çekinmediler. Bu nedenle bugünde Türk devletini idam kararını uygulamaktan alıkoyan asıl olarak bu faktörler değil, Kürt halkının direniş potansiyelidir.

PKK ve Kürt halkının tüm saldırılara rağmen parçalanamayan birliği, örgütlülüğü bugün Türk yöneticilerinin sözkonusu kararı uygulama noktasında tereddüte sokmuştur. Aynı şey, Clinton'un bu tür açıklamalar yapabilmesi, büyük övgüler dizilen Bakü-Ceyhan Boru Hattı Anlaşmasının imzalanabilmesi hepsi Başkan Apo'nun ve PKK'nin attığı adımlarla mümkün olmuştur.

Başkan Apo bu durumu, **“Bizim politikalarımız belirleyicidir. Clinton, beni öldürdükten sonra rolüme soyunuyor. Clinton dahil hepsi bizim programımızı uyguluyorlar”** diyerek açıklamıştır. Bu gerçekliği doğru değerlendirmeyenler büyük yanırlırlar. Nitekim PKK'nin attığı adımlarla yaratılan ortamı olumlu bulan, sonuçlarından her düzeyde faydalananlar buna rağmen Başkan Apo şahsında halkımıza yönelik imha tavırlarından da kesin bir şekilde vazgeçmezlerse, hesaplarını da iyi yapmak zorunda kalacaklardır.

Bu nedenle, ulusal ve uluslararası düzeyde asıl olarak yapılması gereken Türk devletinin Başkan Apo'nun İmralı'da açıkladığı ve PKK ile Kürt halkının da aktif desteğini alan Demokratik Cumhuriyet Projesinin hayata geçirilmesi için adım atmasının sağlanmasıdır. Kürt sorununa kalıcı ve sağlıklı çözüm, Başkan Apo'nun can güvenliğinin sağlanması da ancak böyle mümkün olabilir. Kürt halkı ancak böylesi bir sürecin gelişmesi ile attığı adımların olumlu karşılandığına inanabilir. Yoksa kurucu ortak olarak yola koyulduğu 80 yıllık yürüyüşün sonunda başına gelenleri başka türlü affedemez.

Aksi halde özellikle uluslararası komponun kapsamı, nasıl ve kimler tarafından gerçekleştirildiğinin giderek daha iyi anlaşıldığı bugünlerde, Kürtlerde olduğu gibi başta Türkler olmak üzere tüm bölge halkları da gelecekte kendileri için planlanan tuzaklardan kurtulamazlar. Başkan Apo, esaretinin ilk gününden itibaren Türkleri de, diğer halkları da böylesi bir tuzaktan kurtarmaya çalışmaktadır. Bu çabasını her koşulda sürdürdüğünü de vurgulamaktadır. Bu nedenle Başkan Apo'nun barış çağrılarına doğru cevap vermek bugün her zamankinden çok daha önemlidir. Üstelik de bu cevap verme görevi, herkesten çok Türk halkının, uluslararası güçlerin çıkarıdır. Çünkü 21 yıldır her 27 Kasım'da özgürlük arayışlarını haykıran Kürt halkı, bu yıl her zamankinden çok daha büyük bir birlik ve coşkuyla, önderliklerine, partilerine, gerillasına güvendiğini, inandığını ortaya koymuştur.

ÖZGÜRLÜK KAZANACAKTIR!

AGİT Kürtleri görmüyor

Hasan Çınar

İkinci Dünya Savaşı 1945'te sona erdiğinde, Avrupa enkazdan yeni bir coğrafya yaratmanın yollarını arıyordu. Batı ve Sovyetler Birliği, savaşın son yılında Hitler faşizmine son darbeyi ortak vurmalarına karşın, sonraki yıllarda iki güç arasında başlayan ideolojik çatışma, dünyanın ilk büyük politik ve ideolojik kutuplaşmasını da beraberinde getirdi. Bunun yeni bir büyük faciaya dönüşmemesi için önlem alınması gerektiğini 1950'li yıllarda ilk fark eden Sovyetler Birliği oldu. Günümüzün Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı (AGİT), o dönemin bir ürünü olarak çıktı. Hedef Vancouver'den Vladivostok'a kadar bir alanı kapsayan bir güvenlik örgütüydü. Avrupa, Kafkasya, Orta Asya ve Kuzey Amerika'ya uzanan bir alanda silahların denetimi, "önleyici diplomasi" ve "güvenlik artırıcı tedbirler", amaçları olarak sıralanıyordu. Bugün 55 üye ülkeyi kapsayan bir örgüte dönüşen AGİT, NATO ve Varşova Paktı'nın yerini alması gerekirken, bugün Batı'nın çıkarlarına hizmet eden bir örgüte dönüşmüş durumda.

İstanbul Zirvesi de böylesi bir döneme denk geliyor. 18-19 Kasım tarihleri arasında yapılan zirvenin güvenlik artırıcı tedbirler arasında insan haklarını temel unsurlar arasında sayması, önemli bir adım olarak nitelendirilirken, bu kararların nasıl uygulanacağı konusunda ise yaptırım gücü olan bir mekanizma yok. Zirvede Rusya'nın Çeçenistan'daki savaş medyatik hale getirildi. Bunun sonucu olarak da ABD ve Rusya arasında bir gövde gösterisi yaşandı, ama Kürtlerin halen katlediliyor olması, PKK'nin 21'inci kuruluş yıldönümünden hemen önce Türk ordusu ve PDK güçlerinin kapsamlı ortak bir operasyon başlatması, AGİT'teki keyfiyetçi ve ikiyezli bir tutumu da ortaya koymaktadır.

AGİT zirvesi Türkiye'de yapıldığı için Kürt sorununun çözümünde önemli bir mehenk taşı konulabilirdi. Üstelik Kürtler taleplerini önceden iletiltiler. Viyana'da 20 Eylül'de, İstanbul'da da 8 Kasım'da başlayan birer haftalık hazırlık oturumlarında Kürtlerin talepleri hem kendileri, hem de yabancı sivil toplum örgütleri tarafından açıkça dile getirildi. Parti Önderliği ile PKK Başkanlık Konseyi, taleplerini bizzat mektuplarla bildirdi. Ayrıca Kürdistan Ulusal Kongresi 16 Eylül'de AGİT Dönem Başkanı Norveç'e gönderdiği bir mektupta, AGİT gündemine "Türkiye'deki Kürt sorununa siyasi ve demokratik bir çözüm" isimli bir maddenin eklenmesini istedi.

Ancak Norveç Dışişleri Bakanlığı'ndan gelen yanıtta, zirveye iki aylık bir süre kalmasına rağmen, böylesi bir maddenin gündeme yerleştirilmesi için geç olduğu öne sürüldü. Avrupa'yi gevreyen üç büyük örgütten biri olan AGİT'in Kürtlere neden böyle yaklaştığının arkasında ancak bir neden olabilir: ABD'nin olumsuz yaklaşımı.

Arupa'nın diğer iki büyük örgütü olan Avrupa Birliği ve Avrupa Konseyi'nde ABD'nin direkt etkisi bulunmadığı için Kürt sorunu belli aralıklarla gündeme gelip tartışılıyor. Etiketlerinde "güvenlik" kavramı yer alan oluşumların Kürtlerle ilgili olumlu tavırları olmadığı için Avrupa 'Güvenlik' ve İşbirliği Teşkilatı da bu geleneği sürdürdü. Aynı durum Birleşmiş Milletler için de geçerlidir. Bu kurumun belli organlarında Kürt sorunu zaman zaman tartışılmasına rağmen, asıl yaptırım gücü ve en önemli karar mekanizması olan BM 'Güvenlik' Konseyi bugüne kadar Kürtleri bir bütün olarak ele aldığı hiçbir karara sahip değil. Güney Kürdistan ile ilgili bazı kararları da ancak ABD yönetiminin Bağdat rejimini defterden silmesi ile izah edilebilir.

AGİT'in tarihi

AGİT'in oluşmasına zemin olan ilk somut öneriyi 1954'te Sovyetler Birliği yaptı. Batı'ya yapılan bu öneri, tüm Avrupa ülkelerinin içinde yer alacağı ve daimi örgütler tarafından desteklenen bir oluşumu öngörüyordu. Mos-

kova, Doğu Almanya'nın bağımsız bir devlet olarak kabul edilmesi halinde bunun karşılığında Batı Almanya'nın NATO üyeliğine itiraz etmeyeceğini ve Avrupa ile ABD'nin güvenlik çıkarlarının birbirinden ayrıt edilmesini istiyordu. Ancak Batılı güçler Moskova'nın bu isteğini kabul etmedi. Mesele gündemden düştü ve Macaristan'ın işgal edilmesi, Polonya'daki ayaklanmanın bastırılması ile Berlin duvarının örülmesiyle tamamen rafa kaldırıldı.

Sovyetler Birliği, 1960'lı yılların ortalarında konuyu tekrar raftan alıp Batı'nın önüne serdi. O dönemlerde Doğu-Batı arasında artan ilişkilerden yararlanan Moskova, Varşova Paktı kanalıyla yeni bir girişim başlatmış, Avrupa'nın var olan sınırlarının teyit edileceği ve Doğu-Batı arasında ekonomik ilişkilerin temelinin atılacağı bir Avrupa güvenlik konferansı önerisi yapıyordu.

Bu istem birçok bloksuz Avrupa ülkesi tarafından memnuniyetle karşılanmasına rağmen, NATO ülkeleri kuşkulu kaldı. Batı ancak 1969'da ikna olup böylesi bir konferansa koşullu olarak katılacağı sözünü verdi. Koşul olarak konferansta ABD ve Kanada'ya eşit derecede yer verilmesi, Berlin'in legal statüsünün yeniden teyit edilmesi, Avrupa'daki konvansiyonel silahların azaltılması ve Avrupa'da insan hakları konularının gündemde yer alması talep ediliyordu. Sovyetlerin, bir yıl düşündükten sonra, ABD ve Kanada'nın konferansta yer almasını kabul etmesi, Berlin'in statüsü ile ilgili bir anlaşmanın imzalanması, Batı Almanya'nın Sovyetler dahil Polonya ve Doğu Almanya ile ilişkilerini geliştirmesi, Karşılıklı Askeri Gücü Azaltma Anlaşması (MBFR) için zemin arayışı ve dönemin Almanya Başbakanı Willy Brandt'ın "Doğu Politikası" ile yaratılan yumuşak ortam konferansın gerçekleştirilmesi için iyi bir fırsat oldu. Ayrıca Stratejik Silahları Sınırlandırma Antlaşması (SALT1) için görüşmelerin başlatılması, ABD Başkanı Richard Nixon ve Sovyetler lideri Leonid Brejnev arasında Mayıs 1972'de yapılan ikili zirve, ortamı daha da yumuşattı.

Artık Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK) için zaman gelmişti. Finlandiya, konferansın hazırlık toplantılarına evsahipliği yapabileceğini bildirdi. Bunun üzerine 22 Kasım 1972'de Helsinki'de başlatılan görüşmeler, 8 Haziran 1973'e kadar sürdü. AGİK'in açılışı formel olarak 3 Temmuz 1973'te Helsinki'de yapıldı. 6 gün süren bu ilk toplantılara Arnavutluk ve Andora dışında Avrupa ve ABD ile Kanada'dan 35 dışişleri bakanı katıldı. Böylece AGİT'te bahsedilen "Helsinki Süreci" başlatılmış oldu. Konferansın ikinci aşaması ise 18 Eylül 1972 ile 21 Temmuz 1975 tarihleri arasında Cenevre'de gerçekleştirildi. Doğu-Batı arasındaki bu ilk çokuluslu müzakerelere de 35 ülke katıldı. Bunun sonunda AGİK Bildirgesi çıktı. Bu anlaşma yine 35 ülkenin liderleri tarafından üçüncü aşama olarak kabul edilen 30 Temmuz ile 1 Ağustos 1975 arasında Helsinki'de gerçekleştirilen zirvede imzalandı. Bildirgede, katılımcı ülkeler, bu

çokuluslu süreci periyodik olarak sürdürme, aralarındaki ilişkileri derinleştirme, güvenlik ve işbirliğini yeniden gözden geçirme yönünde görüş belirttiler.

Elbette sadece başlıklarla sıralanan bu konuların hayat bulması ilk başlarda çok zordu. Netice itibarıyla sürekli çatışma halinde olan iki ayrı ideolojinin ortak bir zeminde buluşması sözkonusuydu. Bu ilk zirve ayrıca soğuk savaşın bittiği anlamına da gelmiyordu. Belli konularda ortaklık arayışı daha sonra Ocak 1989'a kadar Belgrad, Madrid ve Viyana'da yapılan konferanslarda devam etti. Diğer yandan güven artırıcı ve silahsızlanma ile ilgili bir dizi konferans da 1984 ve 1986 yılları arasında Stockholm'da yapıldı. Bu toplantılar askeri işbirliğinin de zeminini yarattı.

AGİT'in temel ilkeleri olarak kabul edilen Helsinki Bildirgesi, üç ayrı "sepet"e ayrıştırıldı. Birinci sepette güvenliğin politik-askeri öğeleri yer aldı. Temel prensipler arasında egemenlik haklarına saygı gösterilmesi, güç kullanmaktan uzak dumak, sınırların ihlal edilmemesi, devletlerin toprak bütünlüğünün korunması, ihtilafların barışçıl şekilde çözülmesi, içişlere müdahale edilmemesi, insan hakları ve temel özgürlüklere saygı gösterilmesi, eşit hakların yaratılması ve halkların kendi kaderini tayin etme hakkının korunması, devletlerarası işbirliği ile uluslararası kurallara saygınlık yer alıyordu.

İkinci sepet ekonomik, bilim ve teknolojik alanlarda işbirliğini öngörürken, üçüncü sepette ise "insani boyut" başlığı altında insani konularda işbirliği öngörülüyordu. AGİT'in özellikle soğuk savaşın durdurulmasında etkili olma ihtimali yüksekti. Çünkü NATO ve Varşova Paktı olmak üzere iki süper blok arasında köprü rolü oynuyordu. Ayrıca katılımcı ülkeler de bloktan bloka değil ülkeden ülkeye ilişki sürdürüyordu.

Reel sosyalizmin çözülüşü, soğuk savaş koşullarında yaratılan AGİK sürecinin de sonunu getirdi.

Artık yeniden yapılanma tartışılıyordu. Paris'te yapılan üç günlük zirvenin son günü olan 21 Kasım 1990'da imzalanan Avrupa'yı yeniden yorumlayan Paris Şartı, soğuk savaşın sonunu ilan etmekle birlikte, yeni bir dönemin de kapılarını aralıyordu. Bu zirvede AGİK'i daimi politik mekanizmaları bulunan bir kurum haline getirmeye yeşil ışık yakıldı. Böylece AGİK'i bir süreçten bir örgüte dönüştürmenin de itemeli atıldı. Bu hedefi içeren karar, Macaristan'ın başkenti Budapeşte'de 5-6 Aralık 1994 tarihleri arasında yapılan liderler zirvesinde alındı. Böylelikle AGİK'in yerini 1 Ocak 1995'ten itibaren resmen Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Örgütü (AGİT) aldı.

Bunun sonucu olarak örgütün karar mekanizmalarının isimleri de değiştirildi. Örneğin eski AGİK Konseyi'nin yerini Bakanlar Konseyi aldı. Ayrıca bir Daimi Konsey kuruldu. Bu mekanizmalar, AGİT'e Vancouver'dan Vladivostok'a kadar uzanan "bir erken uyarı, ihtilaf önleyici, kriz müdahale kurumu" konumunu kazandırdı. AGİT ilk somut müdahale-

Avrupa Güvenlik

ve İşbirliği eşkilatı'nın

(AGİT) İstanbul'da

sonuçlanan zirvesinde

Kürt sorununun çözümü

ile ilgili önemli dolaylı

belirlemeler bulunmasına

karşın, Güney

Kürdistan'da başlatılan

son operasyon, bu

kurumun ciddiyetini

gölgeliyor.

lerini ise Bosna Herzek, Çeçenistan ve Kosova savaşlarında yaptı. Bu sorunlara politik müdahalenin yolu da Budapeşte zirvesinde açılmıştı. Çünkü burada alınan karar sonucu, AGİT dönem başkanının konumu güçlendirilmiş, kurum bir genelsekreter ve merkez karargaha kavuşturulmuştu. Ayrıca Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiseri ile Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Dairesi ismi altında iki ayrı oluşuma daha gidildi.

Budapeşte zirvesinde, 21'inci yüzyılın ihtilafları için politikalar üretme konusunda da mutabakata varıldı. Çünkü tüm taraflarda temel kanı, soğuk savaşın bitmesiyle her ne kadar "yeni bir Avrupa" yaratıldıysa da eski ihtilafların yeniden alevlenmesi ihtimali yüksek olduğu için tedbirler gerektiriyordu.

AGİT'in öncelikleri arasında şu anda "hukuk normlarına uygun tam demokratik ve sivil toplumların oluşturulması", iç çatışmaların önlenmesi ve bu bölgelerde barışın tesis edilmesi, güvenlik eksikliklerinin giderilmesi, yeni politik, ekonomik ve sosyal bölünmenin önlenmesi bulunuyor.

1997'de ayrıca AGİT Medya Özgürlüğü Temsilciliği kuruldu. AGİT çalışmalarını bugün Sekreteryaya (Viyana), Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Dairesi (Varşova), Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiserliği (Lahey) ve AGİT Medya Özgürlüğü Temsilciliği (Viyana) olmak üzere dört ana eksen üzeri yürütüyor. Pratik faaliyetleri araştırma komisyonları ve raporörler, dönem başkanlığının özel temsilcileri, kriz anlarında devreye konulan acil komisyonlar, ihtilafların barışçıl çözümü için mekanizmalar ve barış operasyonlarından oluşuyor.

1996'da Portekiz'in başkenti Lizbon'da yapılan AGİT zirvesinde, Türkiye müteakip zirve için adaylığını koydu. 1998'de yapılması gereken zirve, Rusya Federasyonu ve ABD'nin AGİT içindeki yaklaşımlarının yol açtığı görüş ayrılıkları yüzünden 1999 yılına sarkmak zorunda kaldı. Yüzyılın son zirvesi Ermenistan ve Kıbrıs Cumhuriyeti'nin muhafefetine rağmen İstanbul'da yapıldı.

İstanbul zirvesinin sonucu

AGİT İstanbul zirvesi, iki önemli anlaşmanın yenilenmiş haliyle imzalanması ve sonuç bildirgesiyle sona erdi. Güvenlik Şartı'nda "Ortak Sorumluluk" başlığı altında AGİT üyesi 55 ülkede isim verilmeden ulusal sorunlar masaya yatırıldı. Sorunların hemen hemen tümü de iç sorunlar kategorisine girdiği için Güvenlik Şartı da önemli boyutlarıyla bunun üzerinde kurgulandı. Demokratik Kurumlar ve İnsan Hakları Dairesi (ODIHR), Ulusal Azınlıklar Yüksek Komiseri (HCNM) ve Medya Özgürlüğü Temsilcisi'nin insan hakları, demokrasi ve hukukun uygulanması için temel mekanizmalar olduğuna dikkat çekildi. Aynı bölümde "İnsani Boyut" başlığı altında ise AGİT'in Türkiye gibi üye ülkelerine önemli mesajlar verildi. Kürtlerin ismi gerek sonuç bildirgesinde gerekse de Güvenlik Şartı'nda

telafüz edilmedi.

Şartın 19'uncu maddesinde "AGİT'in çok yönlü güvenlik konseptinin insan hakları ve temel özgürlükler, demokrasi ve yasaların uygulanması temeline dayalı olduğunu vurgularız" belirlemesi yapılırken, "İnsan hakları ile düşünce, inanç ve din özgürlüğü dahil temel özgürlüklerin ihlal edilmesi, saldırgan milliyetçilik, ırkçılık, şovenizm, yabancı ve Musevi düşmünlüğüne karşı ortak mücadele edeceğimizi belirtiriz" görüşünün de yer alması önemli. Ancak bu çok genel, çünkü sorunların ismi konulmuyor. Bağlayıcılığı sağlanmıyor veya bazıları engel çıkardığı için sağlanamıyor.

Güvenlik Şartı'nın azınlıklarla ilgili bölümünde ise şu belirleme yer alıyor: "Azınlıklara karşı saldırıları kınıyoruz. Nerede olursa olsun etnik fark gözetmeksizin uyumun sağlanması ve çoğulcu toplumların oluşturulması için imkanları kullanacağımızı taahhüt ederiz. Ulusal azınlıklarla ilgili sorunların en iyi şekilde sadece hukuk normlarına dayalı demokratik ve politik bir çerçevede çözülebileceğini vurgularız."

Ayrıca her bireyin bir ulusa bağlı olma hakkı bulunduğu belirtilen Güvenlik Şartı'nda, insan hakları ihlalleri ile ilgili olarak da önemli belirlemelerde bulunuluyor. İşkence ve insanlık dışı uygulamaları kınayan AGİT, bunların önlenmesi için yasal düzenlemelerin yapılacağı sözünü veriyor. Etnik temizlik ve kitlesel göçe dayalı her tür politika reddediliyor.

Kürdistan'daki savaş görülüyor

Çifte standart burada başlıyor. Çünkü AGİT'in üstelik Türkiye'de kabul ettiği bu kararlar Kürtler için geçerli hale getirilmiyor. Kararlar Kürtler için işleseydi, AGİT Bosna Hersek veya Kosova ile Çeçenistan'a gönderdiği raporörlerini, gözlemcilerini Kürdistan'a da yollardı. Kürdistan'da emperyalizmin klasik tabiriyle "terörizm" olarak geçiştirilmeye çalışılan ihtilaf, aslında bir savaştır. PKK'nin Parti Önderliği'nin Demokratik Cumhuriyet projesi kapsamında başlattığı stratejik değişiklik sonucu savaş durdurmasına rağmen, geri çekilmekte olan gerillalara karşı kapsamlı operasyonların sürdürülmesi, provokatif bir girişime benzese de savaş olgusu ortadadır. AGİT buna rahatlıkla müdahale edebilirdi. Bunu yapması için henüz geç de değil.

Parti Önderliği, 18 Kasım'da AGİT zirvesine gönderdiği mektupta, önerilerini somut olarak şöyle ortaya koydu: "Sorunun çözümü Türkiye'deki demokratik sistem içerisinde gelişirse, bunun aynı zamanda Ortadoğu'da örnek alınması gereken bir demokratik sistem modeli olarak işlev göreceğine inanıyorum."

Kürtlerin talepleri sivil toplum örgütleri tarafından da dile getirildi. Bu talepler daha çok asgari demokratik haklar ve temel özgürlüklerden ibaretti. AGİT Dönem Başkanı Norveç'in Dışişleri Bakanı Knut Vollebaek, zirve öncesi düzenlediği basın toplantısında Kürt sorunu ile ilgili olarak AGİT'in olumlu sonuçlar beklediğini savunmasına rağmen, sonuç bildirgesinde genellemenin dışına çıkılamadı. AGİT'in Türkiye ve Kürdistan'da yaşananlardan uzak olduğunu ise bu oluşumun Medya Özgürlüğü Temsilcisi Freimut Duve tarafından sergilendi. Duve, zirve sonunda düzenlediği basın toplantısında, Türkiye'de basının gördüğü baskılardan habersiz olduğu gafını yaptı.

Özeleştirisel yaklaşılsa, sorumluluğun sadece AGİT'te olmadığı da görülecektir. Suskunluğun yaşandığı dönemlerde hiçbir ciddi diplomatik çalışma yapılmazken, belli zirvelerden kısa süre önce yapılan bazı girişimler de önceden kurulu tuzaklara çarpıyor. Bu durumda başarısızlık önceden planlanmış oluyor. "AGİT zaten karşı güçlerin elinde" mentalitesiyle yaklaşım kaybettirdiği gibi çözümleyici de olmaz. Çözüm aktif mücadelede yatıyor. Bu her yerde olduğu gibi AGİT ile ilişkiler için de geçerlidir.

Serxwebûn: PKK neden ve hangi koşullarda kuruldu? Geçen çeyrek yüzyıllık mücadele tarihinde karşılaştığınız güçlükler ve engeller nelerdi? Bu engelleri hangi yöntemlerle ve nasıl aştınız? Şu anda içinde bulunduğumuz koşullarla karşılaştırıldığında, aralarındaki benzer veya farklı yönler nelerdir?

Cemil Bayık: PKK inkar edilen, parçalanmış, tüm ulusal ve insani özellikleriyle oynanan ve yok edilme tehdidiyle karşı karşıya bulunan Kürt ulusunun yaşadığı yok oluş sürecini durdurmak ve bunun önüne geçmek; kimsenin kabul etmediği, ciddiye almadığı ve herkesin artık öldüğüne karar kıldığı bir ulusun kurtuluş ve özgürlük sorunu-nu çözmek için kuruldu.

PKK'nin kuruluş döneminin koşulları oldukça zor koşullardı. Bir kere Kürt halkı kabul edilmeyen, inkar edilen ve adeta yok olmasına karar kılınan, dünyanın yer vermediği bir halktı. Kürdistan'ı sadece onu bölüp parçalayan emperyalist güçler inkar etmiyorlardı. Aynı zamanda her parçasını egemenliği altında tutan devletler de Kürt halkını ve onun meşru haklarını kabul etmiyor, inkar ediyorlardı. Gerçekleşen sosyalizmin yaklaşımı da emperyalist ve sömürgeci devletlerden pek farklı bir yaklaşım değildi.

Bütün bunların yanı sıra Kürt halkının kendisi bile kendini inkar eden bir konumdaydı. Gerçekliğinden, ülkesinden, ulusal değerlerinden ve çıkarlarından bir kaçışı, bir bilinmezliği yaşıyordu. İnkâr edilenler, sanki çok doğalmış gibi inkarı onaylıyor ve benimsiyorlardı.

Kürdistan'da her türlü ideoloji cirit atıyordu. Düşünceyle oynanmış, beyinler dağıtılmıştı. Neyin doğru, neyin yanlış, neyin yüceltici, neyin kaybettirici olduğu bilinmiyordu. Halk olarak tam bir bilinmezlik ortamında yaşıyordu.

O zaman öyle dayanılacak güçlü bir mücadele mirası, imkanlar ve dayanaklar yoktu. Bütün bunlar oldukça zayıftı. Durumlar hiç de lehte görünmüyordu. Nereden bakılırsa bakılsın, koşullar son derece ağır ve aleyhteydi. PKK bu koşullarda ve bütün dengelerin aleyhinde olduğu bir ortamda, ağır sorunlar ve zorluklarla boğuşarak kuruldu. Partimizin doğuşu, bu anlamda **zor bir doğuştur**. Doğuş zorluklarla gerçekleştirildiği için, bu durum daha sonra PKK'nin ve PKK militanlığının çok önemli bir özelliği olarak gelişecektir.

PKK bir başlangıç hareketidir

Bir kez daha belirtiyim; başlangıçta **Dayanılacak güçlü bir zemin yoktu**. Bu dönemde her şey adeta tırnakla sökülüp alınırçasına bir çaba ve mücadeleyle ortaya çıkarıldı. Başlangıçta böyle güçlü bir düşünce, güçlü bir kişilik ve tecrübe sözkonusu değildi. Ama bu ülkeye, bu halka sahip çıkma, özgürlüğe sahip çıkma iradesi vardı ve bu iradeyle başlangıç gerçekleştirildi.

Bu açıdan başlangıçtaki ruh önemlidir. Burada bütün olumsuzlukları aşan ve gelişmeyi ortaya çıkaran bir ruh sözkonusudur. Bu ruh, bugün de bize gerekli bir husustur. Bu ruh hiçbir engel tanımayan, hiçbir zorluk karşısında gerilemeyen, kendini esas alan, kendine güvenen, zorluklarla mücadele etmeyi bir görev bilen, kendine dayanmayı ve her şeyi kendisinde yaratmayı esas alan bir ruhtur.

İşte başlangıçtaki bu kendine ve halkına güvenme, her türlü çareyi kendinde arama; çareyi dışında bir yerde ve başka bir güçte aramama, imkansız gibi görünen koşullarda PKK'ye çıkış yaptırdı. Her şeye rağmen çare bulma esas alındığı ve ruh egemen olduğu için, başlangıçtaki zorluklar aşılabildi.

Başlangıçta *“sorunlar müthiş ağır, dayanacağımız hiçbir imkan ve olumlu zemin yok, bizi destekleyecek hiç kimse yok, tüm koşullar aleyhimizde”* deyip, bugün birçok kesimde ortaya çıkan şikâyet etme mantığına ve yaklaşımına asla düşülmedi. Özellikle Kürdistan gibi bir ülkede yakınma ve şikâyetin hiçbir sorunu

çözmeyeceği; bunun bir zayıflık, çaresizlik ve çözümsüzlük olduğu bilindiği için hiçbir zaman buna itibar edilmedi.

Kısacası böylesi bir ruhla, büyük fedakarlıklar gösterilerek ve büyük zorluklarla mücadele edilerek bugünkü gelişmenin temeli atıldı. Bu temel üzerinde bugünkü gelişmeler yaratıldı.

Şimdi başlangıçtaki gibi olmasa bile, bugün de bazı yönleriyle başlangıçtakine benzer zorluklar var. İşte bugünün bu zorluklarını da, başlangıçta bize egemen olan bu ruhla aşabiliriz. Bu ruh gerçekten bugün için bize başlangıçtan daha fazla gereklidir.

Başlangıçta sözün değeri büyüktü. Birkaç söz söylemek gelişmeye yol açıyordu. Elbette bugün de sözün büyük değeri vardır. Yine başlangıçta saldırılar yoğundu. Saldırıları bugünkü kadar yoğun ve saldırı cephesi bugünkü kadar geniş değildi. Şimdi ise hem saldırıların kapsamı genişlemiş, hem de birçok güç bu saldırılar içinde yer alıyor.

Başlangıçta hareketimiz çok dar iken, bugün oldukça genişlemiş ve derinlik kazanmış, ulusal boyutu yakalayan bir hareket durumuna gelmiştir. Giderek bölgeyi de etkileyen ve birçok dengeyi zorlayan bir hareket düzeyine yükselmiştir. Eskiden bir gelişme yoktu. Şimdi ise ulusal demokratik devrimin birçok görevinin yerine getirilmiş olduğunu görüyoruz. Yine eskiden kaybedecek herhangi bir şeyimiz yoktu. Çünkü daha yeni bir başlangıç yapıyorduk; kazandığımız öyle fazla değer, mevzi ve imkan yoktu. Ama şimdi birçok değer ve mevzi yaratılmış durumdadır.

Demek ki, başlangıç dönemiyle hem benzer hem de farklı yanlar var. Eğer biz hem bu benzer yanları hem de farklı yönleri göremezsek ve birbirine karıştırırsak, bu o zaman içinden çıkılmaz durumlar yaratabilir. Kesinlikle bu duruma düşmemek gerekiyor.

Başlangıçta mücadeleyi bizzat üstlenenler bile, bu gelişmenin yaratılıp yaratılamayacağı, hatta bugünlere gelinip gelinemeyeceğini bile tahmin edemiyorlar, düşünemiyorlardı. Dışımızdaki güçler zaten bu hareketin, bu mücadelenin gelişeceğine dair en ufak bir ihtimal dahi veremiyorlardı. Gelişme şurda kalsın, küçümüyor ve herkes alaya alıyordu. Dışımızdaki güçlerin yaklaşımı buyken, içimizde pratiği bizzat yürütenler bile bu macadelenin gelişip gelişemeyeceğini kestiremiyorlardı. Ne zamanki mücadele gelişti, gelişebileceği görüldü ve birçok değer ortaya çıktı, ondan sonra kadrolarda mücadelenin gelişebileceğine ve bu işin başarılabileceğine dair inanç ve kendine güven gelişmeye başladı.

Grubumuz ilk Ankara'da oluştuğunda ve ülkeye yönelme kararı alındığında, grup içinde yer alan birçok arkadaş bunu tehlikeli gördü. İmha olmaya yatmak biçiminde değerlendirildi; korktu ve Kürdistan'da çalışmayı reddetti. Hatta Kürdistan'da çalışmak amacıyla yola çıkanları engellemek için çaba gösterdi. Vazgeçirmek için ne gerekiyorsa onu yaptı.

Yine dışımızda sol geçindiğini söyleyen bazı çevreler; eğer devrimcilik ve sosyalistlik yapılacaksa, savaşıklık yapı-

lacaksa, bunun Türkiye solu saflarında yapılmasını, bunun dışında yürütülecek çabanın boş bir çaba olacağını, ölü bir insanın yürütülemeyeceğini, bizim yürüttüğümüz mücadelenin ölü bir insanı diriltmek için çaba harcamaya benzediğini, bunun da anlamsız olduğunu belirtiyorlar-

Geçmişimizle gurur duyuyoruz ve ona dayanarak geleceği yaratmaya çalışıyoruz

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Cemil Bayık yoldaş

dı. Bizi bu biçimde etkileyerek Kürdistan'da mücadele etmekten vazgeçirmeye çalışıyorlardı. Kısaca içimizde ve dışımızda birçok çevre bizi etkileyerek Kürdistan'da

“Biz geçmişimizle gurur duyuyoruz. Tüm yetersizliklerine rağmen geçmişimiz şanlı ve onurlu bir geçmiştir. Biz geçmişimize dayanarak geleceği yaratmaya çalışıyoruz. Biz hiçbir zaman geçmişimizden kopmadık ve kopmayız.”

mücadele etmekten vazgeçirmek için çaba harcıyordu. Herkes nasıl bir devrimcilik yapmak istiyorsa, alışageldiği bu devrimciliği önümüze koymaya, bizi buna çekmeye çalışıyordu.

Ama Başkan Apo, bütün bu yanlış anlayışlarla kıyasıya bir mücadele yürüterek ve bunların yanlışlarını ortaya koyarak, bu engelleme çabalarını etkisiz kıldı; grubun çalışmasını ülkeye taşırdı. Gelişme bu adımla yaratıldı. Kısacası yaşanan sorunlar bakımından başlangıçla günümüz

arasında bazı benzerlikler olsa da, esasta farklı yönler var. Başlangıçta hiçbir gelişme imkanı yokken ve oldukça zayıf bir binlikle bu mücadele omuzlanırken, bugün bir devletin sahip olabileceği imkanları yaratmış bir hareket durumundayız; oldukça güçlü mevziler yaratan bir hareketiz. Bugün yapılması gereken, ortaya çıkan bu değerler ve mevzilerin korunması, bunların pekiştirilmesi ve yamsamsal kılınmasıdır. Bu anlamda geçmişten oldukça farklı sorunlar yaşadığımızı bilmek gerekiyor.

Bütün çalışmalarda **başlangıçlar önemlidir** ve sonucu tayin eden özellikler taşır. Başlangıcı doğru ve yeterli yapanlar, önlerine koydukları çalışmayı sağlıklı geliştirebilir ve başarıya götürebilirler. *“Başlangıç sonucu belirler”* diye bir söz vardır. Her başlangıç zamanında ve yeterli bir adımla başlatılırsa, bu bir gelişmeye yol açar. PKK tarihine bakıldığında, doğuşundan günümüze kadar birçok başlangıç yaptığı görülecektir. Partimiz her başlangıç yaptığı anda da, bir-

çok çevre, bunların başladığı gibi kısa sürede biteceğini söylemiş, bunun yoğun propagandasını yapmıştır. Hatta içimizde bile bazı öğeler zaman zaman bu çevrelerin etkisi altında kalmışlardır. Ama PKK her defasında bu başlangıç adımlarını yeni gelişmeler ve hamlelere götürmesini bilen bir hareket olmuştur. Tabii bu başlangıç adımlarını hem hazırlayan, hem başlatan, hem de amacına doğru götüren Başkan Apo olmuştur. Bu adımların amacına uygun gelişmesi, Başkan Apo'nun önderliği sayesinde gerçekleşmiştir.

Bugün de bir başlangıç yapılıyor. Nitekim şimdi de birçok güç, yine bu başlangıcın başarıya gidemeyeceğini ve PKK'nin bu başlangıçla kendini tasfiye edeceğini söylüyor; bunun beklentisi içerisinde girmiş bulunuyor. Hatta bunun başarısızlığı için yoğunca bir çaba içerisinde giriyor. Biz bu çevrelere PKK tarihini incelemelerini ve bu tarihten sonuç çıkarmalarını salık veriyoruz.

PKK, başlangıcından günümüze kadar bir **önderlik hareket** olarak doğup gelişti. Birçok hareketin ve önderliklerin tarihine bakıldığında, PKK'de gerçekleşmiş olandan daha farklı bir gerçeklikle karşılaştığımızı rahatlıkla söyleyebiliriz. PKK hareketi daha doğuşundan itibaren Başkan Apo'nun çabalarıyla doğan, büyüyen ve şekillenen bir hareket olmuştur. Başkan Apo'nun önderliği daha ilk günden itibaren herkesten onay görmüştür. Bunun nedeni Başkan Apo'nun daha başlangıçtan itibaren sergilediği yaşam ve ilişki tarzında, çalışma temposunda ve üslubunda aranmalıdır. Eğer bu önderlik daha başlangıçta onay görmüşse bundan ötürüdür. Başkan Apo, PKK'yi bir halkı,

bir ulusu yaratan bir önderlik biçiminde ortaya çıkarmıştır. Herkesin *“olmaz, bu iş bitmiştir, ölmüştür, çabalar boşunadır”* dediği bir gerçekliği, bugün yaşayan ve birçok dengeli zorlayan, adeta PKK'siz, Başkan Apo'suz ve Kürtlersiz bir şeyin yapılamadığı bir gerçeklik haline gelmiştir.

Önderlik, sürekli bir arayıştır

PKK'nin Önderlik bir hareket olduğunu belirtiniz. Bundan ne anlamalıyız? Başkan Apo esaret koşullarında yaşarken bile 6. Kongre'de yeniden Genel Başkan seçildi. Bunun dünyada başka bir örneği yok. Yine bu süreçte sunduğu perspektifleri birer emir ve talimat olarak algıladığınızı açıkladınız. Bunun da öyle benzer örnekleri bulunmuyor. Bunu nasıl açıklıyor ve Başkan Apo'nun hangi özelliklerine bağlıyorsunuz?

– PKK'nin bir önderlik hareket olarak doğması ve büyümesi oldukça önemlidir. Bunun nedeni, daha önce de belirttiğim gibi Başkan Apo'nun özelliklerinde aranmalıdır.

Başkan Apo, daha başlangıçtan itibaren **sürekli bir arayış** içerisinde bulunmuştur. Kürt halkının yokoluşunun nasıl engellenebileceği ve tersine çevrilebileceği, bu halkın kurtuluş sorununun nasıl çözümlenebileceği, Kürdistan'da bağımsızlık ve özgürlük sorunlarına nasıl çözüm oluna bileceği gibi bir arayış içerisinde olmuştur. Kendisinin de çeşitli defalar belirttiği gibi islamiyette, kemalizmde ve orduda bu sorunları çözmeyen olanaklarını araştırmış, ama bunların hiçbirinin soruna yeterince cevap olamayacağını görmüştür. Sonuçta bu halkın birlik, bağımsızlık ve özgürlük sorunlarını çözecek olan **sosyalizmde karar** kılmıştır. Başından itibaren bilimsel sosyalizmi kendisine esas alarak, bu halkın ve onun şahsında da insanlığın yaşadığı sorunlara cevap aramaya başlamıştır.

Bunun için de daha başlangıçtan itibaren Başkan Apo hiçbir zaman kendine ait bir yaşamı esas almamış; her şeyini bu ülkeye, halka, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine ve zayıfın güçlendirilmesine adanmıştır. Başkan Apo'yu gerçek bir güç, bir çözüm gücü haline getiren, büyük bir umut ve inanç haline getiren ve bir Ulusal Önderlik düzeyine ulaştıran da O'nun bu gerçekliğidir.

O, bugüne kadar hiçbir zaman kendisini ve başkalarının yaşadığı anlamda bir yaşamı yaşamamıştır. Tüm gününü, saatlerini ve dakikalarını bu halkın ve insanlığın sorunlarının çözümüne adanmıştır.

Hem uzun hem de kısa vadeli sorunlara cevap vererek, büyük ütopyasına, hedeflerine ve amacına ulaşmak için toplu iğne başı kadar imkanları en iyi şekilde değerlendirmiştir. Adeta iğneyle kuyu kazarcasına, ancak yüksek bir çalışma temposuyla amaca ulaşmayı esas almıştır. Başkan Apo'yu daha başından bir önder olarak ortaya çıkaran gerçeklik, işte böylesi bir gerçekliktir. Daha başlangıçta birlikte yola çıktığı yoldaşlarının O'nu bir önder olarak kabul etmesi bundan ötürüdür.

Dikkat edilirse, tüm dünyanın ve hatta Kürt halkının bile kendisini inkar ettiği ve en ufak başarı imkanı görmediği bir ortamda, Başkan Apo'nun bu mücadeleye sahiplik etmesi ve yine bu koşullarda yanında **Haki Karer** ve **Kemal Pir** gibi yoldaşlarının bulunması, bu önderliğin daha doğarken nasıl doğduğunu, nasıl şekillendiğini ve neleri geliştirebileceğini kavramamız açısından önemli ipuçlarıdır.

PKK Önderliği, daha doğarken bir ulusal önderlik olmanın yanı sıra, onu aşan, uluslararası yanı da olan ve **enternasyonalist bir önderlik** tarzında doğan bir önderliktir. Böylesi bir önderliğin doğuşu kuşkusuz Kürdistan'ın gerçekliği ile, Kürdistan'da insanlığı yaşadığı gerçeklikle bağlantılıdır. İnsanlığın ve uygarlığın ilk yerleşip kök saldığı Kürdistan'da, bugün ciddi sorunlar yaşanmaktadır. İnsanlığa beşiklik yapan ve insanlığın gelişmesine hizmet eden Kürdistan, '70'lere gelindiğinde çok ciddi sorunlarla karşı karşıya

bulunmaktadır. Kürdistan, insanlığın bitirildiği bir ülke haline getirilmiştir. İnsanlığın adeta bitirilme noktasına getirildiği bir yerde, insanlığın sorunlarına ve yüceltilmesine çözüm arayan bir önderlik ortaya çıkmıştır. Hiçbir gelişme umudunun olmadığı koşullarda eğer Haki Karer ve Kemal Pir gibi yoldaşlar hiç tereddüt etmeden Başkan Apo'nun yanında yer almışsa, bu önderlikte enternasyonalist bir özellik ve başarı imkanı gördükleri içindir. Aksi takdirde bu yoldaşlarımızın daha farklı zeminlerde yer alması mümkün olabilirdi.

Dolayısıyla PKK Önderliği, daha doğarken bu tarzla halkların birliğini ve özgürlüğünü esas alan ve bunu kendi somutunda pratikleştiren bir önderliktir. Başkan Apo, Kemal Pir ve Haki Karer birlikteliği, halkların özgür ve eşit temelde birlikteliğidir. PKK'yi büyüten ve önemli bir güç kaynağı haline getiren, onun bu gerçekliği.

Ülke, halk ve ulus gerçeği, ulusal çıkar ve ulusun birliği, bağımsızlık ve özgürlük, ezilen tüm kesimlerin özgürlüğü gibi hususlar, Başkan Apo ile ortaya çıkan, bu temelde herkesin tartıştığı ve kavramaya başladığı gerçeklerdir. Özgürlük mücadelesi ilk kez Başkan Apo önderliğinde tüm Kürdistan parçalarını ve tüm kesimleri kapsayan bir mücadele haline gelmiştir. İlk kez Kürdistan'daki insanlar bağımsızlık ve özgürlük, ülke ve ulus, ulusal ve sosyal çıkar bilincini elde etmişler ve bu temelde Kürdistan'da bir ulusal birlik şekillenmiştir. Başkan Apo'yu Ulusal Önderlik düzeyine getiren şey, işte O'nun bu tüm ulusu birleştirme ve geliştirme çabalarıdır ve bu çabalar bugün meyvesini vermiştir. Bugün **ulusal önderlik, ulusal kurumsallaşma, ulusal politika, ulusal çizgi ve ulusal çıkarlar** hemen hemen her Kürdün kabul ettiği, tartıştığı ve sahip çıktığı gerçekler haline gelmiştir.

PKK insanı temel aldı

Sosyalist bir hareket olan PKK, genel olarak ve Kürt insanı için nasıl bir yaşam öngördü; bu konuda hedeflerine ulaştı mı?

– PKK daha doğarken bilimsel sosyalizmi esas alan bir hareket olarak doğdu. PKK'nin doğup şekillendiği koşullar, sosyalizmde birçok sorunun ortaya çıktığı ve yaşandığı koşullardı. Dünya sosyalist hareketinde oldukça ciddi sapmalar ve birbirini suçlamaların olduğu bir ortam sözkonusu. Bilimsel sosyalizmin özünü yakalama neredeyse imkansız gibi bir şeydi. Çünkü oldukça bilinç çarpıtması vardı. Bu

“PKK halka hizmet etmek için kurulan bir partidir. Halka hükmetmek için kurulan bir parti değildir. PKK militanlığı, hizmet militanlığıdır; hükmetme militanlığı değildir. PKK'li olmak sadece ve sadece hizmet hakkına sahip olmak demektir.”

kadar ağır sorunların yaşandığı, çelişki ve çatışmaların olduğu, bilinçle oynandığı ve imkanların çok zayıf olduğu bir ortamda, bilimsel sosyalizmin özünü yakalamak oldukça önemlidir. Sosyalist olduğunu iddia eden birçok örgüt bu karmaşa ortamında kendini kaybetti ve daha sonra da dağıldı. Ama PKK bütün bu zorluklarla mücadele ederek doğrultusunu bulabildi ve günümüze kadar gelişimini sürdürdü. Kendisiyle birlikte oldukça önemli gelişmeleri ortaya

çıkardı.

PKK sosyalizmi çoğunun iddia ettiği gibi böyle ortadoks bir sosyalizm ya da reel sosyalizm değildir. PKK'nin başlangıçta reel sosyalizmden etkilendiği ve onun birçok etkisini taşıdığı doğrudur; onda moral bulduğu bir gerçektir. Ama PKK hiçbir zaman reel sosyalizmi esas alan ve onu gerçekleştirmeye çalışan bir parti olmadı. Buna karşılık, gerçekleşen sosyalizmin olumlu yanlarını reddetmedi, onları almasını bildi. Ama sosyalizmle bağdaşmayan yanlarını kabul etmedi ve bunlarla mücadele etmesini bildi. Eğer PKK geliştirdi, günümüze ulaştı ve bu gelişmeleri yaratabildiyse bundan ötürüdür. PKK de diğer komünist partiler ve reel sosyalist örgütler gibi bilimsel sosyalizmi esas almamış olsaydı, reel sosyalist –bu Rusya olabilir, Çin olabilir, Arnavutluk olabilir– anlayışlar ve uygulamaları olduğu gibi alsaydı, birçok örgütün uğradığı akıbete uğrar, hatta onlardan daha olumsuz durumlara düşebilirdi.

Dikkat edilirse, PKK böyle bir akıbete uğramak şurda kalsın, reel sosyalizmin yıkılışından sonra dünyada sosyalizmin çekiciliğini yitirdiği ve sosyalizme küfredilen bir ortamda ve dönemde gelişme gösterdi. Hem Kürdistan insanı, hem de genelde insan için, insanlık için bir moral güç oldu; bir **çekim merkezi** haline geldi. Birçok güç bunu anlamak istedi. Tüm dünyada reel sosyalizm yıkılır ve sosyalizm gözden düşüp çekiciliğini yitirirken, PKK'nin gelişimini sürdürmesi, insanlar için bir çekim merkezi ve moral güç olması, birçok güç açısından anlaşılması ve değerlendirilmesi gereken, hatta bazılarınca önlem alınması gereken bir olay haline geldi. Bu durum kuşkusuz PKK sosyalizminin varolan sosyalizmden farklı yönlerinin olduğunu gösterir. Eğer böyle olmasaydı, PKK de çoktan dağılan bir örgüt durumuna düşer, bu kadar gelişmeyi ortaya çıkaran bir hareket konumuna yükselmezdi.

PKK daima **insanı temel aldı; insanı en büyük değer olarak gördü**. İnsanda sınırsız gelişme özelliklerinin bulunduğunu ve buna inanılması gerektiğini düşüncede savunduğu gibi pratikte de bunu kanıtladı. Başkan Apo'nun kendisi bunun en canlı örneğidir. Başkan Apo tartışmalarında sık sık **“eğer benim gibi birinden bu düzeyde bir gelişme ortaya çıkmışsa, bu her insanda ortaya çıkabilecek bir gelişmedir, herkes buna inanmalıdır”** demektedir.

PKK hiçbir zaman bireyselliği, bencilliği, tüketen ve ekonomi peşinde koşan insanı esas almadı. Bunlarla sonuna kadar mücadele etti. İnsanın gerçek doğasını ortaya çıkarmayı, insanı gerçek doğasıyla buluşturmaya esas aldı ve bunu hedefledi. PKK sosyalizmi insanın gerçek doğasına ulaşmayı, onu ortaya çıkarmayı ve hakim kılmayı hedefleyen bir sosyalizmdir. İnsan doğduğunda temizdir, barışçıdır, birleştiricidir, hayalleri, umutları güçlüdür. İnsanın gerçek doğası budur. Daha sonra insan gerçek doğasından uzaklaşmış, uzaklaştırılmıştır. PKK işte buna karşı mücadele eden ve sosyalizmi insan doğasıyla –ki insan doğası sosyalizmin özünü teşkil eder– birleştirmeye çalışan bir harekettir. Bu açıdan Başkan Apo'nun dediği gibi, **sosyalizmden kuşku duymak, insanda kuşku duymaktır**.

PKK, ilk insanla günümüzün insanı arasında bağ kuran bir harekettir. PKK insanı tarihin başlangıcında gizlidir; **PKK'deki insan ilk insan kadar eski, günümüz insanı kadar yeni olan bir insandır**. PKK insanda bunu yaratmaya çalışan bir harekettir. Başkan Apo bunun **“Biz tarihin başlangıcında gizliyiz, tarih günümüzde gizlidir”** biçiminde formüle etmiştir. Başkan Apo'nun gerçekleştirmek istediği sosyalizm anlayışı işte böylesi bir anlayıştır.

PKK, sosyalizmi insanın toplumsallaştırılması olarak anladı ve bunun gerçekleştirmeye çalışıyor. Bunun için de daha doğuşundan itibaren bireycilik, bencillik, iktidar ve yetki hırsı, uluslar arasına sınırlar çizmek ve bunlara benzer hususlarla mücadele etti. Bunlara fazla değer yüklemeyerek birleştiriciliği, kolektivizmi, toplumsallaşmayı ve bunu gerçekleştirmek için de hizmeti esas aldı. PKK hizmeti geliştirdiği, bireycilik, bencillik, yetki ve egemen olma

hırsıyla mücadele ettiği oranda; insanı kendi doğasıyla birleştirmeye ve ona yakınlaştırmaya çalıştı. Bu konuda da oldukça ileri bir mesafe katetti. Bu açıdan PKK, sosyalizmi sürekli bir yaşam biçimi olarak ele aldı ve bunu gerçekleştirmek için çalıştı. Bu konuda da önemli sonuçlar aldığını söyleyebiliriz.

Bunun en önemli örneği de Başkan Apo'nun kendisidir. Başkan Apo'nun kişiliği, PKK kişiliğidir, yaratılmak istenen sosyalist kişiliktir. Başkan Apo'nun yaşamı, PKK'nin ve her PKK'li insanın yaşam tarzıdır. PKK'nin şekillendirmek istediği yaşam tarzı, Başkan Apo'nun yaşam tarzıdır. Bu yaşam tarzı kendine ait olmayan ve kendini yaşamayan bir yaşam tarzıdır. Kendini her şeyiyle halkının, insanlığın ve ezilenlerin hizmetine sunan bir yaşam tarzıdır.

PKK'nin yaşam tarzında bireycilik, bencillik, kendisi için yaşama, ayrıcalıklı ve özerk bir yaşam, maddi imkanlara dayalı bir yaşam, başkasına dayanarak sağlanana bir yaşam sözkonusu değildir. Tümünü kendine dayanan, her türlü gelişme gücünü ve her türlü sorunun çözümünü kendinde arayan, çalışmayı ve hizmet etmeyi bir görev bilen, varolma biçimi olarak benimseyen ve bundan zevk duyan bir yaşam tarzıdır. PKK'nin sosyalizmi böylesi bir sosyalizmdir. PKK bunu kendinde önemli oranda başarmıştır.

Eğer PKK bunu başaramamış olsaydı, sorunların bu kadar ağır olduğu ve neredeyse hiçbir gelişme imkanının bulunmadığı Kürdistan gibi bir ülkede bu denli gelişmeyi ortaya çıkaramazdı. Lime lime edilmiş, düşüncede ve sosyalitede paramparça edilmiş bir toplumu bu denli birleştiremezdi. Bu ölçüde bir gelişmeyi Kürdistan'da, Türkiye'de ve bölgede ortaya çıkaramazdı. **PKK insanın doğasına yaklaşmak amacıyla büyük bir çaba gösterdiği** için, işte bu durum PKK'de birleştirici öğeyi oldukça güçlü kılıyor. Eğer bugün PKK bu kadar birleştirici ve etkileyici olabiliyor ve herkes açısından bir moral güç olarak ortaya çıkabiliyorsa, bu, PKK sosyalizminin özünde yatmaktadır.

Bu anlamda PKK, yaratmak istediği insanı ve yaşam tarzını önemli ölçüde yaratmıştır. Bunu yarattığı için de emperyalizm ve gericilik tarafından boy hedefi haline getirilmiştir. Dünyada birçok güç belki emperyalist güçlere yönelmiş, fiziki anlamda da yönelimler gerçekleştirmiştir. Ama PKK hiçbir zaman böylesi yönelimler geliştirmeyen bir harekettir. Yine savaştan birçok güç savaş kurallarını ihlal etmiş, askeri olmayan birçok hedefe yönelmiştir. Böyle olduğu halde bu güçler bunu ciddi bir mesele yapmazken, savaş kurallarını en az ihlal eden bir hareket olmasına rağmen birçok gücün bugün PKK'yi hedeflemesi anlamlıdır. Bunun nedeni PKK'nin savaş kurallarının dışına çıkması veya gücün çıkarlarına cepheden, ağıttan ve fiziki olarak yönelmesi değildir. Bunun nedeni PKK'nin düşürülen insanı ayağa kaldırması, insanlık sorunlarına çözüm geliştirmesi ve insanı doğasıyla birleştirmeye çalışmasıdır. Gözden düşen sosyalizmi tüm insanlık için bir umut, bir ışık kaynağı haline getirmesidir. Saldırılarının esas budur. Bu da PKK'nin öngördüğü insanı ve yaşam tarzını ortaya çıkardığını gösteriyor.

Bütün yetersizliklerine rağmen, PKK'nin ve tüm mensuplarının kahramanca savaşıklarını, mücadele ettiklerini ve edceklerini belirtebilirim. Tüm yetersizliklerine rağmen, **bu mücadele kahramanca bir mücadeledir**. Bazı kendilerini bilmezlerin bu mücadeleye kara çalma çabaları bu gerçeği değiştiremez. Eğer mücadelemiz askeri olarak üstünlük sağlayamadıysa, yönetim sorununu askeri olarak çözemediyse ve askeri olarak bir yenileme durumu ortaya çıktıysa, bu durum bu mücadelenin Kürdistan'da, Türkiye'de, bölgede ve insanlık cephesinde üstünlük sağlayamadığı ve başarılı olmadığı anlamına gelmez. PKK yürüttüğü mücadele ile askeri alanda iktidar sorununu çözmemesine rağmen, gerçek anlamda **bir devrim gerçekleştiren ve yaşatan bir partidir**.

PKK, henüz tamamlanmamış olsa bile, Kürdistan'da **ulusal demokratik devrimi gerçekleştirmiştir**. Eksik kalan, sadece

askeri olarak iktidar sorununu çözümlememesidir. Bunun dışında oldukça önemli gelişmeler yaşamış bir harekettir. Bunu sadece biz söylemiyoruz. Dışımızdaki birçok çevre de bu gerçeği dile getiriyor.

Başkan Apo'yu anlayamadık

PKK hareketinin genel olarak yirmialtı yıl, silahlı olarak ise onbeş yıllık bir mücadele tarihi var. Ancak dünyadaki diğer bazı ulusal kurtuluş mücadelelerinde olduğu gibi, savaştığı güçler karşısında askeri üstünlük sağlayamadı. Sonuçta bir yenileme durumu ortaya çıktı. Bunun iç ve dış etkenleri nelerdi? Dörtlü çetenin bunda oynadığı rolü açıklar mısınız?

– Bu kadar olumlu gelişmeler ortaya çıkarmasına rağmen, eğer bu mücadele askeri alanda bir üstünlük sağlayamadıysa, sorunu askeri olarak çözemediyse ve askeri anlamda mücadelede bir yenileme durumu ve tikanıklık ortaya çıktıysa, şüphesiz bunun hem dıştan kaynaklanan ve hem de PKK'den kaynaklanan nedenleri vardır.

'90'lı yılların başından itibaren dünyada önemli değişiklikler oldu. Bu değişimle birlikte dünyada yeni koşullar ortaya çıktı. Birçok güç bu değişiklikler ve koşullardan olumlu veya olumsuz etkilendi. Birçok iktidarlar yıkıldı, partiler tasfiye oldu. Yine birçok güç bu değişikliğe göre kendinde değişiklikler yarattı ve yeniden yapılanmalara gitti. Şüphesiz PKK de dünyadaki bu değişimi ve bunun ortaya çıkardığı sonuçları ve koşulları şüphesiz gördü, anlamaya çalıştı. Ama bugün ortaya çıkan gerçekler, bu gelişmelerin yeterince anlaşılmadığını ortaya koyuyor. PKK bu değişimin ortaya çıkardığı sonuçları anladığı oranda, bunu kendi mücadelesine de uyarlamak istedi; kendini buna göre değiştirmek ve düzenlemek istedi.

Nitekim '93'te ilan edilen ateşkes bunun örneğidir ve pratik olarak bunun başlangıç adımı sayılabilir. Fakat yine de bu değişimi yeterince kavrayamadı ve kendi bünyesinde pratikleştiremedi. Askeri mücadelenin tıkanmaya gitmesinin bir nedeni de işte budur.

Bununla birlikte diğer bir neden, dünyanın Kürdistan gerçeğini kabul etmemesi, Kürdistan'ın mevcut statüsünün bugünkü dünyaya hizmet etmiş olmasıdır. Bu statünün değiştirilme çabaları ve mücadelesinin dünyada oturtulan dengeleri tehlikeye atması, dünyaya egemen olan ve çekidüzen veren güçlerin bu statünün değiştirilmesini kendi çıkarlarına aykırı görerek bu mücadeleyi kabul etmemeleridir. Sosyalist bir hareket olarak PKK'nin, sosyalizmi Kürdistan'da ve insanlık nezdinde çekici hale getirmesi, giderek Kürdistan'da birliği yaratması ve ulusal demokratik devrimi hızla geliştirmesi, böylece uluslararası güçlerin Kürdistan'daki dayanaklarını zayıflatması ve dengeleri zorlamasıdır. Bunun, çıkarlarını tehlikeye attığını gören bu güçlerin sadece bu mücadeleyi desteklememek ve kabul etmemekle kalmayıp, ideolojik, siyasal, örgütsel, askeri ve ekonomik olarak bu mücadelenin karşısına dikilmeleri ve sömürgeci güçlerin yanında bu mücadeleye saldırımları da diğer önemli bir nedendir.

Bununla birlikte cephenin Türkiye ayağının gelişmemesi, PKK'nin uzun yıllar Türkiye'deki devrimci-demokratik hareketin gelişmesi için devrimci-demokratik çevrelerin toparlanmasına gereken özeni göstermemesi, bu cephenin gelişmediğini görünce geliştirilmesi için çaba harcaması, ama buna rağmen Türkiye'deki devrimci demokratik güçlerin Kürdistan mücadelesiyle bir dayanışma içerisine girememeleri ve Kürdistan'daki özgürlük mücadelesine karşı görevlerini yerine getirmemeleri, dolayısıyla devletin geri cephesinin sağlam kalması, buradan bir zorlayıcılığın ve baskının ortaya çıkmaması, Kürdistan devriminin bu biçimiyle bir ayağının işlememesi veya sakat olması ve mücadelenin sadece Kürdistan'la sınırlı kalması diğer önemli nedenlerdir.

Yine bunlarla birlikte Kürdistan'daki gericiğin, ilkel milliyetçi ve reformist çevrelerin PKK'nin geliştirdiği mücadeleyi kendileri açısından tehlikeli görmeleri, bu mücadeleyle birleşecekleri ve ona destek olacakları yerde çıkarlarını düşmanda aramaları, düşmanla birleşerek PKK'nin önderlik ettiği mücadeleye karşı saldırı içerisine girmeleri ve komplolarda yer almaları, askeri mücadelenin üstünlük sağlamasını engelleyen

“PKK ilk insanla günümüzün insanı arasında bağ kuran bir harekettir. PKK insanı tarihin başlangıcında gizlidir; PKK'deki insan ilk insan kadar eski, günümüz insanı kadar yeni olan bir insandır. PKK, insanda bunu yaratmaya çalışan bir harekettir.”

önemli bir nedendir.

Dikkat edilirse 1990-92'lere gelindiğinde, PKK önderliğindeki mücadelenin, askeri olarak önemli bir gelişmeyi yaşayan, devrimi askeri olarak geliştiren, hem Türkiye hem de Kürdistan'da ve özellikle Güney parçasında önemli gelişmelere yol açan bir konumu sözkonusudur. Bu durum kendini hem serhildanlarda hem de gerillada ortaya çıkarmış, serhildanlar zirveye ulaşmış, gerilla büyümüş, katılımlar oldukça artmış ve askeri olarak büyük bir gelişmenin imkanları yakalanmıştır. Bu gelişme devrimi Türkiye'ye ve Güney'e doğru yayılmaya zorlarken, tam bu noktada Kürt gericiliği, sömürgecilik ve emperyalizm bu gelişmenin önünü almak için '92'de bir müdahalede bulunmuş; bu askeri gelişmenin önünü böyle almak istemiş ve kısmen de bunu başarmıştır.

Bu açıdan devrimimize karşı geliştirilen uluslararası düzeyde kompo, çoğu kimselerin anladığı gibi '98'le ortaya çıkmamıştır ve onun çok öncesinde vardır. İlk kapsamlı müdahale de '92'dedir. '98 komplosu, bunun üstünde ve bunun bir devamı olarak gelişen bir uluslararası komplodur.

Kısaca dışımızdaki nedenleri böyle ortaya koyarken, şüphesiz içten de kaynaklanan, bunu tamamlayan ve buna hizmet eden nedenler sözkonusudur.

Bunlar nelerdir? Her şeyden önce Başkan Apo'nun doğru ve yeterince anlaşılmasındır. Başkan Apo birçok şey söylemiş, konuşmuş, değerlendirmiş, eleştirmiş, önermiş, gelişme imkanları ve yollarını ortaya koymuş, bunun tüm başarı imkanlarını hazır hale getirmiştir. Gerisi bunu anlamaya ve uygulamaya dökmeye kalmıştı. Ama taktik önderlik zamanında ve doğru kavrayamadığı için bunları pratikleştirememiştir. Böylelikle birçok hazırlık ve başarı imkanı güce dönüştürülemedi ve yaşamal kılınamamıştır. En önemli nedenlerden biri budur. Örneğin **M. Hayri Durmuş** yoldaş daha '80'lerde Diyarbakır zindanında bu gerçeği çok çarpıcı bir biçimde ortaya koymuş; **“Biz Başkan Apo'yu anlayamadık, bunun için bu zindanlara düştük ve bu durumları yaşıyoruz. Eğer anlaysaydık, bugün bu durumlar yaşanmayacaktı”** demiştir.

Bugün bu gerçeklik hemen herkesçe anlaşılmıştır ve ifade edilmektedir. Başkan Apo doğru anlaşılmalı ve taktik önderlik tarafından pratikleştirilebilseydi, şüphesiz şimdi devrimimiz farklı bir düzeyi ve farklı sorunları yaşayacaktı. Eğer devrimimiz bugün bu sorunları yaşıyor ve farklı bir gelişme aşamasında seyrediyorsa, bunun nedenini burada aramak gerekiyor. Başkan Apo söyledi, ama biz başka türlü anladık, başka şey uyguladık. Tabii bu da birçok

değerin heder olmasına yol açtı.

Yine bununla birlikte öncülüğün doğru oturtulmaması, öncülükte köyülülüğün ve feodalizmin egemen olması, askeri mücadelenin başarıya gitmesini engelleyen en önemli nedenlerden birisi olmuştur. PKK'nin öngördüğü komuta çizgisine dayanan ve bu çizgiyi uygulayabilecek bir komutanın şekillendirilememesi, buna dayalı olarak doğru bir gerilla ordulaşmasının şekillendirilememesi, savaşın ve gerillanın geleneksel anlayışla modern anlayış arasında kılması, ne peşmergeciliği ne de tam gerillacılığı uygulayabilmesi ve ikisinin arasında sıkışıp kalması, hem ordulaşmamızı hem de askeri anlamda savaşımızı olumsuz yönde etkilemiştir. Bu birçok yersiz kayba, başarı imkanlarının heder edilmesine ve askeri mücadelede bir tıkanmaya yol açmıştır.

Yine Başkan Apo'nun doğru anlaşılammaması, doğru temsil edilememesi ve pratikleştirilememesi, çizgiye ve taktiğe sahip çıkması gerekenlerin buna doğru ve yeterince sahiplik yapamaması, öncülüğün doğru oturtulmaması, gerillanın ve ordulaşmanın doğru geliştirilememesi, savaşta ki tıkanma ve bu tıkanmanın işbirlikçi-komplocu anlayışın ve eğilimin gelişmesine oldukça güçlü bir zemin yaratması, işbirlikçi-komplocu -ki biz buna dörtlü çete diyoruz- anlayışın ve bu anlayış sahiplerinin bundan güç alarak orduda, komutada ve savaşta ciddi tahribatlara yol açması, oldukça keyfi tutumlara girmesi ve giderek bunu düşmanla birleşmeye kadar götürmesi önemli bir diğer nedendir.

Eğer dörtlü çete, çizgi ve komutayla bu kadar oynamış ve hedeflerden sapmışsa, bunun nedeni bu zemini bulmuş olmasındandır. Çete gücünü buradan almıştır. Çizgiye ve öncülüğe sahip çıkması gerekenlerin sahip çıkmaması, gerillayı, ortamı ve komutayı adeta bu anlayışa terk etmesi ve bu anlayışın bundan yararlanarak kendini örgütleyip hakim kılması, savaşımızda onarılması güç yaralar açmıştır. Hiç hedeflenmemesi gereken birçok hedefe yönelmiş, savaş kurallarının ihlaline yol açılmış ve bunun sonucu olarak '93'te geliştirilmek istenen süreç, bu anlayış tarafından provoke edilmiştir.

'93'te ateşkesle birlikte bir süreç başlatılmak istenmiştir. Zayıf da olsa bu sürecin gelişebilmesinin olanakları ortaya çıkmış, ama tam da burada işbirlikçi çete anlayışı bu süreci darbelemeye gitmiştir. Bu daha sonraki sürecin ağırlaşarak devam etmesine ve kendisini tekrarlamasına, hem Türk devleti ve ordusunun, hem de PKK'nin kazanamayacağı bilindiği halde askeri çatışmanın sürdürülmesine ve bu çatışmanın her iki gücün ve halkın olanaklarının heder edilmesine, moral değerlerinin zayıf düşürülmesine ve içinden çıkılmaz bir noktaya gelinmesine yol açmıştır.

Başkan Apo işte bu gerçeği görerek çözüm aramıştır. '95 ve '98 yılındaki ateşkes denemeleri ve '98'le birlikte Avrupa'ya çıkış, tamamen bu içinden çıkılmaz duruma bir çözüm getirmeyi amaçlamıştır. Bunun doğru anlaşılması gerekir.

İşte eğer devrimimiz askeri yönden gelişmediyse, böylesi nedenlerden ötürü gelişmemiştir. Askeri yönün üstünlük sağlamaması, şüphesiz devrimin diğer yönlerini de olumsuz yönde etkilemiştir. Eğer devrimimiz askeri yönde gelişimini '90'lar-daki gibi sürdürebilseydi, bu tıkanıklık ortaya çıkmayacaktı, devrimimizin diğer yönlerinin gelişimi daha olumlu düzeyde olacak, Kürdistan'daki değişme ve gelişme bugün daha ileri bir düzeyde olacaktı.

Yaratılan gerçekleri göremeyenler gaflet içindedirler

Bazı çevreler PKK'nin silahlı mücadeleyi boşuna yürüttüğünü ve sonuçta eskiye döndüğünü, silahlı mücadelenin kazanımlarının olmadığını veya korunamadığını iddia ediyorlar. Bunu nasıl değerlendiriyorsunuz? Silahlı mücadele ne tür kazanımlar ortaya çıkardı?

– Bugün bazı çevrelerin bazı iddiaları

ve karalamaları sözkonusudur. Bu çevreler partimizin yürüttüğü mücadeleyi boşuna yürüttüğünü ve sonuçta yine başlangıca döndüğünü söylüyorlar. Yine silahlı mücadelenin kazanımlarının bulunmadığını veya olsa bile bunların öyle fazla olmadığını, bu kazanımların da içine girilen süreçle birlikte korunamadığını ve korunamayacağını iddia ediyorlar.

Bu çevrelerin her şeyden önce saygılı

olmaları gerekiyor. PKK bu kadar yıldır bir mücadele yürütüyor. Bu kadar zorlukları yaşadı ve yaşıyor. Bu çevrelerin hiçbirisi bu zorlukları yaşamadı, yaşamak istemedi, hala da yaşamak istemiyor. Hala bu zorlukları iliklerine kadar yaşayan PKK'dir, PKK'nin insanlarıdır. Bunların bu iddiaları ve kara çalmaları, bu mücadelenin ortaya çıkardığı kazanımların görkemliliğini küçük düşüremez. Tam tersine sözkonusu çevrelerin bu tür yaklaşımları, bu savaş ve yarattığı değerleri daha da yüceltmektedir.

Kürt halkı ve onun dostları kadar, düşmanları ve hatta bu iddialarda bulunan, bu karalamaları yapan ve çamur atan çevrelerin kendileri de çok iyi biliyorlar ki, PKK yürüttüğü mücadele ile yok olmanın eşliğine gelen, bütün ulusal değerleri ayaklar altına alınan, parçalanmış ve düşüncesi bile dağıtılan bir halkı ve ulusu, savaşan ve kimliğini kazanan saygın bir ulus haline getirdi. Başkasına ait olan bu ulus ve bu ulusun insanları, bugün kendine ait hale geldi. Eskiden Kürtlüğünden utanan bu halk ve bu halkın insanları, bugün Kürtlüğü ile onur duyan bir halk konumuna yükseldi. Hiç kimsenin en ufak bir gelişme olabileceğine dair bir umudu yokken, PKK önemli gelişmeler yarattığı gibi, daha büyük gelişmelerin yaratılabileceği düşüncesini, bunun inancını ve iradesini ortaya çıkardı.

Kürt halkı bugün kendisiyle, kendi öncü örgütü ve Önderliğiyle iftihar ediyor. Önderliksiz, örgütsüz, öncüsüz ve iradesiz yaşamayacağını ifade ediyor. Geçmişte önderlik, öncülük, çıkar, bilinç, birlik, ülke, özgürlük vb. hususlara yabancıyken, bugün bunlar olmaksızın yaşayamayacağını haykıran bir düzeye yükselmiş bulunuyor.

PKK yürüttüğü savaşla her türlü zayıflığı, çirkinliği ve geriliği gidererek, feodal ve yerel anlayışları, aşiretçi ve mezhepçi bağları çözdü. Bu temelde ulusun birliğini ve ayağa kalkışını yarattı. Bu savaşla iktidar sorununu çözmeden, ulusal demokratik devrimi gerçekleştirdi.

PKK hareketi önemli bir aydınlatma, aydınlatma ve bilinçlenme hareketi oldu. Köle insandan ve köle bir halktan, özgür bir halk ve özgür bir insan ortaya çıkardı. Çıkarlarını ve geleceğini düşünen bir halk ve bir insan yarattı. Kürdistan'da örgütsüzlük egemenken, örgütlü bir düzey yakaladı; önderliksiz iken ulusal önderliği yarattı. Ülke ve ulus anlayışını ve birliğini geliştirdi. Kürtlerin dostları yokken, bugün birçok alanda Kürt halkına dostlar yarattı, kazandırdı.

PKK kendisiyle birlikte, savaştığı gücü ve toplumu da etkiledi ve değiştirdi. Bugün eğer Türkiye toplumu ve insanı canlı kalamışsa, bu, PKK'nin yürüttüğü mücadele-

nin bir sonucudur. PKK mücadelesi Kürdistan'da olduğu kadar, ***Türkiye'de de bir aydınlanmayı yarattı.*** Kürdistan'da olduğu gibi, Türkiye'de de birçok şeyi yıktı. Yine birçok şeyi geliştirdiği gibi, Türkiye'yi de değiştirdi. Yani Kürdistan'da yarattığı gelişme ve dönüşüm kadar, Türkiye'de de bir gelişmeyi, dönüşümü yarattı. Bunun sonuçları bugün birçoklarının görülebiliyor, tartışılabilir. Belki hala bunu idrak ede-

meyenler olabilir. Ama her geçen gün bunların sayısı azalmaktadır.

“Yeni dönem çizgisi en çok gerillada benimsenmiştir. En az zorlanan gerilla olmuştur. Gerilla hemen hemen tüm alanlardan, öncelikle Başkanımızın geliştirdiği çağrılara ve yeni dönem çizgisine göre kendisini uyarlamayı bilmiştir.”

Yine PKK mücadelesi Kürdistan'da, Türkiye'de, hatta bölgede azınlık haklarını ve azınlıkların kültürlerini diriltti. Daha önce kadar, örneğin Aleviler, Êzîdiler ve Sür-yaniler kendilerinin bir Alevi, Êzîdi ve Sür-yani olduğunu söyleyemez ve örgütlene-mezken, bugün bunlar rahatlıkla kendini ifade edebiliyor ve kendilerini geliştirebilir bir düzeye ulaşmış bulunuyorlar.

Aynı şekilde PKK, toplumda en alta itilen kadını saygın bir konuma getirdi. Dünyanın hiçbir yerinde görülmeyen bir gerçeği, Kürdistan gibi bir ülkede gerçekleştirdi. Kadını özgürlüğe ve özgürlük için mücadeleye çekti, -kadını savaşa çekti.

Kısacası PKK ezilen ve sömürülen bir ulusun yanı sıra, ezilen birçok azınlık halkı, hatta birçok mezhebi diriltti. Bunlar PKK'nin yürüttüğü savaşın doğrudan sonuçlarıdır. Bunları görmemek, bunlara kara çalmak, ancak insanlıktan uzaklaşmış, insanlıktan nasibini almamış kesimlerin içine düştüğü durum olabilir.

Bugün Kürdistan'da veya Kürdistan'ın dışında, dost veya düşman hemen hemen herkes, PKK'nin Kürdistan'da yürüttüğü mücadelenin yol açtığı sonuçları görebiliyor, bu gerçeği kabul edebiliyor. Ama ne yazık ki, *“yurtsever”* ve *“sosyalist”* olduklarını iddia eden bazı çevreler, bu gelişmeleri inkar etmeye kalkarak, bunların yaşanmadığını herkese kabul ettirmeye çalışmak gibi bir gafletin içerisine giriyorlar. Bu çevreler bu tutumlarından vazgeçmelidirler.

Geçmişte de PKK'nin yürüttüğü müca-

deleye şu veya bu biçimde kara çalmalar oldu. Bazıları bunu adeta görev bellediler. PKK'ye küfür etmekten, PKK'nin başarısızlığını umut etmekten ve bunu gerçekleştirmek için olmadık çabalar sergilemekten başka herhangi bir çabaya girmediler. Böyle yaparak kaybeden yine kendileri oldu. PKK herhangi bir şey kaybetmedi. Bunların bu gerçeği artık anlamaları gerekiyor.

PKK'nin mücadelesinin başarısızlığı

tersine eski tutumunu ve imhacı çabalarını sürdürüyor, her gün gerilla vuruyor. Bu nasıl kabul edilebilir? PKK ve PKK gerillası aldığı bu kararlardan artık vazgeçmeli ve tekrar savaşımalıdır. Yoksa bunun sonu imha ve her şeyin kaybedilmesidir” gibi değerlendirmeler yapıyorlar.

Attığımız tüm adımlara rağmen operasyonların sürmüş olması ve bazı kayıplarımızın ortaya çıkması, elbette önemli bir husustur. Biz de bunları değerlendiriyor ve anlamaya çalışıyoruz.

Hemen belirtelim ki, biz bu adımları atarken, hiçbir zaman ordunun hemen savaşı durduracağını ve operasyonların son bulacağını söylemedik veya bunu beklemedik. Çünkü biz karşılıklı uzlaşarak bu kararları almadık, bunları birlikte kararlaştırarak pratiğe uygulamadık. Eğer öyle olsaydı, bizim savaşı durdurmamız ve güçlerimizi geri çekmemizle birlikte, Türk ordusunun da mevzilerine çekilmesi, operasyonları durdurması gerekirdi. Böyle bir karar birlikte alınmış ve uygulanmış olsaydı, Türk devleti ve Türk ordusu operasyonlara giriştiğinde, bu durum alınan kararın ihlali anlamına gelecekti.

Ama biz uzlaşarak birlikte bir ateşkes, savaşın, operasyonların ve çatışmaların durdurulmasına, güçlerin karşılıklı mevzilerinden geri çekilmesine gitmedik. Biz kendi kararımızla bir süreç başlattık. Savaşta bu tıkanmayı, yine sorunun çözümünde yaşanan tıkanıklığı gidermek için bu adımları attık. Bunun karşılığında Türk ordusunun hemen mevzilerini terketmesini, savaşı ve operasyonları durdurmasını bekleyerek bu adımları atmadık. Dolayısıyla Türk ordusunun bu süreçte operasyonlarını sürdüreceğine dikkat etmez ve geri çekilmeyi örgütlü, sağlıklı ve disiplinli gerçekleştirmesek burada kayıplarımızın yaşanacağını bilerek bu geri çekilme işlemini başlattık.

Çünkü Türkiye'de savaşı isteyen, bundan vurgun vuran rant çevreleri var. Bu çevreler yaşamını, geleceğini ve çıkarını tümüyle bu savaşta bulmuş, bu savaşta göre kendini düzenlemişti. Bunların bundan kolayca vazgeçeceğini düşünmek, siyasetten anlamamak olur. Bu rantçı çeteleşme orduda, poliste, istihbarat teşkilatında, siyasi partilerde, ekonomik çevrelerde ve toplumun içinde çeşitli kesimlerde sözkonusudur. Bunlar tümüyle kendini savaşa endekslemiştir ve savaş sürdüğü oranda yaşam imkanı bulabilirler. Savaşın son bulduğu bir ortamda bunların yaşama ve vurgun vurma imkanları yoktur. Şimdiye kadar işledikleri suçların açığa çıkacağını ve kötü duruma düşeceklerini bilen bu çevreler, şüphesiz savaşta ısrar edecekler, kolay kolay bundan vazgeçmeyeceklerdir. Eğer hala çatışmalar olabiliyor ve operasyonlar durmuyorsa bir nedeni budur.

Tabii bu konuda her şeyi rant çevrelerine bağlamak doğru değildir. İçimizde de bunu tamamlayan bazı nedenler var. Nedir bunlar? Süreci yeterince kavramama, sürece ters yaklaşımlar, duygusal ve tepkisel tutumlar, dogmatik sağ-liberal yaklaşımlar, yine savaşa göre biçimlenen bir örgüt, bu örgütün kadroları ve savaşçıları olma gerçekliği, sürecin istediğimiz tarzda başarılı gerçekleşmesini engelliyor. Eğer geri çekilmede bazı kayıplarımız ortaya çıkıyorsa, bir nedeni de budur.

Zaten dışımızda rant çevreleri var. Bu çevreler savaşın sürüp gitmesini istiyorlar. Bunun için her türlü yol ve yöntemle baş vuruyorlar. Bunun için de çeşitli yönelimler ve provokasyonlarla bizi tepkisel ve duygusal tutumlara itmek istiyorlar. Böylece bu süreçten vazgeçmemiz ve tekrar savaşmamız dayatmasında bulunuyorlar. Buna hizmet eden bazı tutumlar içimizde de ortaya çıkabiliyor.

Biz yıllardır silahlı mücadele yürüten ve buna göre biçimlenmiş bir örgütüz. Buna göre şekillenen kadromuz var. Bu kadronun hemen kendini yeni sürece adapte etmesi zordur. Bunun zorlukları yaşıyor.

Yine içimizde birçok köylü öge var. Bunlar savaştan arkadaşlarımızdır. Tabii yeni süreçte bunlar zorlanıyorlar. Savaşta fazla bir zorlanmaları sözkonusu olmuyordu. Şimdi savaş durduğu için, bunlar kendilerini adeta görevsiz ve iş yapamaz du-

Savaşın devamını isteyen çevreler var

Silahlı mücadelenin bırakılması ve güçlerin geri çekilmesi konusunda Parti Önderliğimiz ve Başkanlık Konseyi'nin yapmış olduğu açıklamalar, devletin en üst yetkilileri tarafından dolaylı da olsa olumlu karşılandı. Ancak operasyonlar sürüyor ve yer yer gerilla kayıpları yaşıyor. Bu konuda neler diyebilirsiniz?

– Parti Önderliğimizin, 2 Ağustos'taki açıklamalarıyla pratikleştirmek istediği süreç ve Başkanlık Konseyimizin bunu pratikleştirme yönündeki adımları, şüphesiz istenen düzeyde olmasa da, dolaylı ve zayıf da olsa karşılık bulmakta; bazı çevrelerde daha fazla, bazılarında daha az kendini göstermektedir. Buna rağmen operasyonların sürmesi yer yer kayıplarımızın yaşanması, birçok çevre tarafından değişik biçimlerde algılanıyor ve değerlendiriliyor. Bazı çevreler, *“Bakin, Türk devleti ve Türk ordusu herhangi bir karşılık vermiyor; tam*

rumda görüyor. Bu tip savaşı arkadaşlar savaşın durmasını kendileri açısından pek doğru görmüyorlar. Çünkü kendilerini ona göre düzenlemişler. Kendilerini siyasal ve örgütsel çalışmaya göre düzenlememişler ve düzenlemeye de zorlanıyorlar. Bunun için belli bir çaba ve zaman gerekiyor. Bu da onda zorlanmayı ortaya çıkarıyor; böyleli kayıplar karşısında hemen tepkisel ve duygusal tutumlara itiyor. Çünkü kendine göre bir savaş düzeni oluşturmuştur. O düzende yaşayabiliyor, yaşam imkanı bulabiliyor. Ama o düzenin değiştiği ve başka bir düzenin geliştiği bir ortamda, kendisini boşlukta görüyor. Onun için de yeni düzene kendini adapte etmede zorlanıyor.

Tabii bunlarla birlikte bu süreci derinliğine kavramayan yaklaşımlar ortaya çıkıyor. Ya değişimi yüzeysel kavıyor, derinliğine kavramıyor, onun için de kendinde değişikliği yaratamıyor ve dogmatizme saplanıyor; ya da *“nasıl olsa savaş bitti, parti geri çekilme kararı aldı, öyleyse herhangi bir tehlike yok”* deyip bir rehavete kapılıyor. Bu da onu savuruyor. Bu tip tutumlar tabii kayıplara yol açıyor. İçimizdeki bu yetersiz ve yanlış yaklaşımlar, dışımızdaki savaş rantı ile beslenen çevrelerin bilinçli sabotajlarıyla birleşince, istenmeyen bu kayıplar ortaya çıkıyor.

Tabii biz bu kayıpların önünü almaya çalışıyoruz. Biz süreci provoke eden bu çevrelerin bu çabalarını etkisiz kılmak için oldukça sabırlı davranıyoruz. Bunu yapımıza kavratmaya çalışıyoruz. Bundan sonra savaşın sürdürülmesinin neye yol açacağını, yine siyasî mücadelenin neye yol açacağını kavratmaya çalışıyoruz. Örgüt yapımızı yanlış ve yetersiz düşüncelerden ve kavrayıştan uzaklaştırarak, süreci doğru kavramalarını sağlayarak bu kayıpların önüne geçmeye çalışıyoruz. Esas önlemimiz budur.

Tabii dışımızdaki bazı çevrelerin ideolojik ve siyasal saldırıları da var. Bu saldırılar örgütler, kişiler ve çevreler düzeyinde, hatta devletler düzeyinde yaşıyor. Şüphesiz bu çevrelerin bu tür saldırıları bazı etkilemeler de yaratıyor. Fakat bu böyle fazla belirleyici değildir. Esas belirleyici olan kendi yetmezliklerimiz, zayıflıklarımız ve sürece hakim olamamamızdır. Yine karşıımızdaki güçlerin içinde bulunduğu durumu yeterince doğru değerlendirememedir. Bu kayıpların esas nedenini burada aramak gerekiyor.

Yeni dönem çizgisi en çok gerillada benimsenmiştir

Yeni dönemde içte ve dışta yeni mücadele çizginize karşı geliştirilen yaklaşımlar var mı? Yeni çizginizi gerillaya benimsetmekte zorluklar yaşadınız mı? Daha çok içte yaşadığınız sorunlar anlamında süreci anlamayan, geriye çeken yaklaşımları açar mısınız? PKK'nin çok sayıda kadro ve savaşı-sının tutuklu olduğu düşünüldüğünde, cezaevlerinde bu konuda sorunlar çıktı mı?

– Yeni dönemde hem içte hem de dışta yeni mücadele çizgimize karşı bazı tutumlar var. Özellikle dışımızda yer alan bazı güçler -belki bu güçlerin içerisinde devletler var, örgütler var, çevre ve bazı kişiler var- savaşın durdurulmasına, mücadelenin siyasal zemine çekilip, sorunun siyasal zeminde barışçıl ve demokratik tarzda çözümlenmesine karşı duruyorlar. Bunlar kendilerini bu savaşa göre düzenlemiş ve bu savaştan oldukça yararlanan bazı çıkar güçleri ve çevreler oluyor. Tümüyü savaşın sürdürülmesine bağlı bir yaşam örgütlemişler. Bunun üzerinde siyaset yapıyorlar, bunun üzerinde yine ekonomik ve siyasî çıkarlar elde ediyorlar.

Tabii bu güçler savaşın sürdürülmesini istiyor. Hatta bunların içerisinde savaştığımız için bize karşı olan güçler var. *“PKK savaşıyor, sorunu ve sorunun çözümünü ağırlştırıyor. PKK sorunun çözümü için savaşı bırakmalı ve sorunu siyasal zemine çekmelidir. Bunu yaparsa biz de PKK'yi destekler ve sorunun çözümüne yardımcı*

oluruz” diyorlardı. Yine bazı çevreler ve örgütler PKK'yi silahlı mücadele yürütmekle suçluyorlardı. Kendilerinin savaşta karşı ve barışçıl olduklarını belirtiyor ve bu temelde politika yapmaya çalışıyorlardı.

Özellikle bu çevrelerin ağız birliği yapmışçasına, Başkanımızın sorunu siyasal zemine çekme, siyasal ve demokratik yollar-dan çözüme yönünde attığı adımların doğru olmadığını, PKK'nin içine girdiği tutumun yanlış olduğunu, bunun bir tasfiye olduğunu, PKK'nin bu tutumundan vazgeçerek silahlı mücadeleyi yürütmesi gerektiğini propaganda etmeye başladılar. Kimisi açıkça PKK'ye saldırı geliştiren, kimisi de PKK'yi şu veya bu biçimde etkilemeye ve PKK'nin başlattığı süreci provoke etmeye çalıştı. Hala da bunu sürdüren devletler, çevreler ve örgütler sözkonusudur.

Bunlar büyük oranda rantçı çevrelerdir, bizim Türkiye'yle sürekli savaşmamızı isteyen, biz zayıf düştüğümüzde bize güç ve moral vermeye çalışan, Türk devleti sıkıştığında ise ona destek veren çevreler oluyor. Bunlar ne bizim ne de Türk devletinin üstünlük sağlamasından yana olan çevrelerdir. Çünkü bir tarafın üstünlük sağlaması demek, sorunun çözümü ve çözüme doğru gidiş demektir. Bu çevreler sorunun çözümünün istemedikleri için, sürekli PKK ile Türk devletini dengelemeye çalışıyor ve bu savaşın sürüp gitmesini istiyorlar. Bundan da siyasî, ekonomik, askeri ve diplomatik çıkar elde ediyorlar.

Tabii ki yeni dönemde geliştirdiğimiz çizgiye ve çizginin öngördüğü çözüme sadece dışımızdaki bazı güçler karşı çıkmıyor. Belki o düzeyde olmasa bile, içimizde de yeni dönemi ve yeni çizgiyi kavramayan, dolayısıyla çeşitli tutumlara giren yaklaşımlar ortaya çıkabiliyor.

Bu yaklaşımlardan birincisi, **dogmatik yaklaşımdır**. Bu yaklaşım, PKK'de en ufak bir değişimi doğru görmeyen, PKK'nin yeni dönemde hiçbir değişiklik yapmadan ve değişen dünya koşullarına göre bir değişikliği öngörmeden olduğu gibi yürütmesini isteyen bir yaklaşım, bir mantıktır. Onun için değişimi anlamıyor ve kavramıyor. Değişimi PKK'nin tasfiyesi biçiminde algılıyor. Bu açıdan değişimi reddediyor. Tabii bu yaklaşım en çok Çanakkale Cezaevi'nde, **Mehmet Can** ve **Meral Kızır**'ın şahsında ortaya çıktı. Bunlar bu tarzda döneme ve çizgiye yaklaştıkları için, parti karşıtı bir konuma düştüler. Düz ve dogmatik yaklaşım onları parti dışılığı ve parti karşıtlığına götürdü.

İkinci bir eğilim, **sağ-liberal eğilimdir**. Bu eğilim, değişimi tüm değerlerden vazgeçme biçiminde anlıyor ki, bu da diğer eğilim kadar tehlikelidir. Bu da tasfiyeye götürüyor. Bu eğilim o kadar güçlü değil. Yer yer tek tek arkadaşlarda çıkabiliyor.

Diğer bir eğilim partideki gelişmeyi ve değişimi tam anlayamıyor. Onun için de ne eskide ne de yenide karar kılabilir. Adeta ortada bir seyirci gibi kalma konumu içerisine giriyor. Tabii bu da en az diğer iki eğilim kadar tehlikeli bir eğilim ve tutumdur. Bu tutum hem dogmatik, hem de sağ-liberal anlayışa oldukça zemin sunuyor. Kadro yapımızda belki çoğunlukta değil, ama küçük bir kesimde de böyleli bir eğilim görmek mümkündür.

Diyebilirim ki, şahıslar düzeyinde de olsa bir başka eğilim var. O da yeni değişime, yeni çizgiye ve yeni döneme karşı tavır alan eğilim oluyor. Bu en zayıf bir eğilim düzeyindedir. İşte bir Meral Kızır ve Mehmet Can gibi kişilerde kendini ortaya koydu. Geçmişte şu veya bu örgütte çalışmış, PKK'nin önderlik ettiği mücadeleyle değerlerin ortaya çıkması ve bu değerlerin de PKK ortamında birikmesi üzerine eski örgütlerinin artık varlık gösterememesi nedeniyle PKK'ye eğilim gösteren, PKK ile şu veya bu düzeyde çalışma içerisinde giren, ama hiçbir zaman PKK'li olmayan, PKK'nin imkanlarından yararlanmak isteyen bazı çevreler ve kişiler, yeni dönemde çıkarlarını farklı yerlerde gördükleri için, bunların içinde de yeni çizgiyi kendi çıkarları açısından tehlikeli görenler var. Bunların da bir kesiminin tavır alması sözkonusu. Bunlar özellikle KDP ve Kawa çevrelerinden bize yaklaşan, şu veya bu düzeyde bizimle ilişkiye giren çevreler oluyor.

“PKK bugün de başlangıç adımlarını attığı dönemdeki gibi, hatta ondan daha da fazla ideolojik çalışmaya ve ideolojik mücadeleye önem vermektedir. Bu PKK'nin gerçeğidir. PKK her koşulda ideolojik çalışmayı esas almıştır.”

Belirttiğimiz bu eğilimler partide bazı sorunlara yol açıyor. Ama parti genelde egemen olduğu için, bu eğilimler parti açısından ciddi bir tehlike yaratamıyor, yaratması da biraz zordur. Çünkü PKK'nin bir gerçekliği, yapılanma biçimi ve şekillenmesi var. PKK gerçeğini bilenler bunların ciddi bir eğilim düzeyine ulaşamayacağını çok iyi bilirler. Geçmişte de belli dönemlerde bazı eğilimler ortaya çıktı. Ama bunlar kişileri aşamadı ve kısa bir sürede bertaraf edildi. Günümüzde yaşadığımız, geçmişte yaşadığımız sorunların bir benzeridir. O açıdan bu sorunların öyle PKK'yi fazla zorlaması ve PKK açısından ciddi tehlikeler teşkil etmesi sözkonusu değildir.

Bu sözler, bu eğilimleri küçümsediğimiz ve tehlikeli görmediğimiz anlamına gelmez, bu anlamda belirtmiyorum. Fakat bu eğilimlerin kendini örgütleme, ciddi bir güç haline gelme ve parti açısından tahlikeli bir düzeye yükselme şansının olmadığını belirtmek istiyorum.

Diyebilirim ki, yeni dönem çizgisi en çok gerillada benimsenmiştir. En az zorlanan gerilla olmuştur. Gerilla hemen hemen tüm alanlardan, öncelikle, Başkanımızın geliştirdiği çağrılara ve yeni dönem çizgisine göre kendisini uyarlamayı bilmiştir. Yeni dönemi kavrayan ve kavramada en az zorlanan gerilla olmuştur. Bu bir gerçektir. Fakat bu, gerillada zorlanmaların hiç olmadığı anlamına gelmiyor. Gerillada da tek tek kişiler düzeyinde bazı zorlanmalar ortaya çıkmıştır ve hala vardır. Ama bütün bunlara rağmen, en güçlü birliği de gerilla sağlamıştır. En güçlü kavrayışı ve bu temelde birliği de gerillanın sağladığını rahatlıkla belirtebiliriz.

Gerillada çizgiye karşı çıkma ve çizgiyi reddetmeden ziyade, çizgiyi derinliğine kavrama sorunları var. Bazı arkadaşlarda yaşanan, sorunu kavrama sorunudur. Özellikle bu da köylü kökenli arkadaşlarda yaşıyor. Çünkü düzeyleri biraz geridir ve kendilerini savaşa göre düzenlemişler. Tabii savaşın durduğu koşullarda kendini ye-

“PKK insanın doğasına yaklaşmak amacıyla büyük bir çaba gösterdiği için, işte bu durum PKK'de birleştirici öğeyi oldukça güçlü kılıyor. Eğer bugün PKK bu kadar birleştirici ve etkileyici olabiliyor ve herkes açısından bir moral güç olarak ortaya çıkabiliyorsa, bu, PKK sosyalizminin özünde yatmaktadır.”

ni döneme uyarlamada zorlanıyorlar. Kavrama sorunları da olduğu için, çizgiyi özümsemeye ve buna göre kendini hazırlamada belli zorlanmaları yaşıyorlar. Gerillada yaşanan sorun budur.

Bunun dışında gerillada çizgiyi kavramama veya bu çizgiye tavır alma, bu anlamda partiyi zorlama gibi bir durum sözkonusu değildir.

Yalnız Kuzey Sahamızda tek tek bazı kişilerde Mehmet Can benzeri bir tutum içerisine girenler olmuştur. Fakat bunların da öyle fazla gücü olmadığı ve parti yönetimimiz gerillaya egemen olduğu için, parti açısından yarattığı ciddi bir sorundan bahsedilemez.

Sorunun en çok ortaya çıktığı ve yaşandığı alan Çanakkale Cezaevi olmuş, bu cezaevinde Meral Kızır ve Mehmet Can şahsında sorun ortaya çıkmıştır. Şimdi bu iki kişinin cezaevi pratikleri pek de olumlu pratikler değildir. Özellikle ikisi de yakalandıklarında poliste direnmeyen, çözülen, hatta çözülenin de ötesinde adeta ihane-tin kenarına kadar giden kişilerdir. Oldukça tahribatlara yol açmışlardır. Bütün bunlara rağmen, partimiz bu kişileri kazanmak ve o olumsuz konumdan çıkartmak için büyük bir çaba sarfetmiş ve gerçekten bunda önemli bir mesafe de aldırmiştir. Belki bazı çevreler bu gerçeği bilmeyebilirler. Ama parti yapımız ve cezaevi kitlemiz, her iki kişinin polisteki tutumunu çok iyi bilmektedir. Hatta partinin bunları yeniden kendi ortamına almasını ve kendilerine değer vermesini hazmetmeyen birçok yoldaşımız olmuş ve zaman zaman bunu açıkça dile getirebilmişlerdir.

Yine bu iki kişinin daha sonraki süreçte cezaevindeki yoldaşlara karşı ilginç yaklaşımları vardır. Buna da yakından tanık olan yoldaşlarımız vardır. Bunların doğru olmayan, baskıcı, körleştirici tutumlarını tasvip etmeyen **Sema Yüce** yoldaş, yine yakın tarihlerde hem cezaevinde hem Rusya alanında bu yaklaşımları protesto ederek kendilerini yakan arkadaşlarımız sözkonusudur. Bu arkadaşlarımızın eylemleri Meral Kızır ve Mehmet Can Yüce'nin içine girdikleri tutumları protesto etmek içindir. Bu arkadaşların şahadetlerinden kesinlikle bunlar sorumludur.

Yine **Kemal Pir** arkadaşımızın Mehmet Can için değerlendirmeleri vardır. Kemal Pir yoldaş hiçbir zaman Mehmet Can'ı bir yoldaş olarak görmemiş, içine düştüğü durumu vahim olarak görmüş, kendisinden hesap sorulmasını ve güvenilmemesi gerektiğini belirtmişti. Buna birçok yoldaşımız tanıktır.

Kısaca geçmiş pratiklerinde PKK gerçeğiyle fazla bağdaşmayan, hatta birçok yönüyle PKK'ye karşıtlığı ifade eden bu kişilerin şimdi kalıp da *“biz PKK'de devrimci çizgiye bağlıyız, yeni dönemin çizgisini kabul etmiyoruz”* demeleri anlaşılırdır. Bunlar o kadar haddini bilmez tiplerdir ki, PKK'nin ve bu çizginin gerçek yaratıcısı hala hayatta ve partinin başında olmasına ve partiyi yürütmesine rağmen, yavuz hirsız misali PKK'nin temsilcileriyiz demeleri, haddini bilmemezlikten de öteye alçakça bir tutumdur.

Şüphesiz bunların bu dönemde böyleli bir tutuma girmeleri bir provokasyon hareketidir. Uluslararası konponun sürdürüldüğü, Başkan Apo'nun ve onun örgütünün tasfiye edilmek istendiği bir ortamda bu tutuma girmeleri, tam da bu konponun başarıya gitmesi için büyük bir çaba içerisine girmeleri demektir. PKK ve Kürdistan halkı bunları bu tasfiyeci ve imhacı tutumları hiçbir zaman unutmaya-caktır.

Bunların gözükara, pervasızca Başkan Apo'ya ve onun örgütüne, onun mücadelesine ve değerlerine saldırması kendi güçleriyle değildir. Bunları saldırtan ve güç veren çeşitli odaklar vardır. Bunlar öyle PKK'ye kafa tutacak güfte kişiler değildir. Eğer bugün pervasızca ve çirkefçe bir saldırı içerisindelerse, arkalarında buna güç veren odakların olduğunu görmek gerekiyor. Özellikle bazı kendine sol diyen örgütlerin bu kişileri provoke etmeleri ve bunlara destek olmaları kabul edilir bir şey değildir. Bu örgütlerin bu tutumdan vazgeçmeleri gerekiyor.

PKK gerçek özüne dönüyor

PKK'nin ilanından bu yana da 21 yıl geçti. PKK bu süreçte birçok karar alıp yaşama geçirdi. Ancak dünyada yaşanan değişimlerden dolayı PKK'nin de kendini değişen koşullara göre yeniden yapılandırması gerektiği belirtiliyor. Bu yeniden yapılandırma nasıl anlaşılmalı ve bunu nasıl gerçekleştireceksiniz?

– PKK'nin dünyada yaşanan değişimlerin ortaya çıkardığı yeni koşullara göre kendini yeniden yapılandırmaya girdiği bir gerçektir. Fakat yeniden yapılanmadan anlaşılması gereken, PKK'nin bütünüyle kendisini değiştirdiği ve geçmişinden koptuğu biçiminde anlaşılmalıdır. Bazı çevreler PKK'deki değişimi tümüyle geçmişinden kopma biçiminde anlıyorlar veya anlamak istiyorlar. İsrarla bunu belirtme gereği duyuyorlar. Halbuki PKK'de yeniden yapılanma, PKK'nin değişen dünya, bölge, Türkiye ve Kürdistan koşullarına göre kendini yeniden düzenlemesidir. Bazılarının çokça iddia ettiği gibi bütünüyle kendi gerçekliğinden ve değerlerinden kopma değildir.

Biz geçmişimizle gurur duyuyoruz. Tüm yetersizliklerine rağmen geçmişimiz şanlı ve onurlu bir geçmiştir. Biz geçmişimize dayanarak geleceği yaratmaya çalışıyoruz. Biz hiçbir zaman geçmişimizden kopmadık ve de kopmayız.

PKK bir yaşam tarzıdır. Bu yaşam tarzını şekillendiren, onun ideolojik esaslarıdır. PKK bu anlamda bir ideolojidir. Belki bütünüyle ideoloji değil, ama önemli bir yarı ideolojidir. PKK doğuşundan günümüze kadar önemli bazı özellikler yarattı, önemli gelişmeler ortaya çıkardı. Bunlar PKK'nin her zaman gerçekleri olmuştur ve olacaktır. **PKK sosyalist bir partidir. Hiçbir zaman PKK sosyalizmden ve sosyalist ideolojiden vazgeçmemiştir ve vazgeçmeyecektir.**

Yeniden yapılanma ideolojiden ve sosyalizmden vazgeçme olarak anlaşılmalıdır. Aksine PKK açısından doğarken ideoloji ve ideolojik çalışma önemli idiye, ideolojik mücadeleyle birçok ideolojiiyi ve gericiği altedip kendisi için gelişme imkanı yarattıysa, bugün de ideolojik mücadele ve çalışma başlangıçtaki gibi, belki de bazı yönleriyle başlangıçtan da çok önem arz etmektedir. PKK bugün de başlangıç adımlarını attığı dönemdeki gibi, hatta ondan daha da fazla ideolojik çalışmaya ve ideolojik mücadeleye önem vermektedir. Bu PKK'nin gerçeğidir. PKK her koşulda ideolojik çalışmayı esas almıştır. İdeolojik çalışma ve mücadelenin olmadığı bir ortamda, gelişme ve başarıdan bahsedilemez. Bu geçmişte de PKK'nin gerçeği idi, bugün de gerçeğidir, gelecekte de gerçeği olacaktır.

PKK'deki değişim hangi noktada olur? Çoğunun iddia ettiği gibi PKK kendi geçmişi, değer anlayışı ve özelliklerinden vazgeçmeyecektir. PKK'nin kastettiği bu değişim bellidir: Eskiden silahlı mücadeleyi esas alan PKK, bugün onun yerine siyasal ve demokratik mücadeleyi esas alıyor. Geçmişte silahlı mücadeleye göre kendini şekillendiren örgüt, yeni dönemde kendini siyasal ve demokratik mücadeleye göre örgütüyor. PKK'deki değişiklik buradadır. Bunun doğru anlaşılması gerekiyor.

PKK siyasal-demokratik mücadeleyi öne aldığı ve çözümünün bu zemine kaydıldığı için, örgütlü, tüm kadro ve savaşı yapısını buna göre şekillendirmeye çalışıyor. Yeni dönemin örgütünün ve militanlığını bu tarzda yaratmaya çalışıyor. Yoksa çoğunun iddia ettiği gibi PKK ideolojiden, sosyalizmden, kendi değerlerinden ve kendi özelliklerinden kopmuyor. PKK'yi PKK yapan, onu güç ve kuvvet haline getiren, toplumun ve insanlığın moral gücü haline getiren, umut haline getiren özelliklerinden kopmuyor. Tam tersine PKK, PKK'yi vareden gerçek özüne dönüyor. PKK yeniden yapılanmadan bahsederken, kendi özünden, kendi gerçeğinden bazı yönleriyle uzaklaştığı, bu da bazı yozlaşmalara ve kayıplara yol açtığı için, bunları gidermeye ve tekrar kendi gerçeğine ulaşmaya çalışıyor.

PKK baştan beri Parti Önderliğimizin

yönetimi altında yürütüldü ve günümüze kadar bu böyle geldi. Bu önemlidir. Parti Önderliğimizin uluslararası bir komployla esir alınıp Türkiye'ye götürülmesi, tutuklanması ve yargılanması, örgütümüz ve devrimimiz açısından önemli bir gerçeği ifade ediyor. Bu tarihe kadar bizzat partinin başında olan Önderliğimiz, bugün esaret koşullarında eskisi gibi partiyi yönetememektedir. Bu boşluğu **Parti Başkanlık Konseyimiz** doldurmaya ve parti yönetimi olmaya çalışmaktadır. Bu önemli bir husustur.

Parti Önderliğimizin fiilen partinin başında olduğu bir dönemde, tüm örgütümüz, tüm kadromuz, tüm militanlarımız Önderliğe bağlıydı ve Önderliğin doğrudan yönetimi altında bir ordu gibi hareket ediyor ve çalışıyordu. Ama bugün Parti Önderliği fiili olarak örgütün başında olmadığından, örgütümüzün ortaya çıkan yeni duruma göre kendisini yeniden örgütlemesi ve şekillendirmesi gerekiyor.

İşte yeniden yapılanmadan bahsedilirken bunu anlamak gerekiyor. Geçmişte birçok kadro ve savaşçımız her ne kadar örgütün içinde olsa da, esasta katılımı örgütten ziyade Önderliğe katılım ve Önderliği kabul etme biçimindeydi. Önderliğimizin esaretiyle birlikte bu tarz katılım ve yürüyüş içinde olan kadro ve savaşçılarımız bir boşluğa düştüler ve bir zorlanmayı yaşadılar. Örgüt de bu tip kadro ve savaşçıyı kendine katmada bazı zorlanmalar yaşadı. Ama bunlar şimdi önemli ölçüde aşılınan gerçeklerimiz oluyor. Yeniden yapılanmadan bahsedilirken, kastettiğimiz önemli bir husus da şudur: Geçmişte PKK gerçeğinden bazı yönleriyle uzaklaşma ortaya çıktı. Kendi özüne ve esaslarına ters düşmeler oldu. Bu da PKK'de bazı sorunlar, kayıplar ve yozlaşmalara yol açtı. İşte PKK kendini yeniden düzenlemeye çalışırken, bu yönlerini gidermeye, kendi özüne ve gerçeğine, kendi esasına dönmeye çalışıyor, bunu amaçlıyor. Ona kaybettiren yanlarını gidermeye çalışıyor.

Dikkat edilirse, başlangıçta tüm PKK militanları nereye gittilerse, orada önemli bir gelişme ortaya çıkardılar ve halkın gönlünde taht kurdular. PKK militanlarını gören hemen hemen tüm insanlar ve çevreler, *“PKK'liler melek gibi insanlar, sadece bir namazları eksik, bu da olsa tamamen melek gibi olurlar”* diyorlardı. Bunun propagandasını yapıyorlardı. Bu, PKK'yi geliştiren önemli bir öge oldu. **PKK militanları gerçekten melek gibi, yiğit ve temiz insanlardır.** Bu insanları şekillendiren PKK idi.

Ama daha sonra katılımlarla birlikte, katılanların yeterince eğitilmemesi ve bunların toplumdaki gerçeklikle parti ortamına dalmaları, tüm sınıf özelliklerini ve olumsuzluklarını parti ortamına taşımaları sonucunda, partide belli bir yozlaşma ortaya çıktı. Taktik önderliğin de egemen olamaması, taktik önderlik çizgisine zamanında ve tam girememesi ve görevlerinde yetersiz kalması, bu durumu partide daha da ağırlaştırdı. PKK'de PKK gerçekliğiyle bağdaşmayan, ona ters düşen ve zarar veren birçok anlayış, tutum ve davranış gelişti. Bunlar da PKK'ye çok şey kaybettirdi. En çok da bu kayıplar kendini savaş alanında gösterdi.

PKK bugün kendini yeniden düzenlemekle bunlardan kendini arındırmaya çalışıyor. PKK'yi PKK yapan gerçeğine ve özüne dönmeye, bunu kendi bünyesinde tüm kadro yapısına egemen kılmaya çalışıyor. PKK'de öncülüğün yeterince doğru oturtulmaması, öncülükte köylülüğün gelişmesi ve feodal köylü anlayışının komutada tahribatlara yol açması, yine öncülüğün ve komutanın doğru oturtulmamasıyla gerilla ordulaşması ve gerilla savaşının doğru ve yeterince yetkin geliştirilememesi, kitle ilişkilerindeki gerilikler, yetersizlikler ve yanlışlıklar, partiye ve onun öngördüğü mücadeleye oldukça zarar verdi. İşte PKK öncülükte, gerillada ve kitle çalışmalarında ortaya çıkan yetersizlikleri ve yanlışlıklarını düzeltmeye ve bu temelde kendini yeniden güçlü bir yürüyüşün öncüsü haline getirmeye çalışıyor. Özellikle genelde partileşmede ve özelde yönetimde ortaya çıkan ve parti gerçeğimiz ve onun yönetim tarzıyla bağ-

daşmayan, bunlarla partiyi, halkı ve devrimi oldukça zorlayan anlayışı gidermeye çalışıyor.

Birçok partilinin kendini parti gibi görmesi, kendini partili olmayanların üzerinde görmesi, partili olmayı kendisi için bir hak ve ayrıcalık olarak anlaması, partili olmayı partili olmayana karşı kullanma, oldukça tehlikeli bir durumu ortaya çıkardı. Bu, partiyi halktan uzaklaştırdı; partinin öncülüğünü kitleler ve halk nezdinde oldukça zorladı.

Yine nasıl partili, partili olmayana karşı partili olmayı bir ayrıcalık olarak ele aldı ve bu ayrıcalığa dayanarak kendine bazı haklar tanıdıysa, nasıl bunu yaşamak istediysse, bu durum parti ile kitle ilişkilerinde tahribatlara yol açıtıysa, parti öncülüğünü oldukça zorlayıp ona zarar verdiyse, parti içerisinde de yetkili olanla yetkili olmayan ayrımı, yetkili olanın yetkili olmayana karşı kendini ayrıcalıklı görmesi ve buna dayanarak kendine bazı haklar biçmesi, parti içerisinde yöneticiyle üyeler arasında bir uzaklaşmaya ve bu da parti içerisinde partinin birliğinin zedelemesine, partide bazı sınıf anlayışlarının yeşermesine ve partiyi kendi gerçeğinden uzaklaşmaya, parti birliğini ve parti gerçeğini tehdit etmeye başladı.

İşte partimiz yeniden yapılanmayla, partililerin partili olmayı ayrıcalık sayma durumunu ellerinden almaya, yine parti içerisinde yetki sahibi olanın yetkili olmayana karşı ayrıcalıklarına ve buna dayanarak kendine tanıdığı haklara son vermeye, partiyi bu temelde kendi gerçeğine oturtmaya çalışıyor.

Bu belirttiğim husus, partide parti birliğini zedeleyen, partiyi yozlaştıran, parti öncülüğünü tehlikeye düşüren, yine partide öncülüğü tehlikeye düşüren feodal anlayışa hükmetme biçimini gidermeye yönelik bir çalışma oluyor. Yeniden yapılanmayla tüm bir parti hizmete çekilmeye çalışılıyor.

PKK kurulduğunda halka hizmet etmek için kurulan bir partidir. Halka hükmetmek için kurulan bir parti değildir. Yine PKK militanlığı hizmet militanlığıdır; hükmetme militanlığı değildir. PKK'li olmak demek, sadece ve sadece hizmet hakkına sahip olmak demektir. Bunun dışında, ister yönetici, ister üye olsun, hizmet etme dışında herhangi bir ayrıcalığa veya hakka sahip değildir. Maalesef '91-'92 katılımlarıyla parti saflarımıza çok sayıda katılım olmuş, ama bunlar zamanında eğitilemediği ve eritilemediği için, birçoğu kendi tarzıyla partiye katılmış, partileşmeyi yaşamış ve bu da belirttiğim tarzda sorunlara yol açmıştır.

İşte bunun sonucudur ki, Parti Önderliğimiz Roma'dayken kamuoyuna açık bir biçimde **“ben PKK'den istifa ediyorum”** demiştir. Burada istifa ettiğini açıkladığı PKK, Başkan Apo'nun bizzat yarattığı ve geliştirdiği PKK değildir. Bahsettiği PKK, PKK'den uzaklaşan, onun özüne ters düşen, onun ideallerine ve amaçlarına ters düşen PKK anlayışıdır ve bundan istifa etmiştir. **“Ya benim öngördüğüm PKK'ye katılırsınız ve sizinle yoldaşlık yaparım ya da herkesin kendine göre öngördüğü PKK'de ben yer alamam, ayrılırım”** demiştir. İşte bugün partimiz, Başkan'ına bağlı olmanın da bir gereği olarak, istifa etmek istediği parti anlayışından kendini arındırmaya, **Başkan'ın partisine dönmeye ve Başkan'ın öngördüğü partiliği kendinde yaratmaya çalışıyor.** Yeniden yapılanmadan anlaşılması gereken bunlardır.

Ya özgürlük ya ölüm

Tüm gelişmelerin ışığında aldığınız bir Olağanüstü Kongre kararı var. Bu kongreyle neyi amaçlıyorsunuz? Kongrenizin temel sloganı ne olacak?

– Olağanüstü Kongre kararını almış bulunuyoruz. Böyle bir kongreye neden ihtiyaç duyuldu? Tabii birçok çevre buna cevap bulmaya çalışıyor. Çünkü daha yakın tarihte 6. Kongre gerçekleşti. Neden daha bir yıl dolmadan 7. Kongre'ye gidiliyor diye, herkesin kendisine sorduğu ve cevap bulmaya çalıştığı bir olay söz konusu. Dikkat edilirse, 6. Kongre komplo ortamında toplanan bir kongreydi. Tabii kongrenin önünde çözmesi gereken sorunlar vardı. Kongrenin önündeki en önemli sorun uluslararası komployu ele alması, tartışması ve bu komployu boşa çıkarıp etkisiz kılması gerekiyordu. Bu temelde sorunlara çözüm bulmak gerekiyordu. 6. Kongre'nin başaracağı esas görevlerden biri komployu etkisiz kılmak ve bununla birlikte PKK'deki yeniden yapılanma sorununu çözmektir. Bu sorun ta 5. Kongre'de gündeme gelmişti.

Biz **5. Kon-**

gre'ye Reform Kongresi demiştik. O zaman da partimizin önüne böyle bir sorun gelmişti. O sorun 6. Kongre'de çözümlenecekti. İşte bugün öngörülen değişim 6. Kongre'de gerçekleştirilecekti. Fakat uluslararası kompunun yarattığı ağır psikolojik ortam, bunun kongre üzerindeki etkileri, kongre sürerken bu kompunun gerçekleşmiş olması ve Başkanımızın esir alınıp Türkiye'ye götürülmesi, kongreyi yarım bıraktı. Kongre böyle koşullarda başka sorunları tartışamazdı. O tarzda kendini sürdüremezdi. Yapılması gereken, derhal bu komploya karşı tutumu belirleyerek bunu pratikleştirmektir. Nitekim 6. Kongremizin de yaptığı bu oldu. Komploya karşı tutumu belirleyerek, hemen bunu pratikleştirmeye gitti. Kongre bu açıdan yarım kaldı. İşte yarım kalan bu **6. Kongre'yi biz bu Olağanüstü Kongre'yle, yani 7. Kongre'yle tamamlamak istiyoruz.** Bu, onun tamamlanması biçiminde gerçekleşecektir.

6. Kongremizden sonra uzun bir süredir kongre hazırlık çalışmalarımız sürüyor. Hatta diyebilirim ki, hemen hemen kongre yaşıyor. Kongremiz bu hazırlıklar temelinde gerçekleşiyor.

Olağanüstü Kongremiz bu hazırlıkları, yapılan çalışmaları, önemli ölçüde netleşen ideolojik-politik çizgimizin ve çizginin pratikleştirilmesini resmileştiren bir kongre olacaktır. Başkan Apo esaret altına alındığı günden itibaren geliştirdiği savunma, bazı değerlendirmeler ve talimatlarla kongre çizgimizi, kongrenin bu çizgi temelinde önüne koyup çözmesi gereken sorunları önemli ölçüde netleştirmiştir. Kongremiz Başkan Apo'nun bu çalışmaları üzerinde gerçekleşiyor. Bu çalışmaların resmileştirilmesi biçiminde gerçekleşiyor. Kongre, Başkan'ın geliştirdiği yeni dönem çizgisini ve bu çizgi temelinde ortaya çıkan iradeyi ve bunun uygulama kararlılığını yaratacak ve resmileştirecektir.

Kongremizin başarılı geçeceğini ve kendinden bekleneni yerine getireceğini

şimdiden rahatlıkla belirtebilirim. Kongremiz öngörülen değişiklikleri, özellikle örgütsel ve kadroda yeni çizgiye göre öngörülen düzenleme ve şekillenışı gerçekleştirecektir. Şu anda içinden geçtiğimiz süreç bir geçiş sürecidir. **Kongre bu geçiş sürecini tamamlayacaktır.** Kongremizle birlikte partimiz yeni sistemine ulaşmış ve tüm kadro yapısını kitlesini bu sistemin şemsiyesi altına almış olacaktır.

Kongremizin temel sloganı bellidir. Bu slogan, Başkan Apo'nun **“ya özgürlüğümü verin ya öldürün”** sloganı olacaktır. Yani ya özgürlük ya ölüm! Bizim bunun dışında bir sloganımız olamaz. Geçmişte de sloganımız buydu, bugün de sloganımız budur. PKK'nin ve her PKK militanının ölümle yaşam arasında bir yaşamı olamaz. **En tehlikeli yaşam tarzı, ölümle yaşam arasında kalan yaşamdır.** En tehlikeli yaşam biçimi budur. Eğer biz bu yaşam biçimini kabul etmiş olsaydık, hiçbir zaman ne PKK'yi kurar ne de mücadeleye atıldık.

Dikkat edilirse, hiç kimsenin cesaret edemediği bir yaşam biçimini önümüze koyuyoruz. Hiç kimsenin cesaret edemediği zorlukları önümüze koyuyoruz. Bu ülkemize, halkımıza, insanlığa ve özgürlüğümüze ne kadar aşık olduğumuzu gösterir. Hiç

kimse bizden başka türlü yaşam bekleyemez ve isteyemez.

Kardeşçe birlikte yaşamak istiyoruz

Son olarak Kürt ve Türk halklarına iletmek istediğiniz bir mesajınız var mı?

– Biz geçmişte Türk halkıyla birlikteydik, birlikte savaştık, birlikte cumhuriyeti kurduk. Kürt halkının temsilcileri o gün bu cumhuriyetin birlikte kurulduğunu, bu vatanın birlikte yine inşa edildiğini belirtmişlerdi. Bu bir anlamda da gerçektir. Biz birdik. Ama ne zaman ki düşman kovuldu, cumhuriyet kuruldu, Kürt halkı ve onun farklılığı inkar edilmeye, dışlanmaya ve giderek tümüyle yok edilmeye başlandı. İşte başlangıçtaki bu birliktelik böyle bozuldu. Bu birliktelik bozulduğu için, Kürt halkı haklı olarak buna karşı direndi, mücadele etti, isyana girişti. PKK isyanı da bu isyanların bir devamı, onların toplamı ve onları amaçla ulaşmaya ve çözüme götüren bir isyan biçiminde gelişti.

Eğer başlangıçtaki gibi, Kürt halkı daha sonraki süreçte de cumhuriyetin asli kurucu bir ögesi olarak görülseydi, onun bir halk olarak kendi kimliğiyle, kendi kültür ve diliyle yaşaması kabul edilseydi, bunun inkarı ve buna dayalı yok etme politikasına girilmeseydi, şüphesiz birliktelik ve kardeşlik bozulmayacak ve bugünkü ağır sorunlar da yaşanmayacaktı. Kürt halkı tarihte daima en zor günlerde Türk halkının yanında yer almıştır. Tarih bunu çok net ortaya koyuyor. Ne zaman ki Türk egemenleri güçlenmişse, Kürtleri dışlamaya ve ezmeye gitmiş ve yok saymış; ne zaman ki sıkışmış, zayıf düşmüş ve tehlikeyle yüzyüze gelmişse veya bu tehlikeden çıkmak için önemli bir giri-

şimde bulunmuşsa, Kürt halkını kardeş olarak görmüştür. Sorunun özü, esası burada yatmaktadır.

PKK mücadelesiyle bugün tüm sorunları ortaya çıkarmış ve sorunların çözümünü olanaklı kılmıştır. Yapılması gereken, ortada ve olgunlaşmış olan sorunu artık çözmektir.

20. yüzyıl geride bırakılıyor. 20. yüzyılın bitişine şurada birkaç ay kaldı. 21. yüzyıla giriliyor. İnsanlık 21. yüzyıla, 20. yüzyılda çözemediği sorunları çözerek girmek istiyor. Türkiye'nin de çözemediği Kürt sorununu artık çözerek 21. yüzyıla girmesi gerekiyor. Bu anlamda dünyayla, dünyadaki gelişen süreçle birleşmesi gerekiyor. Ancak bu tarzda dünyadaki yerini alabilir. Aksi takdirde dünyada gelişen sürecin dışında kalır ve bundan da çok şey kaybeder.

PKK, 20. yüzyılın son çeyreğinde silahlı mücadeleyi esas aldı. 21. yüzyıla girerken, silahlı mücadele yerine, sorunun siyasal, demokratik ve barışçıl tarzda çözümünü geliştirmeye çalışıyor. Bununla hem kendine, hem de Türkiye halkına yaşam imkanı yaratmaya çalışıyor. Kardeşçe birlikte yaşamak istiyor. Bozulan kardeşliği tekrar sağlam temeline oturtmak istiyor. Bu açıdan hemen hemen her gün söylenen *“kardeşiz, bu cumhuriyet, bu vatan hepimizin”*

söylemlerine artık pratik işlerlik kazandırmak gerekiyor. Söz değerdir. Sözün söyle-nip gereklerinin yerine getirilememesi, Türk halkı açısından kabul edilemez.

Artık Kürt halkı bu sözlerin pratikleşmesini istiyor. Türkiye yetkilileri ve halkı, **cumhuriyetin asli kurucu ögesi olan Kürt halkının** anayasal vatandaşlık haklarını artık kabul etmeli ve bunlara anayasada yer vermeli, güvence altına almalı, resmileştirmeli ve pratikleştirmelidir. Bu yönlü çalışılırsa, işte o zaman belirtilen kardeşlik ve birlikte yaşama gerçekleşmiş olacaktır. Belirlenler bu anlamda anlamını bulacaktır. Türk halkı ve onun tüm kesimleri, kardeşlerine karşı üstüne düşen bu görevi yerine getirmelidir.

Bunun karşısında Kürt halkı da kendi meşru mücadelesini ısrarla sürdürmelidir. PKK sorunu bütün boyutlarıyla ortaya koymuştur. Sorunun çözümü için oldukça güçlü veriler ortaya çıkarmıştır. Sorunun çözümünü olanaklı kılmıştır. Yapması gereken bunun peşini bırakmamak ve çözümde ısrar etmektir. Kürt halkı bu cumhuriyetin asli kurucu ögesi olduğunu, bundan dolayı da bir azınlık olmadığını, bir asli kurucu öge olarak onun anayasal vatandaşlık haklarının bulunduğunu ve bunun kabul edilmesi gerektiğini ısrarla vurgulamalı, bunun mücadelesini vermeli, Türkiye'ye ve Türk halkına bunu kabul ettirmesini bilmelidir. Bunun için büyük bir çaba sürdürmelidir. Yapılması gereken budur.

İşte bu, gerçekten güven ortamı yaratacak, sorunun çözümünü pratikleştirecek, birlikte olmayı, birlikte ve özgür yaşamayı olanaklı kılacaktır.

Biz halkımızın kendi payına ve üstüne düşeni bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da yerine getireceğine olan inancımızı belirtiyoruz. Bu temelde tüm Kürt halkına ve Türkiye halkına selam ve saygılarımı sunuyorum.

Ulusal Önderimiz Başkan Apo’ya

Bugün 27 Kasım ve biz halk olarak bugün temellerini atıp bize kazandırdığın en değerli özgürlük silahı olan Kürdistan İşçi Partisi’nin 21. kuruluş yıldönümünü kutluyoruz. Halk olarak bizi yeniden vareden dirilişin bu kutsal gününde, fiziki varlığıyla aramızda olmaman hepimizi derin bir acıya boğuyor. Ancak bu durumda hepimiz, savaşta yakınları ölünce, ırkının erkekleri için “ağlamayın, bağırmayın, acı hafiflemesin” diye ferman çıkaran Müslüman Emir’in o soylu yaklaşımını esas alarak bu günü karşılıyoruz. Parti ve halk olarak, böyle-sine mağrur disiplin içinde, hafiflemesine izin vermediğimiz ve çoğalttığımız bu acıları, büyük özgürlük kavgasının tükenmeyen gücü ve enerjisine dönüştürüyoruz.

Kitabı Mukaddes’in “*başlangıçta söz vardı*” biçimindeki o anlamlı deyişi, en çok senin pratiğine denk düşüyor. Sen, söz söylemeyi en yüksek ve üretken eylem düzeyine çıkardın. Dili kesilip susturulmuş Kürt halkının yüreğinin derinliklerine gömüp adeta boğduğu ve kendisiyle birlikte mezara götürmekte olduğu sessiz çığlığı duyduğun, onu kendi yüreğinin müthiş çığlığıyla birleştirdin ve söz haline getirdin. Özgürlük sözcüğü, senin dilinde ölümler topluluğunu diriltken kutsal bir dokunuş halini aldı. Senin ağzından dökülen her söz, çağını doldurmuş olan her şeyi yakan bir ateş, insanı tüm çirkinliklerinden arındıran kutsal Zenzem Suyu, yarattığı esere en güzel biçimi ve

ren heykeltraşın çekici ve ressamın fırçası oldu.

Gelişen ve giderek en rafine biçimine ulaşan düşüncen, süreç içinde bir halkı önüne katıp özgürlüğe doğru yürüyüşe kaldıran bir fırtınaya dönüştü. Sen her zaman kendi yarattığın bu fırtınanın en önünde ve başında yer aldın. Biricik rakibin buydu ve sürekli kendi eserini olan bu fırtınayla soluk soluğa yarıştın. Öylesine çılgınca estiği anlar oldu ki, bu müthiş fırtına, yaratıcısı olan sana bile hükmeder hale geldi. Bunu da herkesten önce yine sen gördün; onun sınırsız gücünün tamığı yine sendin. “Ben de Apocu olmak istiyorum” diyerek, bu fırtınanın kimi zaman seni bile aşan tanrısal gücünü itiraf ettin.

Sen tıpkı Gılgamış gibi hep öteki yarını, yani seni tamamlayacak yol arkadaşını aradın. Daha çocukluk günlerinden başlayarak, rüzgarına ayak uyduracak ve soluğu tükenip yıkılmayacak arkadaşlıkların peşine düştün. Kendisiyle gürleşeceğin ve böylece cüssesine bürünebileceğin kadar görkemli rakiplerin ve yoldaşların olsun istedin. Kadında ve erkekte eşitler arası dostluk ve yoldaşlık yaratmak, senin asla dinmek bilmeyen sussuzluğun oldu. Küçük adamlıktan kurtulmayan ve bir esintisi bile olmayan dingin insandan nefret ettin. Herkesin kendi rüzgarını yaratması ve uçurumların üstünden korkusuzca geçmesi için didinin durdun. Sonuçta belki bir Enkidu bulamadın. Ama en azından yarattığın fırtınanın gücüyle hareketsizliği terk eden, eyleme geçen ve

uçurumların kenarında yürütemekten korkmayan bir ordu kurdun. Bu orduya PKK adını verdin.

İnsanlığın en kadim parçası olup da düşürülmüş bir topluluğun sayısız dertlerine çare olacak insanlar aradın. İnsan senin için çözüm gücü olmakla eş anlamlıydı. Buna rağmen bu insanı bulmakta zorlandığın yerde “başkası çare olmuyorsa kendime yüklenmeliyim” dedin. Feri sönmüş gözler ışıga alışmakta, nasır bağlamış yürekler ısınmakta ve sağırlaşmış kulaklar duymakta zorlanınca, çare olacak insanı bulmak için dönüp kendine baktın ve işte o an kendi ikizinle karşılaştın. Artık seni hiçbir zaman terk etmeyecek ve asla yalnız bırakmayacak olan gerçek yol arkadaşını bulmuştun. Ancak kendi kendisiyle kavga etmeyen, kendi ikiziyle tanışamazdı. Kendisini sırtı yere getirlemesi gereken tehlikeli bir hasım olarak görmeyen, kendi gücünün sınırlarını zorlayamaz, gücünü engin kaynaklarına ulaşmaz ve kendisiyle dostluk kuramazdı. Sen bunu başardın ve bize de öğretmeye çalıştın.

Olimpus’un kiskanç ve kindar tanrıları nasıl Prometheus’u tutsak edip kalyalara zincirlerle bağladılarsa, sefahate gömülmüş ve kan emerek büyüyen ihtiyar Roma nasıl İsa’yı çarmıha gerdiyse, günahlarına perde olan kapkara bulutları fırtınanla dağıtmakta olduğun için, uykuları kaçan dünyamızın şiddetle hükmeden rejimleri de seni hedef seçtiler. Sonunda bu çetin ve onurlu savaşta Yeni

Roma ve suç ortaklarına esir düştün. Bu halinle, doğumunun iki bininci yılında insanlığın Yeniden Dirilişi’ne tanık olmayı düşlediği İsa’ya müthiş benziyorsun. Bu kadar da değil; Temyiz duruşması sırasında ellerindeki cellat urganıyla “onu asın” diyerek tepinenler, Roma temsilcisinin kapılarına dayanıp İsa’yı kastederek, “onu çarmıha gerin” diye uluyan dengesiz kalabalığı andırıyor. Doğru, sen şimdi çarmıhtasın; Kürdistan, bu ülkenin milyonlarca erkeği, kadını ve çocuğu seninle birlikte çarmıha gerilmiştir. Hepimiz seninle birlikte çarmıhtayız, tüm insanlık çarmıhtadır.

Bir yazarın dediği gibi, “Her insan, her halk kendi çarmıhını omuzunda taşır; çoğu onu ölünceye kadar götürürler ve onları çarmıha gelecek kimse bulunmaz. Çarmıha gerilecek olana ne mutlu! Çünkü Diriliş’ten yalnızca o yararlanacaktır.” Bu gerçeği bilmek ve bunu bilerek çarmıha gerilmiş olmak, tesillinin de ötüsinde, ulus olarak hepimize yaşam aşkı ve direnci aşıyor. Çarmıhtaki milyonlarca Kürdün ağzından çıkan acı çığlık, senin dünyanın dört bir yanına ulaşan sesinde birleşip özgürlük çığlığına dönüşüyor. Bu çığlık sönmeyen bir alev halini alıyor ve köhnemiş olan her şeyi yakmaya devam ediyor.

Sen de biliyorsun: Öyle müthiş bir fırtına yarattın ki, sana bile hükmediyor. Yeni Roma ve suç ortakları seni esir alıp dört duvar arasına koydular. Ama fırtınayı durduramadılar, durduramazlar. Kendi ruhunla şekil verdiği bu fırtına,

en korkunç silahın bile hükmedemeyeceği kadar güçlüdür. Sana düşman olan güçler de bunun farkındalar. Özgürlük fırtınası şimdi tüm Kürt halkını sarmış durumda. Kürdistan’ın üzerindeki mavi gök her gün biraz daha parlıyor ve sen Kürt halkının dünyasını aydınlatıyorsun. Fırtınan bizim kirlerimizi ve göğümüzün bulutlarını temizlerken, sen ışıgın ve ısıyla bize hayat veriyorsun. Bize inan: Her bireyinde bir parça kendini gerçekleştirdiğin bu halk varoldukça, güneşimizi asla karartamazlar!

Ve şimdi biz şükran duasına çıkar gibiyiz, bu kutsal diriliş gününde birlikte ve bir ağızdan aynı sözleri terennüm ediyoruz:

*“Bize ısı veren soylu Güneş
Ve yine, sığındığımız gölgeyi veren
Salkımlarla başakları
olgunlaştıran Güneş
Şenlikleri kutlamamız
için geri çekilen
Deliliklerimizi, taşkınlıklarımızı
hoş gören Güneş
Ve yine bir gün sonra,
bir gün öncesi gibi
Aynı cömertlikle beliren Güneş
Bizden ne şükran bekler
ne de baş eğme
Doğarken soyludur Güneşimiz
Batarken de öyle...”*

**PKK Başkanlık Konseyi
27 Kasım 1999**

Büyük özgürlükler yüzyılı olacak olan 21. yüzyıla, 21. yılına erişmenin yüce gurur ve onuruyla yürüken, bu büyük gerçekleşmenin yaratıcısı olan Ulusal Önderimiz Abdullah Öcalan yoldaşın, partimizin kuruluş yıldönümünü her zamankinden daha kararlı, inaçlı ve coşkulu bir şekilde kutluyoruz.

Büyük tarihi gelişmeler büyük kişiliklerce, büyük önderlerce yaratılır. Bu yaratma eylemi, içinde dayanılmaz acılar da taşısa, özgürlük gerçeğine ulaşmanın derin anlamını ve eylemciliğini de barındırır. Büyük devrimler kendini ve insanlığı aldatmamanın eylemleridirler. Gerçekler ne olursa olsun, en karmaşık, en olmaz denilen noktadan başlatılan yolculuklardır. Devrimler, onları yaratanların kişilik-

lerinin de şekillenmesidir.

Kürdistan devrimi dünyanın en acı dolu coğrafyası olan Ortadoğu’nun tam kalbinde gerçekleşiyor. Binyıllardır karanlık denizlerin diplerinde tutulan bir halk, göğe doğru nefes olmaya doğru yaşama doğru bu coğrafyada kulaç atmaya başladı. İlk özgür bakışı, gözlerimizi her zaman yüksek noktalara çevirmemiz gerektiğini öğreten siz, Başkanımız, bu denizlerdeki yol göstericimiz oldunuz. Binyılların ağırlıklarını teker teker üzerimizden atmamızı sağladınız. Ve artık yüzmeyi öğrendik.

Kürt halkının denizin yüzeyine erişmesine az kaldı. Yaşadığımız büyük ayrılığa, büyük özleme rağmen, sizin söylediğiniz “*Özgürlük kazanacaktır*” sözü bizi daha bir azimle, inançla kavgaya, arayışa,

yaşama bağlamaktadır.

21 yaşına giren büyük yürüyüşümüz, dünya gericiliğinin tüm saldırılarına rağmen halkımızı 21. yüzyıla taşımamanı gücünü, onurunu yaşamaktadır. 21 yılı nice bedeller, yine can yoldaşlar vererek yaratan partimiz, Önderliği’yle daha da bütünleşmiş, Ona olan bağlılığı her gün daha da artmış ve artmaktadır.

Kürt halkının yüce Önderi!
“*Ne olursa olsun özgürlüğü savunacağım*” sözünüz, binyıllar öncesinin özgürlük kahramanlarıyla, binyıllar sonrasının özgür insan arayışlarını birleştirmiştir. İmralı Adası, özgürlük değerlerinin savunulduğu bir kale olmuştur. İnsanlığın en kutsal yaşam değerleri sizin her konuşmanızda bir kez daha dünyaya yayılmak-

tadır.

Büyük özgürlük savaşçılarını anlamak tarih yaratmaktır. Büyük aşk, büyük sevgi de budur. Halkımızın, tüm partili yoldaşların siz Başkanımıza kutsal aşkla bağlanması, yaşama da kutsal bir aşkla bağlı olmak anlamındadır.

En zor koşullarda olmanıza rağmen bizleri PKK’nin gerçek özülü buluşturma kavganıza hiç ara vermediğiniz. “*Yarım kaldı*” dediğiniz her çalışmayı adım adım ilerlettiniz. Bu, APOCU gerçekleştirmenin temel karakteridir.

İşte bu temel, bizleri Avrupa ERNK gücü olarak, halkımızla birlikte kutsal değerlerimizle, başta ülke topraklarımızla bütünleştirmektedir. Yaptığınız “*anatopraklara dönüş*” çağrısını yaşama geçir-

mek bizlerin en temel görevi olmaktadır. Dönüşü, büyük yenilenme-değişim gücü olarak gerçekleştireceğiz.

Binyıllardır toprak altında kalan Kürt uygarlığını barışın, kardeşliğin temsilcisi olarak, yine o kutsal topraklarda gerçekleştireceğiz. Bir kez daha, kurmuş olduğunuz büyük şehitler partisi PKK’nin 21. kuruluş yıldönümü değerli Başkanımıza kutlu olsun diyor, sonsuz selam, saygı ve bağlılık duyularımızla sevgilerimizi sunuyoruz.

Ortadoğu’dan başlayan özgürlük yürüyüşü asla durmayacaktır! Özgürlük mutlaka kazanacaktır!

**ERNK Avrupa Örgütü
27 Kasım 1999**

BAŞKAN APO’YA

21. yüzyılın eşiğinde, PKK’nin kuruluşunun 21. yılında tarih bitti denilen yerden yaşam ve öğretinizle kurduğunuz yeni tarihin içinde yaşama sahasının getirdiği ve bunun bize yüklediği görev ve sorumlulukların bilinciyle yüce varlığını selamlıyoruz.

Biz Kürtler’in ilk kez bağımsız bir siyasal parti, bağımsız bir halk hareketi olarak tarih sahnesine çıkışı anlamına gelen PKK süreci, yetersiz Kürt kişiliğinin etkisiyle tam anlamıyla yüce öğretiniz doğrultusunda gelişmiş olmasa da, yine sizlerin özgür önderlik çizgisindeki ısrarınız ile halkımızın evrensel etkisi olan bir özgürlük yürüyüşü ile tarih sahnesinde belirmesine yol açtı. 21 yıl önce özgür bir ülke perspektifi ve görülmemiş bir cesaretle başlattığınız yeni tarih bugün özgürlük ve demokrasiyi en yüce değer olarak bayraklaştıran Kürt halkı şahsında, sınırsız bir yeryüzü ve bir insanlık bulutu felsefesine ulaştı insan ve toprak, insan ve zaman, insan ve özgürlük sizlerin bir tarih olan ve bir tarih ku-

ran yaşamınız ve öğretiniz ışığında binlerce yıllık değerler mücadelesini, yeni ve üstün bir aşamaya yükselterek insanlığın bir değerler bütünü olarak açlandı.

Bizlerin korkunç yetersizliğinin de bir sonucu olarak bugün dört duvar arasında fiziki olarak esaret altında bulunmanız özgürlük ve demokrasi düşüncenizin bütün dünyada yankı bulmasının, insanlığa barış umudu veren öğretinizin zaman gibi yaygın ve egemen olmasına engel oluşturmuyor. Kişilik ve düşüncenin özgürlüğünden asla ödün vermemiş olan varlığınızın esaret altına alınamayacağını, bu anlamda insanlığın ebediyetine denk ölümsüzlüğe ulaşmış olduğunuzu gösterdiniz. Zaman içinde ölümsüzleşen yaşam ve düşünceniz bizlerin ve gelecek kuşakların ilham ve kuvvet kaynağı olmaya devam edecek, öğretiniz ve pratik tarih dersinize özgürleşmiş kişilikler insanı sürekli daha yüksek bir değer seviyesine çıkaracaktır.

Kürt ve Türk halklarının birlik ve kardeşliği ve ortak özgür vatan esasları üzerinde çözümlediğiniz güncel barış perspektifi ile sadece halklarımıza de-

ğil bütün yeryüzü uluslarına mutluluk içinde yaşayabilecekleri bir model sundunuz. Tarihin özlü bir aktörü olarak idam sehpası altında peygamberlere yarasır bir kuvvet ve duyarlılıkla ne koşulda olursa olsun ölümde bile özgürlük ve demokrasi mücadelesinin sürdürülebileceğini yaşayarak ve yaşatarak öğrettiniz.

PKK’nin 21. yılına ve 21. Yüzyıla girdiğimiz bugünlerde her yıl dönümünden daha fazla mücadele tarihimizi sizlerin ışığında hatırlıyor, Kürt halkı, ülkesi, yeryüzü ve insanlık için hangi değerleri temsil ettiğini ve bunu gerçekleştirme tarzınıza daha çok anlam veriyoruz. Tarih ile aynı anlamda olan sizlerin önümüze koyduğu görevlerin bilincinde ve gerçekleştirme kararlıydaysanız. Bu temelde yeni bir yıla birlikte yeniden yapılanma ve yeni strateji dönemine girdiğimiz 21. yıl dönümünün ilk günlerini yaşarken sonsuza kadar özgür varlığınıza, özgürlük ve demokrasi düşüncenize bağlı olduğumuzu belirtiyor, selam ve saygılarımızı sunuyoruz.

ARGK Merkez Karargahı

BAŞKAN APO’YA

Hep soyludur güneşimiz. Özgürlüğü tüm zamanlara nakş ederek, bütün anları yenilginin ihanetinden arındıran soylu güneşimiz. Tarihi, doğayı ve insanı damla damla damıtarak kendisini yaratan mavi derinlik. Maviliğin derinliğine indikçe özümüzle buluşuyor, insanlık adına yenisinden kutsanıyoruz. Yeni çağın söylenmesi gereken sözlerini söylediniz. Geçen çağın yapılması gereken eylemlerini yaptınız. Bu anlamda anı başardınız. Anın başarısının yeni yüzyıla bahsettiği en önemli değerlerden birisi PKK oldu. Sizin deyiminizle etle, tırnakla sökerek yarattığınız PKK bugün 22 yaşına giriyor. Çok acı çekildi, çok bedel ödendi. Ama emeğin ve bedelin büyüklüğü yetersizlik yoldaşlığımızdandır.

PKK mücadele gerçeği içerisinde insanlığa kazandırdığınız özgür değerlerle yaşamayı bilen kimlikli ve iradeli insandır. Ve

en anlamlısı özgür kadını yaratma çabanız, kadınla arkadaşlığınızdı. Hesapsız ve çıkarsızlık en güvenilir ve anlamlı yanıydı kadınla arkadaşlığınızın. Ruhumuz, bedenimiz, bilincimiz bu arkadaşlıkla yükseldi. Şimdi büyüyor, büyürken size muhtaç. Sizden ayrı yaşamayı asla kabul etmedik, etmeyeceğiz. Aramızdaki özlemin anlamının şiddeti sevgiyi, adaleti, acıyı ve ihaneti yenisinden sorgulattı. Ayrılığın büyük acısı bizi yarattığınız gerçekliğiyle buluşturdu. Yaşamın en şiddetli gerçeğiyle karşılaşmak bizleri daha çok kendimiz kılıyor. Ama sızsız yaşam tabii ki daha zor. 21. Yaşımızı kutlarken sizi aradık yüreğimiz, beynimiz ve gözlerimizle. Siz her yerde ve herseydediniz. Hissettik ve yaşadık. Büyük özlem, saygı ve selamlarımızla başarı yılını kutluyoruz.

Yaşasın Başkan APO!

PJKK Askeri Karargah Gücü

PKK'de yaşayan sosyalizm PKK'NİN YAŞAMIDIR

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Duran Kalkan yoldaş

Parti gerçeğimiz sosyalizm, sosyalist ideoloji ve sosyalist örgütlenme açısından çok şey ifade etmektedir. Sosyalist bir hareket olarak siyasi arenaya çıkmamızda Kürdistan'ın toplumsal şekillenmesi çok önemli ve belirleyici olmuştur. Tarihten silinmek istenen bir halkı partimiz bilimsel sosyalist ideolojiyle diriltmeye çalışmış, bunun mücadelesini vermiş ve büyük gelişmeler yaratmıştır. Halk, toplum ve parti olarak yaşanan gelişmeleri, yaratılan değerleri daha iyi anlayabilmek ve bilince çıkarabilmek için PKK'nin sosyalist gelişim özüne, yaratıcılığına bakmak gerekir.

Partimiz pratiğinde yaşanan ve gerçekleşen nedir? PKK sosyalizmi kendi içinde ne kadar gerçekleştirdi ve topluma ne kadar yansıttı? Parti militanları olarak sosyalizmi bizler ne kadar yaşıyoruz? Genel sosyalist hareketlerin tarihsel gelişmesinden çıkarılan dersler ışığında, bundan sonra neler yapmalıyız? Yeni dönem sosyalizm anlayışımız nedir ve nasıl olmalı? Bütün bunlar partimizin, mücadelemizin en temel sorunlarıdır. Bu sorulara doğru yanıt verilmez ve geçmiş pratiklerden sağlıklı sonuçlar çıkarılmazsa, PKK'de gerçekleşen bilimsel sosyalist mücadele anlaşılabilir ve önümüzdeki süreç kazanılamaz.

Partimiz kuruluşunun 21. yılında her alanda çok yoğun şiddetli bir mücadeleyi yaşarken; geliştirilen saldırılar karşısında yoğun bir direnç gösterip, uluslararası komployu boşa çıkartmak için de büyük bir savaş yürüttü. 21. yıl bizim için gerçekten de çok zorlu bir mücadele yılı oldu. Fakat sadece 21. yıl mı zorlu geçti, önceki 21 yıl nasıl geçti? Bunları görmek ve değerlendirmek gerekir. Eğer yine bir sosyalist gelişmeden söz edeceksek böyle bir mücadele içerisinde onu görmek, anlamlandırmak kuşkusuz gerekli ve en doğru olanıdır.

Partimiz resmi kuruluşunun 1. yılında da büyük zorluklar, tehlikeler yaşadı. Belki olaylar farklı yönlerde, farklı biçimlerde yaşandı, fakat işin özü aynıydı. Daha sonraki yıllar da öz itibarıyla farklı değildi. Parti Önderliğimiz yaşanan olayları, gelişmeleri ve bunların ne anlam geldiğini, gün gün ifadelendirdi. Parti Önderliğimizin değerlendirmelerinde bunlar kapsamlı bir biçimde mevcut. Şimdi bütün bunları sentezleyerek, yeni bir stratejiye ulaşma ve ona göre kendimizi yeniden yapılandırma çalışması içerisindeyiz. Resmen 21 yıllık, genelde 25-30 yıllık pratiğin değerlendirilmesini özmseyerek, çıkartılan dersler temelinde yeni bir kuruluş, yeni bir mücadele süreci olarak önümüze koymak ve gerçekleştirmek zorundayız. 21. yıldönümünün temel çerçevesi böyle olmalı.

Parti içinde ve dışında bu yoğunca tartışılıyor. Deyim yerindeyse herkesin gözü kulağı biraz da PKK'nin üzerinde. Bundan sonra PKK ne olacak? Ne yapacak? Nasıl hareket edecek? Neleri esas alacak ve onları ne kadar pratikleştirecek? Herkes bu sorular üzerinde yoğunlaşıyor. Bu sorular çerçevesinde partiyi izliyor, gözlüyor, değerlendiriyor. En erkenden de bu sorulara verilecek cevaplar ışığında tavır oluşturmaya çalışıyor. Böyle bir süreçte partinin ideolojik çizgisini tartışmak, değerlendirmek oldukça önemli. Bu, partinin varlığını, yaşamını, kendisini tartışmak anlamına geliyor.

PKK uygarlığın beşiğinde yeni bir ideolojiyi ortaya çıkardı

İdeoloji; yaşam demektir. Yaşamsallaşan düşünce ideolojidir. Yoksa söz olarak formüle edilen değil. O açıdan da PKK şimdiye kadarki yaşadığından hangi so-

Uygarlığın doğudan batıya kaydığı, batının yarattığı gelişmeye dayanarak doğu uygarlığının bütün değerleri ele geçirilmek istendiği bir süreçte Kürdistan üzerinde yabancı egemenlik, işgal, istila ve giderek sömürgecilik gelişiyor. Kürt halkının toplumsal, siyasi ve ekonomik gelişimi bu işgal, istilalar tarafından engelleniyor, parça-

min bir müttefiki olarak devrimlerin ezilen halklara kaydığı ve ezilen halkların ulusal kurtuluş hareketlerinin geliştiği bir süreç oluyor. İleri düzeye ulaşmış çok sayıda halk bu süreçte büyük ulusal kurtuluş savaşları vererek, bağımsızlıklarına ve özgürlüklerine kavuştular. Bu, bağımsızlık savaşları dünyada büyük değişim, dönüşüm

düşünce gelişimini yaratmak istedi. Ortaya çıkartıp çözümleyebildiği kadarıyla Kürdistan'da yaşanan ve öngörülen düşünceleri eleştirdi. Onları şiddetli bir eleştiriye tabi tutup ve bu temelde ideolojik bir mücadele yürüttü. Bundan hareketle de yeni bir düşünce yaklaşımı ve ideolojik bir çizgi ortaya çıkardı. Böylece Kürdistan'da yeniden bir ideolojik çizgiyi ve her bakımdan kendi çıkarlarını savunan bir sistemi ve bu sistemi yürütecek gücü ortaya çıkardı.

PKK'de yaşamsallaşan düşünce PKK'nin ideolojisidir

PKK'nin partisel gelişimi aslında bu anlamda geliyor. PKK'nin ideolojik, politik gelişimi Kürt toplumu açısından böyle bir özelliğe sahip. Bu bakımdan PKK'nin ideolojik çizgisi, bütün bu dönemin sorunlarını gündemleştiren, hepsine yanıt olmaya çalışan bir bütünselliğe sahip oldu. Ulusal olarak yok edilmek istenen bir toplumda ulusal kimlik, ulusal varlık, ulusal bilinç, ulusal örgütlenme ve ulusal gelişmenin yolunu ortaya çıkardı, bir ideoloji geliştirdi. Her türlü aşiretçi-feodal bölünmüşlük içerisinde ve buna bağlı olarak sömürgecilikle birleşmiş bu aşiretçi-feodal yapının toplumda yarattığı köleliği kırmak üzere bütün bunları aşmanın gereği olarak demokratik bir dönüşümün çizgisini, ideolojisini oluşturdu ve geliştirdi. PKK ideolojisinin böyle bir yönü var.

İçinde bulunulan toplumsal, siyasi gelişmeyi yaratabilmek için sosyalist bir yaklaşımla, ulusal demokratik gelişmeyi başanya götürecektir çağdaş bir harekete, bilimsel bir çizgiye ve öncü düşünceye ihtiyaç duydu. PKK'nin sosyalizmi de, ulusal kurtuluşçuluğu da, demokratizmi de böyle bir ortamda yoğun bir ideolojik-politik gelişme sürecinde doğup şekillendi. Ulusal kurtuluşçuluk varolunan ortamı değerlendirmek, eleştirmek ve bu temelde bir çizgi yaklaşımı geliştirmekle mümkündür. Bunu önmeli ölçüde de yaptı. Sömürgeciliği, ilkel-milliyetçiliği, yine reformist milliyetçiliği eleştirdi. Kürdistan'da, Kürt sorununu çözme adı altında ortaya çıkan grupların yaklaşımlarını eleştirdi. Bunların sorunu tanımlamaktan ve çözüme götürmekten uzak olduğunu ortaya koydu. Baştan itibaren sorunu açığa çıkartma, tanımlama, örgütlü güce dönüşürme ve çözüme götürmeyi esas aldı. Bunu, bölünmüş, parçalanmış, sömürgeleştirmiş Kürdistan koşullarında yaptığı için de; varolan somut koşulları oldukça gerçekçi biçimde değerlendirip, ideolojik-siyasi hattını, mücadele stratejisini buna göre oluşturdu. Sömürgeciliği ve onun uzantısı olan sosyal-şovenizmi eleştirdi ve Kürdistan koşullarına özgü bir ulusal kurtuluş ve demokratik yaşam anlayışı geliştirdi.

Kürdistan toplumu diğer toplumlardan farklılık ve özgünlük göstermektedir. Fakat partimiz dünyada gerçekleştirilen devrimci halk mücadelelerinden yararlandı. Ama Kürdistan gerçeğini esas almayı, Kürdistan koşullarına uygun hareket etmeyi her zaman temel bir yaklaşım olarak gösterdi. Bunun için benzerlikleri kadar diğer hareketlerden farklılıkları, kendine özgü yönleri oldu. Bağımsızlık anlayışı, özgürlük anlayışı, örgüt anlayışı, mücadele anlayışı, halklarla ilişki anlayışı bakımından kendine özgü yollar geliştirdi.

Parti öncülüğü sosyalist öncülük olmadan Kürdistan'da ulusal kurtuluş adına bir adım bile atmak, küçük bir gelişme bile yaratmak mümkün değildir. Bu söz düzeyinde de böyle, örgüt düzeyinde de, eylem düzeyinde de ve her türlü ulusal-demokratik gelişme bakımından böyledir."

nuçları çıkarıyor. Bundan sonra nasıl bir yaşam öngörüyor ve nasıl bir yaşam hedefliyor? Bunun bilinmesi, açığa çıkartılması, buna göre bir yaklaşımın geliştirilmesi herkes açısından oldukça önemli. Bunun için de her şeyden önce PKK öncesi ideolojik gelişmelere kısaca bakmak gerekir.

Kürdistan tarihinde düşünsel, ideolojik gelişme ne kadar oldu veya olmuştur? Bu hep değerlendirildi. Yazılı ve sözlü olarak tartışılıyor ve değerlendiriliyor. Kürt toplumunda gelişim ve süreklilik kazanmış bir düşünsel, ideolojik gelişme kuşkusuz yok. Yüz yıllar süren sömürgeci egemenlik bunu engellemiş. Fakat bir halk olarak doğuş ve şekillenme döneminde yarattığı ve geliştirdiği düşünce sistemleri kuşkusuz var. **Zer-düş**lük bu konuda önemli ve değerlendirilmesi, anlaşılması gereken bir gelişmedir. Yine Kürdistan coğrafik olarak yer aldığı bölgedeki toplumlara ilişkilendirme itibarıyla uygarlığın doğup, geliştiği bir alan içerisinde yer alıyor. Buna uygarlığın beşiği de deniliyor. Uygarlık gelişimi, her şeyden önce düşünsel ve ideolojik gelişim demektir. Kürdistan coğrafyası büyük dinlerin ve düşünce akımlarının doğduğu, geliştiği ve toplum yaşamını şekillendirdiği bir alan. Kürt toplumu da bölgedeki diğer toplumlar gibi bu tür düşünce akımlarını yaşayan, ona göre şekillenen ve bu çerçevede büyük mücadeleler içinde yer alan bir halk.

Bu giderek toplumun düşünsel gelişiminin parçalanması, engellenmesi ve toplumsal düşünce sisteminin dağıtılması düzeyine kadar ulaşıyor. Biliyoruz, bu, 20. yüzyıl da yaratılan bölünme, parçalanma ve paylaşılma temelinde en ileri düzeyde düşünce bağımlılığına, ulusal kültürel asimilasyona kadar vardırdı. Bir toplum, bir halk için düşünce anlamında ulaşılan en ileri düzeydeki bu bağlanma, köleleştirme anlamına geliyor. Kürt toplumu üzerinde planlı, örgütlü bir biçimde, fiziki katliamlarla da destekleme temelinde bu uygulandı. Bununla Kürt toplumu ulusal-kültürel olarak yok edilmek, tarihten silinmek istendi.

Kürdistan toplumu tarihten silinmek istendiği bir süreçte yeni düşünsel akımlar ve toplumda yeni kıpırdanmalar ortaya çıktı. PKK'nin gelişim süreci içerisinde çeşitli gruplaşmalar, akımlar, tartışmalar böyle bir süreçte ortaya çıktı, gelişti. Bu süreç dünya, bölge ve Türkiye açısından da önemli bir süreçti.

Dünyada ezilen ve sömürge halklar, **Ekim Devrimi**'nin yarattığı coşkudan etkilenerek bütün kıtalarda ulusal kurtuluş savaşları geliştirdiler ve bağımsızlıkları için yoğun bir mücadele yürüttüler. Ekim Devrimi'yle birlikte sosyalist devrim dalgası batıdan doğuya kayarak ezilen, sömürge halkların ulusal kurtuluş mücadelelerinin başlangıç süreci oldu. Yani bu, sosyaliz-

ve gelişmelerin zeminini yarattı. Dünyanın her tarafını kaplayan bu mücadelelerin yansıması daha sonra düşünsel olarak Kürt toplumuna da yansıdı. Kürt toplumu üzerinde büyük etkisi oldu. Bir yandan dünyadaki büyük gelişmeler, diğer yandan ise sömürgeciliğin geliştirdiği ilişkiler devrimci akımların gelişmesine fırsat verdi, imkan tanıdı.

Türkiye devrimci gençlik hareketi '60'ların sonu ve '70'li yılların başında önemli bir gelişme yaşadı. Hem teorik tartışma, hem hareketin pratik-örgütsel gelişmesi mücadeleye dönüşmesi bakımından '70'lerin başı çok büyük olaylara, yiğit devrimci çıkışlara sahne oldu. Böyle bir gelişim içerisinde PKK bir ideolojik akım ve grup olarak doğup gelişti. Hareketimiz, dünyadaki bilimsel ideolojik ve örgütsel gelişmelerin etkilerini toparlayıp Türk toplumuyla birlikte ve onunla ilişkilendirme temelinde Kürt toplumuna da ulaştırdı. Özellikle bunları Kuzey-Batı Kürdistan parçasında, yeni gelişmekte olan aydın gençliğe ulaştırdı. Dünya ve Türkiye'de yaşanan sosyalist gelişmenin özelliklerini, devrimci gençlik ve ulusal kurtuluş hareketi aldı ve yaşattı. Yine Kürdistan'da çok sınırlı biçimde varolan ilkel-milliyetçi direnişin etkilerini de gördü.

Yaşanan bu gelişmeler çerçevesinde, bunlardan öğrendikleriyle Kürdistan gerçeğini araştırıp, inceleyerek bir ideolojik

di. Kürdistan'ın içinde bulunduğu durum; Türkiye ve Ortadoğu toplumlarıyla özgün bir gelişme içerisinde olmayı zorunlu kıldı. Diğer halkların yarattığı gelişmeleri, düşünceleri kalıpcı biçimde ele alıp uygulamaya koymak Kürdistan'da bir ulusal kurtuluş hareketini geliştiremezdi.

Böyle bir ortamada en büyük dayanak ezilen halkların geliştirdiği ulusal kurtuluş deneyimleri, pratiklerinden çıkan dersler ve bu temelde gelişen ulusal kurtuluş düşüncesi, çizgisi oldu. Bunlardan yararlanmadan Kürdistan'da değil pratik yapmak, söz bile söylemek mümkün değildi. Bilimi, mücadele yasalarını, ulusal kurtuluş gerçeğini, yine sosyalizmi onlardan öğrendi. Bu anlamda önemli bir destek almış oldu. Önemli olan yalnız başına bir düşünce sistemini, teorik formülasyon düzeyini geliştirmek ve ortaya çıkarmak değil. Kuşkusuz bu önemli ve gerekli. Fakat daha önemlisi böyle bir çizginin nasıl hayata geçirileceği ve nasıl mücadeleye döküleceğidir.

PKK Kürdistan koşullarında ortaya çıkan ve özgünlükleri olan bir partidir. PKK'nin parti gerçeği burada ortaya çıktı. **Kürdistan'da ulusal-demokratik mücadelenin geliştirilmesinde sosyalizmin yeri, rolü, gerekliliği ve öncülüğü bir zorunluluk olarak ortaya çıktı.** PKK yıllar süren araştırma, inceleme, tartışma süreci içerisinde bunu açığa çıkartan ve parti hareketini bu temelde oluşturan bir gelişme. Bu yönüyle diğer hareketlerden ayrıldı. Kendine özgü koşullarda ortaya çıkan, sosyalist düşünceyi, ideolojiyi Kürdistan koşullarına uyarlamayı ve bu temelde bir sosyalist hareket geliştirmeyi bilen bir akım oldu. Şunu daha sonraki parti tarihi ispatladı ki; parti öncülüğü, sosyalist öncülük olmadan Kürdistan'da ulusal kurtuluş adına bir adım bile atmak, küçük bir gelişme bile yaratmak mümkün değildir. Bu söz düzeyinde de böyle, örgüt düzeyinde de, eylem düzeyinde de böyle. Her türlü ulusal-demokratik gelişme bakımından da böyledir. Parti Önderliği, önündeki bütün büyük engellere rağmen, ulusal-demokratik çizginin şekillenmesiyle birlikte bunun bir sosyalist öncülük olması gerektiğini gördü. PKK Önderliği bir sosyalist önderlik olarak baştan itibaren kendisini şekillendirmeyi, geliştirmeyi, donatmayı ve ulusal, demokratik mücadele çizgisini böyle bir öncülükle ele alıp yürütmeyi esas aldı. Bütün gelişmeler aslında böyle bir öncülüğe, önderliğe bağlı olarak doğup gelişti.

Böylesi bir çıkış ve bu temelde gelişen bir mücadele Kürdistan açısından önemli. Bu toplumsal değişikliklere yol açtı. Büyük siyasi, askeri mücadeleler ortaya çıkardı. Yine ulusal ve demokratik gelişim bakımından tarihinin en gelişkin ve en şiddetli mücadele süreçlerinden birini yaşadı. Bütün bunlara parti öncülüğü yol gösterdi. Bu değişiklikleri parti öncülüğü yarattı. Ve bütün bu değişiklikler toplumun daha ileriye gitmesi, her bakımdan daha da gelişmesi anlamına geliyordu. Bunu yaratan bir öncü, öncülük oldu. Parti Önderliği, **“sosyalizminizle Kürdistan'da ortaya çıkan ulusal demokratik gelişmedir, değişimdir”** dedi. PKK; sosyalizminin toplumda yolaçtığı gelişmeleri, ortaya çıkan değişiklik olarak ifade etti.

Bunu gerçekleştiren değişim, dönüşüm ve gelişmeleri ortaya çıkartan bir hareket var ve bu parti haretimizdir. PKK sosyalizminden söz edilecekse partiyi görmek, incelemek onun özelliklerini partide aramak gerekli.

PKK sosyalizmi Kürdistan'da büyük gelişmeler yarattı

Sosyalizm bir yaşamdır. Bir ideoloji

olarak diğer ideolojiler gibi yaşamla kendisini bulur. Her şeyden önce **PKK sosyalizmi, PKK'nin yaşamıdır.** PKK'deki yaşamla ölçülür. Yoksa şu sözle, bu sözle ölçülmez, orda görülmez. Ne kadar sosyalist olup olmadığını değerlendireceğimiz, göreceğimiz yer; partinin yaşamıdır, parti içindeki ilişkilerdir. Partinin yarattığı gelişmelerdir. Sosyalizmi burda görmek, burada değerlendirmek, bununla anlamdırmak

Erken iktidar hastalığı, '70'li ve '80'li yıllarda parti sosyalizminin sağladığı bu gelişmelerden geriye dönme, tekrar düzene, özel mülkiye dünyası ve yaşamına doğru gidişi gerçekleştirme dönemiymi. Belki bu düzeyde formüle edilmedi, gelişmeler böyle olmadı, önü alındı.”

gerekli. Başka yerde arayamayız. Bu açıdan PKK pratiğini, sosyalist anlayışını ortaya çıkartmak açısından Kürdistan'da yolaçtığı değişimleri görmek, yine dünya içinde bunun ne anlam ifade ettiğini ortaya çıkartmak açısından incelemek gerekli.

'70'li yıllar PKK için ideolojik gruplaşmanın geliştiği, kadrolarının ortaya çıktığı, düşünsel ve örgütsel olarak partinin doğup şekillendiği yıllardır. PKK nasıl şekillendi? PKK yaşamı nasıl ortaya çıktı? PKK'de sosyalizm doğuşla birlikte ne kadar varoldu? Bunu işte, bu yıllardaki gelişmede, şekillenmede görmek gerekli. PKK gençlik içerisinde doğan bir hareket. Amatör, sıfırdan başlayan, en küçük düşünce kırıntısını bile kendisi üretip geliştiren bir hareket. Bu uzun yıllar aldı. Ancak yürütülen mücadele içerisinde devrimci kadroların şekillenmesi, örgütlenmesi, parti kuruluşu, örgüt yapısının ortaya çıkması uzun bir süreci aldı. Belli bir ideolojik, örgütsel sistem de bu '70'lerin sonuna gelindiğinde ortaya çıktı. Bu yıllardaki çalışma tarzı, yaşam tarzı, ilişki tarzı, örgütsel şekillenme tarzı önemli ve bu PKK sosyalizminin özü oluyor. Bu baştan itibaren Parti Önderliği tarafından oluşturulan, yönlendirilen, örneklik edilerek şekillendirilen bir gelişme. Bu açıdan bütün bu özellikleri –sosyalist düşünce ve yaşam bakımından– Önderliğin özelliklerinde aramak, görmek, sosyalist düşünce ve yaşam bakımından örneğini Önderlik'te bulmak kuşkusuz gerekli. Bu bir parti gerçeği. Bu kadar gelişmeyi ortaya çıkaran, yön veren gerçeklik de bu.

PKK gençlik içerisinde doğan bir hareket de olsa, parti düşüncesine katılmak, buradan parti çalışmalarına, mücadelesine katılmak giderek eski yaşamdan kopmak, uzaklaşmak, yeni bir yaşama başlamak biçiminde oldu. Parti dışında sosyalist hareketler, kadrolar, örgütler o zaman vardı. Türkiye örgütleri olarak da Kürdistan örgütleri olarak da vardı. PKK böyle bir gelişme sürecinde onlardan ayrıldı, ayrıştı, uzaklaştı.

Bazıları sözde sosyalistti, ama bayağı bireysel yaşamlarını da sürdürüyorlardı. Sosyalist hareketlerin kadroları bazen gelip tartışıyor, daha sonra bireysel pratik işlerinin başına gidiyorlardı. Kendi dünyalarıyla, evleriyle, mülkleriyle, yaşamlarıyla uğraşüyor, ilgileniyorlardı. Günün çok az bir kısmını parti çalışmasına, devrimci çalışmaya ayırıyor, büyük kısmını özel yaşamına ayırıyordu. Sözde özel mülkiyetin kaldırılmasını, yok edilmesini istiyor, ama kendisi özel mülkiyeti yaşıyor ve ondan sonra da kalkıp **“ben sosyalistim”** diyor. Sözle yaşamları birbirinden farklıydı. PKK bu yönüyle bunlardan ayrıldı. PKK'nin kadro şekillenmesi, örgüt şekillenmesi daha doğuşundan itibaren sözleriyle yaşamı bir oldu. Madem sosyalizm özel mülkiyetten kopuş, özel mülkiyetsiz yaşamaktı, onu yok eden bir kolektivizmi, paylaşımcılığı yaşamaktı; o zaman özel yaşamdan köklü kopmak gerekirdi. İşte PKK daha işin başındayken, yani bir yandan ideolojik tartışma, araştırma, inceleme yaparken bir yandan okul okuyan, ama sosyalist çalışmalarından da kopmayan bir faaliyet içinde oldu.

Eğer sosyalizm bir yaşamsa, o zaman bu sosyalist militanda yaşam bulmalı. Sosyalist militanda sözü ayrı yaşamı ayrı olmayacaksa, yani **“dediğimi yap, yaptığımı yapma”** cinsinden olmayacaksa, sözü ve pratiği bir olacaksa, o zaman gerçek bir sosyalist gibi yaşamalıdır. Bu anlamda **PKK daha başından itibaren özel mülkiyet dünyasından koptu.** Kendisini parti olarak örgütlendirdiği andan itibaren özel mülki-

yet dünyasından kopup, paylaşımcılığı esas aldı. Söylediğini yapan bir kadro ve örgüt gerçeği ortaya çıkardı.

Gençlik hareketi içerisinde sosyalizmi anlamaya çalışan ve bu biçimde gruplaşmaya çalışan başka hareketler de vardır. Yine ortak çalışan, yaşayan, bunu esas alan, sosyalizmi kolektif çalışma ve yaşam olarak pratikleştirme iddiasında, yöneliminde olan başka örgütler de vardır. Ancak onların birçoğu da bunu uzun süre sürdüremediler. Bireysel olarak kendilerini yaşamayı esas aldılar. Özellikle ilk başlarda ortak bir çalışma içerisinde yer alan gençlik, daha sonra içinde yer aldığı toplumsal yaşamın, özelliklerin etkisiyle, düzenin öngördüğü bireysel yaşama doğru yönelttiler. Bazıları kolektif bir çalışma ve yaşam yerine başıboş, ciddi bir çalışmaya girmeyen, özgürlük adı altında serserice bir yaşam içerisine girdi.

Bu dağılmayı 12 Eylül darbesinin sert vuruşları tamamladı. Eğer 12 Eylül sonrası birçok örgüt dağıldı, parçalandı, yok oldu deniliyorsa, bu, böyle gerçekleşti. Yani kendilerinde böyle bir öz vardı. Aslında sosyalist olmayan, sosyalist yaşamı özümsememiş, varolan imkanlar ortamında kendilerini yaşama durumları vardı. 12 Eylül bu gidişin önüne set çekince ve sert bir darbeyle bu gerçekliği ortaya çıkarınca sosyalistleşemeyen, bireysel tutumu içeren öz öne çıktı ve herkesin kendine göre ayrıştığı, dağılma, parçalanma, düzene entegre olma durumu yaşandı.

PKK ortak grup olmayı, ortak yaşam ve çalışmayı bu biçimde ele almadı. Her türlü yozlaşmaya karşı, her türlü bireycileşmeyi adım adım ortadan kaldıran ve onun yerine ortak yaşamı, çalışmayı, belli bir ciddiyet, disiplin, örgüt kuralları ve ölçüleri içerisinde yürütmeyi bildi. Bütün bunlar Önderlik özellikleri olarak şekillendi tabii. Bütün bu gelişmeleri Parti Önderliği yönlendirdi. Yani PKK şekillenmesi, örgüt yaşamı burada, bu biçimde ortaya çıktı. Daha sonraki süreç bunun üzerinde gelişti.

çıkardı. Kürdistan'da gerillanın rolünden söz edilecekse ve önemi üzerinde durulacaksa her şeyden önce bu yönü üzerinde durmak ve bunu anlamak gerekiyor. Onun için gerilla büyük bir devrim hareketi oldu, toplumda büyük değişikliklere yol açtı. Partiyi var eden, geliştiren, ayakta tutan güç oldu. Bu yönüyle gerilla, büyük bir sosyalist gelişme yarattı. Sosyalist örgütlerin, devletlerin dağıldığı, parçalandığı bir dönemde PKK sosyalizminin ayakta durup bir kat daha ileri gitmesini sağladı. Bunu PKK'nin '70'lerdeki özel mülkiyet dünyasından kopuşu olarak görmek gerekir.

PKK kadını mülk gören anlayışa karşı savaşım içinde oldu

Bu noktada kadın erkek ilişkisinden söz etmek gerekiyor. Bu basit bir olgu değildir. Çünkü bu ilişki bir özel mülkiyet ilişkisidir. Kadın mülk ediliyor, satılıyor, alınıyor. O zaman alınıp, satılma mülk edinme temelinde kurulan ilişki de bir mülkiyet ilişkisidir. Bu anlamda ortaya çıkan aile kesinlikle özel mülkiyete dayalı ve düzene hizmet eden bir kurum olmuştur. Öyle bir aile ile özel mülkiyet dünyasından kopmak mümkün değildi. O, zaten bu dünyanın özü oluyor. Şimdi bu süreçte parti bundan da koptu.

Bu, Önderliğin şahsında, Önderliğin öncülüğünde gerçekleşti. Önderlik gerçeği bütün bu gelişmeleri ortaya çıkardı. Parti, '70'li yıllarda değişik biçimlerde özel mülkiyet yaşamından, dünyasından koptu. Bu yıllarda özel mülkiyetin özünü oluşturan, onun çekirdek örgütlenmesi olan ilişkilerden de koptu. Onun yerine sosyalist yaşamı, ilişki, her türlü bireyci, bireysel yaşam özelliklerini aşan bir yaşam sistemini yarattı. Bu sosyalist gelişme, '70'li yıllardaki özel mülkiyet dünyasından kopuşla tamamlandı. Bu büyük bir sosyalist derinleşmeydi. Bu neden gerekti? Çünkü partinin çizgisi, Önderlik çizgisi gereğiymi. Bu çizginin hayata geçirilmesindeki ısrar bunu dayattı, zorunlu kıldı. O süreçleri çok yakıcı bir biçimde yaşadık. Şu net bir olguydu; ya bu ilişki dünyasında yıkılacak ya da gerilla mücadelesi başarısız olacaktı. Veya PKK'nin sosyalist özünden vazgeçmesi, düzene entegre olması ortaya çıkacaktı.

3. Kongre'nin partileşme kongresi olması, partileşmede büyük bir derinleşme olması bu anlama geliyor. 3. Kongre süreci bu ikilemde sonuç ve karar ortaya çıkartan, bir tarafı yok eden sosyalist gelişme çizgisini hakim kılan bir kongre oldu. Onun **partileşme kongresi** olması, partiyi ileri götürmesi burada ortaya çıktı. Bu açıdan bu gelişmeyi derinliğine anlamamız, çözmemiz gerekiyor. Genel sosyalist gelişme açısından; düşüncede, yaşamda, ideolojide, pratikte bunun anlamını görmek gerekli. Bu noktada eğer bu bir sosyalizm ise o zaman bu sosyalizmin nasıl olacağını, nereye kadar gideceğini de görmek

ile ulaşılır, yaratılır. Bu, Kürdistan'da sosyalistleşme, sosyalist gelişme formülü oluyor. Arkasından sevginin nasıl değerlendirileceği üzerinde Önderliğin kapsamlı değerlendirmeleri oldu.

Sosyalizmi incelerken, bunun üzerinde derinliğine durmak gerekli. Sevginin bireyselleştirilmemesi, sevginin geneleştirilmesi, paylaşılması sosyalist gelişme, sosyalistleşmek açısından büyük bir önem taşıyordu. Sosyalist gelişmenin, sosyalist olmanın olmazsa olmaz koşulu bu oluyor. Parti Önderliği bunları da formülleştirdi. Sevgi, ruhsal gelişme, duygusal yaşam nedir? Bunlar sosyalist bir yaklaşımla, sosyalist bir anlayışla nasıl yaşanılır? Parti içerisinde sosyalist militan olarak bunları nasıl yaşamak gerekli? Parti Önderliği bunları çok değerlendirdi, tartıştı ve partiye mal oldu. Bu anlamda sevginin çok bireyselleştirdiğini, Kürdistan'da çok gözükkara, her türlü köleliğe götüren, her türlü köleleşmenin bireyci temeli olan bu sevgi ve aile ilişkilerini şiddetle eleştirdi, mahkum etti. En azından parti içerisinde yıktı, parçaladı. PKK toplumda varolan ilişkilerde de parçalanmalar, değişiklikler yarattı. Ama esas olarak sosyalizmin, sosyalist anlayışın bir örnek olarak partide geliştirilmesi, yer edinmesi uygulanmasıydı.

Bu noktada Kürdistan'da cinsel yaşamı insanı köleliğe ve özel mülkiyet dünyasına götürecekt düzeyden kurtarmayı esas aldı. Bu da önemli bir olgu. Her şeyini kaybeden toplum ve insanın sandığı tek olguydu. Bu namus anlayışı olarak tabir ediliyordu. Bunun yıktı, kırdı, üzerine gitti. İnsan yaşamı doğallığına ulaştığı ölçüde, kendi doğallığı içerisinde yaşanmalı. Ancak Kürdistan'da tüm ilişkiler öylesine tersine çevrilmiş ki, bu tersine çevrilme Kürt toplumunun köleleştirilmesinin, yok edilmesinin temel kaynağı olmuştur. Kurtuluş için bu yaşananları tersine çevirmek, tersinden büyük bir mücadele yürütmek gerekiyor.

Bu konuda parti içerisinde gösterilen yaklaşım, sürdürülen keskin mücadele; sömürgeciliği yaşıtan, sömürgecilik altında kölece yaşamı ortaya çıkartan duygu, düşünce ve yaşamın yıkılması, ortadan kaldırılması içindi. İçinde bulunulan koşullar bunu zorunlu kılıyor. Diğer bir çırpıda her türlü ulusal, toplumsal, insani değerlerden uzaklaşmayı, karşı safı geçmeyi gerektiriyor. Parti Önderliği şunu her zaman söyledi; **“bu ne biçim bir yaşam ve ilişkiye yönelimi bile değme hain olmaya götürüyor, insanı kurtarmıyor.”** Şimdi her türlü ihanetin yani köleliğe boyun eğmenin, kölece düzene bağlanmanın temeli oluyor.

Kürdistan'da gerilla sosyalist bir yaşam ortaya çıkardı

Özgürleşmek istiyorsak ve büyük bir özgürlük mücadelesi geliştirmek istiyorsak, bizi zayıf bırakacak, ihanete götürecekt, ihanetin kapısını açık tutacak bu

Parti, '70'li yıllarda değişik biçimlerde özel mülkiyet yaşamından, dünyasından koptu. Bu yıllarda özel mülkiyetin özünü oluşturan, onun çekirdek örgütlenmesi olan ilişkilerden de koptu. Onun yerine sosyalist yaşamı, ilişki, her türlü bireyci, bireysel yaşam özelliklerini aşan bir yaşam sistemini yarattı. Bu sosyalist gelişme, '70'li yıllardaki özel mülkiyet dünyasından kopuşla tamamlandı.”

gerekli.

Bunun arkasından bu ilişkiyi düzene koyan, doğru anlamlandıran, düşünceler de derinleşt, gelişti, tamamlandı. Partinin ideolojik çizgisi zenginleşmişti. Önderlik her şeyden önce Kürdistan gibi bir ülkede, sevginin yaratılması gerektiğini ortaya koydu. Öyle ortada paylaşılabilecek bir sevginin olmadığını, bunun da yaratılması ve büyük bir mücadele gerektirdiğini söyledi. Formülasyon şöyleydi; **savaşan özgürleşir, özgürleşen güzelleşir, güzelleşen sevilir.** Sevgiye, ancak böyle büyük bir mücadele

yönü kesin kırmamız, ezmemiz, dağıtmamız gerekli. Parti bunu esas aldı. Bunlar temelinde bir parti yaşamı, ilişki düzeni ortaya çıktı, şekillendi. Bunlar gerilla ile birlikte oldu. Gerilla buna güç, destek ve yön verdi. Gerilla ulusal kurtuluş savaşının gelişmesi için olmazsa olmaz koşuludur. Gerillanın da bu biçimdeki olmazsa olmaz koşuluyla birleşince, büyük bir sosyalist gelişme, eski değer yargılarının, anlayışlarının, yaşam özelliklerinin yıkılması, yeni bir sevgi anlayışının, duygu dünyasının ve sevgi yaşamının ortaya çıkması bunun

partide cisimleşmesi, parti yaşamı olarak şekillenmesi, parti militanında yaşanır kılınması gelişti. Bu da PKK sosyalizminin 70-80 yıllardaki derinleşmesi, gelişmesidir.

Bunu başarıp, gerçekleştirdiği için PKK ayakta kaldı. Bunu gerçekleştirebildiği ve kendi gerçekliği içerisinde yaşamsallaştırdığı ölçüde gelişme sağladı. Bu konudaki zayıflıkları kendisine sorun oldu. Diğer bütün mücadele ve çalışma alanlarında da zayıf bıraktı. '90'lı yıllar bu bakımdan büyük yenilik içermeye de bir süreklilik içeriyor. Bütün bu gelişmelerden geri dönmeyi ifade eden bir zorlanmayı parti '90'ların başında yaşadı. Parti buna **erken iktidar hastalığı** dedi. Önemliydi. Erken iktidar hastalığı, '70'li ve '80'li yıllarda parti sosyalizminin sağladığı bu gelişmelerden geriye dönme, tekrar düzene doğru gidişi gerçekleştirme dönemi idi. Belki bu düzeyde formüle edilmedi, gelişmeler böyle olmadı, önü alındı. Ancak bunlar önlenmeseydi, değiştirilmeseydi, tekrar adım adım mülkiyet dünyasına doğru gitme, dolayısıyla özel mülkiyet yaşamına ulaşma ve partide dağılma, düzene entegre olma ortaya çıkacaktı. Büyük bir mücadele ile ortaya çıkan bu tehlikeyi, tehditi parti ve Parti Önderliği bertaraf etti, önünü aldı.

Diğer yandan askeri düzen, askeri sistem, askeri mücadele gelişti. Düzene, bireysel yaşama döneminin önü alındı, ama sosyalizm yönünde de gelişme çok ileri, derinlikli olarak sağlanamadı. Bu noktada bir duraksama ortaya çıktı ve hala sürüyor. Bu duraksama askerlikle içiçe geçmiştir. Bu anlamda parti yaşamı, parti gerçeği, parti sosyalizmi bakımından, ilerisi açısından bir netsizliği, kesin olmamayı ifade ediyor. Şöyle denilebilir; Bu bir beklenti durumunu ifade ediyor. Adeta mevcut gelişme, parti gelişmesi değil son yıllarda daha çok gelişmiş olan askerliğin bir gereğiymiş gibi görülüyor ve askerlik ile özdeşleştiriliyor. Bu yaklaşım nedeniyle askerliğe ciddi yaklaşım olmadı. Anlayış böyle olduğu için biz askerlikte derinleşemedik. Askerliğe büyük tutkuyla bağlanamadık. Eğer ordu kuruluşunu, partinin askeri çizgisini geliştiremediysek bu düşüncenin ve eğilimin payı belirleyicidir. Çünkü hep bir beklenti oldu. İçinde bulunan bu durumu parti sosyalizminin ve militan yaşamının bir gereği olarak görüp, görevlerimizin üzerine yürümedik.

Sosyalizm bir yaşam biçimidir

Onun için kendimizi de geliştiremedik. Parti çizgisinin bu dönemdeki temel uygulama biçimi olarak büyük ordulaşma ve savaşı da geliştiremedik. Genelde mücadele pratiği içerisinde bir değerlendirme, durumumuza ilişkin bir özeleştirel yaklaşım olacaksa ideolojik planda burada bulacağız. Düzeltme olacaksa burada olacak. Mevcut durumda bu biçimiyle ortaya çıkan bir gelişme var ve biz şimdi yeniden yapılanmayı, stratejik olarak yeniden şekillenmeyi gündeme getirdiğimiz bir ortamda parti olarak bu noktada bulunuyoruz. Kuşkusuz değişiklikler olsa bile genelde militanda hakim olan, parti yaşamı ile de belirlenen düzey bu. Bu önemli bir düzey.

Mevcut durumuyla PKK'de, geçen 25 yıl sosyalizmin yaşanması bakımından çok önemli. PKK bununla büyük bir devrim hareketini geliştirdi. Bu, büyük devrimsel gelişme, öncülük yarattı; **bu öncü, yaşam ve çizgi yarattı**. Yoksa büyük silah kullanmakla, 'şu kadar' eylem yapmakla gerçekleşmedi. Gelişme yönü budur, diğeri değil. Diğeri tam tersine bu gelişmeyi zorlayan oldu, zayıf bıraktı, zarar verdi, tamamlamadı. Eğer böyle yapmasaydı gelişme çok daha ileri düzeyde olacaktı.

Partide şekillenen sosyalist öncü gelişim toplumda nasıl bir değişime yol açtı? Parti sosyalizminin bu düzeyinin toplumdaki yaşanma düzeyi nedir? Toplumda yarattığı değişim ne? Kuşkusuz değerlendirilmesi, tartışılması, incelenmesi gereken bir husus. Fakat herkes kabul ediyor ki, bu süreçte Kürt toplumu büyük bir altüst oluşu, büyük bir devrim hareketini yaşadı. Parti Önderliğimiz en son **demokratik dev-**

rim de yaşanmıştır diyor. Bu öncü gelişmenin topluma bir yansıması olarak yaşandı. Kürt toplumu büyük bir ulusal ve demokratik devrim yaşadı. Toplumda varolan bütün ilişkiler çok büyük ölçüde dağıldı, parçalandı.

PKK özgür toplum ve özgür birey mücadelesi yürüttü

Eskiye ait değer yargıları o kadar ileri düzeyde ve o kadar hızlı kınıldı ki, bu, çok kısa sürece sığdırılmış büyük değişikliklik olarak büyük bir devrimin yaşanması anlamına geldi. 20-25 yıl önce sinin Kürt toplumu, Kürt insanı yerlebir olup onun yerine başka bir toplum, birey ve insan yaratıldı. Her türlü gerici, aşiretçi-feodal değer yargıları büyük ölçüde kılırdı. Feodal anlayışlar, ruh hali, duygular parçalandı. Büyük bir direniş, özgürlük tutkusu, kendi çıkarları doğrultusunda örgütlenme, mücadele etme bilinci gelişmiştir. Sadece bilinçte değil, maddi olarak pratikte yaşanıyor. Kürt toplumundaki dağılmayı veya eski ilişkilerin parçalanmasını PKK başlatmadı. Onu sömürgeci-kapitalizm başlattı. Sömürgeci-kapitalizm Kürt ulusal varlığını yok etmek ve Kürt insanını ileri düzeyde sömürmek amacıyla parçalanmayı başlattı.

PKK bu parçalanma içerisinde ortaya çıktı ve bu parçalanmaya dayandı. Bu parçalanma olmasaydı PKK gibi bir sosyalist öncülük ve PKK'nin yürüttüğü hareket gibi bir devrimci ulusal kurtuluş hareketi ortaya çıkamazdı.

PKK sömürgeciliğin dağıtılmasına tersinden müdahale etti. Onu doğru bir ulusal ve demokratik gelişim yönüne soktu. Sömürgeciliğin toplumu ulusal yönde bitirmek için başlattığı dağılmaya karşı, PKK, büyük bir ulusal devrim, ulusal birlik ve halkların örgütlü gücünü yarattı, ortaya çıkardı. PKK yine büyük bir toplumsal parçalanmaya karşı, köklü demokratik bir gelişim dönüşüm ve bilinç yaşamını ortaya çıkardı.

Bu temelde toplum yeniden büyük bir şekillenmeyi yaşadı, yaşıyor. Bu gelişmeler hala devam ediyor. Bu son 20 yıl içerisinde Kürt toplumundaki değişimde, ona yön vermede PKK'nin yeri kesin belirleyicidir. Zaten öncülük görevini yürütüyor.

PKK'nin kendi içinde geliştirdiği sosyalizm, toplumda bir ulusal ve demokratik gelişmeye yol açarak önemli bir başarı sağladı. İçinde bulunan toplumsal düzey açısından da başka bir gelişmeyi ortaya çıkaramazdı. Çünkü toplum sömürgecilik ve aşiretçi-feodal gerilik altında yaşıyor. Bunun için ulusal bilinç, ulusal birlik ve demokratik gelişimi yaşamaları gerekir. Bunlar olmadan köklü bir dönüşüm sağlamak ve yeni bir toplum yaratmak mümkün değil. PKK'nin yaptığı bu olmuştur. Parti ile toplumu ayınlıştırmamak, bir görmemek gerekir. Partideki sosyalizm ve militanın özellikleri ile toplumdaki insanı aynı tutmamak gerekli. *"Sosyalizme gidiyoruz,*

sosyalist olacağız" diye toplumda herkesi sosyalist ilan etmek, toplum yaşamına sosyalist oldu demek mümkün ve doğru değil.

Toplumun sosyalizme ulaşması için maddi, ekonomik gelişmeyi yaşamaları gerekiyor. Bu olmadan toplumsal düzeyde bilimsel sosyalizmin yaşamaları mümkün değil. Onun için kapitalizmin gelişimi, sosyalizme gidişin, sosyalizme varışın bir maddi ve alt temeli oluyor. Onsuz toplumu sosyalizme

Parti ile toplumu da birbirine karıştırmamalıyız. Onun için de somut toplumsal dönüşüm programları oluşturmaları, örgütlenme ve mücadele yöntemlerini açığa çıkartmalıyız. Mevcut duruksayan, beklentili olan durumu yıkmamız lazım. Kendimizi bunu aşan bir bilince ve yaşam pratiğine ulaştırmalıyız. Bunu benimsememiz, kabul etmemiz gerekiyor."

ulaştırmak, iradi, bir öncü mücadeleyle, bazı yasal tedbirlerle, yönlendimelerle sosyalizme götürmek mümkün değil.

PKK pratiğinden öğretici dersler çıkarmak, doğrunun ne olduğunu anlamamız açısından bu önemli. PKK parti içinde sosyalizmi, sosyalist yaşamı derinleştirip, sosyalist militanı en ileri düzeyde geliştirmiştir. Toplumu ilerletme, değiştirme, dönüştürme somut koşullara uygun bir ortam yaratmıştır. PKK geriliklerle, gericilikle mücadele etme ve bu temelde, onları yarak ileriye götürme hareketidir. Onun için PKK'nin sosyalizmiyle, Kürt toplumundaki ulusal demokratik mücadele çizgisi birbiriyle çelişmemiş, bütünlük arz etmiştir. Eğer birbirine karıştırsaydı parti, ulusal demokratik devrim çizgisine çekseydi ulusal kurtuluş hareketi mücadelesi gelişmezdi. Çünkü sosyalist bir öncülük olmaktan çıkar demokratik veya ulusal demokratik bir parti haline gelirdi.

Sosyalizmsiz Kürdistan'da ulusal demoratik bir gelişme olmaz.

PKK 25 yıllık pratiğiyle bunu doğrulamıştır ve bu bir gerçekliktir. En büyük kanıtlanma, doğrulanma bu olmuştur. Diğer yandan PKK; ulusal demokratik süreç kısadır, öyle bir şey yok veya sosyalizmle aynı şeydir, partideki yaşam ve ilişkiler

nasılsa herkes öyle yapacak deseydi ve -ki, birçok yerde arkadaşlarımız bu tür yanlışları yaptı-, öyle yapsaydık hiç kimse bizi dinlemezdi. Yani toplumu böyle bir ulusal demorratik mücadeleye çekemez, böyle bir değişimi yaşayamazdık. Sosyalist militanla toplum içerisinde yaşayan sıradan insanı aynı görmemeliyiz. Aynı ölçüleri, özellikleri dayatmamamız gerekiyor.

PKK'de sınıf mücadelesi sosyalist olanla olmayan arasındakiki mücadeledir

Toplum uzun bir gelişme süreciyle sosyalizme gidecek ve ilerleyecekse o zaman öncünün ondan ayrı olması gerekiyor. Yoksa diğeri tehlikeli oluyor. Militan, militan olmaktan çıkıyor. Ki, çoğu zaman da öyle oluyor. Tasfiye olan sosyalist hareketlerin kadrolarına baktığımızda bu çok daha net görülüyor. Örneğin Türkiye'de yüzlerce sosyalist var ve bunlar aslında sosyalizme inanmışlar da. Ancak ortada sosyalist yaşam yok. Oysa **militan sosyalizmi hem yaşayan hem de yaratandır**.

Yine halkın ulusal demokratik gelişimi var. Bu belli bir düzey tutturdu. Mücadeleyle bunu belli bir düzeye de çıkardık. Toplum değişti. Bu süreçte parti belli bir şekillenme de yaşadı. Bütün bunları daha ileriye götürmek için çalışıyoruz, mücadele ediyoruz. Daha ileriye götürmenin yol, yöntemini arıyoruz. Bu temelde

Bu açıdan bundan sonra parti nasıl olacak, sosyalizm nasıl yaşanacak, yaşatılacak, geliştirilecek? Demokratik dönüşüm, toplumun demokratik gelişimine öncülük nasıl yürütülecek? Parti yeniden nasıl şekillenecek? Bunlara cevap vermemiz gerekir. Unutmayalım ki, bu gelişmeler birçok evrelerden geçmiştir. Şimdi köklü bir dönemeç durumundayız. Bundan sonrası sosyalizm yönünde götüreceksak sosyalizmde bir adım daha ileriye gideceğiz. Şimdiye kadar yaşadığımız sosyalizm bizi buraya kadar getirdi, ancak bunu ileriye sıçratmazsak geriye düşer, yok olabiliriz.

Sovyetler Birliği fazla sosyalist olmadı. Oysa daha çok sosyalist olması gerekiyordu. Geline süreçte sosyalizm konusunda derinleşmeleri gerekirken bunu yapmadılar, başaramadılar. '82'de Sovyetler Birliği Devlet Başkanı **Andropov** yaptığı açıklamada; **"Bizim partimizin yüzde sekizi komünisttir, yüzde doksanikisi partilidir, komünizme inanmıyor"** diyordu. Gerçekten birkaç yıl sonra Sovyetler Birliği ve partileri dağıldığında geriye yüzde sekizlik partililer kaldı. Diğer partiler de aynı akıbete uğradı. En milliyetçi ve faşist eğilimler o partiler içerisinde ortaya çıktı ve hepsi birarada bulunuyordu.

Köklü bir değişimi, dönüşümü yaşamayı önümüze hedef olarak koymuş ve böyle bir değişimi, yenilenmeyi yaşamak istiyorsak varolanla yetinmeyiz. Bunu başarmak, partide daha ileri düzeyde bir sosyalist gelişmeyi yaşamak ve sosyalist adımı atmaktan geçiyor. Yoksa değişim, dönüşümü başaramayız. Onun için bu süreci başarıyla ilerletme militana, öncüye, kadroya, partiye bağlı. Eğer parti kadroları kendisini sürece göre yenilemez, eski düzeyde kalırsa geriye gitme de yaşanır. Bu, beraberinde dalgalanmalara yol açar. Anti-sosyalist yöndeki dalgalanmalara gerilemeye, parçalanmaya, dağılmaya ve giderek düzene entegre olmaya, tasfiye olmaya götürür.

Bu açıdan uluslararası komplonun partiyeye ve parti militanlarının umudunu bağlaması önemli. Komplonun boşa çıkartılmasında ise parti kadrolarının ve parti militanlarının çabaları önemli. Her türlü saldırıları boşa çıkarmada, partinin kendini yeniden yapılandırması önem taşıyor. Yoksa başka bir yerde sorumlu aramak doğru değil.

Sosyalist insan sosyalist örgüt yaratılmalı

Bundan sonraki sürecin partisi, sosyalizmi nasıl gelişmeli? Parti militanı nasıl olmalı? Nasıl yaşamalı? Her şeyden önce ulaşılan düzeyi iyi anlamak, değerlendirmek ve partinin deneyimlerini iyice bilince çıkarıp, çıkarılan dersleri iyi özümsemek gerekir. Mevcut başanyı getiren durum önemli. Bu açıdan bunu geliştirerek sürdürmek gerekiyor. Geri adımlar atmak, başka yollar aramak kesinlikle doğru değil. Bunun için sosyalist bir parti yaratmalı, sosyalist militanı geliştirmeliyiz. Parti de sosyalizmi yaratmak, partiyi bu yönüyle öncü bir parti haline getirmek gerekir. Ancak parti ile toplumu da birbirine karıştırmamalıyız. Onun için de **somut toplumsal dönüşüm programları oluşturmaları, örgütlenme ve mücadele yöntemlerini açığa çıkartmalıyız. Mevcut duruksayan, beklentili olan durumu yıkmamız lazım. Kendimizi bunu aşan bir bilince ve yaşam pratiğine ulaştırmalıyız**. Bunu benimsememiz, kabul etmemiz gerekiyor. İdeolojik gelişme, özümseme, benimseme, siyasallaşma dediğimiz budur. Temel sorun mevcut durumda her türlü bireyci ve özel mülkiyetçi yaşamı aşan sosyalist yaşamı, mücadeleyi kabul edip etmeyeceğimizi, pratikleştirip pratikleştirmeyeceğimizi sorunudur. Partinin sosyalist bir yaşamını kabul ettikten sonra işleri başarıyla yürütürüz. Mekan da değişse, yeni bir parti de kursak işletmemiz gereken parti bu temelde olmalı. Militan böyle olmalı. İster yasal, isterse yasadışı bir parti olalım kendi anlayışımız, ölçülerimiz olarak ulaştığımız sosyalizmi daha da ileriye götürerek, yaşamayı ve yaşatmayı esas almalıyız.

Eğer böyle yaparsak çok ileri gelişmeleri önümüzdeki süreçte yaşayabiliriz. Çok iyi mücadeleler yürüten bir partiyi rahatlıkla ortaya çıkartabiliriz.

Fedailik intihar eylemi gerçekleştirmek değildir

Biz buna **fedaileşme hareketi** dedik. Bu dönemin görevi ileri düzeyde bir fedai militanı yaratma derken kastettiğimiz buydu. Fedailik gidip bir yerde intihar eylemi koymak değildir. Fedailik her türlü bireysel, özel mülkiyet yaşamından uzaklaşmak, parti ve toplum yaşamına, toplumun devrimci gelişim mücadelesine kendisini katmaktır.

Sosyalistim iddiasıyla ortaya çıkıp lümpen, küçük burjuva vb. düzenin özel mülkiyet sistemini olduğu gibi yaşamak doğru değil. Bu büyük bir çelişki; ikiyüzlülük burada ortaya çıkıyor. Sosyalist hareketlerin zayıflığı da burada ortaya çıktı.

Şimdi bu noktada hem Sovyet pratiğinden hem de sosyal demokrasinin pratiğinden çıkaracağımız dersler var. Her ikisi de farklı yöntemler uyguladılar, ama küçük burjuva sosyalizmini aşmadılar. Burjuva düzenine entegre oldular, oluyorlar da. Kendi görevlerini topluma yüklediler, kendi düzeylerini toplumda görmek istediler. Tabii toplum da ulaşamadı. Ve çöküş ortaya çıktı.

Aslında toplumu bu bakımdan zorlamamak gerekir. Kuşkusuz değişiklik için öncülük yapmak, mücadele etmek gerekli. Ama olmayacak şeyleri yaratmaya çalışmamak lazım. Toplumsal değişim yasalarıyla çelişen ona denk düşmeyen hedefler de insan ve toplumun önüne konmamalı. Bu konuda gerçekçi olmak somut durumun, somut tahlilini yapmak gerekir. Öncünün, insan ve parti düzeyinde her şeye kadir olduğuna inanmamak lazım. Kuşkusuz öncünün rolü, görevi var ama bu her şeye kadirdir, her istediğini yapar anlamına gelmez.

Bu anlamda genelde yaklaşımlarımızı, özelde ise partiye yaklaşımlarımızı düzeltmeliyiz. Sosyalizmi buna göre esas almamız geliştirmemiz gerekiyor. Bu bakımdan sosyalizm bir yaşamdır. Sosyalizmi insan doğasında vardır. İnsan bir sosyal varlık

mak demek bir gecede toplumu değiştirmek değildir. Böyle devrim olmaz. Bu ayırım onu içeriyor. Bir toplumu sosyalizme götürmek uzun bir zaman sürecini gerektiriyor. Bunun içinde evrimi de, devrimi de var. Gelişme hızlı da, yavaş da olabilir. Gerileme de olur, duruksama da. Sosyalist partilerin görevi bunu görmek ve hızlandırmaktır. Yoksa öncüye düşen görev, bir gecede feodal bir toplumu alıp komünist yapmak değildir.

O açıdan partide, militanda sosyalizmin temsili çok önemli. Bunun içinse insan öne çıkıyor. İnsanın sosyalist olması, sosyalizmi yaşaması, sosyalist bir kişilik şekillenmesi önemlidir. Sosyalist yaşam nasıldır? Sosyalist kişiliğin özellikleri nelerdir? Bunlar bizim temel sorunumuz. **Anı anına sosyalizmi hedefliyoruz** ve bunu yaşamak zorundayız.

Sosyalizm insanlığın özüdür

Sosyalizmi idealize etmememiz gerekiyor. İdealize etmeyeceğiz ama sosyalizmin de insanlığın özü olduğunu, insanlık değerlerini, toplumu ve bireyi geliştirmede en ileri düzey olduğunu kesinlikle söyleyeceğiz. Doğru sosyalizm budur ve bu idealize etmek değildir. Bu noktada özelliklerimizi, sosyalizmimizin özelliklerine göre kendimizi oluşturacağız. Farklı mücadeleler yürütebiliriz, bazı dönemlerde farklı pratikler de geliştirebiliriz, ama eğer sosyalistsek bu ölçüler bizde olmak durumunda.

Sosyalizmin temel özelliklerini, insanın temel gelişme özelliklerini göreceğiz, esas alacağız. Yani içinde bulunduğumuz aşama açısından toplumu ve bireyi özgürleştirme çok önemlidir. Kölelikle sosyalizm olmaz. Ama özgürlük nedir? Serserilik, disiplinsizlik, örgütsüzlük değildir. Özgür insan bilinçli, örgütlü, kendine hakim olandır. Kesinlikle yanlış ortadan kaldıracamız. **Parti içerisinde paylaşımcılığı en ileri düzede yaşayacağız.** Bu, partinin varolan değerlerini paylaşalım anlamına gelmiyor. **Yaşamı paylaşacağız.** Halk için daha büyük mücadele değerleri yaratmak için mücadele edeceğiz.

Sosyalizm eşitliktir. Parti içerisinde **eşitlik olacak.** Parti için sağlam temel özellikleri ortaya çıkartacağız. Sosyalizmin emek-

eleştiriyeye tabii tutmak gerekiyor. Bununla çelişen çok yanlarımız var. Sosyalist olmadan yaşanır, parti militanı olunur, PKK'li olunur demek büyük bir gaflettir. Bu konuda kendimizi ikna etmeliyiz, kararlaştırmalıyız. Parti, parti olacaksa bundan sonra bu esasları daha fazla geliştirerek olacaktır. Parti içinde kalmak, partili olmak isteyen militan ancak böyle ortaya çıkar.

Bu açıdan biz ulusal kurtuluşçuluk ile demokratlığı, esas olarak da sosyalist militanlıkla birleştiriyoruz. Bu anlamda da parti militanının sosyalist olması gerekiyor. Yaratmamız gereken düzey de bu oluyor.

Geriliklerimiz var. **Bireyciliğin altında kapitalist ve mülkiyetçi anlayışlar yatıyor.** Bu sosyalizmden uzak olmak demektir. Bu ruh, düşünce, duygu kirliliğini ifade ediyor. Kirlenilmiş sınıflı toplum izlerini taşıyor. Sosyalist gelişme olmasa derhal değerleri paylaşmaya, örgütü parçalamaya gidecekler. Bölüşelim ve kendimizi yaşatalım. Böyle bir tehlike var. Geçtiğimiz süreçte bunun örnekleri ortaya çıksa da yapılan tartışmalarla bu belli bir düzene kavuştu. Ölüm kalem sürecinde böylesi gelişmeler yaşanmasa da daha ağır koşullarda rahatlıkla ortaya çıkabilir. İşlerimiz iyi gitmiyor, kendimizi iyi planlayamıyor, iyi birlik olamıyorsak kaynağını burdan alıyor.

Mevcut durumda herkes birbirini eleştiriyor. Hiç kimse kendi dışındakini beğenmiyor. Birleşme yok, herkes birbirini itiyor. Başkası çalışsın diyor. Böyle bir izleyicilik var. Bu iyi bir duruş değil. İnsanları beğenmeme var. Adeta bütün sorumluluğu kendi dışına yükleyip, gelişmeleri dışarıdan izleyerek işin içine girmiyor. Bu tehlikeli bir duruş. Eğer daha ileri bir adım atmamız gerekirdi diyorsak bu nedenledir. Bu sosyalist bir duruş değil. Bu anlamda çok köklü bir eğitimle, kendimizi dönüştürmeye, sosyalist değişime ihtiyacımız var. Ruhumuzu, duygularımızı, düşüncelerimizi temizlememiz gerekiyor. Davranışlarımızı, yaşamımızı bir bütün olarak partinin geliştirdiği sosyalizm temelinde partiye katmamız, şekillendirmemiz gerekiyor. Fedaileşmek, fedaileşen militan haline gelmek bu demektir.

Engels, **özgürlük zorunluluğunun bilincine varmaktır** diyordu. Yani insanın içinde olduğu koşulları iyi görmesi, onun bi-

sosyalizme götüren ve partiyi, sosyalizmi geliştiren araçtı. Gerillanın böyle bir rolü, önemi vardı.

Gerilla, küçük burjuva yaşamı öldürüp, sosyalizmi geliştiren temel bir yaşam biçimi olurken, gerillaya gidememek, savaşı geliştirememek küçük burjuvalıkta direktmek oldu. Bunlar yaşanmasaydı PKK'de sosyalizm ne kadar gelişebilirdi? Tabii kendine has yine bir yöntem bulacaktı. Ama bu Kürdistan koşullarında mümkün değildi, biterdi. Gerilla ve savaş bunu geliştirdi. Ne kadar savaş savaşmadığımızın, ne kadar sosyalist olup olmadığımızın ölçüsü olarak bunları yargılayabiliriz.

Ne kadar gerillayı uygulayabildik, sosyalizmin gerilla anlayışı pratikte ne kadar yürüdü, ne kadar yürümedi? Bu sorular açıldığında görülecektir ki, partinin istemediği yerde eylem yapıldı, parti istediği zaman ise kimse elini bile kaldırmadı. Yani doğru bir devrimci savaş geliştirilemedi. Parti karşıtı yaklaşımlar savaş yaşamında gözükte. Siyasette uygun eylem yapılmadı. Parti çizgisinin gereklerine göre askeri düzen ve savaş olmadı. Oysa parti istemediği zaman eylemler yapıldı.

Otuz-kırk bin kayıptan sözediliyor. Bu kırk bin kayıp nasıl verildi? Kim ne kadar sorumlu? Bunların dökümünü yapacağız. Sorumlularını ortaya çıkartıp, payımıza düşeni üstleneceğiz. Yaptığımız yanlışlar için doğru değildi ve hatalarımızı düzeltiyoruz diyeceğiz. Gerekirse özür dileyeceğiz. Yoksa örtbas ederek olmaz. Örtbas etmek, değişik biçimde göstermek sorumluluktan kaçmak olur. Sosyalist insan sorumlu insandır. Sorumluluğu olmayan, sorumluluk duygusu taşımayan insan sosyalist olamaz.

İyi görevlendirme yapılmadığından “iyi asker olmadık” demek riyakarlıktır. Bu bir küçük burjuva yaklaşımdır. Biz şunu soruyoruz: Görev alan insan niye iş yapmadı? Partiye iş yapmak için gelen insan niçin bunları uygulamadı? “Şu yapmadı” bu yapmadı demek olmaz, kaldı ki hepimiz içindeyiz. Sorun kimin yapıp yapmadığı da değil. Sorun neden yapılmadığıdır. Burada kendi durumumuzun değerlendirilmesi, yani iç mücadele yürütmemiz önemli. Nitekim bu da sosyalist olup olmadığımızı gösterir.

Parti beni göremedi, anlayışından vazgeçmek gerekir. Dışarıdan sorumlu aramaktan vazgeçmeliyiz. Örgütsel sorunlara katılacak,

yacağız. Neşteri iyi vuracağız. Kendi içimizle mücadele olarak anlayacağız ve çözeceğiz.

Ruhta, duyguda, yaşam tarzında ne kadar sosyalistiz, ne kada üretkeniz, ne kadar yaşam katkımız var? Partiye, halka hizmet etmek için ne kadar mücadele yürütüyoruz? Sosyalist insan rütbe, yönetici, yetki, imkan sahibi olmak için değil, partiye, halka hizmet etmek için vardır. Bu, bir sınıf mücadelesidir. Parti içinde farklı sınıflar var ve bunlar birbiriyle yarışıyor, mücadele ediyor. Parti içinde sınıf mücadelesi emekçi sınıflardan yana olmak veya onun karşısında olmak anlamına geliyor. Parti içinde başka sınıfların mücadelesi olmaz. Sınıf mücadelesi sosyalist olanla, sosyalist olmayanın mücadelesidir. Feodal olur, köylü olur, kentli olur, küçük burjuva olur, şu olur, bu olur; ne olursa olsun bunların kendi aralarındaki mücadelesidir. Ve bu sınıflara karşı parti içinde de büyük bir mücadele yürütüldü ve halen de yürütülmektedir.

Parti sosyalizmiyle aramızdaki çelişkiyi örtbas etmek için kendi aramızda sunni çelişkiler yaratıyoruz. Parti içinde farklı sınıfların mücadelesi var diyerek, yaptığımız dedikoduların hepsi özünde parti ile aramızda sürmekte olan çelişkilerdir. İç çelişkilerin hepsi aslında parti ile varolan çelişkilerin örtbas edilmesidir. Sunni sorunlar yaratarak sosyalistleşmeyen tutumlarımızın meşru gösterilmesi yaklaşımlardır. Bu yanlış, partiye zarar veriyor. Sosyalist insan böyle yapmaz. Partide sınıf mücadelesi sosyalist olanla olmayan arasındaki mücadeledir. Böyle bir mücadele partimiz içerisinde vardır ve sürmelidir de. Bu, sosyalist olmayan özellikleri aşarak, kendini sosyalistleştirmesi, partiyi daha ileri düzeye taşımasıdır.

Neredeyse partiyi ve halkın çıkarlarının gözetmek ayıp karşılanacak. Hatta ahmaklık olarak görülecek. “*Sen kendi işine bak, kendini ayarla, iyi hesap yap*” mantığı gelişmekte. Bu yaklaşımlar çok ters ve parti karşıtıdır. Yani anti-sosyalist bir tutumdur. Eğer sosyalistsek bunları açığa çıkarıp eleştireceğiz, mücadele edeceğiz ve gideceğiz. Bunlar doğru değil. Bir sosyalist hareket içerisine girip sosyalizmi benimsemeden kalmak doğru değil. O partiye ve kişiye zarar verir.

Parti Önderliği son açıklamalarında **ya özgürlük, ya ölüm** diyor. Parti şıyanı bu. Bunun dışındaki bir yaşamı reddediyor. Düşünce, duygu, yürek, yaşam olarak bunu esas alan bir militan haline gelmemiz

mi, toplumsallığı var mı, yoksa çok bireyci midir? Kuşkusuz insan doğası gereği sosyalidir. **Doğal insan sosyalizme temel olan insandır.** Onu militan ve bilimsel bir anlayışla şekillendirdin mi sosyalist militan ortaya çıkar. Sosyalizmi yarın bulacağımız bir yaşam biçimi olarak görmememiz gerekir. Bu bakımdan sosyalizm, komünizm ayrımı yapay bir ayırımdır. O ayırımdan vazgeçmek gerekir. O ayrım yanılğılar ortaya çıkarır. Tolumsal gelişmenin yasaları var ve bunlar adım adım gelişir. Bu yasalara göre ilerlemek gerekir.

Devrim de yapıyor olsak; devrim yap-

çı karakterini ve **sosyalizmin temel ahlakını esas alacağız.** Üretemeyen, üretimi esas almayan bir yaşamdan kesinlikle uzak duracağız.

Yine sosyalizm mücadeleciliktir. Parti Önderliği “**sosyalizm bitmeyen bir savaştır**” diyordu. Bu sosyalizmin gerçeğidir. Her koşul altında sosyalist militan özelliklerle çelişen anlayışlara karşı ruhta, duyguda, düşüncede, davranışta, yaşamda mücadele etmek ve toplumsal mücadeleye katılmak gerekir. Emeksiz, üretimsiz, mücadelesi, sosyalist olunmaz. İçinde bulunduğumuz durumu bu açıdan ciddi bir

lincine varması ve ona göre davranmasıdır. Özgürlüğü doğru ele almalıyız, doğru tanımlamalıyız. Koşullarımızı iyi görmeli, militan yaşamımızı bir bütün olarak bu koşullara yanıt verecek bir yaşam haline getirmeliyiz.

Gerilla savaşı sosyalizmi yaratma savaşıdır

Gerilla, sosyalizmi geliştiren, bizi sosyalizme götüren temel bir mücadele yönetimiydi. Gerçekleşen sosyalizm içerisinde küçük burjuva anlayışların aşılmasıydı. Küçük burjuvaziyle mücadele ederek bizi

kendimizi sorumlu görecektir ve işleri yürütmek için kendimizi vereceğiz. Sosyalizm kendini mücadeleye vermektir. “*Başkası yapsın ben kendimi yaşayayım*” demek küçük burjuva bireyciliğidir. Halbuki sosyalist insan toplumu yaşayandır, Sosyalist insan genelleşebilen insandır. Sevginin geliştirilmesi oluyor bu. Bireycilik ise küçük burjuvazinin sınıf karakteridir, küçük burjuva mülkiyet anlayışıdır. Özel mülkiyet sevginin bireyselleştirilip mülk edilmesi ile ortaya çıktı veya üretim araçlarını özel mülkiyeti ile atbaşı geliştirdi. Yani birbirinden kopuk değil. O zaman sosyalizmi gerçekçi ve doğru anla-

gerektiriyor. Dönemin görevi bu. Arada kalmak sosyalist olmamaktır. Eğer sosyalist olacaksak **Ulusal Demokratik Devim** sonuca gidecekse şimdiye kadar partinin yarattığı değerler, değer birikimleri daha ileri gidecek, daha kalıcı hale gelecekse, sosyalist olmak zorundayız.

Parti sosyalizmiyle aramızdaki çelişkiyi örtbas etmek için kendi aramızda sunni çelişkiler yaratıyoruz. Parti içinde farklı sınıfların mücadelesi var diyerek, yaptığımız dedikoduların hepsi özünde parti ile aramızda sürmekte olan çelişkilerdir. Aslında hepsi parti ile varolan çelişkilerin örtbas edilmesidir. ”

Yeni Dünya Düzeni, Ortadoğu ve Kürtler

PKK Başkanlık Konseyi Üyesi Osman Öcalan Yoldaş

Reel sosyalist sistemin dağılması dünyanın yeniden şekillenmesini gerektirdiği gibi, en aktif durumda bulunan Ortadoğu'nun da yeniden şekillendirilmesi dünya açısından önemlidir ve gündemdedir.

ABD'nin öncülüğünde geliştirilen Yeni Dünya Düzeni (YDD)'nin geleceği, Ortadoğu'nun alacağı biçime bağlıdır. Diğer ifadeyle YDD'nin kaderini belirleyen en önemli alanlardan biri de Ortadoğu olacaktır. Bölgenin kendi potansiyellerinden dolayı dünyada oynadığı rol bunu gerekli kılmaktadır. Onun için de YDD'nin geliştirilmesi amacıyla ilk hamle Körfez Savaşı'yla Ortadoğu'da gerçekleşti. Böyle olmak zorundaydı. Çünkü çelişkilerin ve çatışmaların en fazla yaşandığı alan durumundaydı. Sıradan bir çabayla YDD geliştirilemezdi. Her alandan daha kapsamlı bir yönelimi gerektiriyordu. Çünkü hem çatışmalar yaşanıyor, hem de yeni çatışmalara gebe bir alandı. Birçok ülke ve halk hareketi, YDD'ye karşı konumdaydı. İran, Irak ve Suriye, devletler düzeyinde karşı konumu sergiliyorlardı. Diğer tarafta ise islami hareketler Ortadoğu'nun çeşitli ülkelerinde etkin bir durumda YDD'ye karşı bir duruşa sahiptiler. Bir üçüncü temel öge ise partimizin önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesiydi. Bütün bunlar ele alınıp değerlendirildiğinde, YDD'nin geliştirilmesinin önünde ciddi bir gücün ve sorunların olduğunu tespit etmek hiç de zor değildir.

Ayrıca Ortadoğu halklarının yoğun bir mücadele potansiyeli bulunmaktaydı. Dolayısıyla YDD, yoğun bir çatışma yaşamadan Ortadoğu'da yürütülemezdi. Devletlerin direnme odaklarının ortadan kaldırılması ilk aşamasıydı. Nitekim ilk adım, dünya ve bölge güçlerinin katılımıyla Irak'a karşı Körfez Savaşı başlatılmış, tarihte eşine ender rastlanır yoğun bir yönelimle Irak güçten düşürülmüştür. Irak'ın güçten düşürüldüğü noktada, partimiz PKK önderliğinde yürütülen ulusal kurtuluş mücadelemize karşı gerçekleştirdikleri hamleyle, YDD'nin Kürt halkına rağmen kurulamayacağını ilan etmişlerdi.

Böylesi fiili bir durumla karşı karşıya gelen ABD ve bölgedeki müttefiklerinin istedikleri bu atılımın önünü alabilmek için yoğun çaba içine girmişlerdir. Kürt işbirlikçi hareketleriyle ittifak kurmuş, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişmesinden ürken diğer güçlerin de sınırlı desteğini alarak '92'de Güney Savaşı'nı başlatmışlardır. '92 Güney Savaşı sadece Türkiye ve işbirlikçi Kürt güçlerinin mücadelesine dayanmıyordu. Aynı zamanda Kürdistan üzerinde egemen olan ülkelerin duyduğu korkudan hareketle onların da sınırlı desteğini aldığı gibi, uluslararası güçlerin de yoğun askeri ve siyasi desteğine sahipti. Bu yüzden ulusal kurtuluş mücadelemize karşı '98 yılının Ekim'inde başlatılan savaş uluslararası bir karaktere sahipti.

Kürt hareketi, ABD önderliğinde uluslararası güçlerin YDD'yi kurmak istedikleri bir aşamada önemli bir çıkış yapmış, askeri çözüm olanağı yakalamıştır. Eğer dünya, bölge ve Kürdistan'daki işbirlikçilere dayalı geniş bir ittifakla saldırı durumunda olunmasaydı, daha önceki süreçlerde gerçekleştirilen ittifak düzeyi ile sınırlı kalınsaydı, partimizin öncülüğündeki ulusal kurtuluş mücadelemiz askeri çözümü gerçekleştirebilir, onu zaferle sonuçlandırabilirdi. Bu da Ortadoğu'nun siyasal haritasının değişmesi demektir. Düzenle-

“Önderliğimizin esareti en az Kürtler kadar bölge güçlerini de zorlamıştır, daha da zorlayacaktır. Geline aşamada kim Kürt hareketine çözümleyici yaklaşırsa o kazanacaktır. Kürt hareketi ne kadar gelişirse, bölge ülkelerinin çıkarınadır. Kürt halkı ne kadar güçlü olursa, bölge halklarını da o kadar güçlendirecektir.”

nen kapsamlı saldırıyla bunun önü alınmak istenmiş, Kürt hareketinin tasfiyesi amaçlanmıştır. Aradan geçen süreç içerisinde partimizin yürüttüğü savaş durumu taktiği önlendiğinden askeri zafer başarılamaştır. Bundan hareketle '92 saldırısının askeri zaferimizin önünü tıkadığını söyleyebiliriz.

Bir de meselenin içi yönelik boyutu vardır. Savaş çizgimizin yaratıcı bir tarzda uygulanamaması noktasında yaşadığımız yetersizlikler, tek başına sözkonusu tıkanmaya ifade etmez. Her şeye rağmen başarılı bir savaş geliştirilebilseydi, bazı sonuçlar alınabilirdi. Yani askeri yönde gelişme sağlamak mümkündü. Ancak büyük bir saldırı cephesiyle karşı karşıya olunduğu gerçeği dikkate alındığında, askeri çözüm yolunun alabildiğine zorlaştığını tespit etmek gerekir. Bundan dolayı Parti Önderliğimiz, '93 savaşıyla birlikte partimizin stratejik bir değişime ihtiyacı olduğunu belirtmekteydi. Önderliğin belirttiği kesinlikle doğrudur. Büyük bir saldırıyla karşı karşıya bulunan ulusal kurtuluş mücadelemiz o dönemde yaratıcı politikalarını gündemleştirmeye az olanak verecek eğitimleri gerçekleştirmemizi zorunlu kılmaktaydı.

Nitekim Parti Önderliğimiz, '93 yılında ilan ettiği ateşkesle, sözkonusu değişikliklerle döneme adım atmak istemişti. Bu değişiklikler içte ve dışta oluşturulan engellerle önlendi. Yani başlangıç da yapıldı, ancak ortaya çıkan engellerle başlangıcın yeni adımlarla ilerletilmesi önlendi. İşte bu noktada artık savaş kısır bir döngüye döndü. Ne Türkiye, ne de partimiz savaşta kesin sonuçlara gidemedi ve her iki taraf da kendisini tekrarladı.

'93 sonrasının en temel özelliği, savaşta kendisini tekrarlamaktır. Tekrarlama '98 yılına kadar devam etti. '92'deki dönüşümde Türk devleti, uluslararası güçlerin yanı sıra Kürt gericiğini de yanına alarak Önderliğimizin şahsında mücadelemize karşı uluslararası komployu gerçekleştirirken; Önderliğimiz, tıkanıklığı gidermek amacıyla 1 Eylül '98 tarihinde ateşkesi gündemleştirdi. Öte yandan komponun yürürlüğe girdiği andan itibaren de uluslararası alana çıkış yaparak ortaya çıkan tehlikeyi bertaraf etmek istemiştir. Böylece uluslararası komponun önüne geçilecek, etkisiz kılınma temelinde bir mücadele verilmiştir. Bu mücadele hala da devam etmektedir.

Uluslararası komponun ve ona karşı mücadelenin üzerinden bir yıl geçmiş bulunmaktadır. Bu bir yıllık süreç içerisinde çok ciddi gelişmeler yaşandı, yaşanmaya devam ediyor ve Ortadoğu YDD temelinde yeniden şekillendirilmesine son nokta konulmak isteniyor. Irak'a yönelik gerçekleştirilen Körfez Savaşı ve '92 Güney Savaşı'ndan '98

komposuna kadar geçen süreç içerisinde ulusal kurtuluş mücadelemize karşı sürdürülen savaş, YDD'nin egemen kılınması önündeki engellerin ortadan kaldırılması mücadelesidir. İran, Suriye ve İslami Hareketin direnme gücünün ortadan kaldırılması için yürütülen çalışmalar diğer bir yöndür.

İkibinli yıllara doğru adım atılırken geride bıraktığımız bu on yıllık süreç içerisinde, YDD'nin önündeki engellerin kaldırılması amacıyla bir savaşım yürütülmekte olduğunu belirtebiliriz. Yani geçen on yıllık süreç, YDD'nin önündeki engellerin ortadan kaldırılması için bir çatışma süreci niteliğinde geçmiştir. Önümüzdeki on yıllık süreç ise bu düzenin egemen kılınması olacaktır.

İsrail yerine neden Türkiye?

YDD içte egemen kılınırken, bu düzen içerisinde kimin rolünün ne olacağı, içinde bulunduğumuz günlerde belirlenmeye çalışılıyor. ABD Başkanı Bill Clinton, Türkiye'nin 21. yüzyılda dünyanın geleceğinin belirlenmesi konusunda başta gelen güçlerden birisi olarak rol oynayacağını belirtirken bunu itiraf ediyor. Türkiye'ye öncülük rolü verilmiştir. Peki ABD'nin birincil müttefiki durumunda olan İsrail varken, Türkiye'ye neden böyle bir rol biçiliyor? Çünkü çok değişik etkenler bu rolün verilmesini gerektiriyor da ondan. Ortadoğu ve Kafkasya'da somut sistemler dikkate alındığında, İsrail'in böyle bir rolü oynayamayacağı çok açık ortaya çıkıyor. Ortadoğu ülkelerinin islam dinine tabi olması İsrail'in etkili olmasını önlemektedir.

Kafkasya ve Orta Asya için de bunları söyleyebiliriz. Bu ülkelerden Ermenistan ve Kırgızistan'ı dışında bırakırsak diğerleri islam dinine tabi ülkelerdir ve Türklük etkeni de vardır. Ayrıca Türkiye, Balkanlar, Kafkasya, Orta Asya ve Ortadoğu'nun birleştiği

bir noktada bulunuyor. Bundan dolayı da bu rolü en iyi Türkiye oynayabilir. Yani Türkiye'nin içinde bulunduğu jeo-politik konum, islami ve Türki karakteri ile birleşince, YDD'nin Ortadoğu, Kafkasya, Orta Asya sahasında gelişebilmesi için en uygun konumdadır.

Bir diğer nedeni de, Türkiye'deki laik düzenin batıya açık olmasıdır. Yani müslüman ülkeler arasında, hristiyan aleminde en rahat iş yapılabilecek niteliklere sahip bulunması, ona öncülük rolünü vermeyi gerektiren bir diğer etken oluyor. Oysa bugüne kadar YDD içerisinde fazla öne çıkmış bir role sahip değildi. Taktik düzeyde mi, yoksa stratejik düzeyde mi ele alınmıştır, bunun ikilemi yaşanıyor. Mevcut durumda bu ikilem aşılmıştır. Türkiye'nin rolü stratejik düzeye çıkarıldığı gibi, ona öncülük yapma görevi de verilmiş bulunmaktadır. Bütün bunlar ele alınıp değerlendirildiğinde, içinde bulunduğumuz günlerde atılan adımların nedeni ve amaçları kavranabilir.

Kasım ayı içerisinde KDP ve YNK arasında Washington görüşmeleri gerçekleştirildi. Hemen onun ardından Irak muhalefetine toplantısına gidildi. Bu toplantılar sıradan herhangi bir çalışma olarak değerlendirilemez. Ortadoğu politikasını şekillendirme amaçlıdır.

AGİT toplantısına Türkiye ev sahipliği yaptı. Dünyanın yönlendirici gücü AGİT, toplantısını neden başka bir yerde değil de Türkiye'de yapma gereği duydu? AGİT toplantısı dünyanın 2000 yılına hazırlanma toplantısıdır. Yani 21. yüzyıla hangi strateji ve taktiklerle girilecek, nasıl bir dünya yaratılacak; bunun toplantısıdır. Dünya yeniden biçimlendirilirken, Ortadoğu'nun başat gelen rolünden hareketle Türkiye'ye toplantıya ev sahipliği görevi verilmiştir. AGİT toplantısında, bir anlamda 21. yüzyılda dünyanın geleceği çizilecektir, ya da dünyanın geleceğinin çizilmesinde önemli bir role sahip olacaktır.

AGİT toplantısının hemen ardından Aralık ayı içerisinde Türkiye'nin AB'ye üye olması konusunun tartışılacağı **Helsinki Toplantısı** vardır. Dikkat edelim, Ekim ayında Washington'ın ev sahipliği yaptığı Irak muhalefet toplantısı, Kasım ayında Türkiye'nin ev sahipliği yaptığı AGİT toplantısı, Aralık ayı içerisinde Türkiye'nin AB'ye üye olma konusunun tartışılacağı Helsinki toplantılarının sıradan olmadığı; dünyanın, bölgenin ve Türkiye'nin 21. yüzyıla hazırlanacağı toplantılar olma özelliğine sahip olduklarını görmek gerekir. Böyle önemli bir sürecin başladığı düşünülürse, içinde bulunduğumuz süreçte yapılacak her girişime büyük değer biçmek gerekir. '99 yılı sonunda alınan bu kararlar 2000 yılında pratiğe geçirilecektir.

2000, Türkiye de dahil, Ortadoğu'

nun yeniden şekillenmesi için pratik gelişmelerin yaşanacağı bir yıl olacaktır. Türkiye'yi hazırlıyorlar, Irak'ta da değişiklik gerçekleştirilecektir. Balkanlar'dan Basra Körfezi'ne kadar, Irak, Kuzey ve Güney'i ile Kürdistan, Türkiye ve Ortadoğu'yu ortadan bölen ve aynı zamanda ona egemen olan, hatta adım atacak ve oradaki gelişmelere bağlı olarak bu sistemi Ortadoğu'da oturtacaklardır.

Türkiye'yi hazırlıyorlar. Türkiye YDD'nin gelişmesinde öncülük rolünü yapabilmesi için sorunlarını çözmüş olması gerekiyor. En başta ekonomik sorunlar, Kürt ve islami muhalefet gelmektedir. Türkiye askeri olarak hazırlanmış durumdadır. Ordusu, geçmişte bıraktığımız süreç içerisinde Ortadoğu'da, Kafkasya'da ve Orta Asya'da her türlü savaşa girecek düzeyde donatılmıştır. Onun için de askeri olarak hazırlandığını söyleyebiliriz. Hazır olmayan ekonomisidir. Ciddi ekonomik sorunları vardır. Ekonomik sorunlarını giderebilmek için AB'ye alınma, en azından Avrupa ile sıkı ilişkilene içine alınarak, oradan alacağı güçle ekonomik sorunlarını çözmeye çalışıyorlar.

Siyasal bakımdan ise mevcut durumu aşırımanın peşindeler, işte buna demokratik dönüşüm diyorlar. Uluslararası alanda ve içerde birçok güç, Türkiye'nin 21. yüzyılda kendisine biçilen rolü oynayabilmesi için demokratik değişime ihtiyaç duyulduğunu ifade ediyor. İstemeyerek de olsa, resmi temsilcileri de bunu kabul ettiklerini belirtiyorlar.

Demokratik değişim ve dönüşüme bağlı olarak partimizin öncülük ettiği ulusal kurtuluş mücadelemizin, rejim karşıtı konumdan çıkacağı hesabı yapılıyor. Aynı şeyi, islami hareketin muhalefet konumundan çıkarılma doğrultusundaki çalışmalarda da görmekteyiz. Fazilet Partisi'nde ifadesini bulan islami hareket, düzenin kabul edebileceği noktaya getirilmek isteniyor. Aynı politikayı, ulusal kurtuluş mücadelemiz üzerinde yürüttüklerini görmekteyiz. Kaldı ki rejimin demokratik değişim ve dönüşümü sağlandığı oranda, yaşamın istikrarsızlık kaynağı olan Kürt ve islam muhalefeti karşıt konumdan çıkarılabilir. Ancak rejimin buna fazla sıcak bakmadığını söyleyemeyiz. Rejimin temsilcileri demokratik değişim ve dönüşüm temelinde Kürtler'den ve islami kesimden kaynaklanan muhalefeti, rejim karşıtı konumdan çıkartmayı hedeflemekten çok, içerde ve dışarda baskı güçleri olarak hem Kürt hareketinin, hem de Kürt islami hareketinin diğer yollardan etkisizleştirilmesini isteyeceklerdir. Tam da bu noktada netleşmenin önemi vardır.

ABD'nin çözümü, ulusal kurtuluş mücadelemizin ve islami hareketin muhalif konumdan çıkarılması için belli demokratik değişim ve dönüşüm açılımlarının yapılması temelindedir. Yani en az düzeyde bir çözüm üretilerek, muhalefeti sistem içine çekmeyi amaçlıyor. Türk devlet yetkilileri zorlanarak demokratik değişim ve dönüşüme evet derken, buna karşı bir direktme içerisinde olduklarını da görebiliriz. En alt düzeyde de olsa bu sivil çözümle çok etkisizleştirmeyi amaçlıyorlar. Ayrıca ya imhayı kabul edersiniz, ya da hiçbir talepte bulunmadan etkisizleşmeyi kabul edersiniz tehditini hep gündemde tutuyorlar. Yani ulusal kurtuluş mücadelesine ve islami harekete dayattıkları; şiddetle tasfiyeyi mi kabul edersiniz, yoksa kaderinize razı olup kendi kendi-

“Ortadoğu yeniden biçimlendirilmeye çalışıyor. Bu biçimlenme Basra’dan Balkanlara uzanan bir hattı düzenlemeyi esas alıyor, Siyasal karakterde de olsa Kuzey ve Güney Kürdistan’ın birlikteliğini ortadan kaldırmayı da amaçlıyor. Bu, en az ’92’deki saldırı kadar tehlikelidir. ’92’de gerçekleştirilen saldırı askeri karakterdeydi, şimdi ise siyasal karakterde bir saldırı söz konusudur.”

nizi mi tasfiye edersinizdir. Dışta da yoğun baskıların yaşandığı bir durumda Türk devletinin bu noktada seyrettiğini belirtmek gerekir. Eğer içinde ve dışarda demokratik mücadele güçlendirilir değişim ve dönüşüm geliştirilirse bu noktayı aşabilir. En alt düzeyde bir çözüme evet demek zorunda kalabilir. Yok değişim ve dönüşüm dayatması zayıf kalırsa, hem Kürt hareketi hem de islami hareket için tasfiye amaçlı saldırılar devam edecektir. ABD’nin en alt düzeydeki çözüm yaklaşımı, sadece Kürt hareketinin kendi içerisinde sınırlandırılmasını hedefliyor. Yani gelişen Kürt hareketi ile böyle bir çözümü amaçlamıyor.Tersine ulusal kurtuluş mücadelemizin Kuzey’in sınırlarına hapsedilmesini, yine Güney Kürdistan’ın kendisi ile sınırlı kalmasını öngörmektedir. Eğer tüm bunlar gerçekleşirse, Kürt hareketi iddialı bir konuma gelebilir. Bunu yapacak olan güç hiç kuşkusuz tehdit ediliyor. Bu durumu dikkate aldığımızda, tartışma konumunu koruyor.

Nitekim Washington görüşmelerinden çıkan önemli bir sonuç; Güneyli güçlerin, PKK’nin geniş siyasal açılımının sınırlandırılması ve yeniden hayata geçirilmesidir. YNK, bu politikaların öncülüğünü yapmaktadır. Kuzey ve Güney Kürdistan mücadelesinin siyasal ittifakını önlemeye çalışıyor. YNK bu doğrultuda en demokratik bir hak olan basın faaliyetlerimizi dahi engellemiştir. ’92’den bu yana basın faaliyetlerin sürdüren Welat gazetesini kapatmıştır. Aynı zamanda insani konumda bulunan hastanemizi de kapatmıştır. Ciddi ciddi bunun da bir siyasal nedene bağlı olduğunu söyleyebiliriz. Sözcüleri diyor ki, KDP ile Türkiye’nin baskıları vardır. Biz güçlerin karakterini tartışma gereği görmüyoruz. Ancak tedavi amaçlı bir kurumun kapatılması için Türkiye’nin ve KDP’nin çok ağır baskılarda bulunacağına inanmıyoruz. Hastane PKK’nin siyasal etkisini yansıttığından, böyle bir endişeyle kapatılması gündemleştirilmiştir. Bu, sadece bir kurumumuzun kapatılması olayı değildir.

Kürt hareketinin gücü, tasfiye politikalarını anlamsız kılmaktadır

Ortadoğu yeniden biçimlendirilmeye çalışılırken, bu biçimlenme Basra’dan Balkanlar’a uzanan bir hattı düzenlemeyi esas alıyor. Siyasal karakterde de olsa Kuzey ve Güney Kürdistan’ın birlikteliğini ortadan kaldırmayı amaçlıyor. Bu, en az ’92’deki saldırı kadar tehlikelidir. ’92’de gerçekleştirilen saldırı askeri karakterdeydi, şimdi ise siyasal karakterde bir saldırı sözkonusudur. ’92’de askeri çözümün önü alınmak istendi. Tam bir başarı elde edemediler, ama belli bir sınırlandırmayı başardıklarını belirtmek gerekir. Partinin zafer sağlamasına olanak vermedi,

ancak çözümü de geliştirmede. Uzun süreden bu yana Önderliğimizin geliştirdiği ve partimiz tarafından tam bir kabul gören siyasal çözümün önü alınmak isteniyor. Bundan dolayı ’92 yılında gerçekleştirilen aşırı itibar, siyasal bir saldırı için siyasal karakterde bir ittifaka dönüşüyor. ’92’de bazı güçler, PKK’nin KDP ile ittifak içerisinde konumlanışını, *‘Kürt hareketi çözüme doğru gidiyor, bu bizim için tehlikelidir’* dediler. Bu anlayıştan hareketle birçok güç; Türkiye, KDP ve YNK üçgeninde askeri olarak sürdürülen saldırıya belli bir destek verdi. Bugün de benzer biçimde siyasal çözümlerden duydukları korkuyla Türk kurucu siyasal karakterdeki saldırıyı onaylar bir tavır içerisine giriyorlar.

Ortadoğu’da ortaya çıkan gerçeklik, *‘en alt düzeyde bir çözüme evet, ama Kürtlerin üzerine gitmeyi de önlemek gerekir’* temelindedir. Onun yolu da hareketi etki altında tutmak, partileri zayıf bırakmaktır. Kaldı ki bu ABD’nin yaklaşımıdır. Türkiye elinden gelirse bunu daha da ileriye götürecektir, yani tasfiyeyi amaçlayacaktır. Bununla birlikte tasfiye olanakları da zayıftır. Bugün Türkiye’nin yaşadığı değişimler, uluslararası güçlerin bölgesel politikaları ve en önemlisi de Kürt hareketinin gücü, tasfiyeye dayalı politikaları anlamsız kılmaktadır.

Türkiye’nin hem bir çıkmaz içerisinde, hem de bir yol ayrımında olduğunu belirtmek mümkündür. Türkiye de büyümek istiyor ve atılım yapmanın peşindedir. Bunu, klasik inkarcı, tasfiyeci tutumuna dayandırmayı çıkarlarına en uygun yol olarak görüyor. Geride bıraktığımız en zorlu süreç, başarılı olmayacağını ispatıdır. Ne Türkiye’nin gücü buna yeterlidir, ne de Kürt hareketinin geldiği düzey imhacı, tasfiyeci politikaların başarısına olanak tanır. Kaldı ki dünyada egemen yaklaşım da buna olanak verecek durumda değildir. Dolayısıyla Türkiye’nin inkara ve imhaya dayalı politikasının fazla gelişme olanağı yoktur. Bunda direktirse, tıkanma daha da derinleşecektir ve Türkiye açılım yapamayacaktır. Bunu aslında görmüşler, ancak yine de bundan kopmakta zorlanıyorlar.

Türkiye’nin geleceği Kürt hareketine kilitlenmiştir

Her şeyden önce Türkiye Kürt hareketini karşısına alarak açılım yapamaz. Tarihi gerçekleri bir tarafa bırakalım, geride bıraktığımız on yıllık süreç bile bunun açık ispatıdır. O zaman Türkiye’nin açılım yapmasının tek yolu vardır; o da sistemini demokratik temelde değişimi ve dönüşüme uğratarak, Kürt hareketinin gücünü kendisine katmaktır. Bu yönlü bir çözümü gerçekleştirmek istiyor. Ancak devletin 76 yıllık şekillenmesi onu bu konuda zorluyor; *‘eğer adım atarsam çözüldürüm’* endişesini yaşıyor. 76 yıldır inkar ve imha politikasını yürütmüştür. Tüm şekillenmesini buna göre yaratmıştır. Edindiği bu alışkanlıklar onun Kürt sorununu demokratik değişim ve dönüşüm temelinde çözmesinin önünde en büyük tehlikedir. Dolayısıyla klasik inkar ve imha yaklaşımıyla, demokratik değişim ve dönüşüme dayalı çözüm arasında ciddi bir zorlanma yaşadığını söyleyebiliriz. İçte ve dışta demokratik değişim ve dönüşüm çabasının yoğunlaşması halinde klasik inkar ve imha politikası aşılabılır. Türkiye yeni bir sürece girebilir. İşte o zaman Ortadoğu’da kendisine verilen öncülük rolünü yerine getirebilir. Bütün bunlardan hareketle bunu açıkça belirtmek mümkündür.

Türkiye’nin bütün geleceği Kürt hareketine kilitlenmiştir. Tüm sorunlarını Kürt hareketine yaklaşım temelinde çözebilir. Eğer tasfiye ile Kürt hareketini ortadan kaldırılabirirse, o da kendisi için bir açılım olanağı yaratacaktır. Ancak

tasfiyenin gerçekleşmeyeceğini belirtmeliyiz. Kürt hareketinin öncü güçleri eğer yanlış politikalar izlemezlerse, halkımızın harekete geçen devrimci dinamikleri, ulusal inkar ve imha politikalarını etkisiz bırakmıştır diyebiliriz. O zaman Türkiye değişmek ve dönüşmek zorundadır. Hem sorunlarını çözmek, hem de açılım yapabilmek için başka bir yolu yoktur. Bu durum karşısında bölge güçleri de savunma pozisyonlarını terk etmemişlerdir. Onlar da korkuyla yaşıyorlar. ’92’de ulusal kurtuluş mücadelemiz askeri çözüm olanağını yakaladığı bir ortamda, korkularından dolayı pasif durumdan aktif duruma geçme eğilimi gösterdiler. Eğer ulusal kurtuluş mücadelemiz askeri çözüm yolunda daha da ilerleseydi, onunla çatışma konumunu da terketmezdi. Mevcut durumda da, siyasal çözüme yönelmemiz karşısında aynı korkuları yaşamakta olup, bizi sınırlandırma çabasında olan güçlerin politikalarına onay vermektedirler. Açıkça belirtmek istediğimiz de buydu. Onları etkisiz konumda bırakıyor. İster Türkiye, ister bölge güçleri olsun, Kürt sorununa çözümleyici bir yaklaşım göstermeden etkili olamazlar. Bir de en az İran, Irak ve diğer birçok gücün -Rusya da buna dahildir- etkili olabilmelerinin bir yolu da Kürt hareketine çözüm önermektir. Bir diğer ifadeyle PKK’nin öngördüğü çözümü, korkudan uzak desteklemeleri gerekir. Ortadoğu dünyanın yeniden biçimlenmesine göre şekillenirken, onların etkili bir rol edinebilmelerinin başka da yolu yoktur. Partimizin geliştirdiği siyasal karakterli çözüme korkulardan uzak bir destek sunarlarsa, yeniden biçimlenen Ortadoğu’da etkili bir yer edinebilirler. Korkularıyla yaşayıp ulusal kurtuluş mücadelemize destek olmayarak onun sınırlandırılmasına onay verilerse, en başta kendileri en küçük konumda kalacaklardır. Geride bıraktığımız on yıllık süreç bu gerçeği çok çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır.

Tarihsel Önderlikli ulusal kurtuluş mücadelesinin askeri çözüme desteği sürseydi, bölge güçleri de daha etkili olabilirlerdi. Kendileri riskten kurtulacakları gibi etkili bir konumu da tutturabilirlerdi. Bunu yapmadılar, yapamadılar. Kurtuluş mücadelemize sundukları sınırlı desteği kestiler. Ne zaman ki hareket belli sınırlar içinde tutuldu o zaman ne öldüren, ne yaşıtan bir ilişki düzeyini tekrardan oluşturdular. Bunu bir türlü aşamadılar.Yıllarca çok sınırlı bir destekle yetindiler. Bunu, sadece ABD ve Türkiye’nin tehditleriyle izah etmek doğru olmaz. Onlar da Kürt hareketinin çözüme gitmesini kendi çıkarlarına uygun görmediler. Eğer bu korkuyla hareket etmeselerdi, Kürt hareketinin gelişimi kendilerinin güçlenmesine olanak tanıyacaktı. Ancak iş kritik noktaya geldiğinde aynı tutumu aşamadılar. Önderliğimizin uluslararası bir komployla karşı karşıya geldiği bir noktada Onu sahiplenmek yerine kendilerini geriye çektiler.

Gelişmeler gösterdi ki, Önderliğimizin esareti en az Kürtler kadar bölge güçlerini de zorlamıştır, daha da zorlayacaktır. Geline aşamada kim Kürt hareketine çözümleyici yaklaşırsa o kazanacaktır. Kürt hareketi ne kadar gelişirse, bölge ülkelerinin çıkarıdır. Kürt halkı ne kadar güçlü olursa, bölge halklarını da o kadar güçlendirecektir. Bölge ülkelerinin böyle hareket ettiklerini söyleyebilir miyiz? Kesinlikle bu konumda değildirler. Bilinen etkisiz yaklaşımları çözülmekte olup, Kürt hareketinin çözümü etrafında bölgeye bir çözüm dayatma durumundan uzaktırlar.

Tam da bu noktada Türkiye’nin çözülmesi gerçeği önem kazanıyor. Türkiye Kürtleri ne kadar kabul noktasına getirirse, o kadar yeni düzen içerisinde etkili olacaktır, başarılı olacaktır. Bu, çözümün gelişme düzeyine bağlıdır. Tasfiye noktasında direktmesi siyasal

olsun, askeri olsun Kürt hareketini muhalif konumda bırakması ne ABD’nin kendisine biçtiği rolü oynayabilmesine, ne de kendisini güçlendirmesine imkan tanıyacaktır. Nitekim ABD Devlet Başkanı Bill Clinton da bunu ifade etmiştir. Özetle Türkiye’nin önünde iki yolun olduğunu belirtmiştir. Birincisi; AB içinde yer alarak laik, demokratik bir konum kazanarak dünyanın geleceğinde etkili olabilecek bir Türkiye. İkincisi; eğer demokratik devrimini sürdürmezse bölge ülkelerinin de katkısıyla yoğun çatışmalar içerisinde istikrarsız ve etkisiz bir Türkiye.

Değişim ve dönüşüm Türkiye kadar bizim için de gereklidir

Türkiye’nin demokratikleşmesinin vazgeçilmez şartı Kürt sorununun çözümüdür. Şayet bu çözüm çok geri bir düzeyde bırakılırsa Türkiye’nin rolünü oynaması mümkün olamaz. Başka bir deyişle ne tasfiye, ne de geri bir Kürt, Türkiye’yi 21. yüzyılda etkili bir ülke haline getirmez. Tam tersine bunu öñler. Buradan hareketle Türkiye’nin kaderinin Kürtlerin elinde olduğunu belirtmek gerekir. Olumlu da olsa, olumsuz da olsa Kürt hareketi Tükriye’nin kaderini belirlemeye devam edecektir.

Böylesine kader belirleyici konumda bulunma, açık ki üzerimizde daha fazla hesapların yapılmasını gündemde tutacaktır. Partimiz bu hasapları da göerek ulusal kurtuluş mücadelemizin çok geri bir çözüm düzeyine getirilmesine ve yine bir parça içerisinde sınırlandırılmasına fırsat tanımamalıdır. Bu konuda, ’92 saldırısından da çıkaracağı sonuçlarla ulusal kurtuluş mücadelemizin sınırlandırılmasına ve çözüm düzeyinin geriye çekilmesine fırsat tanınaması önemlidir. Bu da etkili olmamızı sağlayacak tecrübe ve birikimleri yaşıtmaktan geçer. Yani değişim ve dönüşüm Türkiye için ne kadar gereklirse, bir o kadar da bizim için gereklidir. Kim demokratik değişim ve dönüşümü güçlü yaparsa, süreçten o kârlı çıkacaktır. Demokratik dönüşüm ve değişim ne teslimiyettir, ne de etkisizleşmedir. Tersine güçlü bir iradeyi yakalama, diretici tutumlardan sakınarak 21. yüzyıla çözümle, değişim ve dönüşümü gerçekleştirecek girmek hayati önemdedir.

Unutmayalım ki, Kürtler 19. ve 20. yüzyıla çözümsüz girmişlerdir. Kürtler ayaklandı ve yenildi. Ezen güçler ise imha politikasında diretiler. Ayaklanmaları kanla bastırdılar. Kürdün gelişme yollarını tıkadılar. Ne Kürtler, ne de egemen güçler başarıya ulaştılar. Her iki taraf da kaybetti. Kürtler özgürleşmezken, egemen ülkeler de geri kalma konumundan kurtulamadılar, her zaman ağır sorunlar yaşadılar ve dünyanın gerisinde kaldılar. Pata durumunu yaşayıp hep kendilerini tekrarladılar. Bu durumun aşılması, egemen ülkeler için olduğu kadar Kürtler için de gereklidir. 21. yüzyıla, geçmiş iki yüzyılın olumsuzluklarını aşarak girmek Kürtler için tek yoldur. Ne egemen ülkelerin imhacı yaklaşımları kabul edilebilir, ne de Kürdün çözümsüz ayaklanma çizgisi kabul edilebilir. Direnişler amaçlı olmalıdır. Ancak bu direnişler çözümü üretebilir. Bunun da tek yolu kültürel, sosyal ve ekonomik olarak içiçe geçmiş müslüman Ortadoğu ülkelerinin birarada yaşamasına olanak tanıyacaktır.

Önderliğimizin ürettiği **Demokratik Çözüm Projesi** her ne kadar Türkiye’ye yönelik olarak geliştirilmişse de evrensel karakterdedir. 21. yüzyıl çözüm yüzyıldır. Ayrıca devlet, federasyon ve özerklik fazla yadsınacak şeyler değildir. Ancak bunun yetmediğini, çözümü getirmedeğini görerek, Demokratik Cumhuriyet Projesi ile çözüme yönel-

mek gerekir. Demokratik Cumhuriyet, hem çözüm üretmeyen Kürt ayaklanmalarının tıkanıklığının, hem de ulusal inkar ve imha politikalarının aşılmasıdır. Demokratik Cumhuriyet Projesiyle Ortadoğu’nun yeniden şekillenmesine bağlı olarak köksel sorunları çözüp yer alınabilir. Burada tıkanıklığın aşılması ve çözümün geliştirilmesi için Ortadoğu halklarına çözüm yolu gösterilmiştir. Aynı zamanda bölge ülkeleri, Demokratik Cumhuriyet esprisiyle etkisizliklerinden kurtulabilirler. Kürt sorununu çözüm tüm bölge ülkelerinin çözümüdür. Bunun çözümsüzlüğü bölge ülkelerinin de çözümsüzlük içerisinde yaşamasıdır. Aynı şeyi uluslararası güçler için de belirtiriz.

Kürt sorunu çözüme kavuşturulmadan bölgede çözüm aranamaz; YDD kurulamaz, kurulsa bile sağlıklı yürütmesi düşünülemez. İster YDD’nin uygulayıcıları olsun, isterse ona muhalif konumda bulunan güçler olsun, Kürt sorununa Demokratik Cumhuriyet çerçevesinde çözüm ürettiği oranda başarılı olabilirler. YDD’de çıkarını gören güçler ne kadar bu isteme cevap verilerse, kendi politikalarında o kadar başarılı olabilirler. Aynı şeyi bölge ülkeleri için de söyleyebiliriz. Demokratik Cumhuriyet temelinde Kürt sorununda geliştirecekleri çözüm düzeyine bağlı olarak 21. yüzyılda etkinliklerini sürdürme olanağını bulabilirler.

Bunun için diyebiliriz ki, Kürt hareketi yadsınamaz bir konum kazanmıştır. Türkiye’nin de öncülüğü burada anlam kazanabilir. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bu kapsamda bir çözüme doğru götürülmesi çok açık bir örgütlülüğü gerektiriyor. Başarı için olanaklar vardır. Öncülük yetenek gösterilirse, kendisini şu veya bu politika-ya angaje etmeden Demokratik Cumhuriyet temelinde etkili politikalar geliştirirse, önümüzdeki on yıl çözüm yılları olacaktır. Kürtler, 21. yüzyıla çözümle gireceklerdir, etkili olabileceklerdir. Geride bıraktığımız on yıl kendi gücünü ortaya çıkarıp sağlamlaştırma yıllarıydı. Önümüzdeki on yıl ise edindiği büyük güçle çözüm üretebileceği yıllardır.

Çözüm için yoğunlaşmak, çözüm için yaşamak ve doğru mücadele etmek en doğru yaklaşım olacaktır. Bu, hem hareketin özgürlüğü için, hem de halk için vazgeçilmezdir. Öncülüğün ve halkın etkili olması çözümü getirecektir. Ne kadar etkili olunursa çözüm de o kadar etkili gelişecektir. Dolayısıyla bugünlerde sergilediğimiz çabalar, özellikle 2000 yılında ortaya koyacağımız çabalar, 21. yüzyılda Kürtlerin geleceğini belirleyecektir. 2000 yılının çabaları her yıldan daha anlamlı olacaktır. Kendisinden önceki yıllarda da, kendisinden sonra gelecek yıllarda da yürütülecek çabalardan daha fazla anlama sahiptir. 2000 yılına girerken hem çözümleyici, hem de bu çözümü yaşam haline getirmek için mücadeleciler olmak zorundayız.

“Tarihsel Önderlikli ulusal kurtuluş mücadelesinin askeri çözüme desteği sürseydi, bölge güçleri de daha etkili olabilirlerdi.

Kendileri riskten kurtulacakları gibi etkili bir konumu da tutturabilirlerdi. Bunu yapmadılar, yapamadılar. Kurtuluş mücadelemize sundukları sınırlı desteği kestiler. Ne zaman ki hareket belli sınırlar içinde tutuldu o zaman ne öldüren, ne yaşıtan bir ilişki düzeyini tekrardan oluşturdular.”

Başkan Apo değerlendiriyor

Özgürlükte buluşma

Eskiden “*kitabî*” olmak derlerdi. Biz buna, anlama gücüne saygı göstermek ve ona göre amelin sahibi olmak diyoruz. Kürt olayında en çok öğrenilmesi gereken, kitapsız bir halk gerçeği olmasıdır. İnsanlık yarışında kitapsız olmamız ve yaptığımız işlerin değerinin neredeyse olmaması, kendine karşı olması gibi bir gerçeğimiz var. Şimdi ameliniz kitaplardaki doğrulara olduğu kadar, bizim de yazmaya çalıştığımız kitaplara göre olamıyor.

Bedeninde kızıl köprüler kurarak büyük bir direnç gösteren **Sema Yüce** yoldaş için söylenmesi gereken; onlar kitaba ve Önderlik esaslarına göreydiler. Bir türlü yanıt veremeyenler ise, kitapsızdırlar, doğruları olmayan anlayışsızlardır. İşte, yapmamız gereken, kendimizi bu kitaba kavuşturmak. Hayatın kitabını okumayı bilmiyorsanız, bu yeteneğe ulaşmamışsınız ve dolayısıyla bütün direniş değerleri unutulup gidiliyor. Gerçekten böyle yargılanma günlerinde hesap vermeniz çok zor. Ulusal değerler karşısında hesap vermesini bilmeyenler la-netliler, ikiyüzlüler, münafıklar ve sefiller grubuna girer. İlkeli olmanız için büyük güç harcadık. Varsa bir gücünüz, bir samimi sözünüz artık zarar vermeyecek bir yeterliliğe ulaşmışsınız.

Parti savaşımız ilk elden içimizdeki sahteliğe karşı savaştır. Doğrusuz, mücadelesiz, aşksız, yalan yaşam gerçeği, yenilgilere ve güdülerin sınırlarına

gerçekleştiriyor. Bu bizi büyük düşünmeye zorluyor, zorlamak zorunda.

Kopmamaya çalıştığım esas gerçeklik PKK şehadet gerçekliğidir. Anlayış ve uygulama esaslarında ciddi bir yetersizliğe girmemek için büyük özen gösterdim. Gözünü kırpmadan kendini halklar uğruna feda eden insanların sağlam bir takipçisi olmak için nefes nefese bir yürüyüşü gerçekleştirmekten kendimi geri tutmadım. Sizlerle büyük boğuşmayı yaşadık, yaşamak zorundayız. Çünkü bu değerler öyle kolay çiğnenecek değerler olamaz.

Darağaçlarında, ölüm kusan mermilerin delik deşik ettiği insanlara saygılı olmak için gücümü çok iyi kullanmaya çalıştım. Sözümde, eylemimde ciddiye alınan bir konuma geldim. Bunda en belirleyici etki bu şehitler gerçeğinin ta kendisidir.

Şüphesiz şehitler gerçeği için bunları belirtmek kendi başına yetmiyor. Şehitler bundan ibaret değil, bir dava takipçiliği ve hatta savaşımına bir yere kadar da mesafe aldırarak tam ifade etmez. İçini sorgulamak daha büyük önem taşıyor. Bunlar genelde özgürlük kavramıyla açıklanmak isteniyor. Ama çok genel bir kavram.

Özgürlüğün nasılı çok daha yakıcıdır ve gerçekleştirmesi de bir o kadar zordur. Şehitlerin birçok takipçisi var. Benden daha fazla kendini adayanlar var. Ama dikkat edilirse, bunlar bile bazen onları unutturmaktan ve hatta anlamsız bulmaktan öteye

Laf anlamazlık, kuralsızlık ve bencilik temelindeki dayatmalar şehitlere ve kutsal değerlere bir başkaldırıdır. Çoğunlukla zarar verdiler. Anlayışı kıt olanlar kendilerini kaybettiler ve kazanmadıkları ortaya çıktı. Bunun anlaşılır kılınması için çok çaba harcadık. Dağları, taşları kitaplarla, çözümlemelerle doldurduk. Ama siz ilkeye göre yürümeyi beceremediniz; bencilikte aşırı gittiniz, hatta kendini bir şey sananlar çıktı. İşte, şehit gerçekliğimiz buna “*dur*” hareketi, doğruya “*gel*” hareketi oluyor. Bir değerlendirme gücü yaratmak istiyorsanız, kendinizi dürüstçe affetme, ıslah etme kararlılığını yaratmak istiyorsanız; bütün yüce dinlerde olduğu gibi halkımızın gerçeğinde, hatta toplumsal insani birimlerde bile bu başışlanma siyaseti doğru olabilir. İş gücü kötülük olanların başışlanması harhalde doğru olamaz. İncir çekirdeği kabilinde değersiz şeyler yüce yaşamı, onun araçlarını bozuyorsa ve bu konuda bir tutum davranış varsa, kesinlikle ona yer vermemek gereklidir.

Bizim için trajik olan, bu şehitliklerde derin bir zayıflık var. Hele böylesine şehadetlerden kaçamamak, kendini mahkum görmek tam bir trajik zemine dayalıdır. Büyüklüktür, fakat trajiktir. Bu nasıl bir nokta, zemindir ki, böylesine insanlık tarihinin en ender olabilecek bir eylemine zorluyor. Bu zemini kurutmak gerekiyor. Bu zemini kurutmak için benim kadar bu işin ustası olmak, hem de amansız

Sanıyorum burada da bir diyalektik bütünlük var. İhaneti bol olan, acımasız, utanç verici gerçeklikten büyük şehadeti bol olan bir gerçekliğe ulaşmamız, partileşmemiz bir bütünlüktür.

Hiçbir ihanet bizdeki kadar ilkeye ters düşmez ve böylesine aşağılık bir biçimde gerçekleştirilemez. Ama hiçbir şehadet de bu kadar cesur ve fedakarlık temelinde gerçekleştirilemez. Bizim görevimiz; bu ikisinin de hakkından doğru gelebilmektir. Hainin ve ihanetin üstesinden doğru gelebilmek kadar, şehadetin de üstesinden doğru gelmek gerekir. Çünkü sizin gerçeğiniz de bu iki ilke arasında veya bir ilkeye sınırsız bağlılıkla birlikte, sınırsız karşıtılık temelinde düğümlenmiştir. Gerçeğinizin bu ikilemden kurtulması imkansızdır. Tanrısal ilkeleşme dediğimiz artık bu noktaya gelip dayanmıştır. Ruh kadar, düşünme gücünü göstermeniz gerekiyor.

Bu çerçeve temelinde sözkonusu olan Zilan kişiliği ise ve onun en güçlü ardılı Sema Yüce ve kısmen de Fikri Baygeldi yoldaş ise, daha özgün olanı da dile getirmekte yarar vardır. Genel ilkeye bu yoldaşların bağlılığı tartışmasıdır ve yüce değerdedir. Yüce kuvvette, cesaretle, fedakarlıktadır. Benim için kendilerini adamaktan bahsediyorlar. En büyük güvenceleri olarak bizzat bizi zikrediyorlar. Eylemlerini bize vasiyet ediyorlar. Bu eylemin büyüklüğünü benim halka, insanlığa ve partiye taşırayabileceğime büyük bir güven duyuyorlar. Daha da önemli-

“Şehit gerçeği kadar kesin, yalansız-dolansız başka hiçbir gerçek yoktur. Bu gerçeğe göre kendinizi gerçekleştiremezseniz, kabulünüz mümkün değildir. Onlar ki, yaşamın yeniliğini, kendi bedenlerindeki ateşi, küllerinden yaratmayı söz olarak veriyorlar.”

takılmış çirkin bir durumdur. Bu büyük ayırbı biraz olsun aşmak için partileşelim! Eskiden, “*dinimizi kuralım, mezhebimizi kuralım*” derlerdi, şimdi de “*partimizi kuralım*” diyoruz.

Bize çok gerekli olan ve doğru bir çizgisi olan bu büyük mücadele, her şeyden daha çok önemlidir. Gerçekliğimizle birleştirmeye çalıştığımız bu çizgiye karşı büyük bir homurtu var. Körce bir bağlılık kadar, çoğunlukla kime hizmet ettiği belli olmayan savrulmalar var. Burada en büyük savunma gerçekçileriniz; “*beynim, yüreğim fazlasını kaldıramıyor*” oluyor. İşte, bu da yenik düşmenin diğer bir ifadesidir. Burada tarih ve insanlık karşısında savunma olamaz. Kendini kandırmaktan tutalım, ipe sapa gelmez her türlü dili, herkese, her yerde dayatmayı sergilemekten geri durmuyorsunuz. Ama hayat size bu temelde vurdukça vuruyor.

Demek ki bir anlayış geleneği, özellikle pratik yaşam, mücadele pratiğine damgasını vurmadıkça kendinizi affetmeniz asla mümkün değildir. Yani, yaşamın her yürüyüşünde bizi kahredecek engellerle karşılaşmaktan kurtulamazsınız.

Yaşamınızın hangi döneminde ve nerede özgür yaşam ilkesine başarıyla bir yürüyüş gerçekleştirebilirsiniz? Bunları sorgulamak gerekiyor. Böyle günleri ağlama günlerine, dinsel ve duygu günlerine dönüştürmeniz yetmez. Önceleri halkımız zora ki ağılar, sahte gülerdi. İkinin de değeri yoktur. Oysa bu şehitler belki de insanoğlunun yapamadıklarını gerçekleştirdiler. İbrahim Halil Peygamber ve Hallacı Mansurlar düşmanları tarafından ateşlere atılmıştır. Ama hem de genç yaşta, hayatın baharında rahatlıkla başka mücadele biçimlerini deneyebileceği imkanları olduğu halde, kendi özgür iradesiyle ateşlenmeyi Sema yoldaşımız

gidemiyorlar. Demek ki, takip etmek uğruna ölmek yetmiyor. Daha başka şeyler ve bu başka şeylerin içini doldurmak gerekiyor. Çünkü hiçbir şehadet büyük bir yaşama gerçekçesi olmadan gerçekleştirilemez. Zor olan bunu çözmeye, noksanlığı varsa gidermeye, yaşamsallaştırmaya çaba göstermemiz ve bizim birçok kişiyle olan farkımızı ortaya koyuyor. Bunu başarmasaydık, şehit değerlerine bağlılık laf olmaktan öteye gitmezdi.

En zor hesap verilmesi gereken, kendini sorgulayıp yanıt olmaktır. İç sorgulamayı tek kaldığında da geliştirmek ve bunu başarı düzeyine taşımak en zor olanıdır. Ancak bunun gücünü gösterenler değerlidir. Arsız insanlar üzerinde şehidin dili yoktur. Herhalde insanların en fazla güç aldıkları, güç yitirdikleri nokta da bu dili olmayan şehit gerçeği karşısındaki duruşlarıdır. Biz de o kadar çok ki bunlar, sayılamayacak kadar; fakat bir o kadar da üzerinde durulması gereken büyüklükleri var.

Bu rezil yaşama karşı bir darbe olan şehitliği, yaşamın düzeltilmesinde etkili bir silah olarak kullanamazsanız, hiç kimsenin sizi ciddiye alması, hayatın kendisinin sizi başışlaması bile mümkün değildir. Kara cehalet örnekleriyle, tıkanmış duygularla, çok sözde kalan ve ucuz gözyaşlarıyla yanıt olamazsınız. Çünkü şehit gerçeği kadar kesin başka hiçbir gerçek yoktur. Bu gerçeğe göre kendinizi gerçekleştiremezseniz, kabulünüz mümkün değildir.

Onlar ki, yaşamın yeniliğini, kendi bedenlerindeki ateşi küllerinden yaratmayı söz olarak veriyorlar. Sizin için bu ne anlama geliyor? Bireysel hevesler, keyfi duruşlar bu gerçekle tezat, terslik teşkil ediyor. Birileri bu kadar büyük fedakarlık eylemi koyacak; sen onun mirası üzerinde yaşayacağını iddia edeceksin. Buna kargalar bile güler.

savaşçısı olmak belki de tarihte hiç görülmeyecek gibidir. Benim bu büyük duruşu, büyük trajik eylemi zorlayan gerçeğim, tarzım ve bir de bunu ortadan kaldırma çabam korkunç bir buluşmayla kendini ifade ediyor. Önemlek için büyük çaba harcadım, ama esasta sadece bu sembol eylemler değil, yoğunca yaşanan şehadetlerde de bu vardır.

Bir ana ilkeye bağlılığın götürdüğü bir eylemken, diğer yandan orada ilkenin uygulanmasında kişilikteki yetersizliği, olmadık yerdeki şehadeti gerçekleştiriyor. İlkeye müthiş bağlı, benden daha fazla. Onun gereklerini büyük bir ustalıkla yapamıyor, çok trajik düşüyor. Benim yaptığım ilkeye biraz daha farklı bağlılık, ama o zeminde yıkılmamak için korkunç bir politik sezgi gerekiyor. İnanılmaz bir tarz ve tempo; en zor anda en önemli çıkışı yapmak, başarıyı sağlamak... İşte, bizim sanatımız budur.

İlkeye bütün insanları uyarlamak en temel işim. Benim bütün yürüyüşüme, tarzıma, tempoma damgasını vuran aslında bu gerçekliğin ta kendisidir. Hayret ediyorum, bu gerçekliği neden göremiyorsunuz. Korkunç bir şey! Haydi şehit, gerçeğiyle bunu ödedi, ya siz nasıl ödeyeceksiniz? En büyük soru benim için budur? İmdadınıza yetişmek için, dağları taşları ilkelere doldurduk. Ama orali bile olmayışınız, hatta tersinde ısrar, nasıl izah edilecek, neyle sonuçlandıracaksınız?

Trajik ihanetler de çıkıyor, trajik değil de çok aşağılık ihanetler. O da bununla bağlantılı. İhanet ve hain gerçeği nedir? Şehit gerçeği nedir? Şehit; il-keden taviz vermemek ise, hain ve ihanet de tam bu noktada en zorlu zeminde ilkeyi amansız çiğnemek-tir. Hain; en gerekli yerde ilkeye bağlılığı, en gözükara çiğneme kişiliğidir. Şehitlerimiz ne kadar çok ise tarihimizde hain ve ihanetçi de gerçekten çok.

si çözebileceğim, gereken sonuçları çıkarabileceğime inanıyorlar. Bunlar yazılmış, hepsi belgeli. Özlü mektuplar, söylenmesi gereken tüm doğruları yalın bir şekilde yazmışlardır. Her cümlesi çok değerlidir. Güzel cümleler var:

“Kürt kadını Başkan Apo’nun emrini almıştır. Kendini düşmana, onun kirli emellerine alet etmeyeceğini göstermiştir. Başkan Apo’nun 8 Mart’ta tüm kadınlara seslendiği konuşmasında ifade ettiği, kadın eksenli bir kurtuluş ideolojisinin geliştirilmesi gerektiği, böylesi bir öğretinin savaş sorunlarından kalıcı bir barışa, özgür insana kadar birçok soruna çözüm olacağı temelindeki açıklamalarını Kürt kadını kavramıştır. 8 Mart’tan başlayıp 21 Mart’ta doruğa çıkan eylem yürüyüşünde bunu ispatlamıştır.

Başkanım! Bu temelde beynimi, yüreğimi ve bedenimi 8 Mart’tan 21 Mart’a ulaşan ateşten bir köprü yapmak istiyorum. Çağdaş Kawa Mazlum Doğan’ın ve diğer tüm şehitlerimizin iyi bir öğrencisi olabilmek için Zekiye gibi yanmak, Rahşan gibi Newrozlaşmak istiyorum. Diğer Newrozlaşan Berivan, Ronahi, Mirza Mehmet, Eser yoldaşların izinde kararlıca yürümek istiyorum. Kadının yaşam gücünün, zaffer gücünün olduğuna, kadının da yoldaş olabileceğine olan inancımı soylu bir eylemle taçlandırmak isteğimin nedeni, soyluluğun bilinen tüm tanımlarından arındırarak kendisini basit düşleri, büyük insanın erdemi olduğunu haykırmak isteğimidir. Öğrencisi olmaya çalıştığım şehitlerimizin eylemleri üzerinde çok düşündüm. Her gün, her an devrim ateşinde yürüyerek yanmayı, bunun sırrını kavramayı çok istedim. Gördüm ki, bu kendini aşan insanın eylemidir. Bu kararı verdikten sonra, tekrar tek-

rar büyük bir iç savaşı yaşadım. Kendimde bütün beşeri zaafların ayartıcı gücünü son bir kez daha gördüm ve yendim.

Özgür yaşam, özgür kadın tutkum bana bunu emrediyor. Başkan Apo’ya bağlılık andımın, bu tutkumun ateşinde kül olmak ve küllerden kendimi yeniden yaratmak olduğunu, şimdi daha iyi anlıyorum. Kendimde yaşamı yaratma kararında en önemli güç kaynaklarından biri de kadının partileşme silahı olan YAJK’ tır. YAJK hem Başkan Apo’ nun kadının yoldaş olabileceğine inancının eseridir, hem de inanıyorum ki, Başkan Apo’ nun öğretisinin kurumlaşmasının yayılmasının ve derinleşmesinin önemli silahlarından biri olacaktır. Bu yüzden YAJK’ ı daha da büyütmek, her Kürt kadınının, hatta bölge halklarının kadınlarının aslı görevidir.

Başkanım!

Zafer tanrıçamız Zılan yoldaşın vasiyetine bağlılığımla, bunun görkemli eylemine sadece özüyle değil, biçim itibariyle de cevap olmak isterdim.” Biçim derken, pratik yaşam, savaşım noktasında diyor. Fakat zindan koşullarında bu mümkün değil. Yani ‘zindanda olmasaydı, taktikte savaşta zafer, yaşamda özgürlük bunu denerdim’ diyor. Yani, “böyle bir eylemim olmadan da ben bunun gereklerini özgür savaş, yaşam koşulunda yapmayı da çok isterdim” diyor.

“Bu Newroz’ da ayağa kalkan binlerce çocuk yüreğinin musumiyetiyle buluşmak, bu vasiyetin takipçisi olmakla mümkündür. Bu büyük savaş istemi özgürlük istemiyle birlikte zindanın tutsakladığı koşullarda çocuk yüreğinin masumiyetiyle buluşmak, bu vasiyetin takipçisi olmakla mümkündür. Özgürlük tutkum çok büyük, bu tutkuyu yaşam gücüne dönüştürebilmek için tek varlığımı, kendimi Başkan Apo’ya adıyorum.” Dönüştürmek için, yani bir yerde bu özgürlük tutkusunun yaşamsallaştırılmasının, buna dönüştürülmesinin bir gereği olarak kendini adamaktan bahsediyor. Buna güveniyor.

“Kadınlar küllenen Kürt ateşinin kıvılcımlarıdır. Küllerinden yeniden doğmayı başaran, bunun kıvılcımı olabilen her kadın, özgür Kürdistan’ ın dokuyucusu olacaktır. Ancak bu bile Başkan Apo’ya cevap olmaya yetmez. Cevap olabilmek için karartılan her yüreğin ateşte arınması gerekir. Kendimi Newrozlaştırırken, beynimi ve yüreğimi, bedenimin her hücrelerini bu öğretinin yoluna adadığımı bir kez daha belirtiyorum. Bağlılık andımı yineliyorum.”

Halka, emekçi Anadolu halklarına hitabı var. Hepsı çok değerli ve bir manifesto gibi. İnsanlığa da var, herkese var. En son kadın yoldaşlara;

“Başkan Apo’ nun öğretisi ve Zılan yoldaşın vasiyeti bizlere yürümemiz gereken yolu göstermiştir. Bize düşen görev anlamak, kavramak ve uygulamaktır. Bunun yolu günlük parti içi sınıf mücadelesini yürütmek, kadın savaşçılar olarak bu mücadeleden öznesi haline gelmektir. Bu savaşta temel silahımız YAJK’ tır. YAJK’ ı büyütmek, kurumlaştırmak için her kadın savaşçı bugüne kadar gelişen deneyimleri iyi özümsemeli, şehitlerin öğrencisi olmalı, günlük yaşam içinde kendini her an yaratmanın savaşımını vermelidir. Kadının öncüleşmesi cins kurutuluşunun basit bir gerçekleşmesi değildir. Sistem bunun binlerce düşkünelştirici seçeneğini sunmaktadır. Başkan Apo her şeyden önce kadının ve erkeğin hareket ettiği zemini değiştirmek iddiasındadır. Bunun pratik öncülüğünü her an Parti Önderliği’ nin şahsında görmek mümkündür. Bu anlamda her YAJK üyesi, parti zeminini farklı yaşam anlayışlarının ideolojik politik örgütlenmenin fırsatı olarak gören ve değerlendiren tüm anlayışlar karşısında mücadele etmelidir. Yoğunca kesimlerin yaşadığı çok sahte, keyfi yaşam zeminleri olmaktan çıkarmalı diyorum. Kadın şehit yoldaşlarımız bunun mümkün olduğunu soylu eylemleriyle ispatlamışlardır. Onlardan öğrenmeyi bilelim. Büyük tutkuların savaşçısı olalım.”

Aslında sıradan duyarlılığı ve yüreği olanlar için kutsal ve öğretici değerlendirmeler yapıyor. En güzel anlamayı bilen bir yoldaş olarak Fikri Baygeldi’ den de bir iki alıntı yapmakta büyük yarar vardır: “Başkanım, seni çok seviyorum. Sana karşı duyduğum sevgiyi ancak senin çerçevesini belirttiğin aşk kavramlarıyla açıklayabilirim. Bu yüce ve kutsal bir aşktır. Senin şahsında insanlığı, halka ve şehitlere aşık olma olaydır. Çünkü sen hepsinin toplamısın. Hepsini yaşıyorsun ve üst düzeyde yaşayan bilgi bir kişiliğsin. Sen bir birey değil, bir toplumsun, bir sınıfsın, bir sınıf olduğun içindir ki, emperyalizm bu kadar pervasızca sana yöneliyor. Emperyalizm ve onun uzantılarının en çok korktuğu şey, Kürdün iktidar gücü olmasıdır. Bugün Kürdün bu

aşamaya gelmesinde en temel şey senin büyük çabaların, senin kararlı ve inançlı bir biçimde köle Kürdistan üzerine gitmendir. Senin bu büyük çabaların büyük meyvelerini tek tek veriyor.

Başkanım!

Ben kişiliğimde birçok parti dışı anlayışlar taşıyorum. Bu taşıdığım anlayışlar genelde eski Kürt gerçekliğinden farklı değildir. Yani Amed kişiliği içinde belirttikleriniz en çok benim için geçerlidir. Artık bilinen sorunları tekrar tekrar dile getirmekten ziyade bunun pratiğini gerçekleştirmemiz gerekiyor. Biz ancak ve ancak bu yöntemle yaşamda gerçek özgürlüğü ve savaşta zaferi yakalayabiliriz. Şehitlerimiz bizden birer demagog olmamızı istemiyorlar. Bizden sözünüle kişiliğine kavuşmuş erdemli kişilikler olmamızı istiyorlar.” Yani, söz ve eylemin birleştiği kişilikler...

“Sema yoldaş benim komutanımdır ve bu eylemiyle komutanlaşan Kürt kadınının sadece askeriyim. Asker, komutanının talimatı doğrultusunda hareket etmek zorundadır. Ve ben bu zorunluluğun bilincindeyim. Gerçekleştireceğim eylem, bilincine vardığım şeyi hayata geçirmekdir. Sana ve kahraman şehitlerimize layık olmanın yolunun da buradan geçtiğine inanıyorum.” Buradaki derinlik, varolan bazı eksiklikleri tamamlamaktır. Erkek kişiliğindeki eksikliği, hem de “çok” diyor. “Çözümlediğimiz Amed kişiliği temelinde böyle kahramanlık eylemiyle tamamlamayı” hem düşünmesi, hem onu muazzam hazırlıkla pratikleştirmesi gerçekten destansıdır.

Bir de eylemiyle komutanlaşan Kürt kadınının sade bir askeri olmak... Büyük anlam derinliği var. İşte, büyüklük burada. Bu arkadaşımızın çok okuduğunu ve bu eylemi için yıllarca düşündüğünü bir yazıda biliyorum. Öyle hemen bir günde hisse kapılarak eyleme geçmemiş. Yıllardır bütün kahramanlık eylemlerini okumuş. Türkiye’ de de kendini yakan, ölüm orucuyla şehadet giden bir değerli kadın militanı oldukça özümsemiş, etkilensmiş ve bizim bütün diğer şehitleri özümsemiş, aydın bir kişilik. Fazla sınıf sorunu, yani maddi zorluklardan ötürü de katılmamış. Sonderece inancın ve bilimsel ilkenin bir gereği olarak katılmış ve bu partileşmeyi gerçekleştirmiş. Hayli farklı biri ve daha çok da bizim çözmeye çalıştığımız insan olmayı bilmiş. Yaşasaydı bu büyük irade, büyük düşünce gücüyle en sevilen bir yoldaş olacaktı. Keşke yaşayabilseydi, onları yetiştirebilseydik. Veya en azından biraz katkımız olabilseydi. Eğer bu şahadetlerden etkilenseyseniz gerçeğimize yaklaşmayın, saygısızlık olur. Biz bunu esas almak zorundayız. Size çok sert eleştiriler var, kesin dikkate almanız gerekiyor. Ben de bunun gereklerini yerine getireceğim.

Kendi içinde hem yoğun bir kadın cins savaşımını, hem sınıf savaşımını yaşatmış bir yoldaş. Sınırım halen yanıbaşındakiler bu savaşımın derinliğini anlamamışlardır. Onu açmakta yarar görüyorum. 9 Mart 1998 tarihinde günlüğüne şu şekilde yazıyor; “Başkan’ ın değerlendirmesi bir eylem klavuzu, yeni bir yaşam manifestosuydu. Önderlik bugüne kadar yaptığı kadın çözümlemelerini ve sosyalizm, ulusal kurtuluşçuluk, özgür yaşam tespitlerini bu gece oldukça cesaretili tespitlerle taçlandırarak bir kez daha hepimizin özlemlerinin, tutkularının dili ve yüreği oldu. Bu, kim ne derse desin Apo öğretisinin olgunlaşmış ifadesidir. Kadın eksenli kurtuluş ideolojisi tanımı, sözcükler yeni gelse de bizlerin kavrayamadığı önderlik çizgisinin kısa ve net bir özetidir. Özgürlük arayıcısı olan her insanın, her Kürdün ve her kadının kölelikten büyük arınma yolunun müjdesi ve çağrısıdır. 8 Mart’ ta atılan bu şiarı, verilen müjdeyi, yapılan çağrışı Newrozlara taşımak, 8 Mart’ tan 21 Mart’ a insan bedenleriyle kurulmuş kızıl köprülerle bağlamak, insanlığa, Kürtlere ve kadınlara taşımak gerekiyor.”

Günlükten yaptığım alıntıya ara vererek, hemen hemen aynı ifadenin son mektubuna da geçtiğini tekrarlamak gerekiyor. Son mektubunda da şunlar yazılı: “Başkanım, bu temelde beynimi, yüreğimi, bedenimi 8 Mart’ tan 21 Mart’ a ulaşan ateşten bir köprü yapmak istiyorum.” Arkadaş 9 Mart tarihli günlüğüne düştüğü notta şöyle devam ediyor; “Milyonlarca insanın, kadının ve erkeğin basit ve ucuz yaşam alışkanlıkları içinde tükenmekte olan özerliğini bir zerrecek olsun sağ, canlı ve temiz kalan yönüne yapılan yeniden dirilirken kendini zaferin teminatı yapma ve bu erdemli yolda büyüme çağrısıdır. Ben bu çağrıda kendimi, kendi arayışımı, Bese’ nin arayışını, Delal’ ın arayışını, bizi Lübnan sahasında bir araya çeken arayışı gördüm. Bu gece hep şehitlerimizle olacağım. Be-

nim için oldukça güç veren kadın şehitlerimizden Mine, Delal ve Beseleri anma cesaretini kazandıran bir güç oldu.”

“Nasıl ki, gökyüzünde iki güneş olmayacaksa, bizler için de iki kurtuluş çizgisi, iki ideolojik merkez, iki politik güç olamaz. Kendimizde her türden gelenekselliği aşarak tek merkeze bağlanmak zorundayız. Ufkumuz, tek güneş Parti Önderliği olmalıdır.”

Kendini çok güçlü örgütüyor ve başarıyla tamamlıyor. Yine 19 Mart tarihli raporu var, orada yaşadığı cins ve sınıf savaşımını, kırıncılıklarını anlatıyor. Bulamadığı yanıtları onun yarattığı acı üzüntüleri dile getiriyor. Bir kez daha son cümle; “Partinin her türlü kararını saygıyla karşılayarak irademi katacağımı belirtiyorum, bağlılık andımı tekrarlıyorum.”

Burada sadece bu eylem değil, “partinin belirteceği her türlü kararı” diyor. Her türlü kararın içinde, orada partiyi temsil edenler eğer deseler ki, “Senin böyle bir eyleme hazırlandığın belli oluyor. Biz daha faydalı olması açısından bundan sonra bir partili gibi yapabileceğin işlerin daha da başarıyla olacağına inanıyoruz” deseler, bu eylemi gerçekleştiremeyebilir. Ama derinlikten, gerçeklerden ve hayattan yoksun oldukları için, onunla bu hususu tartışamıyorlar. Buna güç yetirememişler.

Dikkat edilirse çoğunuzun tarzında intiharvari yan ağır basıyor. Ama bizim burada sürekli yaptığı-mız çözümlemeler, bu intihar eyleminizi durduruyor ve uzun süreli bir mücadeleye dönüştürüyor. Bunu bilen bir arkadaş, “dışarda olsam, uzun süreli savaş militanlığımı tercih ederim” diyor. Ama orada da mutlaka bir büyüklük yapmak istiyor. Çok büyük bir iki seçenek de var. Kendini bir seçeneğe mahkum etmiyor. Bir büyüklük de burada. Tercihini daha zor olandan yapması, büyüklüğünü artırıyor. Eğer sizin konumunuzda olsaydı, bunu da başarıyla yürütecek. Burada en iyi anlatan ve ona yanıt olan kişiliktir diyebilirim. Bir düşünce derinliği kadar, bir dürist partili olmanın çarpıcı ifadesi söz konusu. Kendisi ile boğuşmuş, sonuçta çok güçlü bir karar ve kendini terbiye etme gücüne ulaşmıştır.

8 Mart konuşmaları önemliydi. Bakın sizlerin çıkarmadığı bütün sonuçları, o zor koşullarda çıkarmış bulunuyor. “Kim ne derse desin, kadın kurtuluş ideolojisi özgür yaşam manifestosudur” derken, en iyi anlayanlardan biri olduğunu söylemek mümkündür. Oldukça çarpıcı ve yenilik içeren birçok değerlendirmeler yapmıştım. Hepsini büyük özümüyor. Ve ideolojik-politik merkez, bunu da Parti Önderliği’ nin temsilini tarzında dile getirmesi çok büyük karar ve değerlendirme gücüdür.

Görüldüğü üzere bu şahadetler gerçekten hem çok büyük, hem de büyük güçlendiren şahadetlerdir. En önemlisi de bir umutsuzluğun değil, muazzam bir yaşam tutkusunun, bir zafer tarzının şehitleri olmasıdır. Burasını çok iyi açığa çıkarmamız gerekiyor. En ufak bir yetersizliğin şahadetleri değil, kendilerini en çok tamamladıkları, en çok kendilerini kusursuz kıldıkları noktanın şahadetleridir. Gerçekten bu partinin, bu ordunun en üst düzeyde gerçek komuta ve savaşçı kişilikleri oluyor. Gözlerinizin önünde bunu savsaklamak, bunu başka kılıflara büründürmek kesinlikle mümkün olmaz. Hiçbirinizin gücü de kurnazlığı da buna yetmez. Ama gereklerini yerine getirmeye de hepinizi çağırıyorlar.

Benim için söyledikleri daha anlamlı ve ağır görevler oluyor. Unutmayın, sizin çözüm diye dayatıklarınızın hepsi yerle bir edilmiştir. Sevgi, kadın-erkek ilişkisi boyutunda yapılanlara büyük eleştiri var. Ama diğer yandan büyük aşka çağrı var. Nasıl altından çıkacaksınız? İnkara gelmez, çok net! Öyle uyduruk duygular yok! Fikirsiz, ucuz yaşamalar yok! Mücadelesiz aşk yok! İlkesiz ucuz güdülere dayalı hiçbir şey yok! Büyük sevgi, büyük yaşam tutkuları var. Bunların hepsine yanıt olamazsanız, sizi bu değerlerle kıyasladığımda hükmümü vereceğim o büyük vasiyete karşı.

Sema Yüce’ nin mücadelesinde, özellikle parti içi savaşımında -kısmen Zılan’ da da vardır-, gereken yeterli yaklaşımları bulamıyor. Yani etrafında-kiler de doğruları söylüyorlar, ama biraz da ideolojik kuruluş temelinde ve çok somut, gerekli olduğu kadar yerine getiremiyorlar. Bu çok genel bir durumdur ve bu saflarımızı da zorluyor, ama çok zor bir gerçekleştirme biçimidir. Benim tarzımda bu cevabı iyi yakalıyor. Özgürlükte buluşma olarak değerlendiriyor. Fakat bunu taklit etmeniz birçok çarpıklığa yol açmıştır. Bence bu uyarıdan da yola çıkarak bu taklitçiliğe son vermek gerekiyor.

Dikkat edelirse, Fikri Baygeldi sevgi, aşk sözcüklerini çok değerli kullanmıştır. Bu kadın yoldaşları çok iyi incelemiş ve onları özümsemiştir. Cahil birisi değildir, ulusallık derecesinde görüyor ve bağlanıyor. İşte bizim özlediğimiz bağlılık bu temeldir.

Burada Zılan ve Sema yoldaşlar ucuz bir kadın olmak istemiyorlar. “Başlangıçta ‘kadın düşürücüdür’ sözünü büyük bir rahatsızlıkla karşıladım ve asla böyle bir kadın olmayacağıma o zaman karar vermiştim. Ne düşen, ne de düşürülen bir kadın olmamaya çok büyük bir çaba harcadım” diyor ve sonuna kadar bunun savaşımıyla yürüyor.

Oradaki yoldaşlarla sevgi paylaşımını doğru temelde, bizim istediğimiz biçimde gerçekleştirmek istiyor. Yanıt alamayınca iki duygu arasında eziliyor; bir, doğru sevgiye ulaşamama, bir de yanlış anlaşılma. Bu şiddetli acılara yol açıyor ve karşı taraf bunu anlamıyor. Hep ideolojik doğruları dayatma adı altında, kuru, dogmatik, anlama derinliği olmayan bir yönetim, bir merkez dayatıyor. Onun için iki merkez olmaz; merkez tektir, güneş tektir diyor. Sonuca buradan gidiyor ve biraz da hatasının telafisi söz konusu burada. Neden böyle kişilik şahsında bir merkez gördü, ona özeleştirimdir. Son şehidin bunu dile getirmesi ve kökten kopuştan bahsediliyor. Bu anlayışta onu belirtmesi önemlidir. Bireysel, keyfi kişiler seçme, merkezler seçme, partiyi kişilerin şahsında tanıma, burada şiddetle onu mahkum ediyor ve kendisine de son bir noktayı koyuyor. İşte, bu çok çarpıcı.

Önderlik olayındaki gerçekleşen özgürlük, bütününle ilkesel ve uygulamalarıyla güneş kadardır. Katılmamız gerekir gibi bir kesin sonuç var. Zılan’ da daha teorik, daha ilkel iken, Sema’ da daha sorunlarla boğuşma ve pratikleşmeye doğru bir tamamlama olayı var. Fikri’ de de tutarlı erkek kişiliğinin nasıl yeniden şekillenmesi gerektiğine dair çok duyarlı, anlamlı yanıt var. Bunlar büyük gerçekleştirmelerdir. Sadece büyük sözler değil, büyük eylemlerdir.

Bize düşen bunun ne kadar gerçekleştirilebileceği sorundur. Bir halk olarak, bir partili olarak, bir kadın olarak sizlere vasiyetleri var. Ama en çok da bana. Kendilerini adamaktan bahsediyor, o zaman ben kendi gücümü bunun için kullanacağım. Sınırsız adamaya karşı, sınırsız yanıt olabiliyor, oluyor da. Özgürlük düzeyini gerçekleştirmek için neler yapabilirim? Bu da biraz bana kalıyor. Dogmatik bağlanmamak gerekir. Zaten bu vasiyetlerin içinde var. Çok somut olmak gerektiği dile getiriliyor. Çok sahte özeleştiril dilinin kullanılmaması gerektiğini söylüyorlar. İşte, bu da çok çarpıcı.

Çok büyük yaşam isteği, çok büyük eylem isteği var, -ve gerçekleştiriyor. Yaşamı büyük sevmekten, -aşk düzeyinde... Ama, işte bu olmuyor. İlkesi, örgütsel çabaları olmadan bu büyük yaşam gerçekleştiremez. Neden bu kadar örgütsel olabiliyorum? Milyonları her türlü fedakarlığa yatrabilecek kadar bunu uygulayabiliyorum. Neyle? Örgütsel gücümle. Çok küçümsediğiniz, hep sıkıldığınız örgüt ilişkileriyle. Büyük yaşamın başka bir yöntemi yoktur. Bütün yaptıklarınız örgüt gücünü dağıtarak bir yaşama ulaşmaktır. Bu da, “sen köle kalmaya mahkumsun” ilkesine göre yaşamaktır. Çünkü güçsüzleşenin büyük yaşamı olamaz.

Örgütlülük; yoldaşlarınızla kurduğunuz ilkeliliği bağlılıktır. Buna sevgiyi de, duyguyu da katmalıyız. Ama ilkelilik olmaz esastır.

İkelilik nedir?

Bir savaş için gerekli olan bütün örgütsel bağları, yani köprüleri kurmaktır. Özgür yaşam için en gerekli olan önderlikte kendini ifade eder. Yoldaşlara, halka bağlanması ilkel ve çok örgütlü biçimini kişide yakalama gerçekleştiriyor. Bunun dışında seviyeli, saygılı, sevgili bir yaşamın başka yolu yoktur. Örgüt yetkilerini gasp ederek, örgütü kuru, hatta biraz da güzükaraca, kendi köhnemiş güdülerini dayatarak; bırakalım büyük yaşamın sahibi olmayı, büyük emekle hazırladığımız özgür yaşam olanaklarını yerle bir eder. Büyük yaşam talebine asla ulaşamaz, layık olunamaz.

Bunlar da yetmiyor. Bunlar işin asgari olması veya olmaması gereken hususlarıdır. Büyük yaşam aynı zamanda güzel geliştirilmesi gereken yaşamdır. Güzel yaşamın, büyük, kutsal ilkeler kadar ilmik ilmik dokunması gereği vardır. Gözle, davranışlarla her şeyin estetik, güzellik sınırlarında yürütülmesi gerekir. Büyük yaşamın özü örgütse, örgütlülük düzeyiyyse, bunun elbisesi de güzel nakışlardır.

PKK Başkanlık Konseyi

“Sosyalizmi esas alan devrimcilik en zor koşullarda bile ayakta kalmasını bilen, bununla da yetinmeyip kendini gelişme içerisine sokabilen devrimciliktir.”

çok iyi bilirler. Şimdiye kadar böyle oldu. Bundan dolayı dışımızdakiler, varsa içimizdekiler ham hayallere kapılmasınlar ve bir türlü partileşmeyen, küçük burjuvazinin o dalgalı ruh halini kıramayanlar bir an önce bundan kurtulmalılar. Çünkü bunu sağlayamayanlar kararsızlık ve tutarsızlığa düşebiliyorlar. Ama biz de; **“hiçbir PKK’linin tutumu bu olamaz”** diyoruz. Bu, PKK içerisine gelmiş, PKK’lileşmemiş küçük burjuva yapılanmaların içerisine girdiği bir tutumdur. O nedenle diyoruz ki; sosyalizmi esas alan devrimcilik en zor koşullarda bile ayakta kalmasını bilen, bununla da yetinmeyip kendini gelişme içerisine sokabilen devrimciliktir. Önderliğin geliştiren bu yaklaşımı, ruhu, düşünceleri etkilenmelerden uzak olarak ele alınıp değerlendirildiğinde bu gerçeklik çok netçe görülebilir ve görülmelidir. Küçük burjuva ruh haliye onun eğilim ve tutumlarından uzak durmalı, hızla ondan sıyrılmalıyız. Çünkü PKK’nin bu olduğunu bir an bile unutmamalı ve onunu gereklerini yapmalıyız.

PKK devrimciliği; kararsızlığın egemen olduğu dönemde bunu yok eden, devrimin kararsızlığa yol açtığı koşullarda kararlılığı sergileyen, tutarsızlık koşullarında tutarlılığı geliştiren devrimciliktir. Bunu esas aldığımız kadarıyla biz PKK devrimciliğini temsil edebiliriz. Yani ikide bir zorlukları işleyerek umutsuzluk, karamsarlık yaratmanın devrimcilikle hiçbir alakası yoktur. Bunu ancak devrimciliğe giremeyen küçük burjuvalar yapabilir. Nitekim içinde bulunduğumuz süreçte de bu eğilimleri şu veya bu biçimde gözlemlemek mümkündür.

Diğer taraftan **“biz iyi niyetliyiz”** deniliyor, ama **“cehennemin yolu iyi niyet taşlarıyla döşelidir”** denilir. İyi niyetle ne devrimcilik, ne de siyaset yapılır. Particilik hiç yapılmaz. Hele bir de kritik bir süreçten geçiyorsak, **Lenin’in** o deyimi tümü ile geçerli hale gelir. Yani **“en iyi niyetli olanlar bile en kötü sonuçları yaşatır ve yaşarlar.”** İşte bu gerçekliği görerek, küçük burjuva eğilim ve tutumlardan hızlı sıyrılmak, PKK’de olduğumuzu, zorlukların hareketi ve yaman koşulların militanı olduğumuzu bilerek bu temelde hareket etmeliyiz. Bizde her kadromuz ve savaşçımız bu gerçeği görerek kendi duruşunu geliştirmelidir.

Değişim ve dönüşüm PKK’nin diğer adıdır

Diğer bir olumsuz tutum ise değişime karşı direnerek kendisini mutlaklaştıran **feodal tutumdur**. O kendisinin ebedi olduğunu söyler. **“Dünya böyle gelmiş, böyle gider”** anlayışındadır. Ne geçmişte insanların yaşadığı değişimleri görür, ne de kendisini değiştirmeyi kabullenir. Bundan dolayı da feodal sınıf tümüyle değişime karşı bir direniş sergiler. Parti tarihimiz ele alınıp incelendiğinde bu gerçekliği kendi somutumuzda da görebiliriz. Feodal sınıf etkilerini taşıyan yapılar her zaman gelişmeye, değişmeye karşı direnmişlerdir. Bugün tarihin derinliklerine gömülmesi gereken feodal sınıfın yeni döneme uyarak **uydurmasını beklemek**, herhalde fazla gerçekçi değildir. O değişim ve dönüşüme karşı direnecektir. Söylemde dile getirmeseler de, geçmişte çokça görüldüğü gibi eylemiyle bunu ortaya koyacaktır. Bizim de ciddi değişim ve dönüşüm sorunlarımız olduğuna göre, feodal sınıftan kaynaklanan, her şeyi mutlaklaştıran, metafiziki bir yaklaşım içerisinde bulunan sınıflarla, bu sınıfların mücadelemize etkileriyle mücadele etmek durumundayız. Yani yeni dönem bunu gerektiriyor. Feodal sınıfla çok ciddi bir hesaplaşmayı hem parti genelinde, hem de her bireyin kendi zemininde ve bulunduğu örgütlülükte yürütmesi anlamlı olacaktır. Yeni dönemin yaratıcı bir biçimde geliştirilememesinde feodal sınıftan kaynaklanan, değişim ve dönüşümü yadsıyan tutumların rolü büyük. Bilim, hiçbir şey durağan değil, her şey gelişim halindedir diyor. O zaman eskisine göre hareket edilemez. Dolayısıyla mücadelemizin karşı karşıya bulunduğu değişim ve dönüşümü anlamlandırmak, gereklerini yerine getirmek devrimci bir tutumdur. Partimizin tarihi ele alınıp incelendiğinde hepimizin yaşadığı değişim dönüşüm görülür. Dikkat edilirse iktidar olmadığımız halde, demokratik dönüşümlerin ciddi adımlarını gerçekleştirdik. **Değişim ve dönüşüm PKK’nin diğer adıdır**. Kim değişim ve dönüşümü yadsırsa, o PKK’li olamaz.

Tüm yoldaşlar iyice bilmelidir ki, bizim Önderlik düzeyine kavuşmayışımız, Önderlikle aramızda büyük mesafelerin ol-

ması ve bunun çeşitli biçimlerde değişik sorunlara yol açmasının altında değişim ve dönüşüm gerçeğini kavramamak yatıyor. Önderlik hep değişimi ve dönüşümü isterken, biz geri feodal ölçülerde direttik. Değişime ve dönüşüme karşı direndik. Bugün yaşanan sorunun özünde de aynıdır. Farklı olan, daha dar bir zamanda daha kapsamlı bir değişimi ve dönüşümü gerçekleştirmek durumudur. Yani sürece yaymadan bunu başarmak, devrimci bir tarzda değişim ve dönüşümü esas almaktır.

Devrimcilik silahlı mücadele ile sınırlı tutulamaz

Bazıları bu noktada devrimciliğimizi zayıfladığını söyleyeceklerdir. Devrim salt silahlı mücadele boyutuyla ele alındığında haklı bile görülebilir. Halbuki bizim atalarımız bizden daha fazla savaştı, bizden çok kahramanlık yaptı. 1800’lerden 2000’lere giriyoruz; iki yüzyıllık Kürt tarihi, ayaklanmalar tarihi, kendi kanını dökme tarihidir. Eğer Kürtler eleştirilecekse; çok savaştılar, çok katlettiler, sonuca ulaşamadılar diye eleştirebilir. Eğer devrimcilik askeri boyutla sınırlandırılırsa, en büyük devrimcilik geride bıraktığımız yıllarda sergilenen pratiktir ki, gerçeklik öyle değil. Yani Kürde gerekli olan, silahlı mücadelenin ötesinde ve Kürdün tarihinde hiçbir zaman başaramadığı siyaset yapmadır. Kürt ayaklanmıştır. Küçük ayaklanmalar büyük ayaklanmalar olmuş, kısa süreli uzun süreli ayaklanmalar olmuş, kısmi başarılar elde etmiş, ama bu kısmi başarılar sonuç vermemiştir.

Bir geriye dönüp bakalım -parti tarihimiz de dahil- en zayıf kaldığımız yer; siyaset yapmak, siyasal düşüncüyü oluşturmaktır. Tabii bu noktada eline silah almayan güçlerin siyaset yaptığını söylemiyoruz. Çünkü siyaset; milyonlara ulaşmak, milyonları belli amaçlar doğrultusunda harekete geçirmek, hareket içinde tutmaktır. Bazı reformist güçler var ve bunların siyaset yapmadıkları da açıktır. Onlar ne askerlik, ne de siyaset yaptılar. Onları sanki siyaset yapıyorlarmış gibi algılamak büyük bir yanılgı olur.

Bütün bunlardan hareketle, eğer Kürt tarihine eleştirel bir gözle bakılmak isteniyorsa, Kürdün hiçbir zaman ciddi bir si-

yasal mücadele yürütemediği, siyasal mücadele yeteneğini ortaya koymadığı iyi görülmelidir. Dolayısıyla **devrimcilik silahlı mücadele ile sınırlı tutulamaz**. Esas devrimcilik binleri, on binleri, yüz binleri, milyonları hareketlendiren, bunları amaçlar doğrultusunda belli hedeflere yönelten, hareket halinde tutan ve bu temelde sonuca giden eylemdir. Devrimcilik en büyük etkinliğini burada sergiler. Dolayısıyla diyoruz ki; savaşın askeri boyutunun durdurulup yasal mücadelenin geliştirilmesini esas alan yeni bir sürecin değişim ve dönüşümünü yaşarken, Kürdün tarihinde başaramadığı bir işi başarıyoruz. Başaramadığı ve yenilgisine yol açan bir zafarı gideriyoruz. Kürt, yasal mücadele gücünü, yeteneğini ortaya çıkardı, bunu gösterebildi. Devrimcilik mevcut koşullarda kendisini bu temelde sunuyor.

Bu noktada tüm ayaklanmalarda görüldüğü gibi değişimi, dönüşümü reddeden, ciddi siyasal bir mücadeleyi gerekli görmeyen, şunun bunun hizmetine koşan feodal sınıfın tutumundan uzak durmak önemlidir. Feodalizm, siyasal mücadele gücünü ortaya koymamıştır. Bugün de partinin yoğun siyaset yapma sürecini başlatmaya karşı direniyor ve devrimciliği silahlı mücadele alanıyla sınırlı tutuyor. Silahlı mücadele ile de devrimcilik yapılır, ama en az onun kadar siyasi mücadele ile de, diplomasiyle de, kültürel de devrimcilik yapılır. Kimse bizim perspektifimizi daraltmamalı. Bu nedenle feodal sınıfın değişimi, dönüşümü reddetmesine, siyasi mücadeleyi küçümseyerek içinde bulunduğumuz sürecin tıkanmasına fırsat tanımamalıyız.

Dışımızda bu sürece kim karşı çıkıyor; feodal karakterli kişilikler. Yine içimizde de aynı biçimde feodalizmden kurtulamayan, feodal kültür ve anlayışları kişiliğinde barındıran yapılar değişim ve dönüşüme karşı durmaktadırlar. Yani bunlar feodalizmin yeteneksizliğinin temsilcileridir. Feodalizme karşı mücadele edilmeden, onun içimizdeki etkileri kırılıp aşılardan biz yeni dönemin gelişemeyeceğini bilmeliyiz.

Süreç proleter tavrıla doğru karşılanabilir

Tüm bu hususlar gözönüne getirildiğinde en ciddi tehlike TC’nin, KDP’nin ve diğer güçlerin saldırısından gelmez. Onlar bize insan kaybı da verdirebilirler. Nitekim insan kaybı olmaktadır ve olabilir de; ama en büyük tehlike, süreci sekteye uğratacak olan içimizdeki küçük burjuvazinin bilinen kararsızlık, karamsarlık, umutsuzluk yaklaşımları ve bunların yaşama yansıması ile feodalizmin değişmeye karşı direnmesi, değişim ve dönüşümdeki yeteneksizliği ve bunun etkilerini yaşamaktır. Yeni süreç açısından en büyük tehlike bu iki noktadan geliyor. Bu nedenle de başarı da; küçük burjuva yaklaşım ve davranışlar ve feodal tutuculuğa karşı mücadeleden geçer. Bunu birey kendi kişiliğinde yürütmeli ve yine parti ortamında bir görev olarak görüp sürdürmelidir. Tutarsızlık, inançsızlık, karamsarlık, kararsızlık ve değişim dönüşüme karşı direnme bu noktada aşılır.

PKK’li olduğumuzu iyice hissetmeliyiz. PKK’nin sosyalist olduğu, işçi sınıfına dayandığını görerek sorunların üzerine gitmeliyiz. Proletaryanın değiştirici ve dönüştürücü gücünü, onun sabrını, kararlılığını ortaya koyabilmeliyiz. Süreç bununla karşılanır. İki de bir **“netleşmedim, muğlak kaldım, zorlanıyorum”** gibi küçük burjuva nazlanmaları veya **“değişim ve dönüşümü başaramıyorum”** gibi söylemler ve feodalizmin yeteneksizliğinde direktme tutumu terk edilmelidir. Bunların kabul görmesi

“Diğer bir olumsuz tutum ise değişime karşı direnerek kendisini mutlaklaştıran *feodal tutumdur*. O kendisinin ebedi olduğunu söyler. *‘Dünya böyle gelmiş, böyle gider’* anlayışındadır. Ne geçmişte insanların yaşadığı değişimleri görür, ne de kendisini değiştirmeyi kabullenir.”

mümkün de değil. Değişim ve dönüşümün gereklerini yerine getiremeyen iflah olmaz feodaldır. Bu konumu aşmak gerekir. Çünkü çözüm budur, başka çözüm yoktur. Bunlar aşılmasıdır. Zorlukları var. Dönemin ideolojik, örgütsel sorunları oldu, olacaktır. Bunların da ancak devrimcilikle aşılabacağını biliyoruz. Biz tarihimizden ve PKK’nin özünden aldığımız güçle bunu başaracağız.

Ne Türk devleti, ne de bir başka güç boş hayallere kapılmasın. Yoldaşlarımız da kendilerine büyük bir güven duymalı. Küçük burjuva ve feodal ruh halini, yaklaşım ve tutumlarını aşmalı ve bunun için yoğun bir mücadele geliştirmelidirler. Görülecektir ki, mücadele yepeni bir perspektif kazanacak, yeni dinamiklerle büyük bir gelişme yaşanacaktır. Ancak bunun da büyük bir beyin ve pratik çaba istediğini bilerek hareket etmeliyiz. Bu temelde yeni süreci karşılamalıyız. Ve de her yoldaş bulunduğu zeminde küçük burjuva ve feodal sınıf anlayışlarına karşı yoğun bir mücadele başlatmalı, yeni bir dönemi bu temelde anlayıp, kavrayıp gereklerini yerine getirmelidir. Böyle yaklaşıldığında, çok geçmeden olumlu sonuçların ortaya çıktığı görülecek ve bugün karamsarlık içerisinde yüzenler, bir zaman sonra bu yeni süreçte *“bana da bir yer verin”* diyeceklerdir. Bunun telaşı ve çabası içinde olacaklardır. Biz tabii ki dar bir hesaplaşma içinde olmayacağız. Proletaryanın büyüklüğü nedeniyle bugün süreç önünde engel olanları, hesaplarını verme temelinde sürece katmaya çalışacağız. Bunun böyle gelişeceği kesindir. Bu temelde tüm yoldaşlar da, yabancı sınıf eğilimlerine karşı mücadele ile yeni dönemi karşılamalıdır. Başarı buradan geçer. Devrimci ve kapsamlı bir sınıf mücadelesi yürütülmeden devrim niteliğindeki değişim ve dönüşümler layıkıyla yaratılamaz. Bunun gereklerini karşıladığımız oranda da yeni süreç olumlu yönde gelişme gösterecektir. Tüm kadro ve savaşçı yapımızın bu temelde hareket etmesinin hayati önemi vardır ve hatalarımız ne olursa olsun bunun mutlaka böyle yapılması gerekli. Diğer tüm yaklaşımlar öncelikle ve hızla aşılmalıdır.

2 Ağustos çağrısı tarihi bir dönemectir

Bir de güncel siyasal durum açısından ele almakta yarar var. 2 Ağustos çağrısı üçüncü ayının dolduruyor. Bu üç aylık süreçte neler yaşandı, nasıl bir gelişme düzeyi ortaya çıktı? Üçüncü ayın olduğu bugünlerde sürecin geldiği nokta, karşı karşıya olduğu sorunlar ve engeller, ilerleme durumu nasıl gibi hususları dikkate alan bir değerlendirme kesinlikle bundan sonrasını daha doğru etkili ve başarılı yürütebilmek için gerekli. Çünkü özellikle son bir iki haftadır çok yoğun bir siyasi gelişme yaşanıyor. Şiddetli bir mücadele var. Bazı çevreler bunu şiddetlenmeye çalışırken, bazıları da yumuşatıyorlar. Daha yumuşak, daha çatışmasız, gerginlikten uzak yöntemlerle bu süreci götürmek ve kendi mücadelelerini böyle yürütmek istiyorlar.

Bu kadar yoğunlaşmış siyasi gelişmelerin ne anlama geldiğini kavramak, özümsemek açısından da tabii değerlendirmek gerekli. **A. Taner Kışlalı** vuruldu. Bu, ciddi bir olay. Önemli bir dönemde Türkiye’de yaşanan olaylardan bir tanesi. Onun üzerine kapsamlı tartışmalar var, savcılar da konuştular. Buna karşı siyasi partiler, demokratik kitle örgütleri hatta çeşitli devlet yöneticileri açıklamalar yaptılar, tutumlar belirlediler. Türkiye cephesinde çok yoğun bir tartışma durumu var.

Benzer bir tartışma durumu bizde de var. Bunun Türkiye cephesinde gelişen tartışmalarla bağlantıları ve eş zamanlı olma durumu var. Onlarla birlikte görüp, içinde yaşadığımız günlük siyasi gelişmelerin çerçevesinde değerlendirmekte de yarar var. Çok yoğun bir tartışma, gergin ve keskin bir mücadele yaşanıyor. Bu, 2 Ağustos çağrısı üçüncü ayını doldururken yaşanan önemli bir durum. Bizce bunun iyi anlaşılması gerekli.

Şöyle değerlendirilebilir; 2 Ağustos çağrısı ile başlatılan süreç belli bir gelişme yaşadı ve bir dönemeç noktasına geldi. Aslında bu dönemde çeşitli güçlerin kendilerini hakim kılmak üzere karşılıklı mücadele yürütme, kendi hamlelerini yapma gibi bir durum ortaya çıkıyor. Bu üç ay içerisinde 2 Ağustos çağrısından sonra hangi gelişmeler oldu, neler yaşandı, bunları dikkate almak gerekli. Belki hepsini tek tek sıralamanın gereği yok, ama Türkiye’de ve dünyada herkes şunu itiraf ediyor; Türkiye yepeni bir sürece girdi. Tarihi içerisinde ender yaşadığı süreçlerden birisidir. Üç ay önce Türkiye’de hiç kimse düşünmediği, hayal etmediği *“Türkiye’de bunlar olabilir”* bile demediği değişiklikler yaşandı, yaşanıyor. Bunu bu biçimde görmekte ve böyle değerlendirmekte kesinlikle yarar var. Belki örgütlenmede, yaşamda çok kapsamlı bir pratik değişim olmamıştır. Ancak kapsamlı bir tartışmanın yaşandığı, ilk defa Türkiye’de temel sorunların bu denli açıklıkla tartışıldığı, görüşlerin ortaya konulduğu, demokratik dönüşümün en geniş çevreler tarafından kesin bir ihtiyaç olarak görüldüğü ve bunun çerçevesine ilişkin -ayrılıklar olsa da- önemli görüş birlikteliklerine doğru gildiği bir gelişme durumu yaşandı.

Bu oldukça önemli. Şunu gösteriyor; 2 Ağustos çağrısı tarihi bir dönemeç, yepeni bir başlangıçtır. Henüz kalıcı bir pratikleşme ortaya çıkaramamış olsa bile çok etkili, Türkiye’yi dönüştürmekte oldukça büyük bir etkiye ve güce sahip oldu; bu yaklaşımlar eğer başarıyla hayata geçirilirse, bunu hayata geçirmede gerekli öncülük başarıyla yürütülürse devrim niteliğinde değişiklikleri, demokratik dönüşümü, böyle bir mücadele ve yaklaşımla gerçekleştirmenin de mümkün olduğu kanıtlanmış oluyor. Bu oldukça önemli.

Endişe, kaygı ve ikircikliğin olduğu belirtilmişti. O bilinen sınıf anlayışından, eğiliminden, ruh halinden kaynaklanan bu tür yaklaşımları aşmak, o sınıf eğilimini aşabilmek açısından bu gerçekliği böyle tespit etmekte, görmekte büyük yarar ve gereklilik var. Oldukça tartışmalı bir süreç de yaşadık. Tartışan sadece Türkiye ortamı olmadı. Biz de tartıştık, Türkiye ortamıyla da tartışmaya girdik. Parti güçlerimiz içerisinde her alanda çok kapsamlı tartışmalar yaşandı. Parti Önderliğimizin sürece ilişkin kısa notlar biçiminde de olsa değerlendirmeleri oldu. Tartışmalara yön verdi. Bu çerçevede bizde de aslında genel bir açıklık ve gelişme düzeyi ortaya çıktı.

Bir tartışma, düşünce netleşmesi sürecinden artık tartışmalarla ortaya çıkan bazı temel hususların pratikleştirilmesi sürecine doğru geçiş yaşıyoruz. Bu son günlerde yaşanan sürecin kesinlikle böyle bir özelliği var. Böyle bir pratikleşmeye geçiş aşamasında süreç üzerinde çeşitli çevreler etkili olmak istiyorlar. Süreçle ilişkili olan çevreler bu açıdan bir iç çatışmayı yaşıyor. Bazıları bu süreci daha etkili olarak geliştirmeyi isterken ve bu yönlü çabalarını yoğunlaştırırken, buna karşıt olanlar da, karşıt hamleyle süreci boşa çıkartmak, sabotage etmek, tersine çevirmek,

onun tartışma düzeyinde kalarak erimesini, yok olmasını sağlamak, pratikleşmesini durdurmak, önlemek için hamleler yapıyorlar. Bu anlamda süreci yürüten taraflar içerisinde bir iç çatışma yaşanıyor. Bu bizim tarafımızda da var, Türkiye cephesinde de var. İşte Türkiye’de belirlediğimiz olaylar kesinlikle bununla ilintili. Böyle görmek gerekli.

Bizim cephemizde de benzer tutumlar var. Eleştirilen tutumları böyle bir noktada değerlendirmek, sadece böyle bazı anlayışları bağlamak, ‘bizde de o tür sınıf özellikleri var olduğuna göre bu tür anlayışlar olacak’ gibi sonuca götürmek doğru olmaz. Bunu önlemek açısından siyasi anlamını, nereden ortaya çıktığını ve hızla doğrultup düzeltilemezse bizi nereye götüreceğini, kime hizmet edeceğini doğru görmek önemli.

Türkiye cephesinde bilinen çete çevrelerinin, gerici faşist çevrelerin süreci boşa çıkartmak, sabotage etmek için girişimleri var. Aslında yürütülen bazı keskin tartışmalar da, bu şiddeti kullanımı da kesinlikle böyledir. Bunların çeşitli çevreler içerisinde örgütlülükleri de var. Bunu kendileri de belirtiyorlar. Çok değişik kesimlerden yine değişik düşünce eğiliminde olan insanlardan tartışmacılar bu noktada ortak bir fikre de ulaşıyorlar. Devlet içerisinde, toplum içerisinde örgütlü olan bir kesimin yaklaşımı diyorlar ve süreci provoke etmek isteyen, sabotage etmek isteyen bir girişim olarak görülüyor. Tamamen gerici çete odaklarının, savaş rantçısı dediğimiz kör dövüşü biçiminde çözümsüz bir çatışmanın sürmesini ve buradan kendilerine çıkar gelmesini isteyen çevreler oluyor. Bu net. Bu anlamda ortamı gerginleştirmek, çatışmalı bir ortam yaratmak istiyorlar.

Parti Önderliği bu durumu; PKK’yi öz savunma konumuna tekrar sokma girişimi olarak değerlendirdi. Yani bir provoke etme durumu; tıpkı ‘93’tekine benzer bir durumdur. Biliniyor, ‘93’te de benzer bir yaklaşımla sürecin bu biçimde geliştirilmesine karşı olan bu çeteci güçler süreci sabotage eden girişimlerde bulundular. Türkiye cephesinde büyük bir iç çekişme yaşandı. Çeteci çevre hakim oldu; diğer kesimleri, demokratik süreci geliştirmek isteyen çevreyi tasfiye etti. Hatta ağır katliamlarla, şiddet uygulamalarıyla bunu yaptı.

Bizde de işbirlikçi-çete eğilimi bu demokratik gelişimi provoke eden girişimlerle sürecin kesintiye uğramasını, geliştirememesini, boşa çıkarılmasını sağladı. Bunu çok net biliyoruz. Bizim içimizde de, Türkiye cephesinde de oldu. Bu çete eğilimi birbiriyle bağlantılıydı. Onların sabotage edici girişimleri önlenemeyince, boşa çıkartılamayınca, ateşkesle geliştirilmek istenilen demokratik, siyasi çözüm süreci başarısız kılınmış, boşa çıkartılmış oldu. Ateşkesle başlatılan sürecin belli bir noktaya geldiği aşamada böyle bir durum yaşandı. Biz partide üç-dört yıllık bir iç mücadeleyi yaşadık. Türkiye cephesi de kısmen sürece yayılan bir iç mücadeleyi, ama daha şiddetli ve daha hızlı yaşadı. Bu konuda büyük tasfiyeler de gündeme geldi. Özal’ın durumu, yine jandarma komutanlığının durumu ve birçok jandarma istihbaratçılarının durumu tamamen bu çerçevede değerlendirilebilir.

Küçük burjuvazi ve feodalizmin yaklaşımları süreci sabotage eder

Son bir-iki haftadır yaşanan süreç Aslında demokratik dönüşüm sürecinin geliştirilmesinde tartışmadan pratiğe geçme aşamasını ve böyle bir aşamadaki iç çatışmayı andırıyor. Şimdi gerici çete güçleri Kışlalı’yı vurarak, çeşitli tartışmalar geliştirerek, zindanlar olayı ile bir yığın insanı katlederek sokakta gerginlik yaratıyorlar. Onların bu gerginleştirici, çatışmayı geliştirici yaklaşımlarına karşı tabii Türkiye cephesinde de demokratik süreci geliştirmek üzere karşı duruşlar var. Siyasi partilerde, yönetimde ve devlette bu var. Demokratik kuruluşlar buna karşı en azın-

dan düşünce ve tutum düzeyinde açık tavırlar koydular. Bu anlamda şu söylenebilir; ‘93’ten çok farklı olarak Türkiye’de demokartik süreci işletmek isteyen çevreler daha geniştir, güçleri daha büyüktür ve daha açık tutum da alabiliyorlar. Bunlar yöntem olarak çatışma ve gerginliği değil -çünkü o süreci sabotage etmek isteyenlerin işine yarıyor ve bunun yöntemi oluyor-, onun yerine uyuşmayı, yumuşak yaklaşımları, çatışmayla bu sabotage edici girişimleri ortadan kaldırarak, bunun yerine içine alarak, sınırlandırarak, denetleyerek eritme yöntemini seçtikleri görülüyor. En azından şimdiye kadar ortaya çıkan yaklaşım bu. Ordunun hareketliliğini de böyle değerlendirmek gerekli. Aslında o çevrelerin verdiği büyük güvensizliği, umut kırıklığını gidermeye yöneltti. Biraz güven verme, hakimiyetin kendinde olduğunu gösterme girişimleridir.

Aslında MGK büyük ihtimalle kapsamlı tartışma yaptığı halde kararlarını çok fazla yansıtmadı. Bir de oldukça sürecin gerginliği içinde yumuşak bir üslupla bir bildiri yayınladı. Çeşitli çevrelerin açıklamalarında da bu görüldü. Şu söylenebilir; 93’tekinin aksine, çete çevrelerin, savaş rantçılarının girişimi en azından şimdiye kadar etkili olmamış, başarıya gidememiştir. Onların kendileri tartışmalarla da, yaklaşımlarla da daha fazla teşhir olmayı yaşadılar. Devlette en azından görülen durum bu. Fakat mevcut iç mücadele durumu sürüyor. Çok yoğun bir siyasi mücadelenin varlığını kabul etmek gerekli. O açıdan da bu süreci böyle çok yumuşak ele almamak veya şiddetini görmeyen bir yaklaşımla ele almak, çok sıradan yaklaşmamak lazım. İyi izlemek, iyi anlamak gerekli.

Bizim de böyle bir süreci geliştirmek üzere hem kendi içimizi daha netleştirme, daha güçlendirme, hem de sürece daha fazla katkı sunma yönünde girişimlerimiz oldu. Mesela bu giden gruplar var. Grupların rolünü böyle tanımlamak gerekiyor. Süreci boşa çıkartmak girişimlerine karşı, sürecin ilerlemesine katkı sunmak, toplumda taraflar arasında güveni geliştirmek, süreci tıkayacak, engelleyecek tutumları, yaklaşımları aşmak, pratikleşmesi için küçük de olsa ön açıcı adımlar atmak anlamına geliyor. ‘93’te bunu fazla geliştiremedik. Oradan da çıkartılan derslerle, parti bunu şimdi geliştirmek, pratik gelişmede ve sürecin gelişmesinde her türlü engelleyiciliği aşmak, olumlu, yönlendirici, öncü rol oynamak istiyor, ki bu grup adımlarının böyle bir önemi, anlamı var. Oldukça derinlikli anlamakta yarar var. Bazıları çok basit yaklaşıyorlar, çok ucuz değerlendirmeler, suçlamalar da oluyor. Onlar kesinlikle süreçten, siyasetten, toplum yaşamından fazla bir şey anlamamış, kendisini onunla sorumlu görmeyen çevrelerin yaklaşımlarıdır. Fakat partimizin girişimleri bu noktada oldukça ön açıcı oldu.

Şimdi benzer bir durum bir yandan ön açıklıkla süreci daha ileriye götürebilmek için hem tartışma düzeyini derinleştirme, hem mümkün olan pratik adımları atma yönündede parti ilerlerken, böyle bir dönemde geriye çark eden, bunu provoke etmek isteyen yaklaşımlar bizde de ortaya çıkıyor. Bunu görmek gerekli. Tıpkı ‘-93’teki o işbirlikçi-çete çizgisinin benzeri gibi bir provokatif eğilim, süreci boşa çıkartmak isteyen eğilim var. Bu, Mehmet Can Yüce, Meral Kırır benzerleri cezaevinde küçük bir grup, fakat küçüklüğü önemli değil, çok zayıf, zayıflığı da önemli değil süreç açısından taşıdığı anlam ve bir de onları buna teşvik eden güçlerin durumu önemli. Bu tür böyle küçük bir çevre, tam da böyle bir süreçte bu demokratik dönüşüm sürecine karşı, tam da çeteciliğe hizmet edecek bir biçimde oldukça dogmatik, yaşamdan kopuk, fakat tabii bununla da sınırlı kalmayan, oldukça düşmanca bir yaklaşımla, tutumla partinin yürüttüğü mücadeleye karşı çıkıyor ve karşı çağrılar geliştiriyorlar. Süreci sabotage etmek, tersine döndürmek istiyorlar. Bu anlamda parti bir bütün olarak kendi karar ve talimatları çerçevesinde süreci ilerletmeyi tartışırken, sürece ters düşen, za-

yıf da olsa- süreci sabotage etmek isteyen provokatif girişimler var. Bunlar tersine dönmüş girişimlerdir. Bu tür tutumlar, bu süreci sabotage etmek isteyen dış çevreler tarafından da destekleniyor, körükleniyor. Böyle bir ayrışma bizde de yaşanıyor. Yani öyle sadece Türkiye cephesine has bir durum değil.

Bizdeki diğer tutumları da aslında güncel gelişmelerle bu biçimde bağlamak, bir yandan süreç geliştirilirken, diğer yandan değişim ve dönüşüm sürecini sabotage etmek isteyen yaklaşımlarla da bağlantılandırmak, en azından ona hizmet eden, onun zemini olan tutumlar olarak görmek kesinlikle gerekli. Feodalizmden, küçük burjuvaziden kaynaklanır, şu veya bu eğilimden olur, şurada veya burada ortaya çıkar, onlar önemli değil. Belki bir bakıma kaynağını bulmak açısından önemli, ama rolleri kesinlikle sürecin sabotage edilmesi oluyor. Nasıl ‘93’te işbirlikçi-çete eğilimi süreci sabotage etti, ondan sonra parti içindeki her türlü geriliği kendine zemin ederek, bütün parti-ordu yapımızı parti dışı bir konuma sürüklemek istediye ve bundan yararlandıysa, mevcut durumda gerilikler, değişim dönüşüme ters olan, karşıt olan, onunla uyuşmayan her türlü tutum davranış da aslında böyle bir provokatif, süreci sabotage etmek isteyen eğilimin zemini oluyor. Bu oldukça önemli. Yani hiçbir olayı kendi darlığı içinde, tek başına değerlendiremeyiz. Hiçbir tutumu, anlayışı olduğu yerde, bir arkadaşla özgüymüş gibi ele alamayız. Hepisinin birbiriyle, süreçle bağlantısı ve siyasi anlamı var. Bağlantıları bu biçimdedir. Siyasi anlamı süreci sabotage etme noktasında anlam kazanıyor. Böyle görüp, aslında burada düzeltmeyi, değişimi köklü bir biçimde yapmak önemli. Yani karşı karşıya olduğumuz durum öyle basit bir durum değil.

Artık ara yollar kalmamıştır

“Parti bizi anlasın, feodal geriliklerimiz var, küçük burjuva tutumlarımız var, parti zaten bunları biliyor, anlayışla karşılaşın, sadece bende çıkıyor” diyemeyiz. Parti büyük bir mücadele yürütüyor. Çok zorlu bir mücadele, kritik süreçlerle ilerliyor, riskleri var. Herkesin partinin yürüttüğü bu mücadeleyi anlaması, böyle bir mücadelede partiyi anlaması, partinin yürüttüğü mücadeleye göre kendini düzeltmesi, düzenlenmesi gerekli. Böyle olmuyorsa, partiyle ilişkisini değerlendirmeli. Partinin neresinde, partinin yürüttüğü mücadelenin neresinde; onu görmeli. Bu görülmezse, böyle yaklaşılmazsa, ayırım iyi konmazsa o zaman dönüşüm tabii ki tam yapılamaz. Nerdeyse dönüşmemek de bir yaşam biçimi olarak benimsenebilir. İkirciklik, karamsarlık, umutsuzluk, kararsızlık, kargaşalık da bir insan hali ve doğalmış gibi görülebilir. Bir yaşam biçimi olarak ele alınabilir. Halbuki bunlar çok tehlikeli bir biçimde provokasyon zemini oluyor. Süreci sabotage etmek isteyenlerin işine yarıyor. Bazıları bunların üzerinde hareket ederek süreci sabotage etmeye, partiyi boşa çıkartmaya, yenilgiye uğratmaya gitmek istiyorlar.

Niyetimiz ne olursa olsun, biz ne ister-

“Devrimcilik silahlı mücadele ile sınırlı tutulamaz. Esas devrimcilik binleri, on binleri, yüz binleri, milyonları hareketlendiren, bunları amaçlar doğrultusunda belli hedeflere yönelten, hareket halinde tutan ve bu temelde sonuca giden eylemdir.”

sek isteyelim, bunlardan tamamen bağımsız olarak duruşumuz, ruh halimiz, davranışlarımız, anlayışlarımız, işe yaklaşımımız, iş yapma biçimimiz bunlara hizmet ediyor. Bunu bu çerçevede görmek lazım. Ortaya çıkan etkisiz, zarar verici olaylar, yersiz çatışmalar, kayıplar, zamanında parti kararlarının, talimatlarının gereğini yerine getirmeme hep bu anlama geliyor. Bu anlamda da süreci, partiyi zorluyor. Bütün arkadaşlarımızın bu gerçeği kesinlikle görmesi ve anlaması lazım. Geçmişte “*göremedik, anlayamadık, partiyle ters düştük*” diyorduk, bütün o durumlarımız partiye zarar verdi ve partiyi oldukça riskli süreçlere soktu. O zaman şimdi aynı şeyi devam ettirmememiz gerekli. Madem geçmişte öyle olduğunu görüyoruz, anlıyoruz, o zaman şimdi ondan kendimizi kurtarmamız gerekli. Ortaya çıkan mevcut olayların bir de böyle bir yanı var ve bu biçimde değerlendirilmesi gerekli.

“PKK projektör gibi, her şeyi aydınlatır”

Yeni ters davranışlar var, biz bu konuda da bazı hususları belirtelim: Provokasyonun anlamını koyduk; işbirlikçi-çete eğilimi nasıl ki '93'te bu süreci başlangıçta sabote ettiyse, şimdiki provokasyon da sürecin hızla ilerletilmesi durumunda komponun arkasından böyle sabote etmek istiyor. Sabote ederek, boşa çıkartarak komployu zafere götürmek, başarıya götürerek partiyi yenilgiye götürmek istiyor. Bu anlamda tehlikeli. Anlamını iyi kavramamız gerekli. Bu yönlü hazır-

lıkların olduğu da anlaşılıyor. Yani karşı cephe gücünü hazırlamış. Nasıl ki, '88'de Avrupa'daki çıkışın başarısızlığı arkasından zindandan Şener'ler devreye konulduysa, birkaç yıllık süren bir mücadele de Zeki çeteciliğinin başarısız kılınması arkasından, komplo ve komplonun devamı olarak böyle bir provokasyon yaklaşımı gündeme konulmak isteniyor. Böylece provokatif bir çıkışla içte zayıf düşürülmek, parçalanmak, ters yöne çevrilmek, kafa karışıklığı yaratılmak ve dolayısıyla sürecin motoru olması gereken güç motorluk yapacak konumdan düşürülüp, süreç boşa çıkarılmak isteniliyor. Tutumları biz bu çerçevede değerlendireceğiz. Ara yol yok; tutumlarımız ya provokatif komployu başarıya götürmek isteyen eğilime hizmet eder, ya da demokratik dönüşüm sürecinin geliştirilmesine, partiye hizmet eder. Arada kalma olmaz. Feodal tutum için “*mevcut dönüşüme karşı çıkıyor*” denildi. Aslında bu bir bütün olarak böyle provokatif bir eğilimin parçası oluyor ve bunun kesinlikle aşılması lazım.

Kendi sahamıza, tartıştığımız arkadaş zeminine gelince; böyle tersinden yaklaşan tutumlar, yaklaşımlar var. Tersine giden tutumlar var, biz bunlara karşı birkaç gündür çağrılar da geliştirdik. Bu çağrılar önemli. Bu noktada durup düşünmek, yeteri kadar aralıksız düşünmek ve karar vermek lazım. Parti Önderliğimiz; “**PKK bir projektör gibidir**” diyordu. Yukarıda bakıldığında PKK'nin aydınlatıcılığında her şey çok açık olarak görülür. Ve Önderlik gerçekten böyle görüyordu da. Herkesin ruh hali nedir, duyguları nasıl, düşünceleri nasıl, biz ifade etmesek bile ortaya koyuyordu. Bu bir PKK gerçeği. Bu

anlamda da birçok tutum, davranış ve ruh hallerinin ne anlama geldiği de anlaşılıyor. Bazıları “*kendilerini çok akıllı, parti yönetimimizi de akılsız veya hiçbir şey anlamıyor ve ortamı mücadelesiz bırakır*” sanmasın. Sadece parti yönetimi bir bütün olarak yanlış, eksiği neyse onlardan kurtarma çerçevesinde sürece katmak istiyor. Gerçekten de böyle bir katılımın hem gereği var, hem ortamı, imkanı var, hem de herkes için en yararlı olan, en doğru olan tutum bu. Fakat böyle olmazsa, tersinden hareket edilirse veya “*parti böyle davranıyor*” diyerek, bir parti zaafı gibi sanılırsa, bu ciddi yanlış olur. Böyle düşünenler yanlış yaparlar. Bu anlamda hiç kimsenin böyle bir ruh hali taşımamasını, ne böyle bir duyguya sahip olmasını, ne de böyle düşünce ve davranış içerisinde olmasını istemeyiz. PKK ile ilişkili olan hiç kimse böyle olmamalı. Olursa yanlış yapar, partiyi karşısında bulur, partinin geliştirdiği süreç karşısında ezilir gider, atılır, dışlanır, savrulur. Onun da varacağı nokta her türlü yaşamın dışına düşmek; gerici, tutucu, marjinalleşmiş bir mezhep gibi kalmaktır. Onların da toplum yaşamında, siyasal yaşamda, devrimsel gelişmelerde ciddi bir değerinin olmadığı, sadece engelleyici basit girişimler olarak algılandığı açıktır. Bu nedenle bir defa o tür tutumlardan herkes uzak durmalı. Özellikle böyle eğilim gösterenler bu tutumlarını, eğilimlerini düzeltmeliler. En kısa zamanda partinin karar ve talimatları çerçevesinde kendilerinin ne yapmaları gerekiyorsa onu yapan, bu çerçevede de partiyi anlayan bir tutumun içerisine girmeliler. Böyle açık bir şekilde son bir kez daha bunu böyle belirtmek istiyoruz. Kime

ne söylemek istediğimizi, söylediğimiz arkadaşlarımızı iyi bilirler. Biz umut ediyoruz ki, arkadaşlığın gereklerine helal getirmezler. Birazcık parti bağlılığı, Önderlik bağlılığı, halk bağlılığı, tarih bağlılığı varsa, onun gereği olarak partinin yürüttüğü sürece kendilerini katmayı esas alırlar.

Ara kesime gelince, bu ara kesimin yaklaşımları, tutumları oldukça zorlayıcı. O noktada da birkaç husus belirtmek istiyoruz; bir defa tehlikeli, süreci bozmak isteyen eğilimlere zemin oluyor. Öyle basit bir durum, makul karşılanacak bir durum değil. O açıdan tehlikeli bir duruş. Zemin olmaktan kurtulmak gerekli. Kesinlikle öyle hafif karşılamamak, makul görmemek veya kabul edilir, yaşanır gibi görmemek lazım. Bu açıdan bu durumu aşan bir yaklaşım düzeltmesi bütün alanlarda gelişmeli.

Mevsim ilerledi, tedbirlerimiz olmalı. Yine kendi güvenliğimizi kendimiz sağlamalıyız. Geçmiş sürece göre belli yersiz çatışmalara girmede, kayıplara uğramada belli bir azalma olsa bile, değişik alanlarda bunlar yine yaşanıyor. Kesinlikle hepsi bunlarla bağlantılı, anlamı da bu biçimde ortaya çıkıyor. Yoksa başka herhangi bir anlamı yok. Bu durumlara düşmemek üzere toparlamak, anlayış derinliğimizi geliştirmek, bu çerçevede de onları pratikleştirmek, dolayısıyla her türlü zarar verici tutumların, sonuçların ortaya çıkmasını engelleyen mevcut sürece başarıyla katılım sağlayan, sürecin başarılı pratikleşmesine katılan bir yaklaşım içerisinde olunmalı.

Bu anlamda bir defa her türlü muğlaklık, kafa karışıklığı gibi şeylerin artık tartışması bile olmamalı. Onlar bitmiştir.

Öyle “*kafa karışıklığı, anlayamadım*” demek olmaz. Nazlanma gibi şeyler dile geldi, artık nazlanmayı da geçiyor. Eğer böyle devam ettirilirse kocakarılığa kadar da gider. Kesinlikle böyle bu konunun sürece yayılması çok tehlikeli. Unutmayalım ki, süreci kararlılıkla ilerletmeyi bilemeyenler yıkıldılar. '90'dan bu yana dünyadaki gelişmelere bakalım. Koca devletler gümbür gümbür devrildiler. On yılların iktidar olmuş partileri paramparça oldular, bir kısmı yok olup gitti. Hepsi bu eğilimden dolayı böyle bir sonuca vardılar. Kararsızlık, muğlaklık, ikircilik, nazlanma, özümseyememe, gevşek yaklaşım, tutarsızlık onları bu sonuca götürdü. Açıkça görüyoruz ki, bu eğilimler çok tehlikeli, çok kötü pratiklere yol açıyor. Bütün bunlara düşmemek açısından o zaman biz kendimizi, bu ruh ve düşünce halimizi, duygularımızı düzeltmeliyiz. Buna uygun olarak da tabii pratik düzeltmeler gelişmeli ve pratiğe yaklaşımımızı düzeltmeliyiz. Gevşek ve disiplinsiz yaklaşımlar kesinlikle aşılmalı. Süreci boşa çıkartacak pratik tutumlara fırsat verilmemeli. Mevsimden dolayı ortaya çıkan durumlara dikkat etmek, tedbirler geliştirmek gerekli, yine kendi güvenliğimizi her alanda kendimiz sağlıyoruz, her biçimiyle güvenliğimizi sağlayacak, yersiz çatışmalarla kayıplar vererek ve bir de süreci zorlayacak olayları önlemek için gereken neyse yapılmalı. Bütün alanlardaki birimlerimizin, arkadaşlarımızın bizce böyle bir duyarlılıkla, yine bunu süreci doğru kavramakla birleştirerek yürütmesi yerinde ve doğru olur.

3 Kasım 1999

Çeyrek asır önce Kürt tarih bilinci olarak Ortadoğu'da bir güneş gibi doğan PKK, Başkan Apo'nun şahsında insanlığın tarih bilinci olarak 21. yüzyıla adım atmaktadır.

PKK'nin başlattığı ulusal kurtuluş savaşından önce Kürt ve Kürdistan, Ağrı dağına, Dersim dağlarına ve Amed'e gömülmüş bir hayaldi. İdam sehpalarında sallandırılan, Kürt halkının umuduydu. Kürt halkının tarihi, ağır baskılar ve zulüm altında çaresiz isyanlardan ibaretti. Bu lanetli tarihin Kürde bıraktığı miras, sadece ağıt yakma özgürlüğüydü.

Kürt halkına bırakılan yaşam kapısı, yalnızca egemen devletlere boyun eğmek ve kendini inkar ederek egemen ulus gerçekliği içinde erimekti. Kürt halkını vareden ortak paylaşım değerleri nefessiz bırakılarak ölüme yatırılmıştı. Bu kararı ve infazı uluslararası güçler de onaylamıştı. En kötüsü de Kürt halkının bu kara yazgıyı doğalmış gibi benimsemesiydi.

PKK, bu olumsuz koşullarda yaratılış ideolojisi ve diriliş hareketi olarak tarihteki yerini aldı. Umut verici hiçbir imkan ve cesaretlendirici hiçbir destek olmadan, ade-ta iğneyle kuyu kazar gibi mücadeleye atıldı. Davaya bağlanacak insanı esas alarak, insanda bulunabilecek yetenekleri ortaya çıkarıp mücadele sahasına sürdü. Başkan Apo'nun önderlik ettiği grup, büyük bir ideolojik mücadele ve pratik çalışmayla diriliş ve kurtuluş umudunu yeniden filizlendirdi. İncarcılık ve teslimiyet Apocu grup şahsında yenilerek, inanç tohumları gençlik ve halk içinde yaygınlaştırıldı. Kendi özlemlerini Apocu grubun yaşamında ve mücadelesinde gören işçiler, köylüler ve gençler kitleler halinde mücadele saflarına akın ettiler. Birkaç yıl içinde grubun etrafında yüzbinlerce insan toplandı.

Böylece Türk Devleti başta olmak üzere, hiçbir çevrenin ve hatta halkın bile beklemediği, mucize sayılabilecek gelişmeler ortaya çıkarıldı. Yaşamından umut kesilmiş bir halk, yaşadığını dost düşman herkese gösterdi. Sömürgeciliğin Kürt halkını eritmek için uyguladığı “tek dil, tek kültür, tek ulus” yaratma politikasına büyük darbe vuruldu. PKK'nin yarattığı bu gelişmenin önünü almak ve tekrar kökünü kazımak

isteyen sömürgecilik, 12 Eylül darbesini gerçekleştirdi.

Gelişen faşist tehlike karşısında yurtdışına çıkan Parti Önderliğimizin çalışmaları cezaevleri direnişleriyle bütünleşerek, 12 Eylül faşizmini boşa çıkardı. PKK'nin yarattığı birikim 15 Ağustos halk savaşına dönüşerek direniş mücadelesini hızlandırdı. Silahlı savaşın yarattığı değerler üzerinde gelişen halk serhildanları

yüzlü ihaneti işbirliği ile Türkiye'ye teslim edildi.

Başkan Apo büyük bir önseziyle bu komplo ve iheneti boşa çıkarmak için, çıkmazı derinleştiren ve kendini tekrarlayan bir savaş ve politika yerine, 1 Eylül Ateşkesini daha kapsamlı politik bir yaklaşımla geliştirerek, demokratik-siyasal çözüm sürecini başlattı. Böylece tıkanıklığın ve tekrarın devamına fırsat vermedi. Bu stratejik

İnsanlığın tarih bilinci PKK 22 yaşında

PKK Başkanlık Konseyi

dönüşüm ve mücadele yönteminde değişiklik kararıyla, uluslararası güçlerin ve Türkiye'nin Kürt sorununu çözümsüz bırakma politikasını tersine çevirerek gerçekçi bir çözüm için inisiyatifini eline aldı.

Silahlı kurtuluş savaşımızı gerçekleştirdiği devrimle dirilişi tamamlamış ve amaçladığı hedeflere büyük oranda ulaşmıştı. Yapılması gereken, kurtuluş mücadelesini olanaklı bir çözüme kavuşturmak. Çünkü çözüm için irade göstermeyen uluslararası güçlerin ve Türkiye'nin yaklaşımına göre tutum belirlemek, mücadeleyi belirsizlikler içinde tutmak olurdu. Devrimci bir partinin görevi, başkalarına göre tutum belirlemek yerine, tıkanıklığın olduğu bir yerde yaratıcılıklar inisiyatifini ele alıp çözüm yolunu açmaktır. Mücadelesiz sonuç alınamayacağı gibi, zamanında dönüşüm yapmamak, kendini politikasız ve mücadelesiz bırakmak demektir. PKK'deki dönüşüm ihtiyacı işte bu gerçeklerden ortaya çıktı.

Yiğit Kürdistan halkı!

Uygulama baskıcı ve inkarcı politikalar, geçmiş yıllarda varolmak için silahlı savaşından başka bir yol bırakmamıştı. Bu yıllarda büyük acılar ve kayıplar pahasına kimlik ve özgürlük mücadelesine atıldınız. Kendinizi özgürlüğe aşık bir halk haline getirdiniz. Artık hiçbir güç sizleri lanetli tarihin çaresizliklerine geri döndüremez.

PKK'nin önderlik ettiği halk savaşımı destansı kahramanlıklarla doludur. Biz partimizin geçmişiyile gurur duyuyoruz ve bu

barışçıl siyasal çözüm, silahlı mücadeleden dah fazla bir çabayla yaşam bulacaktır. Önünüzde duran görev, Türkiye'nin emekçi halkı, demoratik ve sosyalist güçleriyle birlikte demokrasi mücadelesini yükseltmek-tir. Bu mücadele şimdiye kadar verilen savaş anlamı kılacak ve büyük kazandıracaktır.

Türkiye'nin demokratik güçleri ve emekçi halkı!

Son kırk yıldır büyük bir demokrasi ve özgürlük mücadelesi vererek, demokratik devriminizi önemli bir aşamaya getirdiniz. Kürt halkı da kendi cephesinden demokratik devrimi gerçekleştirerek, her iki halkın özgür birliğine giden yolu döşemiştir. Bu mücadele aynı zamanda Türkiye halkının mücadelesiydi. Demokratik cumhuriyet içinde ortak vatanda buluşmak, kaderleri etle tırnak gibi birbirine bağlı olan iki halkın tek seçeneğidir. Bu nedenle demokratik cumhuriyet için Kürt halkı ile omuz omuza verip el ele yüremenin tüm zamanıdır. İki halk mücadelesini ve gücünü birleştirdiğinde, 21. yüzyıl Türk ve Kürt halkının yüzyılı olacaktır. İki halk bu güne kadar verdiği mücadeleler ve çektiği acılarla böyle bir geleceği hak etmiştir. Demokratikleşme önünde engel olan güçleri aşmak için, bu tarihi fırsatı iyi değerlendirelim! Ortak çaba ve mücadeleyi ertelemeksizin yaşama geçirelim!

Uluslararası Demokratik Güçler!

Tarihinin en eski halklarından olan

Kürt halkı 20. yüzyılda yok sayıldı. Uluslar ve halkların doğal haklarının hiçbir Kürt halkına layık görülmedi. Kürt halkı büyük güçlerin bölge devletler ile olan ilişkilerine kurban edildi. Ortadoğu'da siyasi ve ekonomik çıkar için halkımız araç olarak kullanıldı. Bu politikalar Kürt halkına çok büyük acılar çektiirdiği gibi, Ortadoğu halklarını da huzura kavuşturmadı.

Kürt halkı, hiçbir halkın uğruna mücadele vermediği kimliği ve ismini kabul ettirmek için mücadele etti. Bu halk sadece kendi kirlerini temizlemeye çalışmakla yetinmedi, aynı zamanda tüm insanlığın bu ayıbını ortadan kaldırmak için mücadele verdi. Çünkü bu durum yalnız Kürt halkının değil, tüm insanlığın

trajisiydi. Bu trajediye artık son vermek yalnız Kürt halkının değil, tüm insanlığın sorumluluğudur.

Kürt halkı yalnız Türkiye'de değil, tüm Ortadoğu'da demokrasi ve huzurun gelişmesi için barış ve siyasal çözüm talebinde ısrarlıdır. Kürt sorununun demokratik çözümü, Ortadoğu halklarının ve tüm insanlığın çıkarınadır.

Bu nedenle tüm uluslararası demokratik güçler PKK'nin attığı bu adımı desteklemeli; gerekli dayanışmayı gösrerek, 21. yüzyıla girilirken, bu insanlık ayıbı ortadan kaldırmada rolünü oynamalıdır.

PKK'nin yirmibir yıllık tarihi, tüm eksikliklerine ve yetersizliklerine rağmen, Kürt halkına ve insanlığa çok şey kazandıran gurur ve onur duyduğumuz bir tarihtir. Bu şanlı tarihi en başta Ulusal Önderimiz Başkan Apo'ya borçluyuz. Partimizin kuruluşunun 21. yıldönümünü Başkan Apo'nun esareti koşullarında kutlarken, O'nun bize ve halkımıza kazandırdığı büyük devrimci ruh ve PKK militanlığı, değerlerimize yeni değerler katmanın ve 21. yüzyılı başarıyla karşılamının teminatı olacaktır. Halkımızın bu ruh ve militanlıkla bütünleşerek, yeni yüzyıla özgür insanlık ailesi içindeki saygın yerine mutlaka alacaktır.

– **Biji Serok Apo!**
– **Yaşasın İnsanlığın Tarih Bilinci PKK!**
– **Özgürlük ve Demokrasi için Başkan Apo'nun Işıklı yolunda İleri!**

27 Kasım 1999

Yeni dönemin eğitim anlayışını içselleştirelim süreci kazanalım

Eğitimin anlamı, önemi üzerinde durmak gerekiyor. Parti olarak en baştan beri çok eğitim yapıyoruz. Parti tarihimize aynı zamanda eğitim çalışmaları tarihidir. Parti Önderliğimiz eğitim için “bizim için ekmek su kadar gerekli” demektedir. Kürdistan’da devrim çalışmalarını yürütebilmek, siyaset yapabilmek, örgüt oluşturabilmek ve insanları bir araya getirebilmek için kesinlikle mevcut varolan duygu, düşünce, davranış kalıplarını kırmak değiştirmek gerekir.

Bu nedenle daha başından itibaren parti hareketimiz bu gerçekliği görmüş, ideolojik grup haline gelebilmek için çok kapsamlı bir düşünce gelişimini insanlara özümsetip benimsetmek için mücadele yürütmüştür. O dönemden başlayıp bugüne kadarki süreçte başka partilerin tarihinde olmayan bir tarzla eğitim süreci sürdürülüp gelmiştir.

Başka partilerin tarihinde böyle eğitim süreçleri olmayabilir. Bu doğaldır da. Çünkü o partilerin içinde şekillendikleri toplumlar ve uluslar farklıdır. Bu partiler ortaya çıkmadan önce ileri düzeyde bir eğitim süreciyle birlikte düşünsel, kültürel, sosyal, siyasal gelişme yaşayarak, böyle bir altyapı ile yaşama, siyasete atılıyor, partiye, örgüt gerçeğine katılım gösteriyorlar. Bu nedenle de onların güçlü bir altyapısı oluşuyor ve bu tür toplumlarda insanlar eğitimlerini sadece parti oluşturmak için kullanıyorlar. Bu da kendine özgü yöntemlerle yürütülüyor.

Kürdistan’da ise böyle bir altyapı yoktur. Partileşme sıfırdan başlıyor. Ulus olarak partiye ulaşmada sosyal, düşünsel, kültürel düzeyde belli zayıflıklar yaşanmakla birlikte çoğu kesimde ise hemen hemen hiç yoktur da denilebilir. Parti böyle bir toplum içerisinde ortaya çıkmıştır. Partileşme böyle bir insan yapısı ile gerçekleştirilmektedir. Her türlü sosyal, kültürel gelişme dahil bütün eğitimlerin parti tarafından yapılması gerekmektedir. Bu yüzden PKK’de eğitim kapsamlıdır. PKK’nin eğitime yaklaşımı, eğitim sistemi ve çerçevesi diğer partilerin yaptığından çok farklıdır. Bu özellik içimizden ve dışımızdan belli kesimler tarafından “neden bu biçimde, niye böyle bir eğitim yapılıyor” diye eleştirilmekte, kısmen yadırganmaktadır. Böyle düşünülmüş, mevcut çalışmalar bu biçimde değerlendirmeden geçirilmek istenmiştir.

Herkesin kendine göre değerlendirmesi olsa da Kürdistan’da işler bu şekilde yürümek zorundadır. PKK ortaya çıkardığı gelişmelerle bunun doğru olduğunu kanıtlayan bir hareket olmuştur. Bu yöntem, gelişme yaratan bir tarzdır. Bunun dışındaki yaklaşımlar Kürdistan’da herhangi bir gelişmeye yol açmamıştır. Eğitime doğru yaklaşmayan fakat örgüt, parti olmak isteyen birçok hareket varken, onlar önemli bir gelişmeden de öteye ciddi bir varlık bile gösterememişlerdir. Bu açıdan

“Eğer kişi gerçekten toplumun ve düzenin yaşam ölçülerini aşan ölçüleri ortaya çıkarıp, bunu yaşamsal kılarsa ve bunu hayata geçirmek için mücadele olursa, o zaman düzeni aşan, geri olan ilişkiler dağılacaktır. Hakim ilişki, yaşanır ilişki, bu olacak. Bu düzeye gelemesek başkasına entegre olacağız ve kaybedeceğiz. Başkası kazanacak.”

PKK’nin diğer alanlarda olduğu gibi eğitim tarzı, yaklaşımı da Kürdistan için doğruluğu kanıtlanmış bir yaklaşım tarzı olmaktadır. Partimiz açısından sadece bunu kabul etmek yetmemekte, bunu derinleştirmek, zenginleştirmek ve eğer devrimci sorumlulukla yaklaşacaksak, bu çalışmalarımızın böyle sonuç vermesini sağlamak gerekiyor.

Eğitim niçin gereklidir? Gerçekten doğru mu, yanlış mı yapıyoruz? Yaptı-

kadar açık çalışan, politikayı entrikalarla, gizli diplomasilerle yürüten bir özelliğe sahip değildir. Tüm mücadelesini aleni, halka hesap verme tarzıyla yürüten bir harekettir. Rusya’da sosyalistler kendilerini yıllarca gizlediler. Ama baktılar ki öyle olmuyor, biraz açıklık yaratalım dediler ve çıktılar. Çöküş; gizliliğin açığa çıkartıldığı süreçte meydana geldi. PKK olarak, bu kadar saldırı karşısında ayakta kalabiliyorsak, bunda açıklığın önemli bir

araçlarını kullanabilen bir canlı olarak tanımlanıyor. İnsanın diğer canlılardan farkı burada ortaya çıkıyor. Üretim yapabilmek düşünebilmek, düşünsel gelişmeyi sağlamak anlamına geliyor. Düşünmek, bilmek ve öğrenmektir. Bu açıdan insan bilen, öğrenen bir varlıktır. İnsan çok değişik biçimlerde öğreniyor: Konuşuyor, görüyor, tecrübe kazanıyor, okuyor, işitiyor ve öğreniyor.

İnsan dışındaki canlılar da öğreni-

yi anlayabilmek ve kendimizi savunabilmek için eğitimimizi, bilgi düzeyimizi arttırmamız gerekiyor. Ve yine daha fazla üretken, kabul edilebilir bir yaşam düzeyine ulaşabilmemiz için kendimizi eğitmemiz gerekiyor. Bu çerçevede eğitim bilgilenme bilgi birikimini, düzeyini geliştirme, öğrenme olarak tanımlanabilir. Yine insanın sosyalitesini geliştirmek üzere terbiye olarak da tanımlanabilir.

Böylece eğitimi iki yönlü değerlendirmek, ele almak mümkün ve yerindir. Bilgi eğitimi, üretim araçları yapmak, üretimi geliştirmek ve kendini daha ileri düzeyde bir yaşam gücüne, araçlarına kavuşturabilmek için insanın yaptığı düşünsel çalışmalar, düşünce zenginliği, düşünce birikimi oluyor. Terbiye ise davranış ve ilişki biçimi

oluyor. Terbiye, birbirleriyle ilişkisi, insanın toplum olarak yaşaması bağlamında ortaya çıkar. Ve bunun gereklerini yerine getirilmesi, ilişki, davranış biçimlerinin bulunması, zenginleştirilmesi, toplum olarak yaşayacak insanların davranışlar bütünlüğünü edinmek oluyor. Şimdi insanın gelişme düzeyi; bu her iki alanda eğitim düzeyi ile ölçülüyor.

Canlılar içerisinde insan diğer canlılardan düşünce düzeyi ile, davranış zenginliği ile ayrılıyorsa; o zaman insanın gelişmişlik düzeyi de bu zenginliğin düzeyi ile ölçülmek durumunda. Bu konuda insanlıktan ne kadar gerideyse diğer canlılara o kadar yakınız demektir. İnsansal gelişme ise diğer canlılardan uzaklaşma, ilerleme, zenginleşme, derinleşme anlamına geliyor. İnsanların, toplumların gelişmişlik düzeyi ise bununla ölçülüyor.

Eğitimli ve eğitimsiz insan diyoruz. Eğitimli insan gelişmiş insandır. Bu da ol-

dukça gelişmiş toplum oluyor. Bunun ölçütü, aslında toplumun yaşam düzeyinin gelişkin olması anlamına geliyor. Yine yaşam düzeyinin gelişkinliği toplumsal ilişki düzeyinin gelişkinliği anlamına geliyor. Yani bu toplumun eğitilmişlik düzeyi ile ölçülüyor. Gelişkin, ileri insan düşünce ve davranış olarak en yetkin insan oluyor. En çok bilen, en iyi davranış gösterebilen, en iyi sözü söyleyebilen; toplum açısından en yararlı olan insan, başkalarını en çok çeken, örgütleyen, toplumu daha ileriye taşıyabilen insan anlamına geliyor. Tabii bunu insanlar yapıyor, hayvanlar yapamıyor.

Gerçi hayvanların da kendilerine göre bir sistemleri var. Bazıları öne çıkıyor, yönlendiriliyor, yönlendiriyor. Sürü halinde yaşıyorlar, sürülerin yönlendiricileri oluyor. Hayvanlar bunun iç güdülleri ile yapıyorlar. Olmuyor değil. Fakat bu iç güdüseldir, dardır. İfadeyi yoksundur.

Böyle baktığımız zaman toplum ve insan olarak gelişebilmek eğitimle ilintili. Biz bu mücadeleyi insani bir mücadele olarak yürüttüğümüze göre, gelişmiş bir toplum ve insan yaratmak temel hedefimiz ise o zaman bunları ancak eğitim ile yakalayabiliriz. Bu-

payı vardır.

Şimdi bu öğrenme ve kavrama istemlerimizi daha ileri düzeye çıkarmamız gerekmektedir. Madem ki, Önderlik sistemi; partinin, mücadelenin gelişimine bu kadar hizmet etmiş, bizi geliştiren, ayakta tutan önemli bir güçtür, o zaman bunu daha da geliştirmeliyiz. Her şeyi daha derinliğine anlar, kavrar hale gelmeliyiz. Bilinenden, açık olandan değil de, bilinmeyen, anlaşılmayan, karanlıkta kalan şeylerden korkmalıyız.

İnsanın gelişmişliği düşünsel zenginliğiyle ortaya çıkıyor

Bu açıdan yaptığımız tüm çalışmaları tartışabilir, değerlendirebiliriz. Gerçekten ne yapıyoruz; yaptığımız iyi mi, kötü mü? Bir zorunluluk mu? Bunu sorguluyoruz, sorgulamalıyız. Eğer yaptığımız iş gerçekten bizim için yararlıysa ve ihtiyacımızı karşılıyorsa yapalım yoksa yapmamıza gerek yok, zamanı boşa harcamayalım. Eğer buradan sonuç alamıyorsak, o zaman başka türlü kendimizi geliştirmenin yol, yöntemi olmalı, onları yapmalıyız.

İnsan kendini eğitebilen, üretim

nun başka bir yolu yok. Eğitilen insan gelişkin insandır. Eğitilen toplum; yaşam ve sosyalite olarak gelişendir. Eğitimsiz olan, geride kalan; insanı gelişiminin uzağında kalan insandır. İnsani gelişmenin, toplumsal gelişmenin uzağında kalmayı kabul etmediğimize göre o zaman ilerlemenin tek yolu eğitim oluyor.

İnsan olarak gelişmek eğitimden geçiyor. Toplum olarak gelişmenin en temel tarzı toplumun eğitilmesi, bilgi ve davranış düzeyinin geliştirilmesi demektir. Bizim de amacımız gelişmek olduğuna göre burada kullanacağımız tek yöntem eğitim oluyor. Başka bir yöntemle gelişme ve ilerleme sağlamamız mümkün değil. Yoksa ilerici olamayız. Devrimci olmak iddiasıyla ortaya çıkmıştır ve kendimizi öyle tanımlıyoruz. O zaman bu lafta kalmamalı. Bunun yaratmanın kazanmanın yolu ve yöntemi kendini eğitmektir.

Kürt insanın eğitimini gelişkin olsaydı böyle geri toplumsal, sosyal ilişkiler içinde olmazdı. Sömürgeci ilişkileri bu kadar yaşamazdı. Aşiretçi feodal bağlar bu kadar sürmezdi. Bu kadar geri olduğuna göre demek ki eğitimsizdir. Kürt insanı gelişmediği için Kürt toplumu geri kalmıştır. Kürt insanı çağın çok gerisinde kalmış yaşam düzeyini, yaşam ilişkilerini kabul ediyor, özümüyor. Bu insanı, toplumu ilerletmek için çalışıyorsak, ilerletmeyi amaç ediniyorsak ne yapacağız? Eğitim yapacağız, eğiteceğiz. Bunun başka yolu yok. Başka türlü ilerleme, gelişme yolu, yöntemi yok. Diğer şeylerin hepsi aslında eğitimi geliştirmeye yönelik.

Eğitim yeniye yakalamanın adıdır

Savaş eğitimi Kürt toplumunu daha fazla dönüştürmek, siyaset buna daha bir sistem kazandırmak, hızlandırmak içindi. Bütün bunları geri kalmış bir toplum ve insanı ilerletmek, geliştirmek, ileri düzeye çıkartmak içindi. Bunun çok hızlı yapılması gerekiyor. Bu nedenle savaş tercih ettik, savaş seçtik. Çünkü savaş köklü değiştirici, eğitici bir yol, yöntem tarzı. Gerillayı bu nedenle seçtik. Gerilla bilinçti, eğitimdi, davranış kazanmayı, her türlü gerici ilişkilerin yıkılması, parçalanması hareketiydi.

Bu, Kürdistan'da sert bir darbeyle, köklü bir ölçüde gerçekleşti. Belki bu görülüyor, belki çok fazla anlamıyoruz, ama istediğimiz kadar söz söyleyelim bunlar yapılmasaydı şimdiye kadar ortaya çıkan gelişmenin onda birini bile yaratamazdık. Ne kadar yöntemli veya sert eleştiri yaparsak yapalım, yine de bu kadar kısa sürede böyle köklü değişiklikler toplum ve insan yaşamında bu kadar derinlikli değişiklikler ortaya çıkaramazdı. Toplum çok geri ve gelişmenin önünde çok ağır ayak bağları bulunduğu için bunları kırmak, parçalamak, gelişmeyi hızlandırabilmek, yani eğitimi çok köklü yapabilmek amacıyla biz bu kadar şiddetli bir mücadele yürüttük. Mücadelede şiddet öne çıktı, rol oynadı, gerekli oldu ve önemli bir gelişmeyi de sağladı. Aslında PKK devriminin temel yanı burasıydı. Yoksa bu siyaset devrimi değildi. Çok fazla askerliğe katkı sunan, askerlik yaratan, askerlik geliştiren bir devrim değildi.

Bütün bunlar dünyada çok ileri düzeyde gelişmiş. Geri değil. Biz , bu kadar geri bir düzeyden kalkıp dünyayı çok ileriye götürecek bir durumumuz yok. Bizim devrimimizin temel çizgisi insanı, toplumu değiştirmekti. Yani Kürt toplumunda, Kürt insanında varolan geri düşünce, duygu ve yaşam düzeyini, ilişki sistemini parçalamak, özgür birey, özgür toplum doğrultusunda ilerletmekti. Her türlü kölelik, bağımlı-

lık, sömürü ve baskı içeren yaşam ilişkileri düzeylerini parçalayıp bireyi ve toplumu özgürleştirmekti.

Bunun için parti şimdiye kadar her türlü eğitim yaptı. Sözlü yazılı eğitim yaptı. Fakat bununla mevcut gerilikleri yıkmak mümkün değildi. Bunun için savaş yaptı, örgüt kurdu, siyaset yaptı. Aslında hepsi geriliklerin parçalanması, yeninin yaratılması içindi. Önemli bir düzey ortaya çıktı mı? Şimdi bu konuda hemen bir şey söylemek fazla gerçekçi değil, ancak toplum yaşamını incelemekten yana olanlar Kürdistan'daki gelişmeleri değerlendirebilirler. Yapılan değerlendirmelerde görülecektir ki, dünyada toplumsal gelişmenin en hızlı yaşandığı bölge Kürdistan toplumu olmuştur.

PKK'nin yürüttüğü eğitim Kürdistan'da devrimsel bir gelişme yarattı

Buna devrimsel gelişme deniyor. Bu anlamda büyük bir devrimsel gelişimi Kürt insanı ve Kürt toplumu yaşadı. Duygu, düşünce, ilişki sisteminde köklü bir yenilenmeyi yaşadı. Bu ileri düzeyde ortaya çıktı. Bunun hiç kimse inkar edemez. Ama mevcut dünyanın gelişim düzeyine baktığımızda yine de bütün bunlar geri. Bu kadar hızlı bir gelişme yaşadık, fakat çoğunlukla bu şöyle oldu; geri ve eski olanı parçaladık, ancak yenisi nasıl olacak, mevcut dünya durumunda, buna denk olanı nasıl geliştireceğiz, sistemleştireceğiz; bu yeterince yakalanamadı. Bu bizim için hala bir sorun. Yani bu çözümlenmiş, düşünce, duygu, davranış, yaşam düzeyi ile bütünüyle maddileştirilmiş değil.

Parçalanma çok hızlı ve köklü oldu. Bu, kuşkusuz bir şaşkınlık da yarattı. Dağılma da yaratıyor. İnsan ve toplum üzerinde bu yönlü etkileri oldukça fazla. Bunu da dikkate almamız, görmemiz gerekir. Bu şaşkınlığı kuşkusuz aşmalıyız. Gerilik, gericilik iyi darbelen-di. Başka bir biçimde de Kürdistan'da böyle bir darbelemeyi yapmak mümkün değildi. Bu açıdan PKK Kürt insanı, Kürt toplumu için bir zorunluluktur.

Kim ne derse desin, ne kadar PKK düşmanı olurlarsa olsun insanı ve toplumu irdeleyen bir bilim adamı PKK'nin Kürt insanı, Kürt toplumu açısından böyle bir tarihsel rolü yerine getirdiğini kesinlikle kabul edecek, bu gerçeği her zaman öyle tanımlayacak ve itiraf edecektir.

Başka bir biçimde de Kürdistan'da bu gericiliği yıkmak mümkün ve kolay değildi. Belki çok uzun vadede belli değişimler ortaya çıkabilirdi, ama bu gerçekleşir miydi, gerçekleşmez miydi orası soru işerati. Biz parti olarak gerçekleştirmedik yanıtını verdik. Gerçekleşmek yerine tam tersine yok oluş, tükeniş gerçekleşiyordu. Onun için bunun başka bir yolu yoktu.

PKK tarihsel bir zorunluluk oldu. O nedenle şiddetli bir savaşıma girdi. Toplum böyle bir zorunluluğu gördü, ihtiyaç edindi. Tutucu, geri bağlar, ilişkiler içerisinde olan insan PKK'ye bu kadar katılım gösterebildi, benimsedi. Çünkü bir tarihsel ihtiyaç oluşmuştu. PKK bu ihtiyacı iyi gördü, iyi tanımladı. İnsanın bu ihtiyaçları ne ile yerine getirilir, bunu da iyi tanımladı ve burada giriş yaptı. PKK bütün hücrelerine kadar gericiliğin sardığı insanı, toplumu hızla kendisine çekip o durumdan kurtarıp bütün bağları parçalayıp, yeni bir yaşam sürecine ulaştırmayı başardı.

Mevcut insan, toplum gelişimi açısından henüz gerilikleri var. Yani henüz ileri düzeyi ulaşmış değil. İlerletilmesi gerekiyor. Bu, iyi, köklü, devrimci bir gelişme fakat henüz şekillenmemiş bir gelişme. Dünya insanlığının gelişimi dikkate alındığında daha fazla ileriye götürülemediği gereken bir gelişme.

Yeni eğitim anlayışımız bir savaş biçimi haline gelmiş durumda

Bu açıdan eğitime herkesten daha fazla önem vermemiz gerekiyor. Şimdiye kadar eğitimi, şiddet kullanma, eskiyi yıkmaya ve parçalamaya olarak kullandık, değerlendirdik. Bu doğruydur. Şimdi bunu yeniden yapma, daha ileri bir insan yaşamını, toplum şekillenmesini ortaya çıkarma olarak sürdürmemiz gerekiyor. Eskiye yıkmaya yani devrimci yıkış dönemini yaşadık. Yeniyi inşaa etme, yeniyi şekillendirme dönemini yaşamak durumundayız.

Böyle bir döneme girmiş bulunuyoruz. Şimdiye kadar ki eğitim daha çok yıkıcılığı, parçalayıcılığı içeren bir eğitimdi. Savaş ve şiddet bunda rol oynadı. Şiddet örgütleri rol oynadı. Bundan sonraki eğitimlerimiz ise yapıcılığı, yeniden şekillenmeyi içerecek. Bunun gerektirdiği eğitim yönetmelerini kullanacağız. Sözlü olacak, yazılı olacak. Propagandayı, kültür eğitimini, sosyal eğitimi kullanacağız. Toplumsal ilişkilerin, yaşamın daha ileri düzeyde oluşması için ne gerekiyorsa onları yapmayı esas alacağız.

Bunları yapmazsak ne olur? Ortaya çıkardığımız enkazdan her türlü harabe, çöküş gündeme gelebilir. Yani bu konuda bir tehlike de var. Tehdit ve tehlike tümünden aşılmış da değil. Mevcut parçalanma üzerinde mükemmel bir yeniden şekillenme ortaya çıkabilir. Bunun imkan ve zemini var. Ama her türlü dağılma, parçalanma, erime de gündeme gelebilir. Onun da zemini var. Eğer bu yeni bir şekillenmeye uğratılmaz ve onun gerektirdiği eğitim, örgütlenme geliştirilmezse parçalanma ve dağılma da gündeme gelebilir. Onun için eğitime her zamankinden daha fazla ihtiyacımız var. Çünkü toplumun yeniden şekillenmesine ihtiyaç var. Bunun yapabilmek için de –tabii toplumun öncüsüyüz diyenlerin– kendini geliştirip, eğitmiş olması gerekiyor.

Yani şimdi öncülük, militanlık, öyle kolay değil. Madem yeniden inşaa ve yeniden şekillenme sürecindeyiz ve böyle bir inşaayı gerçekleştireceğiz o zaman bu şekillenme ne üzerinde olacak bunun özellikleri, ilkeleri, ölçüleri neler olacak? Bunları bulmamız gerekiyor. Bulmak da yetmiyor. Bunları yaşamamız, temsil etmemiz gerekiyor. Temsil eden toplumu, insanı buna göre şekillendiren, öncülük eden, örnek öncü kişiliklere ihtiyaç var. Bu, militanların rolü ve görevi. Bunu yapan dönemin militanı, devrimcisi, öncüsü, politikacısı olur. Bunun dışında öncülük yapmak, sürecin militanı olmak mümkün değildir.

Hiç kimse şu konuda yanlış hesap yapmamalı; çok geri bir düzey ile yeniden şekillenen bir topluma yön verebiliriz, o toplumun öncüsü ve militanı oluruz dememeli. Bu mantıksızlıktır. Bu olamaz ve mümkün de değildir. Bunun sözünü söyleriz, iyi olur deriz, vaz verir gibi çok genel bir dile konuşuruz, bu da öncülük anlamına gelir, başkaları da öncüsünüz derler. Bu yanlış, çünkü kimse demez. Öyle bir sözü kimse dinlemez de. Ancak gerçekten pratikte yapılabilirse, yani toplum bundan öteye nereye ve nasıl gidecek, bunun duyusunu, düşüncesi, davranışı ne olacak bunlar yaşatılıp, temsil edilirse, öncülük edilip, onun militanı olunabilir. Toplum ancak böyle yapar dinler, onun peşinden gider. Bundan sonra toplumu örgütleyen, birleştiren, yürüten insan ve onun örgütü böyle ortaya çıkar. Bunun yapamayan topluma öncü olamaz.

Bunu kendinde temsil edemeyen örgüt, toplumu örgütleyen ve yöneten örgüt olamaz. *“Biz filan kişiyiz her zaman ünümüzü-ünvanımızı kullanırız,*

toplum peşimizden gelir” dersek bu ahmaklık olur. *“Biz örgütüz, adımız var ve bu örgüt her zaman öncüdür, toplum her zaman bu örgüt ne derse onu yapar”* diyecek olursak yanlış yapmış oluruz. Kesinlikle öyle olmaz. Böyle diyenler çok oldu, bunları gördük ve akibetlerini de biliyoruz. Toplum böy-lelerini dinlemedi ve dikkate bile almadı. Kürdistan'da insanlar bunu pratikte görmedikleri müddetçe hiç dikkate almadılar. Öncülüğü pratikte görmez ve yaşamazlarsa inanmazlar. Demek ki lafta değil, insan yaşamında çok ileri düzeyde yeniden bir inşaayı, devrimci-militan özellikleri şahsında şekillendiren insan olmak durumundayız.

Bunu eğitimle sağlayacağız, kendimizi eğiteceğiz, eğitmek durumundayız. Eğitim bize bu düzeyde gerekli. Şimdiye kadar gerekli değil miydi? Tabii ki yıkmak için gerekti. Parti olarak yirmi yıldan beri yıkım eğitimi yaptık. Askeri eğitim yaptık, savaş eğitimi yaptık. Aslında iyi yapıp, iyi yaşamadık. Az ve yetersiz yaptık. O özellikleri kendimizde tam şekillendiremedik. Onun için doğru ve başarılı bir savaş da yapamadık. Ama belli bir ölçüde savaş çıktı mı, çıktı. Onu gerçekleştirmek için kendimizi şekillendirdik mi, şekillendirdik.

Yeni süreç eğitimlerimiz çok yönlü olmalıdır

Şimdi kendimizi yeni bir mücadeleyle şekillendiriyoruz, şekillendirmemiz gerekli. O bir eğitimdi, şimdi de daha değişik şeyleri yapmayı önümüze hedef olarak koymuşuz. O zaman bunları yapacak şekilde kendimizi eğitmemiz, yeniden şekillendirmemiz gerekiyor. Geçmişte sadece şiddet uygulama yolunu yöntemini öğrenmek için kendimizi eğitiyorduk. Tek yanlı bir eğitimdi. Bir bütün olarak toplum yaşamının inşaa-sını yapacağız diyorduk. Toplum yaşamı çok yönlü, savaş ise tek yönlüdür. Şimdiye kadar yürüttüğümüz eğitim çok dardı, tek yanlıydı, kolaydı. Önümüzdeki sürecin eğitimi ise çok farklı ve çok yönlü olması gerekiyor. Yeni eğitim sistemimizin incelikleri, özellikleri, derinliği var.

Geçmişteki gibi bir yaklaşım gösteremeyiz. Tek yanlı kalamayız. Bu süreci yüzeysel bir eğitimle geçiştiremeyiz. Böyle bir yaklaşım sonucunda bu sürecin ilerleticisi olamayız. Bu sürecin ilerleten militanı haline gelemeyiz. Kesinlikle bu gerçeği görmek gerekli. Demek ki, bir; insan olarak eğitime ihtiyacımız var. Çünkü eğitim insan gelişiminin temel bir yöntemi. İnsan olma düzeyi eğitilmişliğiyle ölçülüyor. İki; militan olarak eğitime ihtiyacımız var. Çünkü biz sıradan insan olmak istemiyoruz, öncü insan olmak istiyoruz. Üç; biz Kürdistanlıyız ve çok geri kalmış bir toplumda yaşıyoruz, ancak ilerlememiz gerekiyor. Geri olduğumuz için dünya bizi boğmak istiyor. İlerleyip bundan kurtulmamız gerekli. Bunun için eğitime çok ciddi ihtiyacımız var. Dört; yeni bir süreç başlatıyoruz; yeniden inşa süreci. Toplumun yeniden şekillenmesi için öncü militan haline gelmemiz gerekiyor, ki ancak o zaman toplumu ilerletebiliriz. Böyle bir militan haline gelebilmek için de eğitime ihtiyacımız var. Bütün bunları yerine getirebilirsek dönemin militanı olabilir, PKK'yi yürüten güç haline gelebiliriz. Kürdistan'da rol oynayabilir, bize karşı geliştirilen her türlü ulusal, demokratik-devrimci gelişmeye yönelik karşı saldırıları boşa çıkartabiliriz.

Şimdiye kadar şiddetle saldırılara karşı durduk, duruyorduk. Onları yene-mediysek de en azından onların bizi alt etmesini önledik. Şiddetin olmadığı koşullarda toplumu neyle ilerleteceğiz, neyle boşa çıkartacağız? Devrimci de-

mokratik gelişme sürecini yaşamla, öncülükle ilerleteceğiz. Yaşam ölçülerinde mevcut düzeni aşan yeni yaşam ölçüleri yaratmakla ilerleteceğiz. Bundan sonra mücadeleye bunun üzerinde şekillenecek. Mücadelede başarı kazanmak da esasında bu noktada olacak. Yani şöyle bir değerlendirme yapmak hatalı değil. Şimdiye kadar yenmek, darbelemek, bize yönelik saldırıları kıracak gücü, bilgiyi öğrenmek ve yeteneği edinmek için eğitim yapıyorduk ve arkasından bazı gelişmeler ortaya çıkı-yordu.

Şimdi eğitim kazanma alanının kendisi oluyor. Yani eğitim bir savaş biçimi haline gelmiş durumda. İnsanın eğitilerek kendisini geliştirme düzeyi savaş kazanıp kazanmadığını, yani bu süreçte mücadeleyi kazanıp kazanamadığını gösterecek temel ölçü oluyor. Eğitim ilerisi için bir hazırlık değil, bugünü kazanmanın yani bu dönemi, süreci, dönemin mücadelesini kazanmanın kendisi oluyor. Eğer kişi gerçekten toplumun ve düzenin yaşam ölçülerini aşan ölçüleri ortaya çıkarıp, bunu yaşamsal kılsarsa ve bunu hayata geçirmek için mücadele olursa, o zaman düzeni aşan, geri olan ilişkiler dağılacaktır. Hakim ilişki, yaşanır ilişki, bu olacak. Bu düzeye gelemesek başkasına entegre olacağız ve kaybedeceğiz. Başkası kazanacak.

Yani bu noktada iki sistem var: Bizim ve düzenin yarattığı sistem. Bu iki sistem çarpışma halinde. Askeri olarak çarpıştık; şimdi siyasi, kültürel, ideolojik, sosyolojik olarak her bakımdan çarpışacağız, mücadele edeceğiz. Askeri olarak ordu kurmayla, savaşmayla sonuç almak istedik, kim iyi yaptıysa şimdiye kadar o sonuç aldı. Şimdi bu süreçte kim gerçekten düşünce ve kültürel olarak gelişkin olursa, kim halklar için, insanlık için daha iyi, daha ileri olanı temsil ederse, kim yaşam ölçüleri daha ileri birey ve toplum için daha çekici daha yaşanabilir olanı temsil ederse o kazanacaktır. Onun ölçüleri hakim olacaktır. Bundan sonraki gelişmeyi o belirleyecek tayin edecek. Diğer kaybedecek. Mücadele bundan sonra bu temelde sürecek. O zaman böyle bir mücadelenin militanı haline gelebil-memiz gerekiyor. Yani geçmişteki yaklaşımlarla bu dönemin karşılanması mümkün değil.

Yine geçmişte olduğu gibi eğitimle bir şeyler kazanıp, pratiğe aktarmaya yönelerek mücadeleyi yürütmek mümkün değil. Tersine biz eğitimi bir savaş alanı, bir mücadele süreci gibi değerlendireceğiz ve bu artık bizde sürekli olacak. Bizim parti yaşamımız, parti ölçülerimiz ne kadar düzeni aşar duruma gelirse, gerçekten sistemleşirse diğerini o kadar alt edecektir, geride bırakacak, kendisini hakim kılacak ve ilerletecektir. Bu dönemin eğitimi böyle bir eğitim, dönem böyle bir dönem, dönemi başarmak böyle bir eğitimi yaşamaktan geçiyor.

Bunu sağlamak için neler yapmalıyız? Nasıl bir çalışma yürütmeliyiz? Çeşitli bilim dalları eğitim ve yöntemleri açısından neler söylüyor? Fazla bilimse de, eğitimimizi nasıl etkin ve sonuç alıcı kılacağız? Bunları çözüme-miz gerekiyor. Süreç açısından bunu çok daha fazla yapmaya ihtiyacımız var. Eğitimle kesin sonuç alınması gereken bir dönemde bulunuyoruz. Başka da herhangi bir mücadele yöntemi yok. Bu açıdan eğitimlerden sonuç almak zorundayız. Bu bizim için olmazsa olmaz kabilinden bir çalışma biçimi ve başarmanın tek yolu. Yoksa başarmak için bir ön hazırlık değil.

Eğitimden mutlaka gereken sonucu almamız gerekiyor. Onun için de doğru yol yöntem izlemek gerekli. Parti Önderliği siz hep kötü eğitim yöntemlerini seçiyorsunuz diyordu. Yani zorlayı-

cılığı eleştiriyordu. Sözden anlamıyor-sunuz, yaşamdan ders çıkarmayı bilmi-yorsunuz, görerek eğitim, çocuk eğiti-mi gibi deneme sınama ile ortaya çıkan eğitime içeriyor, sizin eğitim anlayışı-nız diyordu. Buna şartlandırma da di-yebiliriz. Bizzat pratikte deneyerek görme temelinde çok basit, çok geri bir yaklaşım.

Eğitimleri bir savaş alanı gibi değerlendireceğiz

Gelişmeye çok kapalıyız, çok inat-çırız, kendimizi eğitmeyi bilmiyoruz. Parti bizi zorla eğitiyor, eğitim yaptırı-yor. Bu da bizim açımızdan olumsuz, geri bir durum. Kesinlikle düzeltme-miz, eleştirmemiz, aşmamız gerekiyor. Böyle olmaz. Bu, çok iyi bir durum de-ğil. İnsan bir çift sözle dünya kadar ders çıkartabilmeli. Okuduğu bir kitap-tan kendi yaşamı için birçok şeyi öğre-nebilmeli. Daha da önemlisi kendi ya-şamından öğrenebilmeli. Günlük yaşa-mı büyük bir eğitim okulu gibi de-ğerlendirip her şeyden büyük dersler çıka-rıp, kendisini eğitmeyi bilmeli.

Şimdi bunu yapma, sözden anlama, pratikten ders çıkarma, kendi yaşamını çözümleme, ortada taş gibi dur ve baş-kasının seni eğitmesini bekle ve ondan sonra da kalk partiden eğitim iste; parti de habire insan eğiteceğim diye okul kursun, toplantı yapsın ve eğitimi ge-liştirmeye çalışsın. Bu iyi bir durum de-ğil. Ateşte yanar gibi kendini eğit, bir şeyler öğren, emek harca ve ondan sonra da kalk tüket, kendini aşındır çok az şey öğren. Bu iyi bir eğitim ve öğ-renme yöntemi değil. Bu insanın eğiti-me kapalılık durumudur. Tutucu, geri bir durum. Böyle insan olmaktan uzak duralım. Kesinlikle böyle insan olmayı kabul etmemeliyiz. Bu yöntemleri de terketmeliyiz.

Mevcut durumumuzun bu açıdan ciddi eleştiriye tabii tutulması gereki-yor. Çok geri keyfi, bireysel bir durum. Kendini yormayan, zora sokmayan, zorlamayan bir durum. Parti Önderliği kendini yormayan kişilikler diyordu. Doğru yaklaşım itibariyle kendini yor-mayan bir kişilik durumu ki, bu zararlı. Bu nedenle de bizim eğitim yöntemem-iz gelişmiyor. Bunda ısrar, kendi kendini eğitememe etkili bir eğitim dü-zeni geliştirmemezi önlüyor.

Parti okullarımız, eğitimlerimiz kla-sik, standart bir düzeyde kalıyor. O bi-çimde devam ediyor; onu aşma, de-ğiştirme çok etkili sonuçlar verecek bir eğitime ulaşma mümkün olmuyor ve bu konuda zorlanıyoruz. Bu mevcut durumu aşamamız gerekli. Ciddi bir eleştiri ve değerlendirmeye bu duru-mun aşılması gerekir.

Geçmişte PKK okuma, tartışma yöntemiyle eğitim yapıyordu. Eğitim yöntemimizde okul sistemiyle bir ge-lişme de vardı. Ama bu nokta durdu, bunu görmek gerekir. Başlangıçta kü-çük gruplarla okuma ve tartışma yürü-tüyorduk. Daha sonra askeri süreçte or-dulaşmaya adım atarken ideolojik, si-yasi eğitimi, askeri eğitimle birleştirdik, okul düzeyi doğrultusunda yeni-den şekillendirmek gündeme geldi.

'80'lerin başında ara devre kamp eğitimlerimiz var. Bu eğitim gruplar şeklinde yürütülen askeri, siyasi, ideolo-jik eğitimlerdi. Burada araştırma-incele-me düzeyinde derinleşme yaşandı. Bu-radan bir okul sistemine, akademi siste-mine kavuştuk. Mahsum Korkmaz Aka-demisi böyle ortaya çıktı. Mahsum Korkmaz Akademisi gerillayı geliştiren, gerilla sistemi yaratan bir okul oldu. Bu gerilla okuluydu. Gerilla öncüsünü ya-ratan parti okuluydu. Savaş gücü ve sa-vaş aygıtı yaratma, savaş uygulayıcısı ortaya çıkarmada belli bir rol oynadı.

Daha sonra Parti Merkez Okulu ku-ruldu. Parti Merkez Okulu daha çok ideolojik, siyasal yine teorik düzeyde askeri eğitim veriyor. Aslında ordulaş-mayı geliştirme, askerileşme önündeki politik, ideolojik, örgütsel engelleri aş-ma, yanlışları düzeltme okuluydu. Bu yönlü yoğun bir çaba da harcandı. Önemli bir ideolojik, politik, örgütsel gelişmeye vesile oldu ve böyle bir ge-lişmeyi ortaya çıkardı. Fakat amaçladığı dönüşümü de bir bütün olarak sağ-la-yamadı.

Biraz da askeri kadro eğitimine hiz-met eden, onun sorunlarını çözme ara-yışı içinde ortaya çıkan bir sistem bu. Belli bir düzey, yakınlık, ortaya çıkarı-yor fakat standart düzeyde tutuyor. İde-olojik, siyasal gelişme bakımından bu standart düzey vasat bir düzeyde kalı-yor. Oysa ki, partileşmede, parti düze-yini geliştirmede çok daha ileri gitme-nin gereği var. O açıdan ordu kurmaya çalıştığımız süreçte böyle bir eğitim sistemi önemli bir rol oynadı.

Dönemin gerektirdiği parti militanı-nı, kadrosunu ortaya çıkarabilmek için yenilik, böyle bir düzeyi gerektiriyor. Yani ideolojik, politik, örgütsel yetkin-liği ortaya çıkartacak bir eğitim siste-mine ihtiyaç var. Bu sistem genel bir düzeyi verse bile onu daha ileri götüre-bilecek bir eğitim sisteminin de gelişt-irilmesi gerekli. O açıdan böyle bir sistemle sürece başlansa bile eğitmin, yeni sistemlerle zenginleştirilmesi, ilerletilmesi kesinlikle gerekiyor.

Bunu son çalışma olarak ele almak doğru değil. Çünkü dönem böyle bir dönem değil. Yani bir ortalama ordu düzeyi yaratma sürecinde değiliz. Öyle bir eğitim yapmıyoruz. Yine bir yol çi-zilmiş, o yolda iyi işler yapacak insanı yaratma eğitimi de değil bu. Yeni bir yol çizmek ve bu yolun temel taşlarını döşeyecek kadroyu, militanı ortaya çı-kartmak gerekiyor.

Günlük yaşamı büyük bir eğitim okulu gibi değerlendirmeliyiz

Geçmiş süreçler gibi eğitime yakla-şamayız. Şimdiye kadarki süreç eğitim süreciydi. Biz öyle ele almıyoruz. İşin askeri eğitim yanı yine var. Onu red-etmiyoruz, ancak bu birincil yan du-rumunda değil. Kendimizi çok farklı düzeylerde eğitmeliyiz. Eğimimizin ikinci yönü ise daha iyi gerillacı, daha iyi komutan, daha doğru uygulayıcı çı-kartmanın eğitimini yapıyorduk. Onun için bu sorunlar bu biçimde gündeme geliyordu. Eğitim programımız buna göre oluşuyordu. Eğitim yöntemimiz buna göreymi. Belirlenmiş, yolu çizil-miş, ölçüleri hatta kadrosu oluşturul-muş, yürüyen bir çalışmaya katılmak üzere eğitim yapıyorduk.

Şimdiki eğitim böyle değil. Yeni e-ğitim sürecimiz artık böyle bir eğitim ol-muyor. Bu yeni bir yol çizme arayışının başlangıcı içerisinde olduğumuz bir sü-recin eğitimi oluyor. Yeni bir yol ortaya çıkarıyoruz. Bu yeni yolun yürütücüsü ve temeli olacak kadronun ortaya çıka-rılmasının eğitimi oluyor. Yani yeni bir şeyi yaratmak söz konusu. Yenilenme, yeniden yapılanma denilen bu. O zaman yeni bir strateji yeni bir yol çizmek, onun yani uygulayıcısını, kadrosunu ya-ratmak arasında birebir bağ var.

Parti olarak '70'lerde diğer yanlış

çizgilerden ayrışma tartışmalarını ya-şadık. Düzenen ayrışma, düzenin uzantısı olan ilkel milliyetçilikten, sos-yal şovanimzden ayrışma, devrimci bir çizgi, devrimci bir düşünce, felsefe olarak kendini düşünce düzeyinde orta-ya çıkartmaya, bunu şekillendirme ya-şandı. Bununla örgüt, siyaset, eylem gücü haline gelmek istedik. Bazı adımlar attık, baktık ki yürünmüyor. Ondan sonra parti, pratik olarak hem düşünce-de, çizgide şekillendirme, hem de bunu yürütecek kadroyu ortaya çıkartma an-lamında bu çalışmaları yürütmek zo-runda kaldı.

'79'lardan itibaren eğitim sorunu, örgüt sorunu temel bir sorun haline geldiyse bu nedenledir. Anlamı buydu ve bu ülkede başarılamadığı için yurt dışına geçilmek zorunda kalındı. Buna uygun alanlar bulmak, kullanmak zo-runda kaldık. '80'lerin başında parti-miz böyle köklü bir yenilenmeyi, e-ğitimi yaşadı. '80'lere kadarki yapılanma bir parti yapılanması değil de parti ol-maya hazırlık çalışmasıydı. Partileşme-nin birikimini yaratmaydı. Düşüncede, teoride, örgütte, kadroda yapılan bir hazırlık süreciydi. Belli bir birikimi or-taya çıkarmaydı. Yapılandırma '80'le-rin başındaki yurtdışı çalışmalarıyla yaratıldı. Stratejik yol, savaş çizgisi böylece çizildi.

Halk savaşı ve silahlı mücadele stratejisi; ordu kurma, ordu olma, asker olma, savaş yapmak, bunu yapacak ideolojik, politik, örgütsel, askeri bilin-ce sahip kadroyu ortaya çıkarmadır. '-81-82 yıllarında gerçekleştirilen Birin-ci Konferans, İkinci Kongre'nin temel çalışması buydu ve bu bir yapılanma ve kuruluş çalışmasıydı. Bu hem stra-teji çizme açısından bir yol ortaya çı-kardı hem de bunun temel kadrosunu yarattı. Onbeş yıllık savaş böyle bir ya-pılanma üzerinde gelişti. Daha sonraki çalışmalarımızın hepsi daha da büyüt-mek, nicelik olarak geliştirmek ve ile-riye götürmek için yapılan çalışmalar oldu. Eğitim bunu yapacak kadroyu, savaşıyı açığa çıkartmak içindi.

Şimdiki eğitim sürecimiz '80'lerin başındaki sürece benziyor. '80'li yıllar-daki eğitimi '90'lı yıllardaki eğitimle karıştırmamak gerekiyor. Bu '80'lerin başındaki eğitim süreç gibi yeni bir sü-reç. Yeniden stratejik bir yol çiziyoruz kendimize. Buna siyasal yöntem ağır-lıklı mücadele stratejisi diyoruz. Hal-

kın siyasi örgütlülüğünü, eylemini esas alan bir mücadele stratejisi. Bunun ör-gütü nasıl olacak, taktikleri nasıl geli-secek, yönetimi nasıl olacak, çalışma tarzı nasıl olacak, yaşam tarzı nasıl olacak, bunların hepsi tartışma konusu ve bu süreçte tartışıp karar haline getir-memiz gerekiyor.

Yeni dönem eğitim sürecini geçmiş-teki gibi sınırlı bazı şeyleri öğrenen ve katılım gösteren değil de, parti şekil-lendiren, yeniden kurumlaşmasını ger-çekleştirecek kadroyu yaratmaktır. Bu-nu iyi görmek gerekli. Bu, şu açıdan önemli; eskiden ağır-aksak da olsa ku-rulmuş bir sistemin içerisine eksiklik-leriyle katılıp rahatlıkla yürünebiliyor-du. Süreç içinde öğreniyor, kendini ge-liştirebiliyordu. Öğrenmese de yarım yamalak yürüyüp bir süre ilerleye bili-yordu. Gerçi çoğunlukla kayıplar veri-liyor, kayıplar ortaya çıkıyordu ama yi-ne de bir yürüyüş imkanı vardı. Eğiti-me öyle yaklaşım ve o biçimde çıkmak da mümkündü. Ama şimdi bu mümkün değil; yarım yamalak, işi öğrenmemiş bir yapıyla yeni bir kuruluşu sağlaya-mayız. Eğitimimiz böyle bir kadro ya-ratırsa o zaman biz yeni doğru bir ya-pılanmayı gerçekleştiremeyiz. Yeniden yapılanmayı gerçekleştirememek, da-ğılıp, yok olup gitmek demektir. Bu kadar tehlike taşıyor. Böyle bir dö-ne-meçteyiz. Dönem noktasındayız.

Yeniden yapılanma, yeniden kuru-luş bu temelde gerçekleşiyor. Bunu yü-rütecek kadronun ideolojik, politik, stratejik ve taktik sürece hakim olması gerekiyor. Bunun bu düzeyde yönlendirilmesi gerekiyor. Olmazsa ne olur? Bu sürece katılamaz. Yani yeniden ku-ruluşun kadrosu, militanı olamaz. Ye-niden yapılanmanın gereklerini yerine getiremez. Böyle bir yeniden yapılan-ma, şekillenme sürecinden kopar, sav-rulur, erir gider. Bunun başka anlamı yok. O açıdan yeni dönem eğitimin önemini geçmiş eğitimler gibi algılaya-mayız. Eğitim sistemimizi, tarzımızı da o eğitimler gibi alamayız. Onlar katı-lım sağlama eğitimleriydi. Bundan böyle yeni dönem eğitim süreçlerini amacımıza ve sürecin özelliklerine gö-re çok yönlü kılmamız gerekli.

Duyarlı ve disiplinli bir şekilde sü-rece yaklaşım gereken çabayı göstere-rek eğitimlerimizi başarıyla sürdürüp dönemin gerektirdiği yeniden kadro-laşmayı başarmamız gerekir.

Kamuoyuna

Türkiye Cumhuriyeti, Kürt ulusuna karşı sürdürdüğü imha politikasında ısrar ediyor. Yagıtay'da görülen partimizin Genel Başkanı ve Kürt ulusunun tartışmasız Önderi Abdullah Öcalan yoldaş'ın davası karara bağlandı.

Verilen karar halkımız ve insanlık açısından hiçbir meşruiyeti bulunmayan DGM'nin aldığı idam kararının onaylanmasıdır. Yargıtay'ın onaylama kararı kuşku yoktur ki siyasal niteliktedir.

Bugüne kadar mazlum halkımız üzerinde sürdürülen şiddete dayalı imha sürecinin ısrarla devam ettirilmesidir. Barışın reddi, insan hakları ve demokratik değerlerin en üst noktada çiğnenmesidir. Savaşı durdurup geri çekilme içinde bulunan güçlerimize yönelik askeri operasyonların yoğunlaştırıldığı bir dönemde, alınan bu kararın başka bir anlamı olamaz.

Önderliğimizin, partimizin onay ve katılımıyla geliştirdiği demokratik değişim dönüşüm sürecine verilen cevap idam kararının onaylanması olmuştur. Türkiye Cumhuriyeti Önderliğimizin ve partimizin ve halkımızın son sınırdaki yaptığı fedakarlıklara olumlu bir yanıt vermemiştir. Aynı zamanda dünyanın ve insanlığın çözümleyici yaklaşımları ve de daha mürekkebi kurumamış AGİT'in

İdam halklarımızadır

istanbul Deklerasyonu'nun ilkeleri de hiçe sayılmıştır.

Bütün bunlara rağmen, Genel Başkanımızın yaşamı pazarlık konusu olarak kullanılmaya devam edilmektedir. MHP örneğinde görüldüğü gibi gerici güçlerin istemlerine uygun hareket etmek için barış reddedilmekte, insan hakları ve

demokratik değerler feda edilmektedir.

Geçmişte olduğu gibi, bugün de Kürt ulusunun özgür yaşama hakkı tanınmamakta, sorunların çözümü yerine çözümsüzlükte diretilmektedir.

Yargıtayın Önderliğimizin idam kararını onaylaması, bizzat Önderliğimiz tarafından başlatılan, barış, demokratik

PKK Başkanlık Konseyi

değişim ve dönüşüm sürecini riske sokmaktadır. Sürecin gelişmesi için tek taraflı olarak, aldığımız önlemler ve yaptığımız fedakarlıklar Türk devleti tarafından istismar edilmekte bu da partimizin ve halkımızın tahammül gücünü zorlamaktadır.

Önderliğimizin, halkımızın ve

uluslararası topluluğun çözüm için Türk devletine tanıdığı tolerans, Hitler faşizmine karşı çekingen davranılması örneğinde görüldüğü gibi, istismar aracına dönüştürülmektedir. Türk devleti, MHP tarafından en üst noktada temsil edilen ve dayatılan imha politikasını aşmamakta demokratik değişim dönüşümün gerektirdiği adımları atmamaktadır.

Gelinen noktada partimizin halkımızın ve uluslararası topluluğun MHP'nin öncülük ettiği imha politikasına karşı daha kesin ve aktif bir tutum takınmasının gereğine inanmaktadır.

Bugüne kadar gösterilen toleransın sürdürülmesi halinde gerici güçler imhacı tutumlarında pervasızlaşacak ve barış demokratik değişim, dönüşüm sürecini başarısızlığa uğratacaklardır. Bu nedenle harekete geçmenin zamanının geldiğini belirtiyoruz. Yapılması gereken Önderliğimizin idam kararının durdurulmasından da öteye özgürlüğüne kavuşmasının sağlanması ve Kürt sorununun çözümü için pratikleşecek hukuki ve yasal adımların atılmasıdır, Türk devletinin bu doğrultuda hareket etmesini gerçekleştirmektedir. Bunun bir gereği olarak halkımızın siyasal nitelikteki direnişini güçlendirmeye, uluslararası topluluğu ise çabalarını artırmaya çağırıyoruz.

Yeni süreç ve görevlerimiz

Sabri OK

PKK, gerçek anlamda, silahlı mücadeleyi esas alan bir hareketin çok ötesinde, büyük bir insanlık hareketidir; doğru değerlendirildiğinde PKK'nin büyük bir siyasal, toplumsal ve sosyal özgürleşme hareketi olduğu görülecektir.

pamadım, uygulayamadım, başaramadım” demek, öncülük konumuyla bağdaşmaz. Çünkü öncünün üslubu çözümleyicidir, misyonu önaçıcılıktır; her türlü soruna çözüm ve çare olmaktadır. Yoksa zayıflıklarını görmeyip gerekçelendirmek, kendini başarısızlığa ve yenilgiye açık tutmak anlamına gelecektir; ki bu, sonuçları alabildiğine tehlikeler barındıran bir duruştur.

Burada belirtmek istediğimiz şudur: Sıradan, toplum ve tarih karşısında hiçbir konum ve sorumlulukları olmayan kişi, grup ve örgütler haliyle eksik-yetmez, hatta çok daha olumsuz bir konumda olabilirler. Bunlar, mücadelenin çeşitli aşamalarında bazen saman alevi gibi parlayıp, bazen de çok çabuk bir biçimde sönebilirler. İnançsızlık, kararsızlık geçirenler olabileceği gibi, eleştiri adı altında suçlayıcı, düşmanca bir tavır içine giren-

tik sahada hakkıyla ve tam olarak uygulayabilseydi, bugün çok daha farklı bir konumda olunacaktı. Bunu söylerken PKK'nin yaratmış olduğu tarihsel değerleri, olağanüstü kazanımları görmeme, saygılı yaklaşmama, hele hele reddetme gibi sorumsuz ve düşmanca bir tavır içinde olmak elbette ne düşünülebilir ne de kabul edilebilir. Tam tersine, PKK'deki sadakat, PKK'nin kutsal yaşam tarzıyla bağlantılı olarak açığa çıkan olağanüstü direnişçilik ve yüksek fedai ruhu ve belki de dünyada bir benzeri olmayacak kadar güçlüdür. Bu, dost ve düşman herkesin mutabık olduğu tarihsel bir gerçektir. Ne var ki, yaşam gerçekliği ve savaş pratiği de gösterdi ki, nihai zafere ulaşmak için ne sadece fedai ruhuyla dolu olmak, ne sadece büyük direnişçilik, ne de kendi başına sadakat ve bağlılık yetmemektedir. Belirtilen bu me-

kendini yeniden yapılandırma sorunları üzerinde ne kadar durulursa yerindedir. Çünkü sürecin militanı olmak, süreci iyi anlamaktan, iyi özümsemekten geçiyor. Süreci anlamak da, elbetteki, geleneksel tanımlama ve belirlemeler, salt kitabi bilgilerle, dogmaya dönüştürülen ve kendi özgünlüklerimizi gösterme gücünde olmayan klişeleşmiş teorilerle gerçekleşemez; süreç, bu yaklaşımlarla doğru anlaşılamaz.

Aynı şekilde, bunun tam tersi olan, hayalci, kendini kaybedercesine gerçeklerden kopan, kişisel beklenti ve özlemlerini gerçeklerin yerine koyarak savrulmaktan kendisini kurtaramayan yaklaşımlar da kuşku yok ki, insanı süreci anlamaktan uzak bir noktaya sürükler. Herşey olmuş-bitmiş, bütün beklentiler yerine gelmiş, hayaller de gerçekleşmiş değildir.

Sabri OK

Muzaffer Ayata

ler de olabilir. Yine kitleler, mücadelenin yükseliş dönemlerinde muazzam bir duygusallıkla büyük katılımlar gerçekleştirirken, zorlu süreçlerde ise tam tersine, yitirilebilir, pasifize edilebilir veya olabilirler. Bir dönemin dostları sırt çevirebilir, geçici yol arkadaşlıkları zor zamanlarda gerçek yüzlerini açığa çıkararak kendilerinden bekleneni yaparak bizi terkedebilirler. Bunların hepsi bir ölçüde doğaldır ve yadırgamamak da gerekir. Ama doğal olmayan ve yadırgamanın da ötesinde, hiçbir şekilde kabul edilemeyecek olan, öncünün üstlenmiş olduğu misyona uygun olarak, önüne yığılan sorunlar karşısında yerterince çözüm ve çare gücü olmaması ya da olamamasıdır.

PKK'de Önderlik şahsında öncülük misyonunun çok güçlü bir biçimde yaşandığı, 25 yıllık soluk soluğa gelişen amansız ve zorlu savaşta görülebiliyor. Ancak şu da görülmektedir ki, PKK hareketi bu güçlü önderlik niteliğine rağmen enerjisini zamanını, emek ve mücadelesini en çok içe dönük sorunlara yani kendi içinde geliştirmiştir. Eğer PKK kadroları Önderlik çizgisini, ideolojik-politik, örgütsel ve pra-

ziyetler kuşku yok ki, insan soyunun tanıklık ettiği en yüksek erdemlerdir ve bütün bunlar en iyi PKK hareketi'nde temsil edilmiş ve gerçek anlamını APOCU ruhta bulmuştur. Ancak bu ruh, bu cesaret, bu bağlılık ve sadakat duygusu hayatın her alanında ve her düzeyde temsil edilebilirse, zafer sadece bir istem olmaktan çıkıp aynı zamanda yaşanan ve gerçekleştirilebilen bir olguya dönüşebilecektir. İşte şimdi PKK ve PKK'nin bütün kadro ve çalışanları tam da böylesine bir görev ve sorumlulukla karşı karşıyadırlar. Belki de hiçbir dönemde olmadığı kadar bugün her türlü sorunlara çözüm ve çare gücü olmak zorunda. PKK'nin çözümsüzlük nedir bilmeyen, her şart altında mutlaka çözüm gücü olmasını bilen inisiyatifli, yaratıcı ve bilimsel özelliklerini en çok bugün temsil etmek durumunda.

Bunun için öncelikle başlatılan yeni süreci bütün boyutlarıyla ve derinliğine bilince çıkarmak büyük önem taşımaktadır. Zira yeterince anlaşılmayan bir sürecin öncü militanları olmak, sürecin gereklerini yerine getirmek mümkün değildir. Bu anlamda Parti'nin başlattığı yenilenme ve

bugün de yeni Manifesto'yu, bu büyük tarihsel çıkışa temel teşkil eden İkinci Manifesto'yu aynı ruh, inanç ve kararlılıkla sahiplenmek, aynı heyecan ve tutkuyla anlamak ve sağlam, tutarlı birer militanı olmak gerekmektedir. İkinci Manifesto'yu amacına uygun mücadele araçlarına kavuşturmak, temsil etmek ve 25 yıllık bir sıcak savaşım içinde yaratılan büyük olanakları ve değerleri bu temelde kuşaklara uygun bir şekilde büyütmek ve geliştirmek gerekmektedir.

PKK, gerçek anlamda, silahlı mücadeleyi esas alan bir hareketin çok ötesinde, büyük bir insanlık hareketidir; doğru değerlendirildiğinde PKK'nin büyük bir siyasal, toplumsal ve sosyal özgürleşme hareketi olduğu görülecektir. Önderliğin de ifade ettiği gibi, "dünyada en emperyalist, en insanlık-dışı güçler her ne kadar bizi 'en terörist' olarak ilan etmek istiyorlarsa da, kendilerinin de buna inanmadığını biliyoruz. Bu güçler PKK'ye karşı kompleks içindedirler. Eğer insanlık için bir öncülüktən bahsedilecekse, onun da PKK'de ileri boyutlarda yakalandığını söylemek, bugün için abartı sayılmaz; insanlığın iddialı bir örgütüyüz. PKK, her türlü terörizme, başta da emperyalizmin teröristliğine ve insanlığı oldukça düşüren bütün değerlere karşı, insanlık adına sapasağlam ayakta kalmanın adıdır..."

Özelde PKK Önderliği ve PKK kadroları, genelde ise, PKK'nin örgütlediği ve ayağa kaldırdığı Kürtler nasıl ki Birinci Manifesto'yla tarihin bir kördüğümüne haline gelmiş olan ve hiçbir gücün elini uzatmaya cesaret edemediği Kürt sorununu bütün boyutları ve bağlantılarıyla açığa çıkarıp çözifre ederek çözüm koşullarını yarattıysa; bugün de İkinci Manifesto temelinde siyasetin, barışın ve demokrasinin diliyle de çözüm yoluna koymaktadır.

PKK'nin insan, doğa, tarih ve siyaset felsefesini ve Özgürlük Mücadelesi'nin özünde yatan büyük Kürt hümanizmini anlamadan bugün geliştirilen hamlelere anlam vermenin olanağı bulunmamaktadır. Büyük bir inkar ve imha savaşı ile karşı karşıya kalan bir halkın gerçekliğini açığa çıkarma, onu kimliğiyle buluşturma, tarihi ile yüzleşme kavgasında açığa çıkan PKK'nin o tarihsel süreçte ve o amansız koşullarda silahlı mücadeleyi başlatması olmazsa olmaz kabilinden bir zorunluluktur. Bu, ne PKK'nin özel bir tercihiydi, ne de bu tarihsel zorunluluk karşısında başka bir seçenektən bahsetmek mümkündü. Parti aynı şekilde bugün de geçmişi değerlendirirken, bu tarihsel zorunluluğun gereklerine uygun bir adım atmanın haklı gururunu taşımaktadır. Ne geçmişimizi inkar ederiz, ne onu lanetleriz, ne de bugün attığımız adımları, koşulları, konjonktörü ve dünyanın içinde bulunduğumuz durumu gözetmeden ele alırız. Hayır! PKK'nin özünde muazzam bir yaratıcılık, çözümleyicilik ve ustalık vardır. Bu, zaten siyasetin özüdür. Başkalarına radikal olduğunu ispatlamak için değil, bir tarihsel zorunluluk olduğu için silahlı mücadele başlatıldı. Bugün de başkaları farklı biçimde değerlendiriyorlar diye bu adımlar atılmıyor ve atmaktan vazgeçme gibi bir tutum içine girilmiyor. Tarihin atmayı emrettiği bu adımlar, bir duraktır. Ve eğer hakkıyla yanıt verilmezse, sonu oldukça dramatik olacaktır.

Kaldı ki, içinde bulunduğumuz dünya gerçekliği ortadadır. Hiç kimse bu dünyanın hangi lanetli ağlarla çevrili olduğunu görmezlikten gelerek kendisini aldatmamalıdır. Özellikle 9 Ekim Komposu'nun 1. yılını geride bıraktığımız bu günlerde, bu gerçeklere gözünü kapatanlar, kendilerini

Halkların ulusal ve sosyal kurtuluş mücadeleleri tarihindeki bu dönüm noktalarına ve kritik dönemeçlere tarihsellik özelliği kazandıran, kuşkusuz kader tayin edici bir nitelikte olmalarıdır. Halkların geleceğinin nasıl şekilleneceği büyük ölçüde, öncünün bu tarihsel ve kader tayin edici süreçlere yaklaşım tarzına bağlıdır. Eğer öncü rolünü doğru oynar, sürece karakterini kazandıran ve nitelik veren temel faktörleri doğru değerlendirir; ideolojik-politik, örgütsel ve pratik olarak doğru karşılıklar verirse, bu tür süreçlerin büyük kazandıracağı açıktır. Şayet öncü ya dogmatik ve tutucu ya da liberal ve kendiliğindenci bir yaklaşım içinde olursa, büyük kaybettireceği de tartışmasızdır. İşte kritik ve olağanüstü dediğimiz bu tür dönemlerde öncünün böylesine önemli ve belirleyici bir rolü vardır. Demek ki, böylesi dönemlerde sorun, öncünün gerçekten öncü olma bilinç ve sorumluluğuyula görev ve yükümlülüklerini hakkıyla yerine getirebilme sorunudur.

Tarihe doğru temelde yön verebilmek için öncü bu rolünü mutlaka oynamak durumundadır. Aksi halde öncü olamaz. Çünkü öncü, zorluklar, sıkıntılar, şartlar ne olursa olsun, başarılması mümkün olan ne varsa, başarmak durumundadır. Öncü bununla öncüdür, bunları gerçekleştirmek gücünde olabilmesiyle öncüdür. Öncünün gerek öznel durumdan gerekse objektif durumdan kaynaklı hiçbir sıkıntı, sorun ve engellerden şikayet etme gibi bir hakkı yoktur ve olamaz da. Çünkü şikayet ve yakınma, öncünün dili değildir. "Şu veya bu nedenlerle göremedim, ya-

yeniden bir değerlendirmeye tabi tutmak zorundadırlar. Bir halkın önderini kirli çıkarları uğruna satanların, bir halkın kaderini kendi basit hesaplarına kurban edecek kadar aşağılıklaşanların hakim olduğu bu dünyada yaşadığımızı bilmek zorundayız. Bu lanetli çıkarlar dünyasında, insanlığımızı korumak bile çok önemlidir. Böyle bir dünyada siyaset yapmanın zorluklarını, güçlüklerini ve risklerini görmek ve atılan her adıma bu temelde anlam biçmek gerekiyor.

Parti'nin ideolojisi ve özellikle de Önderliğin tüm çözümleme ve perspektifleri, bu temelde geliştirdiği ideali ve çabası insanın özgürleşmesi ve özüne kavuşması esasına dayalıdır. Temel olarak coğrafi sınırları, maddi şeyleri ya da bugünkü kirli hesapların odağındaki çıkarları değil; insanı ele alır. PKK'nin ideolojisinde ve felsefesinde kaba anlamda devlet, coğrafik ve hukuksal sınırlar, halkları birbirinden ayıran ayrılıkçılık ve ilkel milliyetçilik yoktur. Buna zemin olabilecek bir pratiğe de sahip değildir. PKK'nin özgürlük ve bağımsızlık anlayışında sınırlar, insanın özgürlüğü ve bağımsızlığından başlar ve orada anlam kazanır. Başından itibaren bu böyledir. Bağımsız ve özgür kişilik, kendi ayakları üzerinde durabilen, manevi değerlerle donanmış, her türlü düşkünlüğü, çirkinliği, kirliliği aşan insan tipi, PKK'nin bağımsızlık ve özgürlük anlayışının temelini oluşturur. Bu bağlamda geliştirilen çözümlemeler ve tarihe bakış açısı, din sorununu ele alış biçimi, reel sosyalizm çözümlemeleri vb. halkımızın olduğu kadar insanlığın tarihine ve sosyal bilimlere büyük bir katkı anlamına gelmektedir. Yine bu çerçevede ele alınan ve Önderliğin son yıllarda önüne hedef olarak koyduğu en büyük sorunlardan biri olan kadın özgürlüğü sorunu da bu felsefesinin, PKK felsefesinin ışığında bir doğrultuya oturmuştur. Bugün eğer özgürleşme yolundaki Kürt kadınından ve onun örgütlenmiş hali olan Kadın Özgürlüğü Partisi'nden söz ediyorsak, bu kesinlikle Önderliğin ve PKK'nin bu ideolojik-politik perspektifinden ve sağlam, tutarlı özgürlük ve bağımsızlık anlayışından ileri gelmektedir. Bu anlamda diyoruz ki, bugünü anlamakta güçlük çekenler, Özgürlük Mücadelesi'nin dününü ve onu vareden ideolojik, politik ve felsefik özünü de gerçekte anlamayanlar veya özümsemeyenlerdir.

Dikkat edilirse ne geçmişte ne de bugün parti bazı politik reçetelere ve kullanma klavuzlarına göre hareket etmemiş, kendisini bazı ideolojik ve teorik dogmala-

Bütün bunlar, dünyaya sağlam bir bakış açısıyla, düşünce ve ruh gücüyle, ideolojik, teorik ve politik kavrayış düzeyiyle, derin anlama ve bilinç kapasitesiyle gerçekleştirilebilir. Eğer süreç böyle bir çalışma ve yaratma dönemi olarak görülür, düzenle bütünleşme değil, düzeni dönüştürmeye gittiği bilince çıkarılırsa, bu süreci böyle kazanmak mümkün olacaktır.

ra hapsedmemiştir. Kadrolar bunu mutlaka özümsemeli, özümsemenin de ötesinde bir yaşam biçimine dönüştürmelidirler. Bunun anlamı şudur: Kendinde sürekli yenilenmeyi yaratmak, basit yaşam klavuzları ve hazır çözüm projeleri peşinde koşmak, kalıplara, dogmalara hapsolup boğulmamak; yani bilimsel sosyalizmin ve sosyal mücadelelerin genel tarihinden, Parti'nin 25 yıllık muazzam tarihinden ve yaratılan değerlerin gücünden alınan ruh ve cesaretle, temel ilkelere sapmadan onları güne doğru ve sonuç alıcı biçimde uyarlamaktır. Bu süreci anlama sorunu çeken bazılarında ortaya çıkan iki temel anlayışı, diğer birçok eksik ve yetersiz tutum ve davranışa yol açan iki yanlış anlayışı belirtmekte fayda vardır.

Birincisi; ilkeler, ideoloji, sosyalizm adına dar, tutucu dogmatizme saplanma, yani katı bir muhafazakarlık ve kendini yenilemeye, güçlendirmeye ve dönüşüme açık tutmama anlayışıdır. Bilime de ters düşmekten kendisini kurtaramayan, darlıkta oldukça zorlanan ve zaman geçtikçe daha da daralan bu anlayış, esasta adına hareket ettiğini ileri sürdüğü ilkelere ve ideolojiden de koptuğunu, soyut, hayali dünyası içinde boğulduğunu bile farketmeyecek bir durumu yaşamaktadır.

İkinci anlayış ise; redçi, inkarcı ve savrulmaya açık anlayıştır. Öyleki, bu dönüşüm ve politik yenilenme sürecini sosyalizme öfke duymaya, geçmişini inkara ve ölçsüz bir tavırla sanki hiçbir şey olmamış, hiçbir değer yaratılmamış ve her şeye yeniden başlanmış gibi bir bakış açısıyla yorumlamaktadırlar. Bu anlayış da en az birincisi kadar tehlikeli ve sahiplerini zorlayabilecek bir anlayıştır.

Hiç kuşkusuz sosyalizm ideali vardır ve ölmemiştir. Önderliğin de belirttiği gibi sosyalizm ideali aynı zamanda insanlık ve özgür bir toplum yaratma idealidir; yani sosyalizmden kuşku duymak, insandan, insanın sosyal varlığından kuşku duymaktır. Reel sosyalizm çözümlemelerinden, klasik komünist partilerin ve solun genel deneyimlerinden çıkarılan dersler ışığında sosyalizm anlayışını yenilemek,

daha demokratik bir içeriğe ve biçime kavuşturmak, daha da felsefik ve teorik derinlik kazandırmak ayrı bir şeydir, sosyalizmi inkar etmek, sosyalizmden kopmak, hatta onu başımıza gelen felaketlerin nedeni saymak apayrı şeylerdir.

Bütün bunlardan çıkarılması gereken bazı sonuçlar olmalıdır. Her şeyden önce yeni dönem kadro ve çalışanlarında her zamankinden daha fazla yenilenmeyi gerektirdiği bilince çıkarılmak zorundadır. Çünkü, *"kendilerini yenileyemeyenler, yenilmekten kurtulamazlar."* Önderliğin de dediği gibi; *"ilkesizliğe düşmeden uzlaşma sanatını uygulamak"* gücünü ve yeteneğini kendinde yaratma anlamına da gelen bu süreç, çok yönlü olmayı gerektiriyor. Eskiden, sadece bir gerilla, sıradan bir savaşçı olmakla yetinmek, kendini devrime katmak, bir yere kadar anlamlıydı. Oysa bugün sınırlandırılmış, tek başına bir görev sahasına indirgenmiş bir görev ve sorumluluk anlayışı açık ki, kabul edilemez. Özellikle örgütcü kişilik, halklaşan kişilik olmayı başarmak, önem taşımaktadır. Bu da güçlü bir propaganda kabiliyetini, halkla ilişkiler ustalığını gerektirmektedir. Yani konumu, sosyal özellikleri ve sınıfsal kökeni ne olursa olsun, herkesle ilişki geliştirme ve herkesle sağlam bir diyalog kurabilme gücü ve yeteneğini kendinde yaratma anlamına gelmektedir. Yine günlük politikada uyanık olmak, öngörülü olmak, iyi propaganda- cı, ajitatör olmak kadar, siyasetin incelik gerektiren meziyetlerini kazanmak oldukça önem kazanmaktadır. Örneğin legal kurumları daha işlevsel kılmak, onların meşru çerçeve içindeki çalışmalarını güçlendirmek, hem güncel hem de geleceğe yönelik politik perspektif açısından önemsenmelidir. Aynı şekilde daha önceleri pek önemsenmeyen, öncelikli olmayan alanlarda, örneğin kültür, sanat, edebiyat vb. alanlarda vasıflı olmak, yetenek kazanmak ve kazandırmak gerekmektedir. Bu sürecin çalışmalarına ilişkin perspektif, olabildiğince geniş olmalı. Kendimizi daraltmamalı ve bazı sınırların içine hapsedmemeliyiz. Geniş bir yelpa-

zeyeye yayılan bu çalışmalarda güçlü sonuçlar elde etmek, sağlam işler yapmak, hem mümkündür hem de görev olarak algılanmak zorundadır. Örneğin bu dönemin en önemli çalışmalarından biri olan Barış Serhıldanları bu genel politik perspektif açısından oldukça önem taşıyor. Barışçıl, sivil demokratik serhıldanlar geliştirmek, öngördüğümüz *"Demokratik Cumhuriyet Projesi"*nin en önemli mücadele araçlarından birisidir. Kitelerin bu konuda harekete geçirilmesi, barış savaşının büyük geliştirilmesi, ürkek, edilgen ve birbirinden soyut, kopuk değil, daha cesur, birlik halinde hareket edilmesi bu mücadeleye büyük bir güç kazandıracaktır. Bunu meşruluğu zedeleyen ve şiddete açık olarak değil; meşru hak mücadelesi ve şiddet dışı bir anlayışla yapmak, herkesi bu etkinliklere çekmek, demokratik bir ortamın yaratılmasında ve barış anlayışının, özgür bir barış ruhunun gelişmesinde olumlu bir rol oynayacaktır. Özellikle kadınlar, sürecin yükünü omuzlamada önemli bir misyon sahibi olduklarının bilinciyle hareket halinde olmalıdırlar. Yakaladıkları özgürlük düzeyi, örgütlülük ve partileşme gerçeği, mevcut tarzın çok çok üstünde sonuçlara yol açabilmelidir. Bir Barış Anaları'nın büyük yürüyüşlerinin yankıları ve demokratik bir ortamın yaratılmasındaki etkisi dikkate alındığında, kadının barış sürecini yaratmadaki rolü görülecektir. Zira, barış kadının doğasıyla en çok uyuşan bir olgudur ve kadın hareketi bu gerçeğin derin bilinciyle bu süreçteki misyonunu oynayabilmelidir. Buna benzer örnekleri çoğaltmak mümkündür, ama önemli olan dönemin stratejik ve taktik doğrultusunu özümsemek ve politik perspektifine uygun hareket edebilmektir. Bu başarılabılırsa, gerisi kadro ve çalışanların temel görevidir.

Kadro ve çalışanlar özdenetimle, Özgürlük Hareketi'nin temel doğrultusunu içselleştirmekle, Önderlikte somutlaşan yaşam biçimini kendilerinde inşa etmekle bu sürece hakettikleri yanıtı verebileceklerdir. Belki eskiden savaşın da etkisiyle hiyerarşik yapı içerisinde askeri dü-

zen ve disiplin, birarada tutmada belli bir rol oynuyordu. Ama bugün sadece hiyerarşi ve kaba disiplin gücüyle değil, aynı zamanda ahlaki duruşla, terbiyeyle ve insanlarla kurulan diyalogun kazandırıcı, birleştirici gücüyle bu sağlanabilir. Nasıl ki, eskiden herhangi bir alana giren bir gerilla grubu, orayı dalgalandırıyor, heyecanlandırıyor ve fethediyorsa, bugün de her kadro ve çalışan girdiği her alanda böyle bir etki yaratabilmelidir. Unutmamak gerekir ki, en büyük partililik, bugün ihtiyaç duyulan partililiktir. Çünkü, bugünün partileşmesi, Kemal PİR partileşmesidir, Mazlum DOĞAN, Mehmet Hayri DURMUŞ, Haki KARER partileşmesidir. Bir Kemal PİR'in insanları harekete geçiren, kitleleri ayaklandıran dili ve gücü; bir Mazlum DOĞAN'ın engin ideolojik ve teorik kavrayış düzeyi; bir Mehmet Hayri DURMUŞ'un büyük önderlik yeteneği ve insanları sürükleme gücü; bir Haki KARER'in emekçiliği ve sadakati, dönemin kadrosunun ideal hedefleri olmak durumundadır.

Bilinmelidir ki, sonuna kadar politik uyanıklıkla, örgütsel ustalıkla ve her şeyi kırk kırk yararcasına, Önderlik perspektifinin imbiğinden geçirerek ele almak kazandıracaktır. Bir geçiş aşamasının boşluklarını, zayıflıklarını ve bocalamalarını, Önderliğin deyimiyle *"politikanın harikula-de incelikli"* yöntemiyle ve inançla, iradeyle, bilinçle doldurmak, yanılığa yer vermeyen büyük bir yoğunlaşma düzeyiyle olay ve olgulara yaklaşmak, gelişmelerin arkasından sürüklenen değil, sürükleyen ve hakim olan bir tarzı tutturmak; ama mutlaka doğrultuyu elden bırakmamak hayati bir önem arz ediyor. Bu temelde döneme yüklenildiğinde, bulunulan tüm alanlarda, Avrupa'da, metropollerde, legal kurumlarda, kültürel faaliyetlerde, zin-danlarda vb. nerede olunursa olunsun, başarmak mümkündür ve başarma tarih-in emridir.

Bütün bunlar, dünyaya sağlam bir bakış açısıyla, düşünce ve ruh gücüyle, ideolojik, teorik ve politik kavrayış düzeyiyle, derin anlama ve bilinç kapasitesiyle gerçekleştirilebilir. Eğer süreç böyle bir çalışma ve yaratma dönemi olarak görülür, düzenle bütünleşme değil, düzeni dönüştürmeye gittiği bilince çıkarılırsa, bu süreci böyle kazanmak mümkün olacaktır. Görevler ağırlaşmış ve büyümüştür. Dolayısıyla sürecin başarılması için, kadronun da büyümesi, kendinde bütün bu görevlerin yükünü kaldırabilecek gücü geliştirmesi gerekiyor. Başarının anahtarı da burada gizlidir.

Dağdan gemi yaptım sana

***Kapısı açık duruyor
masalının
Dört gözle ışıldayan
pencereler
Ha koptu ha koparacak
dizginlerini
İsminden soyunarak
giysilerinden
Atılacaksın
Yüzyıllar boyu fırtınaların
savurduğu
Yitik milyonları
harabelerde
Adsız kahramanlar
Nice mezarlısız ölümler
Parmaklarıyla eşeleyip her
karış toprağı
Bir kemik, süslü bir testi
parçasını
Değiştirmeyerek dünyalara
Yıldızlara uçacaksın
Dağılmış parçalarını
birleştirdiğinde bir
yontunun***

***Rüya içinde rüya
Her çeşit ölüm kurt köpeği
Ardın önün yanın sıra
Soluk soluğa
Gözyaşı yağmurlarıyla
sırılsıklam
Köpek balıklı kan deryaları
Ve koynunda beslediğinden
başka
Ama bak
Yüzünün şehirlerinde
mutluluk bahçeleri
Düşünün peşinen koşup
Büsbütün erimekten
Bir nokta halinde yitip
yütecekken gözlerden
Bir dağ göreceksin
uzaklarda
Git, gidebilirsin ufuklara
Dağdan gemi yaptım sana
Git, gidebilirsin ölümün öte
yüzüne
Bütün zamanlara
Uçup gezip tozabilirsin
Dağdan gemi yaptım sana***

PKK bir aydınlanma ve gençlik hareketidir

Duran Kalkan yoldaşla yeni dönemde gençliğin görevleri üzerine yaptığımız röportaj

Serxwebûn: *Özgürlük mücadelesi tarihinde Kürdistan gençliğinin rolü ve önemi nedir? Partinin gençliğe bakış açısını biraz açar mısınız?*

Duran Kalkan: Kuşkusuz gençlik, mad-di planda insan yaşamının bir kesitini oluşturuyor. Bu, insanın en dinç, en güçlü, en canlı, yenilik yaratmaya en açık ve arayışçı olduğu bir yaşam kesitidir. Bundan dolayı gençlik kavramının özellikleri insanın en yüce özellikleri oluyor. Gençlik, yaş kesitinden çok taşıdığı anlam, temsil ettiği özellikler akla geliyor. İfadesini burada buluyor. Bizim de gençliği böyle tanımlamamız, bu biçimde ele almamız en doğrusudur.

Bu anlamda gençlik; yüce bir ruh, tertemiz bir duygu, düşünce, büyük bir coşku, heyecan, bitmeyen bir enerji, umut, tutku ve inançtır.

Gençlik gelecek için taşınan yüksek bir idealler toplamıdır. Her türlü baskı ve adaletsizliğe karşı adil ve demokratik yaşamın savunucusudur. Her türlü sömürü ve haksızlığa karşı eşitliğin, paylaşımıcılığın temsilcisidir. Gençlik, insanın en temiz halinin pratikleşme dönemidir. Nasıl ki, çocuk her türlü kötülüklerden uzak temiz bir varlık

olarak doğuyorsa, gençlik de bu doğuşun her bakımdan arayışa dönüştüğü, pratikleşmek istediği bir dönemi ifade ediyor. İnsanın doğuştan taşıdığı temizliği, kirlenmemişliği içinde en güzel insan özelliklerinin, insan yaşamının, en ileri düzeyde toplum yaşamının yaratılması arayışıdır.

Her dönemde toplumların gelişmesini, ilerlemesini, güzelliğini gençlik temsil eder. Gençlik sonrası dönem ise insanın kirlendiği, bireycileştiği, bencilleştiği, maddi yaşamda varolan şeyleri kendisi için kullanmak istediği, dolayısıyla toplumsal özelliğinin zayıfladığı, başka insanlarla daha fazla çelişki, çatışma içine girdiği, insani özelliklerinin zayıfladığı dönem oluyor. Bu yönüyle bakıldığında toplumların hem dinamizmini hem de duygu, düşünce, yaşam, davranış, kültür özelliklerini, ölçülerini temsil eder.

Bu yönüyle gençlik, her zaman ilerici-dir, devrimcidir, insancıldır, hümanisttir. Gençlik, taşıdığı doğal özellikler gereği her zaman sosyalisttir. Gerçek sosyalizm, gençliğin yaşadığı sosyalizmdir. Bunu bazıları bilinçli yaşar, bazıları fazla anlamadan, bilmeden yaşar ama gençlik taşıdığı özellikler, yaşadığı dönem gereği olarak böyle bir yaşamı sürdürür.

Bütün toplumlarda olduğu gibi Kürt toplumunda da gençlik, toplumsal gelişmeyi sürdüren, toplumu ayakta tutan, bütün olumsuzluklara, zorluklara, baskı ve katliamlara karşı toplumsal varlığı ve gelişmeyi yaratan, her türlü direnişle toplum varlığını ve gelişimini sürdüren güç, kesim olmuştur. Kürt gençliği, en amansız baskı,

sömürü ve katliam koşullarında onlara karşı her türlü zorluğu göğüsleyerek, her türlü engeli aşarak, acıların, zorlukların en katmerlisini yaşayarak toplumsal gelişmeyi ve halk varlığını günümüze kadar getirmeyi bilmiştir.

Böyle bir gelişme içerisinde gençliğin en anlamlı rol oynadığı kesit, kuşkusuz partimizin doğuşu ve gelişim sürecidir. Bu anlamda gerçek bir devrimcilik, insancılık ve sosyalizmi esas alan PKK, başından itibaren bir gençlik hareketi olarak doğmuş, şekillenmiştir. Ve belirlediğimiz özellikler çerçevesinde kendi anlamına uygun bir

bir çıkışla başlatmayı bilmiştir. Tarihi süreç içerisinde toplumu vareden, yaşamını düzenleyen, dıştan gelen saldırılara karşı mücadele eden gençlik kuşkusuz önemli rol oynamış olsa da, PKK ile Kürt tarihinde gençliğin oynadığı rol bundan çok farklıdır. PKK daha ilk doğuşundan itibaren bir gençlik hareketi olarak doğmuştur. Gençliğin doğrudan ortaya çıkardığı bir harekettir. Bunda 'ne şu beyin, ne şu ağanın, ne şu kesimin, ne şu partinin' herhangibir etkisi, rolü yoktur. Doğrudan ve bir bütün olarak gençliğin kendi arayışları içerisinde büyük bir arayışla, incelemeyle,

nin en büyük eylemi ve kahramanlık dönemi '80'ler sürecinde yaşanmıştır. Agit yoldaşın örnek, sembol kişiliğinde dile gelen bu süreci Başkan Apo, hareketimizin kahramanlık dönemi olarak değerlendirmiştir ki, Kürt gençliği kahramanlık dönemini yaşayan bir gençlik hareketi haline gelmiştir.

Daha sonra '90'lı yıllardan günümüze kadar hareketi her türlü bastırma çabalarına karşı yenilmez bir direnci gösteren, başlattığı kahramanlığı büyük bir kararlılıkla sürdüren, eşsiz cesaret ve fedakarlıkla hareketin yenilmezliğini, Kürt sorunu-

bu gerçeklik geçerlidir. Dolayısıyla barış ve demokratik çözüm sürecinin geliştirilmesinde de gençlik, esas gücünü oluşturacak birinci planda rol oynayacaktır. Bu sürecin her türlü, ruh, düşünce, örgüt ve eylemin temel gücü, yaratıcısı, yürütücüsü yine gençlik olacaktır. Nasıl ki büyük özgürlük hareketini, ulusal ve toplumsal özgürlük mücadelesini doğurtan, örgütleyen, en zor koşullarda kahramanca direnişle yükselten gençlik olmuşsa, bunu başarıyla ilerleten, başarılı çözümlere kavuşturan ve bu temelde ulusal, toplumsal özgürlüğü daha üst düzeyde yaşanılır kılan bir gelişmeyi ve mücadeleyi yine gençlik yaratacaktır.

Bu temelde partimizin yenilenme, değişim, dönüşüm süreci aslında bir gençlik hareketi olarak kendini yeniden şekillendirme, yapılandırma süreci olacaktır. Daha fazla gençleşme, daha fazla gençlik idealleri ve özellikleriyle donanma, daha fazla gençliğin enerjisini, dinamizmini, eylem ve örgüt gücünü kendi bünyesinde birleştirme, böylece kendisini yepyeni bir hareket haline getirmeyi bilme olacaktır. Partisel gelişme, partileşme, tamamen, gençliğe dayalı bir gelişmedir.

'90'lardan itibaren her bakımdan özgürlüksel gelişmeyi sağlayacak, bu noktada çözümü gerçekleştirecek mücadeleler de tamamen gençliğin omuzlarında yürümüştür. Şimdi partimizin yenilen-

mesi, yeniden yapılanması, kendisini her bakımdan köklü bir değişim ve dönüşümle önümüzdeki süreci başarıyla yürüten yeni bir parti haline getirmesi de tamamen gençliğin örgütlülüğü ve eylemliliğiyle olacaktır. Partinin gençlik özüne uygun olarak şekillenmesi, gençliğin büyük katılımıyla kendisi yeniden yapılandırması anlamına gelecektir.

Bu çerçevede gençliğin partimizdeki yeri ve öneminden ziyade hareketin gençlik hareketi olma gerçeğinden söz etmek daha doğrudur. Partimizin gençliğe bakışı da baştan itibaren böyle olmuştur. Başkan Apo, *"bizim her şeyimiz, bütün çabalarımız gençlik içindir. Bir gençlik çabasındır. Biz gençlik hareketi olduk ve gençliğin yüce duygu, tutku ve temiz özellikleriyle doluyuz. Büyük arayışıyla yüklüüz"* diyordu. Bundan böyle de PKK büyük bir önderlik hareketi olarak kendisini bu gerçek özüne uygun olarak yürütmeyi esas alacaktır.

– Partinin Kuruluş yıllarında kurucularının Kürt ve Türk kökenli arkadaşlardan oluştuğunu görüyoruz. Bu anlamda sizin o günlerde yaşadığınız birliktelik, bugün, özellikle gençlik cephesinde nasıl yaratılabilir? Kürt gençliği Ortadoğu gençliğine nasıl öncülük edebilir?

PKK gençliğin öncü gücüdür

– Gençliğin en önemli bir yanı da her türlü çıkardan, darlıktan uzak büyük bir evrenselliği, enternasyonalizmi ve kardeşliği taşıyabilmesidir. Bütün toplumlarda,

● **“PKK her zaman bir gençlik hareketi olarak varolmuştur ve bir gençlik gücü olarak da varolacaktır. PKK ancak bir gençlik hareketi olmaktan çıktığı zaman olmayacaktır. Bu, gençliğin taşıdığı yüksek insani özelliklerle, PKK'nin taşıdığı yaşam anlayışlarının, ideallerinin aynı olmasından ileri geliyor. Başkan Apo, PKK'yi tanımlarken hep gençlik döneminin duygularını, düşüncelerini, özelliklerini, ölçülerini, varolan arayışlarını dile getirmektedir. PKK'yi şekillendiren, PKK'yi vareden, PKK'nin içine sinen ruh, duygu, düşünce davranış ve yaşam gerçeği budur.”**

gençlik hareketi olarak kalacaktır.

Bazıları PKK'nin yaşlandığını düşünebilir, söyleyebilir. Ama bu büyük bir yanılgıdır. PKK içerisinde bazıları yaşlanabilir, çürüyebilir, kopabilir, ölebilir; fakat PKK varolduğu müddetçe yaşlanmayacaktır. PKK her zaman bir gençlik hareketi olarak varolmuştur ve bir gençlik gücü olarak da varolacaktır. PKK ancak bir gençlik hareketi olmaktan çıktığı zaman olmayacaktır. Bu, gençliğin taşıdığı yüksek insani özelliklerle, PKK'nin taşıdığı yaşam anlayışlarının, ideallerinin aynı olmasından ileri geliyor. Başkan Apo, PKK'yi tanımlarken hep gençlik döneminin duygularını, düşüncelerini, özelliklerini, ölçülerini, varolan arayışlarını dile getirmektedir. PKK'yi şekillendiren, PKK'yi vareden, PKK'nin içine sinen ruh, duygu, düşünce davranış ve yaşam gerçeği budur.

Denilebilir ki Kürt tarihinde gençlik, ilk defa PKK ile '70'lerin başından itibaren büyük bir çıkışı, toplumsal ulusal gelişmede büyük bir rol oynama yürüyüşünü başlatıyor. Bu, Kürt toplumunda büyük bir aydınlanma hareketinin başlatılması anlamına geliyor. Kuşkusuz tarihi süreç içerisindeki gelişmede Kürt gençliği, böyle bir rolü her zaman oynadı. Ancak ilk defa modern bir aydınlanmayı, bilimsel bir gelişmeyi, ulusal ve toplumsal düzeyde '70'lerden itibaren PKK örgütlenmesiyle, PKK çıkışıyla, PKK öncülüğüyle gerçekleştirebildi. Kürt gençliğinin en büyük, en etkili yönlendirici eylemi PKK'nin kendisidir. Bu anlamda Kürt tarihinin, Kürt halkının gelişimi açısından yepyeni bir dönemi büyük

tartışmayla ve çabayla yarattığı bir harekettir. Bu anlamda PKK bütün olarak bir gençlik hareketi, gençliğin özlemleriyle dolu, tamamen onu temsil eden bir harekettir. Eyleminin temel gücünün gençliğin oluşturduğu ve her zaman gençliğe dayanan, gençliğin eylemi ve örgütlülüğüyle yürüyen bir hareket olmuştur.

Daha '70'lerin başında, Başkanımızın çıkışından günümüze kadar bu böyledir. '70'li yıllarda her türlü teorik çalışma, ideolojik mücadele, Kürt ulusal gerçekliğini, Kürdistan'ı, Kürt toplumunun yaşadığı çelişkileri, özellikleri araştıran, inceleyen bunları geliştirmek üzere kendisini büyük bir çalışmaya sevkeden ve ilk defa yaşamla yüzyüze gelen gençler olmuşlardır. Devrimci ruh, duygu, düşünce gençliğin arayışlarıyla, çabalarıyla şekillenmiştir. Bunun arkasından Kürt toplumu için her türlü yokoluşa gidişi tersine çevirecek yeni bir doğuş için, kendisini büyük fedakarlık ve cesaretle böyle bir çıkışa yönelten gençler sağlamışlardır. Partinin ilk kadroları, kadro adayları, ilk temsilcileri, her alandaki ilk grupları, örgütlenmeleri, bu süreci biraz anlayan, kendisini yeni arayışlara veren gençler olmuşlardır. Düşünce, örgütlenme ve pratikte partiyi vareden büyük Özgürlük Hareketini ortaya çıkartan güç, gençlik gücü olmuştur.

'80'li yıllarda 12 Eylül rejimine karşı halkın her türlü haklarının, özlemlerinin, geleceğinin büyük bir direnişle savunulması gerektiği dönemde, bunu gerilla biçiminde örgütlenerek gerçekleştiren yine gençlik olmuştur. Belki de Kürt gençliği-

nun toplumun eşit, adil yaşayacağı bir şekilde çözümlenmesini dayatan, bunu sağlayacak bir mücadeleyi vareden yine gençliğin direnişi olmuştur. Kürt toplumunda, PKK öncülüğünde ilk defa askeri bilime uygun, ulusal çerçeveyi içeren, bir öncü çekirdek düzeyinde de olsa askeri ordulaşma, bu süreçte gençliğin büyük örgütsel eylemi olarak ortaya çıkmıştır. Çözüm sürecini hem böyle bir ordulaşmayla, hem de her türlü barış ve demokrasi mücadelesiyle, siyasi örgütlenme ve eylemi en üst düzeye çıkartmaya çalışarak gençlik göstermiştir.

Görülüyor ki, parti ve ulusal kurtuluş mücadelemizin tarihi, bir bütün olarak özünde gençliğin her türlü bakımdan yenilenme, yücelme, eyleme geçme tarihi oluyor. Gençliğin böyle bir hareketin gelişimindeki yeri tayin edici ve bütün dönemleri kapsayacak şekilde süreklidir. Rolü esastır, belirleyicidir. Hareket; özüyle, içeriğiyle, şekillenmesiyle bir gençlik hareketi olurken aynı zamanda örgütü ve eylemiyle de büyük ölçüde bir gençlik hareketi olmak konumundadır. Diğer kesimlerin katılımı destek, katkı düzeyindedir. Partimizin bünyesi, örgütsel ve eylemsel gerçeği, gençliktен oluşan bir bünyedir, bir gençlik gerçekliğidir. Bu özelliği kuşkusuz bundan sonra da devam edecektir.

Bu biçimde gerçekleşmiş olması bir tesadüf değildir. PKK'nin, ideolojik, örgütsel gerçeği böyledir. Bundan sonra da varolduğu böyle olacaktır. Kürdistan koşulları, Kürt toplumunun koşulları böyle bir olguyu ortaya çıkartmıştır. Bundan sonra da

toplumları birbirine en çok yakın kılan gençliktir. Onun devrimci sosyalist özelliklerine uygun olarak önemli bir yanı, özelliği de böyle bir enternasyonalizmi temsil edebilmesidir. Bu, bütün toplumlarda böyle bir özellik taşıyor.

Parti kuruluşunda Türk ve Kürt gençliğinin, hatta birçok azınlık milliyetlerden

“Önderlik çıkışı Kürt toplumunda her yönüyle yeni bir çıkış, yepyeni bir çizgidir. İlk defa halkı, Kürt özünü, Kürt gerçeğini temsil eden, buna evrensel, insani gelişmeyle ve halkların bu temeldeki özellikleriyle birleştirmeyi bilen bir çıkıştır. Türk egemen sınıfının çeşitli ara kesimlerin özellikleriyle, şekillenmeleriyle taban tabana zıttır. PKK’nin ideolojik, politik, örgütsel şekillenmesi bunlardan ayrı, yeni bir çizgi şekillenmesidir.”

olan gençlerin bir araya gelmesi ve özgürce birlikte katılımıyla oluşması birçok özelliğe dayanıyor. Bunun önünde **Mahirler, Denizler, İbrahimler** gibi büyük gençlik eylemcileri var. Onların '70'lerde yükselttiği büyük devrimci gençlik hareketi var. Böyle devrimci eylemin sürdürücüsü olarak Kürt-Türk gençlerinin artan sayıda ve daha büyük bir tutkuyla mücadeleye atılmalan sözkonusu. Bu gençlerin Türkiye cephesinden izleyicileri olarak **Haki Karer, Kemal Pir** gibi yoldaşların mücadeleye, büyük devrimci öncülerin açtığı yolda kararlılıkla, cesaretle yürüyebilme gerekleri var.

Diğer bir yanıyla böyle bir şekillenmeyi Başkan Apo'nun taşıdığı özelliklerde, bu özelliklerle şekillenen PKK gerçekliğinde aramak gerekli. Şunu çok iyi bilmek lazım; PKK çıkışı, Önderlik çıkışı Kürdistan'da, Kürt toplumunda her yönüyle yeni bir çıkış, yepyeni bir çizgidir. İlk defa halkı, Kürt özünü, Kürt gerçeğini temsil eden, buna evrensel, insani gelişmeyle ve halkların bu temeldeki özellikleriyle birleştirmeyi bilen bir çıkıştır. Türk egemen sınıfının çeşitli ara kesimlerin özellikleriyle, şekillenmeleriyle taban tabana zıttır. PKK'nin ideolojik, politik, örgütsel şekillenmesi bunlardan ayrı, yeni bir çizgi şekillenmesidir. İlkel milliyetçi çizgiden, Kürt egemen sınıfının işbirlikçi ilkel milliyetçi çizgisinden bütünüyle bir kopuştur. Ara kesimlerin teslimiyetçi, reformist, milliyetçi, eklektik, ikircikli tutum ve davranışlarından, örgütlenmelerinden köklü bir kopuştur. Kürt halkının ve ulusunun çıkarlarını temsil eden bir devrimci çizginin ortaya çıkışıdır. Yeni bir ulusal çizgi, bir halk çizgisi, yepyeni bir toplumsal özgürlük çizgisidir.

PKK bütün bu yönleriyle Kürt toplumunu her türlü geriliğe, gericiliğe alet eden duygu, düşünce ve anlayışlarda kopuştur. İşbirlikçiliği red, ihanete karşı savaş, her türlü dar, ilkel milliyetçi tutumdan kopuştur. Bu yönüyle, Kürt toplumunda ilk defa bir demokratik özgürleşme hareketini ifade ederken, aynı zamanda bunu Türkiye'nin ve diğer ülkelerin demokratik hareketleriyle bütünleştiirme özelliğine sahiptir.

Bu yönüyle PKK, Türkiye demokratik hareketinin dolayısıyla '70'lerde gelişen büyük devrimci gençlik hareketinin doğrudan bir devamı, bir parçası olarak doğmuştur. PKK çizgisi, her zaman Türkiye devrimci-demokratik hareketinin bir parçası olmuş, onun iki ayağından birisi olarak kendisini tanımlamıştır. Türkiye ayağı-

nın yanında, büyük demokratik dönüşüm hareketinin Kürdistan ayağı olma amaç ve hedefi ile ortaya çıkmış ve bugüne kadar da eylemini bu temelde geliştirmiştir.

PKK'nin duygu, düşünce, anlayışı ve yaşam özelliklerinin dar ve bireycilikten uzak olma, toplumsal anlamda birlikteliği, ortaklığı geliştirme, ulusal anlamda halkların kardeşliği temelinde bir olma, bir arada yaşama, bütünleşme yönleri vardır. Aslında baştan itibaren büyük bir toparlayıcı, birleştirici, bütünleştirici kuvvet olmuştur. Ne kadar ayrılıkçı gibi ifade edilse de bu gerçek değildir. Ayrılıkçılık, sömürgeciliğin yarattığı baskı, katliam ve sömürünün toplum üzerindeki varlığını kırmak için varolan bir ayrılıkçılık, ondan kopuştur. Yoksa halkların, toplumun birbirinden uzaklaşması değildir. Bunu o zamanı yaşayanlar çok iyi bilirler. '70'ler çıkışına karşı geliştirilen 12 Mart darbesinin arkasından Türkiye gençlik hareketi içinde ortaya çıkan bir parçalanma, yozlaşma, her hareketin üç-beş parçaya bölünme gibi bir süreci yaşadığı bir ortamda, PKK ve Başkan Apo bütün bunlara karşı birleştiriciliğini, toparlayıcılığını, ortaklığın, kolektivizmin ve bir arada işleri götürmenin temsilcisi olmuştur. '70'lerin ortalarında Türkiye devrimci demokratik gençlik hareketinin örgütlenmesinde hem düşünce, hem de pratik düşünce düzeyinde önemli bir rolü doğrudan oynamıştır. Bu yönüyle aslında her türlü dağılma ve parçalanmaya karşı doğru bir halkçı çizgide birlik ve bütünleşmenin temsilcisi, savunucusu olmuştur.

Bu anlamda PKK, Türkiye devrimci gençlik hareketi içinden çıkan ve doğrudan devamı olarak gelişen bir harekettir. Bunu birlikte, ortak örgütlenme içinde yürütmek istemiştir. Fakat düşünce, çizgi ayrılıkları, en önemlisi de mücadele, örgüt ve eylemine yön veren yaşam ayrılıkları doğal olarak böyle bir kopuşa götürmüştür. Kopuş, aslında büyük bir şovenizmle Kürt-Kürdistan gerçeğini, yine sosyalizmin çarpıtılması olgusunu daha iyi açığa çıkartmak, onları kendi gerçeklikleri üzerinde doğrudan varetmek, geliştirmek, örgütlemek, yaşamsal kılmak ve bu biçimde ortama dayatmak amacıyla olmuştur. Bu, o zamanın güçleriyle birlikte yürütülemeyince kendi örgütlülüğü içerisinde yürütülmeyi zorunlu kılmış, PKK bu temelde kendisini diğer hareketlerden kopartarak, kendi doğruları temelinde gelişen yeni bir hareket olarak yaratmıştır.

Şimdi de böyle bir düzey aranıyorsa, o zaman PKK'nin doğuşu döneminde yaşadığı özelliklere bakmak, çözümü, çareyi orada bulmak gereklidir. Bu da Başkan Apo'nun duygusudur, düşüncesidir, yaşamıdır, eylemidir, taşıdığı yüksek özelliklerdir. Bunların anlaşılması, kavranması, bunlara göre bir davranışın, yaşamın, çalışmanın sürdürülmesi olmaktadır. Yoksa öyle lafla, her türlü bireyci, çıkarıcı yaklaşımlarla olmaz. Türkiye'de çokça görüldüğü gibi mezhepçi solun, takkeci, *“benim klubüm olsun da gerisi ne olursa olsun”* yaklaşımıyla olmaz. PKK hiçbir zaman böyle dar yaklaşımlara düşmemiştir, hiç değer biçmemiştir. Lafla her şeyi söyle, onun pratiğini hiç yerine getirme, yüzde yüz söyledğine ters bir yaşam içerisinde ol, yaklaşımıyla da bunlar olmaz. Her gün sosyalizm adına her türlü ahkamı kes, ama en ileri düzeyde kendi küçük yaşamını örgüt ve onun içinde öyle bir yaşamı sürdürme tutumuyla kuşkusuz hiç kimseye güven verilmez. Böyle bir yaklaşıma hiçbir güç inanmaz, ona değer biçmez, onunla birlik olmaz. Eğer büyük bir gençlik birliği, ortak gençlik eylemi, özellikle Kürt gençliğinin büyük bir örgütlülüğü ve birliği ortaya çıkacaksa, onun gençlik özelliklerine uygun bir çizgide geliştirilmesiyle olacaktır.

Yine Türk-Kürt gençliğinin ve diğer azınlıklardan gençliğin en geniş ortak eylemi, cephesi ortaya çıkarılacaksa, bu tamamen PKK'nin doğuş özelliklerini ihtiva eden gençlik özelliklerine uygun olarak şekillenmeye bağlıdır. Yoksa diğer yaklaşımlarla böyle bir birliktelik sağlanamaz, tamamen kardeşliğe, birlikteliğe gençliğin büyük ideal tutkularıyla bir arada olmak,

büyük paylaşımcılığı, her türlü bireyci, bencil, çıkarıcı yaklaşımdan uzak; duygu, ruhta, yaşamda paylaşımcılığı esas alan yaklaşımlarla olur. Böyle yaklaşılsa ve buna uygun ideolojik, politik, örgütsel yaklaşım gösterilirse, başkalarının iyi mücadeleleri kendi mücadelelem olarak görülürse o zaman her türlü birliktelik, bütünlük, ortak eylem, tabii herkesin kendisini en özgür biçimde ifade etmesi, örgütlemesi ve katılım sağlaması temelinde gerçekleşir. PKK bunun nasıl olacağını kanıtlamış bir harekettir.

Şimdi de PKK eğitimiyle, Kürt gençliğinin gerçek bir gençlik hareketi olarak kendisini örgütlemesi, şekillendirmesi ve böyle bir yaklaşımla ancak başarıya gidecektir. Gençlik bu özünü korusa, partiden aldığı bu özelliklere göre kendisini örgütler ve yürütürse o zaman Türkiye'deki her türlü kesimden gençlikle bütünleşmesi, yine Ortadoğu ve dünya gençliğini etkilemesi, onlarla ortak hareket ve eylemlilik içinde olması mümkün olacaktır.

Öncülük, ondan da öteye bütünlük, tamamen böyle bir yaklaşıma bağlıdır. Yoksa doğru bir yaklaşım olmasa gerçekten bütünlüğü, birliği, kardeşliği her türlü baskı sömürü ve eşitsizlikten uzak bir yaklaşımla geliştirme anlayışı olmazsa ortaya hiçbir birlik çıkmaz. Her şeyin yaratılabilmesi, demek ki her şeyden önce doğru bir anlayışa, yaklaşıma, gençlik özüne uygun bir düşünceye ve davranış gücüne ulaşmaya bağlı. Bunun yolu açılmıştır. Kürdistan'da PKK Kürt gençliğini böyle bir çizgiye sokmuştur. Gençliği yönlendiren bir hareket olarak da bunu bütün Türkiye ve Kürdistan'la birlikte Ortadoğu'ya yaymıştır. Gençlik bundan kopmaz. Bu düzeyi daha ileri sürdürmek üzere temel özelliklere uygun bir biçimde kendisini yürütürse, o zaman öncülük düzeyinde hem Türkiye hem Ortadoğu gençliği ile birlik bütünlük oluşturur. Her türlü ortak eylemi, halkların kardeşliğini yaratmak temelinde geliştirilir.

Yeni dönemde

YCK örgütlenmesi tayin edicidir

– Önderlik “barış savaşı sürecinin başladı-ğın” söyledi. Gençlik mücadelesinde barış savaşı nasıl olmalıdır? Bunu biraz açar mısınız? Kürdistan Gençlik Birliği’nin bundan sonraki konumlanışının, çalışmalarının çerçevesi nasıl olmalıdır? Yani YCK’nin eski örgütlenme tarzı bu döneme cevap verebilir mi? Vermezse nasıl bir örgütlenme olmalıdır?

– Partimiz '70' li yıllarda doğan, '80'li yıllarda örgütlülüğünü ve eylemliliğini geliştiren, dolayısıyla Kürt ulusal demokratik hareketini örgütleyip büyük bir mücadeleyle önemli bir gelişme düzeyine ulaştıran, '80'lerden itibaren ise bu gelişmeyi ulusal ve demokratik sorunun çözümüne ulaştırma doğrultusunda çaba harcayan bir harekettir. Gelişimini, varlığını şiddet temelinde sağladı. Ideolojik ve eylemsel olarak şiddetli bir mücadeleyi yaşadı. Bu, onu Kürdistan'a, Kürt halkına yeni bir yön çizen hareket haline getirdi.

Bu temelde ortaya çıkardığı büyük ulusal demokratik birikimi kalıcı bir yaşama dönüştürmek için, '90'ların başından itibaren şiddetle çözüm bulma arayışı yanında, demokratik, siyasi yöntemlerle çözüme götürme arayışı ve çabası içerisinde oldu. Yine mücadele yol yöntemlerinde stratejik düzeyde değişim yapma, ulaşılan düzeyde Kürdistan'da, Türkiye ve dünyada sağlanan gelişmeler, Türkiye ve dünyada ortaya çıkan değişim ve yeni koşullar temelinde bir çözüm sürecini yeni mücadele stratejisiyle, yöntemleriyle gerçekleştirmeyi, bunun gerektirdiği bir değişimi dönüşümü yaşamayı esas aldı. '93'teki ateşkesle böyle bir süreci başlattı ve hakim kılmaya çalıştı. Ancak çeteciliğin sabotörlüğü nedeniyle bu pratikte tam gerçekleşmedi, boş çıkarıldı. '95'te yapmak istedi yine boş çıkarıldı. En son '98'de 1 Eylül süreciyle barış ve demokratik dönüşüm sürecini başlattığını, siyasi örgütlenme ve mücadeleyi esas mücadele olarak ele aldığını, alacağını ilan

etti. Bu temelde bir değişime yöneldi. Biliyor, buna uluslararası komplo dayatıldı. Uluslararası komplo ile partimizin böyle bir değişimi yaşaması boş çıkartılmak ve önlenmek istendi. 15 Şubat korsanlık hareketi, Genel Başkanımızın hiçbir hukuk anlayışına uymayan bir biçimde denetim altına alınmasına ve Türkiye'ye götürülmesine kadar vardırıldı. Böylece süreç boş çıkartılmak istendi.

Buna karşı İmralı süreciyle birlikte Genel Başkanımız daha önce başlattığı barış ve demokratik dönüşüm sürecini daha hızlı, yoğun ve stratejik düzeyde gerçekleştirmeyi esas aldı. O zamana kadar parça parça taktik yaklaşımlarla ulaşılmak istenen bu köklü değişim, dönüşümü doğrudan stratejik bir değişiklikte sağlamak istedi. Bu anlamda da değişim dönüşüm süreci çok keskin biçimde, büyük bir hızla ve yoğunlukla gerçekleşti. Bu temelde yeni süreç başlanmaya çalışıldı, çalışılıyor. Halen de çeşitli ulusal, uluslararası çevreler hem Türkiye, hem Kürdistan, hem de dünya düzeyinde parça parça ve ilişki içerisinde böyle bir dönüşüm gelişimini boş çıkartmak, sabote etmek için ellerinden geleni yapıyorlar. Komplo bu anlamda kendini başarıya götürmek için çaba harcıyor. Buna karşı partimiz, demokratik değişim-dönüşüm sürecini büyük bir hızla ve stratejik keskinlikle yaparak, buna göre kendisini yenileyip dönüştürerek, başarak komployu boş çıkarmaya çalışıyor.

Komployu boş çıkartmanın tek ve biricik yönetimi bu değişim ve dönüşümü başarıyla yapmaktır. Bu noktada büyük bir kararlılıkla, cesaretle her türlü engeli aşma temelinde değişim dönüşüm çabası sürdürüyor. Dönüşüm süreci başlamıştır. Kendini dönüştürdükçe karşısındakini de dönüştürme, kendini yeniden şekillendirirken Türkiye'ye de yeni bir şekil verme çabası içinde oluyor.

Barış savaşı, demokratik dönüşüm mücadelesi, bunu gerçekleştirecek siyasi örgütlenme ve mücadele etme biçiminde başlamak oluyor. Kuşkusuz barış ve demokratik dönüşüm mücadelesi, partimizin 25 yıldır yürüttüğü mücadelenin devamıdır. Bu mücadeleyle ortaya çıkardığı birikimin daha da ileriye götürülmesi ve toplumun kalıcı yaşamı haline getirilmesi çalışmasıdır. Bu anlamda bir devamı ve sürekliliği var. Geçmişin reddi, ondan kopuş değildir. Bütünüyle onun bir devamı, içinde bulunulan koşullara göre yeniden düzenlenmesi, koşullara uygun bir mücadele stratejisine, taktiğine, örgüt ve eylem tarzına kavuşturulmasıdır. İçinde bulunulan koşullarda kitlelerin mücadele etmesinin yolu yöntemi oluyor.

Elbette bu da gençliğin büyük enerji birikimi ve dinamizminin pratikleşme, aktifleşme alanı haline geliyor. Barış mücadelesi, demokratik siyasi mücadele önemli bir mücadeledir. Devrimci siyasal mücadelenin tek biçimi, kesinlikle silahlı mücadele, savaş değildir. Bu, mücadele biçimlerinden sadece bir tanesidir. Koşullar onu gerektirdiği zaman başvurulursa büyük gelişmeler ortaya çıkar. Bunu PKK tarihi çok parlak ve somut biçimde kanıtlamıştır. Fakat koşullar silahlı mücadeleyi gerektirmezse, silahlı mücadeleyi uygulamaya kalkışmak bir başarı yaratmayacağı gibi ağır tahribatlara yol açmak, yok oluşu dayatmak anlamına gelir. Nitekim koşullara göre bunu uygulamayan hareketler çok savaştıklarını söylüyor olmalarına rağmen, savaşır konuma geçememiş küçük bir ordu eylem ortaya çıkaramamış ve herhangi bir gelişme yaratamamıştır. Türkiye'deki birçok hareketin içinde bulunduğu duruma bakarak insan bunu rahatlıkla görebilir. Sözle her şeyi yaptıklarını, yapıyor olduklarını söylemelerine rağmen 30 yıldır ortada ne küçük bir ordu, ne ciddi bir savaş, ne eylem, ne de bir gelişme yaratılmıştır. Sadece sapkınlık haline gelmiş bir yaklaşım var ki, bu kitlelerin sosyalist, devrimci-demokratik mücadelesine bir yarar getirmiyor, tam tersine onunla çoğu zaman çelişiyor, zarar veriyor.

Şimdi zamanında ve içinde bulunulan koşullara uygun mücadele yöntemlerini

doğru seçebilmek büyük önem taşıyor. Silahlı mücadelenin gerekli olduğu koşullarda onu uygulayamayanlar, doğruyu bulamamışlardır. Geçmiş dönem böyleydi. Doğru biçimde silahlı mücadele anlayışını esas alan PKK oldu ve büyük gelişme yarattı.

Şimdi içinde bulunulan dünya, Türkiye ve Kürdistan koşullarında, bu koşullara uygun ve doğru mücadele yönteminin bulunması da önemli. PKK tamamen bunu yapıyor. Bu koşullarda silahlı mücadele yaklaşımı yerine siyasi mücadele ağırlıklı stratejik mücadeleyi esas alıyor ki, bu önemli bir durum. Büyük bir mücadeleyi bu koşullara uygun yürütme imkanını elde etme durumudur. Siyasi mücadelenin diğer biçimleri, kitle mücadelesi, her türlü propaganda faaliyetleri, ideolojik ve kültürel mücadelelerde gereklidir. Toplumsal gelişmede, toplumsal dönüşümde önemli roller oynarlar.

Bir mücadele biçiminin sonuç vermesi, devrimci olması, doğru olması, onun içinde bulunduğu koşullar uygun olmasına, toplumsal dönüşümde rol oynamasına bağlıdır. Yoksa hiçbir mücadele biçimi kendi başına her koşulda doğru ve devrimci ve bazıları da yanlış, reformist değildir. Bu metafizik bir yaklaşım olur. Tam tersine koşullara uygun doğru, dönüştürücü mücadele biçimlerini bulmak diyalektik bir yaklaşımdır. Doğru öncülüklerin görevi bunu tayin edebilmektir. PKK ve PKK önderliği böyle bir öncülük olduğunu geçen süreçte, yirmibeş-otuz yıllık mücadele tarihi içerisinde defalarca kanıtlamıştır. Kendini kanıtlamayan düz bir çizgide, metafizik bir çizgide yürüyenler başkalandır. Bu anlamda yeni mücadele çizgimizde en az şimdiye kadar olan mücadelelerimiz kadar büyük ve anlamlıdır. Görkemli sonuçlar ortaya çıkaracaktır. Hatta silahlı mücadele tek yanlış bir mücadeleydi, dardı, kabaydı, insanın çok yönlü gelişimini bütün yeteneklerini ortaya çıkmasını gerçekleştiremiyordu, yeterince imkan tanımıyordu. Siyasi mücadele diğer bütün mücadele biçimleriyle birleştiğinde çok yönlü, yaratıcılığı geliştiren, insanın yeteneklerinin daha fazla pratikleşmesine imkan veren bir mücadeledir. Bu anlamda halkın, bireyin ve milletin yetenekleri şimdi bu mücadeleyle daha fazla gelişecektir. Daha çok yönlü militan ve halk eylemliliğinin gelişimi ortaya çıkacaktır. Gerçek militan, halk önderliği, büyük halk örgütçüleri ve eylemcileri böyle bir mücadeleyle, siyasi kitle mücadelesiyle ortaya çıkaracaktır. Barış mücadelesi, demokratik siyasi kitle mücadelesidir. Her türlü ilişki, ittifaktır. En yasal mücadeleden her türlü kitle eylemine kadar uzanan geniş bir yelpaze de çok çeşitli eylem biçimlerini içine alan bir mücadele biçimidir. Böyle bir mücadelenin en fazla gençliğe uygulama pratikleşme alanı vereceği açıktır. Burakalım gençlik karakteriyle karşıt olmasını, tam tersine gençlik mücadele-

“Barış savaşı, demokratik dönüşüm mücadelesi, bunu gerçekleştirecek siyasi örgütlenme ve mücadele etme biçiminde başlamak oluyor. Kuşkusuz barış ve demokratik dönüşüm mücadelesi, partimizin 25 yıldır yürüttüğü mücadelenin devamıdır. Bu mücadeleyle ortaya çıkardığı birikimin daha ileriye götürülmesi ve toplumun kalıcı yaşamı haline getirilmesi çalışmasıdır. Bu anlamda bir devamı ve sürekliliği var. Geçmişin reddi, ondan kopuş değildir.”

sinin daha fazla gelişmesine, anlam bulmasına toplum için de daha etkili bir öncülük, motor güc haline gelmesine yol açacaktır.

Gençliğin karakterinin yapıcı olduğunu söylemek kesinlikle doğru değildir. Gençlik, kuşkusuz yıkıcıdır ama eskiyi yıkıcıdır. Her türlü toplumsal, özgürlükçü gelişmeye ters olan, onun önünde ayak bağı oluşturan anlayışları, yaşam biçimlerini yıkmaktır. Bu anlamda ilericidir. Yıkıcılığı devrimcidir, gelişmeyi ifade eder. Fakat kör bir tahripkarlık kuşkusuz değil. Doğru bir siyasi, ideolojik çizgi yönlendirmesi olmadığında veya saptırıldığında böyle olumsuz sonuçlar vermeye açık olsa da, aslında doğru bir çizgiyle, anlayışla yönlendirildiği zaman en örgütçü, en büyük dönüştürücülüğü gençliğin mücadelesi, eylemi sağlar. Bu anlamda eskiyi yıkmada büyük bir kuvvet olduğu kadar yeniyi yapma, yeniyi kurma, yeni ilişkileri, yeni yaşamı, yeni insanı ve öncü militanı ortaya çıkarmada öncü güç gençliktir, gençlik hareketidir. Eski karşısında yıkıcı olduğu kadar, yeni karşısında da yaratıcılığı, yapıcılığı vardır. Bu gerçeği kesinlikle görmek gerekli. Birini görmemek, sadece yenilikçiliğini görüp, yapıcılığını görmemek tek yanlış değerlendirmektir, zarar getirir. Yine salt yapıcı olarak görüpte eskiyi yıkmak

“Gençlik, kuşkusuz yıkıcıdır ama eskiyi yıkıcıdır. Her türlü toplumsal, özgürlükçü gelişmeye ters olan, onun önünde ayak bağı oluşturan anlayışları, yaşam biçimlerini yıkmaktır. Bu anlamda ilericidir. Yıkıcılığı devrimcidir, gelişmeyi ifade eder. Fakat kör bir tahripkarlık kuşkusuz değil. Doğru bir siyasi, ideolojik çizgi ve anlayışla yönlendirildiği zaman en örgütçü, en büyük dönüştürücülüğü gençliğin mücadelesi, eylemi sağlar.”

karşısında oynadığı büyük mücadelecı rolü, gençliğin devrimciliğini görmemekte ciddi bir yanlışlık olur. Doğru değerlendirmeye; gençliğe, gençlik hareketini bu iki yönüyle birlikte ele almayı içerir. Gençlik, böyle bir bütünlüğü ideolojik, politik, örgütsel, sosyal yaşamda, mücadelede ortaya koyar. Bu açıdan gençlik mücadelesi salt yıkmak, bunu da sert savaşla yapmak gibi bir darlık içerisine kuşkusuz itilemez. Bu, bir sapma olur. Tersine gençliğin genel karakterine uygun olarak, böyle bütünlüklü bir mücadele içinde olması ve bunu hertürlü yöntemle ortaya koyabilmesidir. Bunun da hayat bulduğu yer geniş siyasi mücadele alanıdır. Büyük orduları da gençlik kurmuştur. Fakat büyük halk eylemlerini, halk ayaklanmalarını hem örgütleyen, öncülük eden hem de onun büyük ordusunu oluşturan da gençlik olmuştur.

Şimdi geçmiş süreçte Kürdistan'da gençlik, gerillanın temel gücü oldu. Partimiz öncülüğünde gerilla ordusu biçiminde kendisini oluşturdu, şekillendirdi, eyleme geçirdi. Büyük gelişmelerin, değişimlerin yaratıcısı oldu. Esas örgütlenmesini ve mücadelesini gerilla biçiminde ortaya koydu. Fakat bununla birlikte onun bir uzantısı olarak siyasi gençlik örgütlenmesi, kitlesel gençlik örgütlenmesi ve gençliğin kitlesel mücadelesi de uygun alanlarda ortaya çıktı. YCK örgütülüğü, hem yurtdışında hem Türkiye ve Kürdistan şehirlerinde gelişti. Bir kitlesel gençlik örgütülüğü ve eylemi olarak ortaya çıkıp gelişme kaydetti. Fakat burada gerilla esastı, birincil yandı. Gerilla dışındaki YCK örgütülüğü ve eylemi ona bağlı, onun yarattığı ortama dayanan, onun sağladığı gelişmeleri örgütlemeyi içeren ikincil bir yan oluyordu. Gerillaya bağlı ve ona hizmet etme temelinde geliyordu. Bu açıdan gençliğin kitlesel örgütlenmesinin ve eyleminin sorunları çok somut olarak gündemleşmedi. YCK örgütlenmesi ve eylemi de bu sorunları somut olarak ortaya koyma, çözümleme ve onları çözmeye temelinde kendisini geliştirme biçiminden çok, daha fazla gerillanın yarattığı birikimi örgütlemeye biçiminde oldu. Bu nedenle aslında kendi sorunlarını derinliğine kavrama, çözmeye ve

onun üzerinde bir örgüt ve eylem yaratmadan uzak kaldı. Elbette bu, sınırlı bir gelişmeydi. Kendi temelleri üzerinde ortaya çıkan bir gelişme olma yanı zayıf kaldı. Daha çok gerilla karakterine, eylemine dayanarak ortaya çıkan bir gelişmeydi.

Aslında şimdiye kadar YCK örgütlenmesi fazla oturmamış, kendi sorunlarını çözmeye temelinde gelişmemiş, kendi çizgisini tam olarak bulamamış bir hareket olarak görmek, böyle değerlendirmek daha doğrudur. Bu nedenle eksikliği de, yetersizliği de olsa gerilla eylemliliği tarafından tamamlanabildi. Gerillanın geliştirdiği çözüm, kendisi için de bir çözüm oldu. Onun için tam bir örgütlenme haline gelemedi. Tabanına tam oturup örgütsel kollarını, örgüt tarzını, dolayısıyla çok yönlü eylem tarzını geliştiremedi.

Şimdi bütün bunlar aşıyor. Aslında gençliğin kitlesel örgütlenme ve eylemlilik bakımından, yine her türlü siyasi eylemi bakımından somut koşullara uygun, kendi gücüyle kendisini örgütleyip eyleme geçireceği bir dönem şimdi açılıyor. Bu anlamda geçmişteki durum, kuşkusuz şimdi olduğu gibi sürmez, sürdürülemez. O yaklaşımlarla gençlik mücadelesi yürütülemez. Her şeyden önce o koşullar köklü bir değişime uğramıştır. Artık dayanacağı gerilla mücadelesi sınırlanmıştır. Gerillanın

öncülüğüyle yaptı. Yine parti öncülüğü temelinde gençlik örgütlenmesi olacak. Ve bunu şimdi de gençliğin kitle örgütlenmesi ve siyasi demokratik eylemliliğini geliştirmesi temelinde yapacak.

Öğrenci gençlik kendi konumuna uygun olarak koşullarını doğru değerlendirilmesi, tahlili temelinde kendine bir örgüt ve eylem çizgisi çizecek. Mahalledeki, köydeki gençlik, işçi-emekçi gençlik çok değişik alanlarda bunu yapacak. Bu temelde oluşacak gençlik örgütülüğü; işsiz, gelecekte yoksun olan gençliğin bilincini doğrultma, enerjilerini doğru bir eylem çizgisine kanallandırmaya yönelik olarak toplumsal gelişmede rol oynay hale getirme görevini yerine getirecektir.

Kürt gençliğini kutluyoruz

– *Önderliğin uluslararası bir komployla Türk devletine teslim edilmesinden bugüne kadar geçen süreçte gençlik rolünü oynayabilmiş midir? Yaşadığı eksiklikler nelerdir?*

– 15 Şubat'tan sonra yurt içinde ve dışında önemli bir direniş gösterdi. Büyük kitlesel mücadeleler ile birlikte düşmanı, komplocuları korkutan büyük eylemlilikler yaptı. Biz, bunlara büyük anlam, değer biçtik. Özellikle 15 Şubat arkasından, her şeyin çok karanlık olduğu, her türlü katliam girişiminin gündemde bulunduğu bir dönemde gelişen büyük direnişler, bu karanlığı yırtmada, uluslararası komployu en azından kendi çizgisinde başarısız kılmada büyük bir rol oynadı. Bunlar devrimci mücadele tarihimizde önemli bir yere oturdu.

Böyle kritik süreçlerde büyük bir fedakarlık ve cesaretle eyleme kalkabildiği ve halkı da eyleme geçirebildiği için Kürt gençliğini kutluyoruz. O zamanda parti olarak, Başkanlık Konsey'i olarak kutladık. Böyle tarihi süreçlere kahramanca eylemlerle cevap veren şehitlerimizi burada bir kez daha minnetle anmak isteriz.

Yine büyük direnişçilerin -ki, bir kısmı esir düştü, sakatlananlar, yaralananlar oldu- hepsinin gösterdikleri kahramanca direnişin böyle büyük bir rol oynadığını görerek kendi bilinclerini, duygularını, davranışlarını daha pak, daha devrimci, daha fazla partileşmiş kılmalarını isteriz. Büyük işler başarmışlardır, anlamını bulmuştur. Eğer bugün böyle bir mücadele hala sürmüyorsa, komplocular hala başarı sağlamak için çırpınıyorlarsa ve başarı sağlayamamışlarsa bu tamamen böyle tarihi bir süreçte gösterilen büyük ve kahramanca direnişlerle oldu.

Kuşkusuz şimdi de bunun devam ettirilmesi gerekli. Daha sonraki İmralı süreci, yeni başı ve demokratik dönüşüm süreci içerisinde, siyasi örgütülüğün ve mücadelenin geliştirilmesi döneminde belli bir duraksama, zayıflık, içinde bulunulan değişime göre kendini büyük bir etkinlikle, aktive ile dönüştürememe, eyleme geçireme-

me gibi durumlar oldu, halen de yaşanıyor. Tutuculuk, darlık, sığlık ve tek yanlılık var. Bunlar dönüşümü engelliyor. Özellikle de Türkiye'de marjinalleşmiş solun, sosyal şoven, rejime endekslenmiş, rejimi değiştirme yerine onun bir karşıtı ama bir parçası haline gelmiş olan solculuğun etkileri ile, yine diğer yandan Kürt sorununda çözümü değil de çözümsüzlüğü ifade eden, Kürt sorununun çözümsüzlüğü içinde kendi aşiret ve aile çıkarlarını sağlayan; yine Kürt halkını savaştırarak, savaş ağalığı yaparak kendine kazanç sağlayan savaş rantçılığının, ilkel milliyetçi çizginin etkileri nedeniyle içinde bulunduğumuz koşulların gerektirdiği tarihi değişikliği ve dönüşümü büyük bir etkinlikle yapamama durumu yaşanıyor. Bu kesimlerinin yarattıkları muğlaklığın, kafa karışıklığının gençlik örgütlenmesinde ve eylemliliğinde olumsuzluğa oynama durumu kuşkusuz var. Her şeyden önce muğlaklık, kafa karışıklığı yarattı. Dolayısıyla zamanında gerekli değişimi, dönüşümü yapamamaya, bu konuda yavaş hareket etmeye, geç kalmaya yol açtı. Özellikle PKK bilincini tam alamama, PKK özünü kavrayamama; sığ, dar, ilkel milliyetçi ve sosyal şoven yaklaşımlardan etkilenme durumları, genelde varolan tutuculuk, dogmatizm, kalıpcılık gibi anlayışlar böyle bir değişimi zayıf kıldı, kıyor.

Şimdi bunların köklü bir biçimde hızlı aşılması gerekiyor. Bu yaklaşımların devrimcilikle, demokratikle, sosyalistlikle, ulusallıkla, halkçılıkla herhangi bir ilişkisi yok. Aslında bunların hepsi kesinlikle bazılarının kendi yaşamlarını, ailesel, aşiretsel çıkarlarını örgütlemeye çabasından başka bir şey değildir. Unutmayalım ki, ne Kürdistan'da ne de Türkiye'de bu yaklaşımlarla hiçbir değişim ortaya çıkmamıştır, çıkmayacaktır da.

Bu sol'la 12 Eylül rejimi birbirinin tamamlayıcısıdır. Tıpkı Güney Kürdistan'da

değil. Egemen düzen içerisindeki bir çelişkidir; toplumu aldatma çelişkisi ve çatışmasıdır. Bu gerçekleri açıkça görmemiz lazım. İyi sorgulayıcı olmaya ihtiyaç var. Bir şeyi değerlendiren nereden kaynaklandığı, neye dayandığı, neye hizmet ettiği, pratiğinin ne olduğu, gerçekte hangi rolü oynadığı sorularını sorup buna göre değerlendirme geliştirmemiz gerekli. Söylediği sözlerle değil, yaşamda oynadıkları role bakarak gerçekliklerini değerlendirmek en doğrusudur.

Bütün bu sapkınlıkların gençlik hareketi üzerindeki olumsuz etkilerini aşmak kuşkusuz çok çok gerekli. Bunu aşma temelinde dönemin gerektirdiği değişikliklere, dönüşümü, yenilenmeyi herkesten önce, bütün alanlardan önce gençlik hareketinin yapması kuşkusuz gereklidir, elzemdir. Gençliğin karakterine uygun olan da budur. Eğer gençlik bunu yapamazsa, geride kalırsa o zaman gençlik hareketi olmaktan çıkar. Yaş olarak belli bir kesimi içine alsın bile özellikle olarak, ruh olarak kesinlikle ondan kopmuş olur. Bundan dolayı gençliğin bu konuda öncülük rolünü oynaması, gençlik hareketinin yeni sürecin öncü motor gücü olabilmek için kendini herkesten önce yenileyip, yeni koşullara göre örgütleyip eylem tarzına kavuşturması gerekli. Bu noktada kavrayış ve ideolojik eksiklikler var. Oysa süreç çok etkili bir ideolojik mücadele sürecidir.

Örgütsel sorunlara çözüm arama noktasında çaba eksiklikleri, geçmişin alışkanlıklarına bağlanma var. Geçmişte gerillaya dayalı olan yaşamın değiştiğini görmeme, anlayamama, buna göre derhal kendisini değiştirmek üzere bir çaba içerisine giremeye var ve bu tehlikeli. Diğer yandan eylemde yaratıcı olamama, siyasi mücadele, kitle mücadelesi yürütecek bir konuma geçememe; çok yönlü, çok yaratıcı eylem biçimleriyle mevcut sürece müdahale edememe var. Elbette bunlar önemli eksiklik-

“Bugüne kadar YCK örgütülüğü ve mücadelesi tali bir mücadeleydi, ikincil bir mücadeleydi. Şimdi ise YCK örgütlenmesi, eylemliliği, siyasal gençlik eylemliliği esas örgüt ve mücadele, birincil örgüt ve mücadele oluyor. Bu anlamda rolü esastır, tayin edicidir, görevleri birincildir. Buna göre içinde bulunduğumuz dönemin bu özelliklerine ve değişim koşullarına uygun olarak yeniden düzenlenmesi mutlaka gereklidir.”

ki Barzanilikle Saddam yönetimi birbirinin tamamlayıcı olmaları gibi. Biri olmadan diğeri de olmaz. Bu nedenle birlikte vardırlar, birlikte varoluyorlar. Birbirleriyle çelişiyor görünmeleri, mücadele içinde olmaları hiçbir şeyi değiştirmez. Fakat bu mücadele hiçbir zaman sonuca giden bir mücadele değil. Aslında belirlenen çevrelerin toplumu birbirine vurdurarak yaşamlarını sürdürmesinden başka bir şey

ler. Üzerinde çok yoğun olarak durulması, düşünülmesi, tartışılması, en önemlisi de adım adım pratikte geliştirilmesi gerekli.

Pratik öyle birdenbire en üst düzeyde ortaya çıkmaz. En basitten, en küçük eylemlerden başlayarak giderek daha karmaşıklaşan, daha büyüyen, daha geniş güce dayanan bir mücadele esas alınmalıdır. Kürdistan'da mücadelenin doğru gelişim çizgisi de böyledir. En üstten başlama de-

ğil, en iddiasız, en zayıf koşullarda en küçük imkanlarla, en basit pratikleri yapma temelinde başlayarak; büyük bir tutku, iddia, fedakarlık ve kararlılıkla yürütelen çabıyla giderek dev gibi gelişmeleri ortaya çıkartan bir mücadeleye ulaşmak ancak mümkündür. Kürdistan'da işler böyle yürür, böyle yürümüştür, bundan sonra da böyle yürüyecek. O açidan sonucu hemen beklemek değil de veya en üstün başlamak için de olmak değil de varolan koşullarda hızla, anlaşılabilirliği kadar değişiklik yapmak, değişiklik yapıldığı kadar onları pratiğe geçirmek böylece diyalektik bir süreçle, yaklaşımla yaşamın canlılığı içerisinde hem değişimi, hem de bunu pratikleştirmeyi içine götürmek en doğru gerçekleştirebilir tutumdur. Esas olarak böyle ele alınırsa, böyle yaklaşırsa eksiklikleri aşmak, kendini yenilemek, değiştirmek zor olmayacaktır.

Gençlik aydınlanma hareketidir

– *PKK'nin yirmi yıllık mücadele tarihinde yaşam birçok yönüyle irdelenmiştir. Bu temelde Kürdistan gençliği yeni dönem çalışmalarında, şimdiye kadar yaşadığını aşmada yaşamını nasıl örgütleyebilir?*

– Kuşkusuz otuz yıllık bir önderlik gerçekleşmesi var. Bu, Kürdistan'da devrimci-sosyalist militanın, yurtsever insanın şekillenmesidir. Onun bütün özelliklerinin, duygusunun, ruhunun, düşüncesinin, davranışlarının, çalışma ve yaşam tarzının ortaya çıkmasıdır. Bunun dışında bir yurtseverlik, demokratlık, devrimcilik, sosyalistlik ölçüsü yoktur. Yanlış yerde ölçü aranmamalıdır. Bu anlamda Önderlik büyük bir şekillenme, büyük bir gelişme, yaşamsal bir olgudur. Ulaşılmayacak bir gerçeklik değil, kesinlikle her militanın, her yurtsever ve demokratik insanın an be an yaşaması gereken bir özellikler gerçekleştirmesidir.

Şimdi herkesin önünde böyle bir deneyim, büyük bir gelişme, gelişme ve birikim var. Bunu görmek, bundan sonraki gelişmelerde de bunu örnek almak, her türlü gelişmenin bu temelde olacağını bilmek ve buna göre çalışmak gerekli. Kuşkusuz dönemin önemli özellikleri var. Yine birincil plana çıkan ve ikincil plana düşen çalışma, mücadele yöntemleri var. Bunları iyi görmemiz, doğru değerlendirmemiz, doğru bir yaklaşımla kendimizi buna göre değiştirmemiz gerekli. Her şeyden önce ideolojik mücadele içinde bulunduğumuz dönemde öne çıkıyor, birincil plana çıkıyor. Yanlış düşünceleri aşmak, her alanda ulusal demokratik mücadelemize yönelik geliştirilen saldırıları öncelikle ideolojik düzeyde, düşünce düzeyinde görmek, karşılamak, eleştirmek, mahkum etmek, kendinde aşmakla birlikte toplumda da bu düşünceleri en etkili hale getirmek için büyük bir ideolojik mücadele yürütmek zorunluluktur. Çünkü sapkınlık var. Sapkın düşüncelerle her alanda doğru devrimci düşünceye, devrimci çizgiye, gelişmekte olan ve esas plana çıkan siyasi mücadele çizgimize karşı saldırı var. Onu boşa çıkartmak, sabotaj etmek, böylece yirmibeş yıllık mücadeleyle ortaya çıkan birikimi heder etmek isteyen çevreler var. Bunu uluslararası komplo istiyor. Partiyi tasfiye edip yok etmek istiyor. Onların uzantısı biçiminde böyle sapkın anlayışlarla değişimi, dönüşümü önleyerek siyasi mücadele doğrultusunda çözüm sürecinin gelişimini boşa çıkartarak aslında bu birikimi heder etmek, tasfiye etmek gibi bir role soyunuyor. Bunları, düşünce düzeyinde görmemiz, eleştirmemiz, ne anlama geldiğini iyi idrak etmemiz, iyi anlamamız ve bütün topluma da bunu benimsetmemiz, özümsetmemiz gerekli. Böyle bir görev kuşkusuz herkesten önce gençliğe düşüyor. Özellikle öğrenci gençliğine düşüyor. Yükseköğrenim gençliği, üniversite gençliği, liseli gençlik başta olmak üzere ülke içinde, ülke dışında bu durumları kavrayan bütün gençlere tarihi sorumluluk ve görev düşüyor. Tarihi rolle yüzyüzeler, bunu görmeleri gerekiyor. Çünkü içinde bu-

“Yükseköğrenim gençliği ve liseli gençlik başta olmak üzere ülke içinde, ülke dışında gençlere tarihi sorumluluk ve görev düşüyor. Tarihi rolle yüzyüzeler, bunu görmeleri gerekiyor. Çünkü içinde bulunulan durumu en iyi onlar bilirler, onlar tahlil ederler. Göremeyen, anlayamayanlardan öncülük beklememek gerekli. Kim görüyorsa, kim iyi anlıyorsa o zaman derhal kendi kavrayışını başkalarına da mal ederek, dolayısıyla aydınlatıcı, eğitici rollerini oynamak, görevlerini yerini getirmek için harekete geçmelidir.”

lunulan durumu en iyi onlar bilirler, onlar tahlil ederler. Göremeyen, anlayamayanlardan öncülük beklememek gerekli. Kim görüyorsa, kim iyi anlıyorsa o zaman derhal kendi kavrayışını başkalarına da mal ederek, dolayısıyla aydınlatıcı, eğitici rollerini oynamak, görevlerini yerini getirmek için harekete geçmelidir. Bencil olunmamalı, beklenmemeli, görev başkasının üzerine yıkmamalı, herkes tarih ve halk karşısında yüksek bir sorumluluk duygusuyla hareket ederek görevi kendi üstüne almalı, çareyi kendinde üretmelidir.

Bu, gençliğin temel özelliklerine uygun bir yaklaşım olur. Bu temelde olup bitenleri anlamak, bunun için araştırmak, ince-

deleyi ortaya çıkarıyor. Demek ki, her mücadele kendi yerinde yürütülürse rol oynar, gelişme yaratır, anlam bulur. Onun için de kesinlikle somut koşullara uygun mücadele biçimlerini yaratabilmek, yaratıcı olmak, kalıpcı, dogmatik, hayalci olmamak çok çok önemli.

Bu açıdan Kürdistan'da savaş rolünü oynamıştır. Gerilla fazlasıyla yürütülmüştür ve rolünü büyük gelişmeler yaratarak önemli oranda oynamıştır. Kuşkusuz farklı sonuçlar da ortaya çıkabilirdi, çıkması gerekiyordu da o ayrı bir mesele, o tartışılabilir. Ama temel ulusal bilinçlenme, ulusal örgütlenme ve ulusal mücadelenin ortaya çıkartılması görevlerini başarmıştır gerilla.

lemek, tartışmak, düşünmek, büyük bir bilinç aydınlanması içinde olmak, teorik çalışma yürütmek, ulaşılan sonuçları yazılı, sözlü propagandayla topluma mal etmek, bu temelde büyük bir ideolojik mücadele yürütmek, toplum bilincini karartacak her türlü yanlış düşünce ve eğilimi bu biçimde sınırlandırmak, mahkum etmek önemli bir görev, önemli bir çalışmadır. Gençlik hareketinin önemli bir görevidir, çünkü bunu en çok aydın gençlik yapar.

Gençlik hareketi, her zaman öncü bir hareket, aydınlanma hareketidir. Bu nedenle bu olguları her şeyden önce, herkesten önce gençlik hareketi görür, görmeli. Böyle bir süreçte bu görevini, sorumluluğunu yerine getirmeli.

Yine büyük bir eylemsel, örgütsel mücadelenin yürütülmesi gereken bir süreç. Yeni eylem biçimlerinin, buna uygun yeni örgüt biçimlerinin ortaya çıkması gerekiyor. Kitle örgütlülüğü, eylemliliğinin yaratılması gerekli. Askeri eylemlilik, askeri örgütlenme yerine şimdi kitle eylemliliği, kitle örgütlenmesi geçiyor. Bunlar Kürdistan'da nasıl olacak, Türkiye'de nasıl olacak, kentlerde nasıl olacak, kasabalarda nasıl olacak, iş yerlerinde nasıl olacak, okullarda nasıl olacak? Her yerin koşullarına göre düşünülmesi, kendi somutluğu içinde araştırılarak çözüm bulunması gereken sorunlar. Fakat mutlaka bulunması gerekiyor. Birçok ülke intifadalarla en büyük devrim hareketini yürütmüyor mu? İşte Filistinliler, '67'de '73'te büyük savaşlarda yaptılar, gerilla orduları kurdular, yüz binlere ulaştı. On yıllarca savaşlar verdiler. Fakat çözümünü Filistin çocukları yaratıyor. Filistin çocuklarının taş devrimi Filistin sorununu çözen müca-

Askeri olarak iktidar yaratma, zaferi yaratmayı başaramamıştır. Bunun, kendinden kaynaklanan, dünyadan ve Türkiye'den kaynaklanan nedenleri var. Bunlar değerlendirilebilir, eleştirilebilir, eksiklik görülebilir fakat birçok ana görevin de gerçekleştirilmiş olması durumu var ki, bunu da görmek bunun üzerinde yeni yaklaşımlar, yeni mücadeleleri ortaya çıkartmak gerekli. Esas önemli olan noktalardan biri de bu. Bu temelde ortaya büyük bir birikim çıkmıştır. Bu birikimi yeni mücadele ve örgüt biçimleriyle pratikleştirmek, hayata geçirmek gerekli. Bunu sağlayacak örgüt biçimlerini, eylem biçimlerini bulmak, Kürdistan'a, Türkiye'ye özgü kitle eylemliliğini, gençlik eylemliliğini bulmak, bunu toplumun diğer kesimlerine de öncü bir biçimde maledebilmek lazım.

Gençlik hareketinin bir de bu noktada öncü rolünü hem örgütte, hem eylemde tıpkı teorik çalışma ve ideolojik mücadeledeki gibi oynaması, bütün topluma öncülük etmesi gerekiyor. Bu konuda yaratıcı olabilecek biricik öncü kuvvet gençliktir. Parti öncülüğü, partiyi de bizzat kendisi temsil ederek böyle bir yenilenme ve yeni mücadele pratiğini ortaya çıkarma görevini yerine getirebilmelidir. Kuşkusuz bunları yapabilmesi için kendisini, kendi özüne, partimizin, Önderlik çizgimizin özüne uygun örgütlemesi gerekiyor. Kendi militanlığını buna göre şekillendirmesi lazım. Gençlik örgütlenmesi, gençlik yaşamı bu anlamda çok önemli. Örgütsel yaşam çok önemli. Her türlü kariyerizmi, bireyciliği, bencilliği, özerkliği, laf dinlememeyi, birini çekememeyi, çekiştirmeyi, didiştirmeyi bir tarafa atabilmeli. Çeşitli güçler,

çeşitli çevreler dışardan gençlik içerisine böyle sapkın eğilimler ve anlayışlar sokmaya çalışıyorlar. Gençlik hareketini bu biçimde zehirlemeye çalışıyorlar.

Yine değişik siyasi akımlar, hareketler, değişik toplumsal çevreler böyle bozmaya çalışıyorlar. Gençliği kendi özünden koparmak, boşaltmak istiyorlar. Bu oyuna gelinmemeli. Unutmayalım ki, PKK bir yaşam felsefesidir, bir yaşam çizgisidir, kesinlikle başka bir şey değil. 1970'lerde PKK'yi oluşturan gençlikti, gençlik özellikleriyle şekillendi. PKK yaşamı, Önderlik yaşamı '70'lerde nasıl şekillendiyse bugün de böyle sürüyor. Diğer hareketlerden PKK'yi ayıran temel de buydu.

üst düzeyde gerçekleştiren, böylece müt-hiş bir yoldaşlık ilişkisini, ortak yaşam, yoldaşlık yaşamını yaratan, kendinden önce yoldaşını, örgütünü, partisini, halkını düşünen bir gerçekliği ortaya çıkardı. Yeni insan, PKK insanı, PKK militanı böyle oluştu ve bu tamamen gençlik özelliklerine uygundur. Bu, tamamen gençliğin özelliklerinden çıktı. PKK, gençlik özellikleriyle sosyalizmin özelliklerini birleştirerek yeni bir yaşam felsefesi, yeni bir örgütsel durum ortaya çıkardı. En zor koşullarda, büyük baskılar karşısında yenilmeyen, gelişme sağlayan bir parti, bir hareket işte böyle ortaya çıktı. PKK'nin büyük kuvveti, yenilmezliği buradadır. Başka herhangi bir kuvveti, gücü yok. Ne silahı, ne parası, ne insanı, ne de dünya da ilişkisi vardı. Hiçbir şeyi yoktu. Hala da çok fazla yoktur. Hala da büyük gücü, büyük kuvveti buradan ileri geliyor. Yenilmezliğinin, başarısının sırrı burada. Şimdi gençlik hareketi kendinde bunu oturtabilmelidir. Eğer yenileyecekse, büyük bir yenilenmeyi yaşayacaksa, bu süreçte rol oynayacaksa, bu, kesinlikle böyle bir yaşam felsefesini esas alma temelinde olacak. Örgütü, örgütsel ilişkilerini buna göre kuracak. Bu temelde kendisini şekillendirecek, dönüştürecek, o zaman bütün başarıların sahibi olacaktır. Her türlü saldırıya karşı göğüs gerebilecek, hertürlü zorluğu yenebilecek, her türlü ortamda, her türlü koşulda mücadele etmeyi bilecek ve başarı sağlayacaktır. Böylece öncü olma, öncülük görevini yerine getirme gerçekleşmiş olacaktır.

21. yüzyıla girerken yeni yüzyılın yeni gençliği böyle olmalıdır. Yeni yüzyıl, yeni gençlik, yeni gençlik örgütlenmesi, yeni gençlik yaşamı bu biçimde şekillenecektir. Yeni bir yüzyıl böyle karşılamalıyız. Böyle bir yüzyılda gençlik, yine geçmiş tarihi süreçlerde önemli dönemlere damgasını vuran gençlik hareketlerinden birisini yaratabilmelidir.

Mesela '68 Hareketi, yine '70'lerin belli dönemlerindeki gençlik hareketleri var. 2000'lerde ve yeni bir gençlik kuşağı, yeni yüzyıla damgasını vuran gençlik hareketi ortaya çıkabilmelidir. Eğer belirttiğimiz öz ve felsefeyle, ilkeler temelinde hareket edilirse o zaman en azından Kürdistan gençliği, Türkiye gençliği ile birlikte Kürt, Türk ve diğer halklardan gençlik, ortak bir eylem içerisinde yeni yüzyılın büyük yenilikler içeren, her türlü demokratizm, banşıl, bilimsel gelişme, toplumsal sorunların çözümü, her alanda toplumsal mutluluğu ilerlemeyi yaratacak bir yüzyılın geliştiricisi, yaşatıcısı, öncüsü olur.

Kürt gençliği, PKK öncülüğünde böyle bir görevi yerine getirebilir. Böyle tarihsel bir sorumlulukla yüzyüzedir. Kürt gençliği, PKK öncülüğüne, önderlik gerçeğine sıkı sıkıya sarılırsa, önderliğin yaşam ve çalışma felsefesini kendine rehber alırsa her türlü zorluğu yenecek, her türlü engeli aşacak, topluma her koşulda öncülük edecek, toplumsal mücadelede başarıdan başarıya koşacaktır. İnanc bu olmalı, buna yönelinmeli, bu tutkuyla yaşama sarılmalı, bu temelde güvenli olunmalı ve başarıdan başarıya koşulmalıdır.

Dağların kartalı ve yoldaşlık abidesi Komutan Hamza

Hamza yoldaş Botan'ın bir köyünde, orta halli bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geldi. Ortaokula kadar okuyabildi. Daha küçük yaştan başlayarak Kürt halkı üzerinde yürütülen imha ve inkar siyasetini, sömürgeciliği görerek buna karşı bir tepki içinde oldu. Düşmanın hal-kımız üzerindeki vahşi baskı ve uygulamalarını gördü, yaşadı.

Botan eyaletimizde başlayan 15 Ağustos atılımı ve gerillalaşma kısa sürede etkisini halk üzerinde gösterdi. Gerilla halkın beklentisine bir cevaptı. Gelişen gerilla mücadelesi Hamza yoldaşın da ilgisini çekmeye başlamıştı. Gerilla yaşamına ve dağlara ilgisi daha da artıyordu. O 'Kürtler varolmalı ve özgürleşmek istiyorsa yapabilen herkes gerillaya katılmalı' görüşüne inanmıştı. Gerilla o süreç için Kürt halkının tek şansı ve sorunlarına çözüm gücüydü. Ve mutlaka Hamza orada olmalıydı. O sıradan biri olamazdı. Kimlik-sizliği kabul edemezdi. O asimilasyonu kabul edemezdi. Ve özgürlük çağrısına hayır diyemezdi. Kanı kaynıyor, yüreği kıpır kıpırdı.

Her gece yattığında kendini dağlarda ve eli silahlı düşünüyor, sabahlara kadar uyuyamıyordu. Adeta gizli bir güç onu çekiyordu. Ve yavaş yavaş kendisini bulmaya başlamıştı. Uykudan artık uyanmaya başlamıştı.

O kararını vermişti. Köy yaşamı artık yetemezdi. Özgürlük için savaşmalıydı ve sonuna kadar da bu yolda ilerlemeliydi. Hamza yoldaş sonuna kadar da bu kararına bağlı kaldı.

Daha küçüklüğünden başlayarak örgütleyici ve önder olma özellikleri vardı. Çekiciydi. Çocuklar, gençler etrafına toplanıyor ve ondan birşeyler almak istiyorlardı. Kişiliği ile kendini kanıtlamıştı. Etrafında doğal olarak bir grup oluşmuştu. Dağlara yalnız başına gidemezdi. Arkadaşlarını düşmanın insafına terk edemezdi. Bu düşüncelerle

köyündeki arkadaşlarına düşüncelerini açtı. Onları da örgütleyerek '90 yılında rüyasındaki dağlara ve gerillaya kavuştu.

Ağit yoldaşın şehit düştüğü Gabar dağı Hamza arkadaş tarafından kutsal bir kabe gibi yıllarca bir üstlenme ve savaş alanı oldu. Birlikte katıldığı amcasını da kutsal Gabar tapraklarına verdi. Cesareti atikliği ve savaş tarzındaki kurnazlığıyla düşmanın korkulu rüyası oldu. '92 yılında Manga komutanlığı göreviyle düşman mevzileri üzerine gitmeye devam etti. Onun parçaladığı yalnız düşman otoritesi değişti; herşeyden önce bir kişilik dönüşümünü de sağlayarak sürekli yenileniyor ve parti ile birlikte yürümeye ve bu temelde önderlikle bütünleşmede taktikle bütünleşmede gelişmeler kaydediyordu.

Bütün enerjisini gerillalaşma ve komutanlaşma da başarılı olmak için kullanıyordu. Ve pratiğinde bunda başarılı olduğu için yoldaşları tarafından aranan, sevilen, sayılan bir komutan olmuştu. Hem kendini hem de denetimdeki yoldaşları eğitiyor ve partiyle bütünleştirmeye çalışıyordu.

Adı, soyadı: **Ziver SARIYILDIZ**
Kod adı: **Hamza**
Doğum yeri ve tarihi: **Emerina köyü-Cizre, 1965**
Mücadeleye katılım tarihi: **1990**
Şehadet tarihi ve yeri: **2 Mayıs 1998, Cudi Dağı**

'93 yılında Gabar alanında Takım komutanlığı, ardından '94 yılında da Bölük komutanlığı görevini alarak Kerboran alanına geçti. Bu alanda başarılı bir pratik yaşadı. Denetimindeki güçleri hem geliştirdi, hem korudu, hem eğitti, hem de savaştırdı. Yoldaşları Ona büyük güven duyuyordu. Onun olduğu yerde parti ve yoldaşlık vardı. Cesaret vardı, ruh vardı, askerlik vardı ve görev adamı olma vardı...

Partimizin 5. Kongresine katılarak süreci daha iyi kavramaya ve buna göre bir yönelim içine girmeye başladı. Kongreden sonra Mardin eyaletine tabur ve bölge komutanı olarak gitti. Bu eyaletimizde partiye ve halka büyük zarar verilmişti. Hamza arkadaş çalışkanlığı, dürüstlüğü ve çalışma temposuyla hem yoldaşlarına hem de halka büyük bir güven verdi. Alanın yeniden partiye açılmasında önemli bir rol oynadı.

'95 yılında TC ordu güçleri ile Habızbına alanında çok şiddetli bir çatışmaya girdi. Karşı taraf Hamza arkadaşın çatışmada olduğunu bildiği için ve var gücüyle yönelerek arkadaşları çembere alıyor. Hamza arkadaş ve yanındaki bir takımlık güç çok şiddetli bir çatışmaya girer. Tarihi bir diriniş gerçekleşmektedir. Düşman kayıp üstüne kayıp vermesine rağmen mutlaka sonuç almak istiyor. -Daha sonra bu çatışmada Mardin asayiş bölge komutanının öldürüldüğü düşman tarafından açıklandı- Arkadaşların cephanesi artık azalmıştır. Hamza arkadaş yaralanır. Cephanesi bittiği için tabanca ile çatışmaya başlar.

Kurtuluş imkanı yok gibidir. Çatışma içinde eyalet komutanı ile cihazla ilişki kurar. Şöyle der: *"Şu anda çemberdeyiz, cephanemiz kalmadı, kurtulma şansımız hiç yok. Çemberi yarmaya çalışacağız ancak zordur. Bundan sonra bağlantımız belki olmaya bilir. Tüm yoldaşlara başarılar diliyorum."*

Bu görüşmeden sonra cihazı ve üzerlerindeki örgütsel malzemeleri imha ederler. Yaralı olduğu için diğer arkadaşların gitmelerini ister. Kendisi orada kalarak onlara yük olmak istememektedir. Ancak arkadaşlar

bunu kabul etmez ve kendileriyle birlikte götürürler. Daha sonra uygun bir yere bırakılır. Düşman televizyon ve radyoları Hamza yoldaşın şehadet haberini verir. Arkadaşların inancı da böyledir. Bu yüzden Hamza arkadaşın anısına askeri tören düzenlenir. Ama Hamza arkadaş, kendisi için yapılan bu askeri törene uzun ve sıkıntılı bir yürüyüşten sonra yetişir. Elbette O ölümsüzdür. Gelişi bütün yapıyı sevince boğmuştur.

'96 yılında kendi önerisi ile Parti Merkez okuluna gelir. O artık parti içinde bir sembol olur. Kahramanlık ve cesaret sembolüdür. Burada belli bir yoğunlaşma ve eğitim sonrasında tekrar ülke sahasına yönelir. Gittiği yer yine Botan'dır.

Cudi alanında Bölge komutanlığı görevini yapar. 1997-98 kışında yapısını eğiterek sürece katma çabası içindedir. Akademiden ve Önderlikten aldıklarını yoldaşları ile paylaşır. Denetiminde bulunan yeni yapı içinde partileşmeyi savaş ruhunu, cesareti, kararlılığı geliştirir. Kişiliği, ataklığı, canlılığı ve yoldaş sevgisi ile dolu olmasıyla herkesi partiye bağlamayı başarmıştır.

Hamza yoldaş bir irade savaşıdır. Yıllarca aç kalmış, açık kalmış ve ölümlerle burun buruna gelmiştir. Ama o hiç yılmamıştır. Mücadele azmini ve kararlılığını korumuştur. Doğal bir asker, komutan ve öncü olmuştur. En zor koşullarda çözümler bulmuş ve yaratıcı olmuştur.

'98 yılı baharında destan yazmaya kararlıdır. Taktiği ve tarzı yakalama iddiasındadır. Yaşamını buna adamıştır. Başarmaya ve pratikleştirmeye girer. O tam bir pratik adamdır. Az konuşur, ancak konuştuğunu yapar. Deyim yerindeyse sözünün eridir.

30 Nisan 1998 günü düşman Cudi alanında çok kapsamlı bir operasyon geliştirir. Onbinlerce asker, küçükcük bir coğrafya parçasına ve bir tabur gerillaya karşı saldırıya geçer.

Cudi dağının dorukları tam bir savaş alanıdır. Safine, Mıla Berme, Seç-

la ve Kox; havan, kleş, BKC, B-7 sesleriyle inlemektedir. Kobralar bir orayı bir vurmakta, Skorsky helikopterleri beşer beşer indirme yapmaktadırlar. Ancak komutan Hamza'nın taburu iyi mevzilenmiş ve iyi savaşılmaktadır. Düşman adım atamaz. Adım attığı yerde ölüsünü bırakır. Çatışma gün boyu sürer. Cihat ve Nudem yoldaşlar şehit düşer. Ancak düşmanın kaybı bunun on katıdır.

Hamza yoldaş çatışma boyunca bir maestro gibi savaşı yönetir. Çatışma içinde soğukkanlılığı ve kararlılığıyla yoldaşlarına ruh ve cesaret verir.

*"Dostlarım var benim
Yaşama gücü veren bana
Toprağa kök salmamı sağlayan
Hisediyorum sizi dostalarım
Olmasa da yüzünüz
Saklasanız da benden
Birlikte olmayacak mıyız?
Söz verdiğimiz gün
Sonsuz ve törensel
Ağaçsız bir orman gibi"*

Geceyle birlikte tabur takımlara bölünerek manevralar yapar. Hamza yoldaş da bir takım ile birlikte hareket eder ve üstünde savaştığı coğrafyayı tanımamaktadır. Düşman termallerle yerlerini tespit etmeye çalışır. Ancak yerlerini tam belirleyemezler. Bu bölgeyi iyi tanıyan çeteler izlerini bulur ve düşmanı üzerlerine getirir. Artık çatışmaktan başka çare yoktur. Bunun sonucunda ilk vuruşu arkadaşlar yapar ve bir çok asker ölür. Ancak üzerinde savaştıkları arazi çatışmaya uygun değildir. Türk ordusu tekinğin gücüyle, çatışma bulunan yoldaşlara karşı bir çok ağır silah kullanırlar ve bunun sonucunda Hamza yoldaş ve yanındaki 10 arkadaş 2 Mayıs 1998 günü şehade- te ulaşarak ölümsüzleşirler.

Yanında şehit düşen yoldaşlar her-biri bir cihan parçasıdır. Şehit Hamza'nın öğrencileridir. Düşman onlardan ihanet beklemiştir. Ancak onlar Cudi doruklarına direniş bayrağını dikmekte asla tereddüt etmemişlerdir.

Hamza, Sıpan, Partizan, Amed, Merwan, Hamza, Beritan, Ayten, Şevin ve Agiri yoldaşların yaşamları, mücadele ve direnişleri her Kürt insanı için esas alınması gereken bir örnektir. İçinde asla tereddüt ve kararsızlık yoktur. Önderliğe, partiye şehitlere, yoldaşlara ve halka sarsılmaz bir inanç bağlılık vardır. Onlar şehadetleriyle ölümsüzleştiler.

Bugün Cudi'nin dağında, taşında, suyunda bu arkadaşlar vardır. Her karışında ağacında, taşında bize mücadele dersleri vermektedirler. Onların anısıyla öğretilerle geleceği mutlaka kazanmalıyız. Bunları unutanlar insanlığa sırt çevirmiş ve lanetlidir.

Hamza yoldaş bir mücadele kişiliği, olması ile sürekli yolumuzu aydınlatacaktır.

Hamza arkadaş 6. Kongre'de Parti Merkezi Onursal üyeliğine seçilmiştir. O bir ölümsüzdür. Onu temsil etme ve yaşatma görevimiz vardır. Onun ruhu ve partiyle bütünleşen özellikleri yaşamaktadır. Ve son nefesimize kadar da yaşatacağız. Bu şehit Hamzalara ve diğerlerine sözümüzdür.

Mücadele arkadaşları

Aynı çatışmada şehit düşen Mardin'li Hamza yoldaş

Adı, soyadı: İdris DEMİROĞLU
Kod adı: Deyndar
Doğum yeri ve tarihi: Belat (Dutluca) köyü-Çukurca, 1979
Mücadeleye katılım tarihi: 1993
Şehadet tarihi ve yeri: 4 Haziran 1998, Deryê Bala-Garê

Güzel insanı bulmak ve yaratmak kolay değildir. Güzel insan çok az gelir dünyaya. Fiziki olarak aramızdan ayrılışları kolay olsa da güzelleşmek isteyenler varoldukça yüreklerde uzun süre yaşarlar. Deyndar arkadaş da bu güzel insanlardan biriydi ve fiziki olarak aramızdan ayrıldı sıcak bir Haziran gününde.

Deyndar arkadaş '79 yılında Çukurca'nın Belat (Dutluca) köyünde, fakir bir ailenin çocuğu olarak dünyaya geliyor. Ailenin hemen her işine koşturan, kenisini ailesi karşısında sorumlu gören Deyndar arkadaş okuduğu yatılı okul bırakıp bir lokantada işe başlıyor. Eğitim gördüğü yatılı okul asimilasyon politikasının en çok işlendiği, insanın kültüründen, dilinden, türkülerinden hızla uzaklaştırdığı bir okuldu. Zindan olarak belirlendiği okulu terkedip, özgür olmanın zorunluluğunu seziyordu. Aynı yıllarda bölgede gelişen gerilla hareketliliği Deyndar arkadaş da etkilemiş, ailesine öncülük etmek için arkadaşlara milislik yapmaya başlamıştı. Bir yıla yakın milislik yaptıktan sonra '93'te kendi istemiyle fiili olarak partiye katıldı.

Savaşın yoğun olduğu '94-95 yıllarında Botan'da kalarak savaş tecrübesini ve zor koşullarda direnerek yaşamasını öğrendi. Düşmana saldırmanın sevincini de, acısını da tatmıştı. Saldırlara giderken üç kez

Bir güzel insan: Deyndar

Soldan birinci şehit Deyndar

yaralanmıştı. Zavite eyleminden, Çiyayê Reşkê'den kurtulan dört arkadaştan biriydi. Botan, Metina, Zap ve Gare alanlarında bulundu. En son gittiği Darye Bala eyleminde 4 Haziran 1998'de şehit düşerek halkın yüreğine yerleşti.

Gerillada kaldığı beş yıl boyunca savaşta hep ön saflarda yer aldı. İçindeki saldırı ruhu çocukluğunda tanık olduğu ve Hakkari çöplüklerinde yiyecek arayan çocukların intikamı alma isteminden geliyordu. Düşmanın üstüne giderken gösterdiği cesaret ve hassasiyet onun sa-

vaş konusundaki derin yoğunlaşmasından kaynaklanıyordu. Gelişen süreçle beraber ideolojik yönden eksikliğini görüyor ve bu konuda kendine yükleniyor, partiyi, Önderliği tanımının zorunluluğunu hissediyordu. Deyndar arkadaş elinde kitapla görmeye tüm arkadaşlar almıştı. Yaşamdaki ciddiyeti, savaşı ve partiyi içten yaşama hissinden kaynaklanıyor, olgunlaştırıyordu günden güne.

Dili, türküsü, halayı yasaklanan bir ülkenin çocuğu olarak bunun acısını yıllarca yaşadığı için “En

büyük hayalim saz çalıp türkü söylemek özgür bir ülkede. Aşığı olmak istiyorum Kürdistan'ın” diyerek özüne olan özlemini dile getiriyordu. Bir eylem öncesi çekilen dilan, gerillanın savaşa giderkenki coşkusunu ve yaşamı yeniden üretme istemini gösterir. Büyük bir titizlikle dilana dururken herkesi bu coşkusuna davet ediyordu Deyndar arkadaş. Bir tek kişi kalmamalıydı geride. Deyndar arkadaş çektiği son dilanda yoldaşının gözlerinin içine baka baka söylediği sevdâ türkülerıyla gitti mevziye. Son kez

arkasına dönüp el salladı “yine geleceğim” sözünü verdi, Deyndar arkadaş on dokuzunda kaldı, hep öyle anılacak.

Bu tarih nice kahramanlar yarattı. Bazıları sessiz bir akıntı gibi önümüzden akıp giderken, bazıları da coşkun akan dereler gibi kayalara çarpa çarpa gittiler. Kimi bir kış sabahı, kimi bir Haziran akşamı, kimi belli olmayan gün ve saatte. Ama gidenler tarihe maloldu. Ve arındakiler de çağırdılar çekilen dilana. Evet Deyndar arkadaş da yaşamının en güzel yazında ayrıldı. “Ben halkıma borçluyum. Bu nedenle aldım Deyndar ismini” diyerek, isminin gereklerinin bilincinde hareket ederdi. Coşkuluydu, en umutsuz anlarda umudu yitirmeyendi. Özlem doluydu. Toprağa olan özlemi çekmişti onu dağlara. Bir militan olarak kendine başka alternatif tanımayandı.

Yaşama ve savaşa olan inancı Onu düşmanın üstüne üstüne götürdü. Onbinleri uğurlarken ülkemizin engin dağlarında, doğacak günle beraber yeni onbinlere “Merhaba” diyeceğiz. Ta ki yaşamın adı olana dek.

Evet yoldaş, bir şairin dediği gibi “Haziran'da ölmek zor” ama o ölüme alışmak daha da zor.

“Sana öyle bir şey vereyim ki içinde sevgi, içinde özlem ve içinde umut olsun Yataarken yoldaşın derin uykuya üstünde gezdiğin toprak vatan olsun, sevdâ olsun, yar olsun Büyüyen yüreğin Piriz olsun, Deyndar olsun”

Mücadele arkadaşları

Adı, soyadı: Ahmet AKDOĞAN

Kod adı: Cîgerxwîn

Doğum yeri ve tarihi: Perwari, 1974

Mücadeleye katılım tarihi: 1994

Şehadet tarihi: 17 Haziran 1999,

Deştika Çiya-Haftanın

hasretiyle bir an bile tetikte eller titremedi. Çünkü zaten sömürgecilik Kürdistan topraklarında onur bırakmamıştı. En büyük onur mücadele etmek ve yurtsever olmaktı. Bedelsiz özgürlük yaratılamaz hiçbir halkın tarihinde bu yoktur. Emek, çaba ve özveri olmadan hiçbir şeye ulaşılamaz. Zaten hak verilmez, alınır.

İşte Heval Cîgerxwîn'da bu bedellerden biriydi. O, Kürdistan'ın ne ilk ne de son şehidiydi. Toprağa düşen onbinlerce özge yürekten sadece bir tanesiydi. Siirt'in Perwari ilçesinde bir köyde doğmuştu. Köy yaşamında belirli bir süre kaldıktan sonra Metropol (Antep) de de bulundu. Özel savaşın gelişimine tepkileri giderek olgunlaştı. Yurtsever özellikleri daha küçük yaşlardan itibaren gelişkindi. Bu yüzden kardeşi Zindan gibi O da ordu saflarına katılma kararı aldı. '94'te Parti Önderliği sahasına gelip eğitimden geçti ve sonra ülkeye yöneldi. Bu sahadan geçme ve Parti Önderliği'ni görme şansı her gerillanın en büyük

istemiydi. Büyük Önderlerini, O ulaşılmaz insanı görmek, Onun yanında bulunmak, aynı nefesi solumak sanki bir rüyaydı. Onun yanında eğitimini aldı. Ve bağlılık yemini etti. Şimdi sıra sözün pratiğe kavuşturulmasındaydı.

Ülkede Zağros, Kele Reş, Başkale, Hakkari, Haftanın'de bulundu. Yaşamda uyumlu fedakar, savaşta ise cesaretli ve hep en önderliydi. Uzun bir zaman Botan ve Behdinan'ın çeşitli alanlarında pratik savaş faaliyetlerine cesaretle katıldı. Bir çok eylem ve çatışmaya girdi, ölüme en yakın olan noktalara geldi. Yaşam ile ölüm arasındaki o ince çizgiye yaşayarak tanık oldu. Ve olgunlaştı. Artık O ülkesinin savunmasında rol alan deneyimli bir gerilla ve daha sonra gerilla komutanıydı.

Ulusal kurtuluş mücadelemiz zaferin arifesini yaşadığı bu süreçlerde emperyalizm ve onun işbirlikçileri partimizin bu gelişiminden iyice paniğe kapılmıştı. Bunun sonucunda 1998 9 Ekim'inde geliştirilen uluslararası bir komployla bu süreci durdurmak istedi. Ve ardından 15 Şubat '99'da bu komployu doruk noktasına ulaştırarak Parti Önderliği'mizi Türkiye'ye teslim ettiler. Bu gelişmeler bütün gerilla güçlerini ve halkı kalbinden vurmuştu. Cîgerxwîn arkadaşta diğer gerilla yoldaşları gibi intikam ateşiyle yanıp kavruluyordu.

Yaşanan bu trajediye karşılık, egemenlerin beklentilerinin tersine

sürece cevap olmada, bağlılığı ispatlamada, tarihi ve güncel sorumluluk gereği, vuruş herzamankinden daha net ve keskin olmalıydı. Bu aynı zamanda tarihi bir görevdi de. Gerilla devrimci şiddetiyle bu süreçte geriktiği gibi katılmalı kendini ispatlamalıydı. Bu duygular her gerilla birliğinde dorukta iken Şehit Ekrem Birliğinde de yaşanılanlar bunlardı ve Tarih 16 Haziran'ı gösterdiğinde herkes tam kadro verilecek görevler için ayaktaydı. Keşif, planlama herşey hazırды. İçtima ile yapı bir kez daha “*Bi can, bi xwîn, em bi terane ey Serok!*” sloganını attı. Birkez daha söz verildi Başkan Apo'ya ve yola çıkıldı. Eylem ihanetçilere, işbirlikçilere hakkettikleri cevabı vermeyi kapsıyordu. O gecenin sabahında saat 6.30'u gösterirken ilk kurşun patladı. Cîgerxwîn Heval pusu grubundaydı ve yine en öndeydi. Herşey hazırды. Yapılması gereken sadece düşmanı iyi takip edip, ona göre hareket etmektir. Eylem başladığında vurulan peşmergenin üzerine gidip silah kaldıran Heval Cîgerxwîn açılan ateş sunucu vurulur. Hiç tereddüt etmeden büyük bir kararlılık, cesaret ve Apocu Ruh'la saldırıya katılmış ve şehadete ulaşmıştı.

Her ne kadar yaşam, ölüme gebe kasada, özgürlük tutkusu ve inancıyla yapılması gereken yapılmıştı.

Mücadele arkadaşları

Öncesinin “*ölü Canlar diyarı*” Kürdistan bugün, 21.yy'ın arifesinde “*Kahramanlar Diyarına*” dönüştü. Bu defa tarih egemenlerin elleriyle değil, mürekkeple değil, kanla yazıldı. Tarih yazıcıları olan PKK gerillaları Kürdistan'da sevgiyi yaratmanın eylemcileriydiler.

N e kadar ilginç değil mi?” He-men arkasından gelmekte olan kadın gerillaya seslendi. “İlginç olan nedir?” Hızla başka bir soru ile cevap aldı. “Görmüyor musun?” “Neyi?” Öfkelenmişti. Nasıl göremezdi. “Neyi olacak. Şu tırmanmakta ol-duğumuz kayalıklara baksana; ne ka-dar düzenli, ne kadar orantılı. Sanki bi-rileri cetvel ile ölçüp çizmiş bu basa-makları.”

Diğer gerilla tırmanmaya ara verdi. Terden sırlıklam olmuştu. Omzunda taşımakta olduğu on kilo ağırlığındaki BKC silahını yere indirdi. Sarya bir basamakta oturmuş onu izliyordu. Ya-nına gitti. Onun gibi yapıp oturdu. Ve ayaklarını aşağıya doğru boşluğa bı-raktı. Tırmanmakta oldukları ve daha tırmanmaları gereken kayalıkları izle-meye koyuldular.

Gizemli bir şeyler vardı bu basa-maklarda. Vadinin en alt bölümünden başlıyor, en yukarıya, boğaza kadar basamak basamak çıkılıyordu. Her ba-samak özenle kesilmiş ve yerleştiril-miş büyük kayalardan oluşuyordu. Ba-samakların büyüklüğü ve genişliği bir buçuk metreye ulaşırken, uzunluğu yaklaşık beşyüz metre idi. Her basa-makta daha sonradan ya-pıldığı belli olan ufak ba-samaklar bulunuyordu. Sonradan yapıldığı bariz şekilde anlaşılan bu basa-makları gerillalar yapmıştı. Ama diğerlerini kim yap-mıştı ve neden yapmıştı?

Bunları düşündü ve dü-şündüklerini yanındakine anlattı.

“Güneş daha fazla yük-selmeden boğaza ulaşalım, yoksa sıcaktan mahvolacağız” dedi di-ğer gerilla ve ayağa kalktı. BKC’sini yi-ne omzuna yerleştirdi. Ve tırmanmaya başladı.

Sarya onu takip etti. “Keşke basamakları saysaydım, aca-ba kaç basamak vardı” diye geçirdi ak-lından.

Yolun yarısını tırmanmışlardı. Tek-rar en alta inip saymaya başlamak pek akıl karı değildi doğrusu. Bir daha bura-dan geçersemler mutlaka sayacağım diye karar verdi.

Boğaz yaklaştıkça güneş de iyice yükseliyordu. Sarı saçlarını o sabah Avaşın’ın buz gibi sularında yıkamıştı. Ve güzelce örmüştü. Kadın gerillalar arasında yeni bir örgü biçimi geliştiri-mişti. Genelde at kuyruğu biçimi örülen saçlara yeni bir tarz eklemişti. Saçlarını başının her iki tarafında alnına yakın yerlerden başlayarak önden arkaya doğ-ru örüyor, daha sonra bu iki örgüyü en arkada birleştirip tek örgü haline getiriyordu. Bu şekilde başının etrafında ör-güden yapılmış bir çember oluşuyordu. Mitolojik çağlardaki tanrıçaların başla-rına taktıkları, zeytin dallarından yapılmış taçlara benziyordu.

Bu nedenle, “bu da Romalı gerilla mı oluyor” diye erkek gerillaların takıl-malarına neden olmuştu.

Bu saç modeli kadın gerillalar ara-sında hızla yayılmıştı. Buna çok seviniyordu. Beğenilen bir şey yapmış olmak kendisini memnun ediyordu.

Bu düşünceler içinde tırmanmaya devam etti. Hava iyice ısınmıştı. Alın-nın her iki yanından terler akıyordu. Ter damlaları yanaklarından süzülüp gömle-ğine damlıyordu. Bu yaz epey sıcaklar-da yürümüştü. Kızgın güneş altında eyep terlemişti. Birkaç hafta sonra kış başlayacak, yağmurlar karlar yağacaktı. Şimdi yakındığı sıcakları ileride arayacaktı.

“Ne garip” dedi kendi kendine. Ger-illa yaşamında öğrendiği şeylerden biri

şuydu:

“Her şeyin aşırısı çekilmezdir. Sıca-ğın da, soğğun da, yağmurun da, güne-şin de...”

Boğaza ulaşmaya az bir mesafe kal-

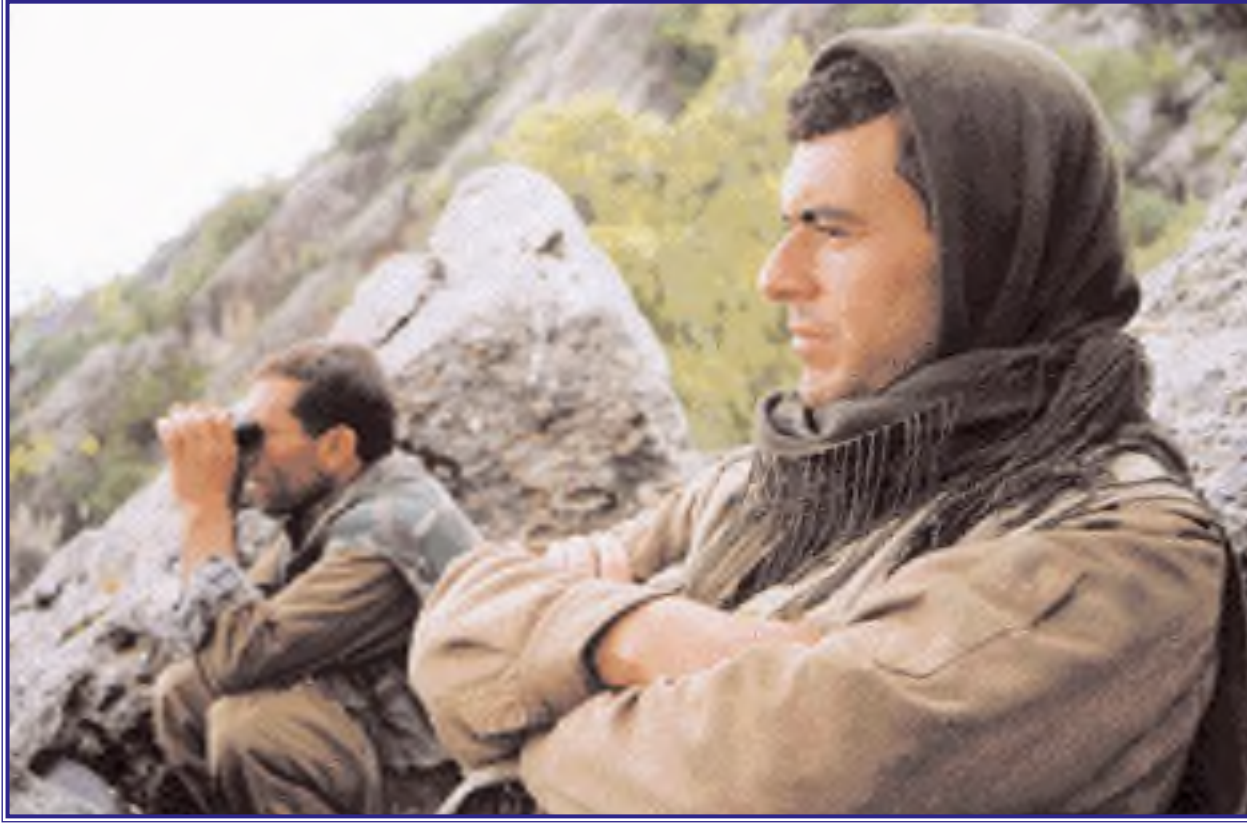
yeleri ve bir miktar tuz, şeker, ekmek.

Hepsini taşıyabiliyordu.

Dağlardaki yaşamı kazanmayı başar-mıştı. Bunu sadece fiziki anlamda değil, ruhen de kazanmıştı. Bu yaşamın bir

dınlar zarif, nazik varlıklardı. Nasıl olur da soğuk, ölüm kusan silahlar ile bir olabilirdi. İki zıt varlık nasıl biraraya gelebilirdi.

Zamanla bu düşüncesi de değişmişti,

Ölüme değil, yarım kalan hayallerine üzüldü

Halil Uysal

mişti ki ara verdiler. Sırt çantalarına yaslanarak oturdular. Ne kadar çok ba-samak çıkmışlardı. Basamaklar yukarı-dan daha farklı görünüyordu.

Gerillaları düşündü. Ne kadar zengin bir karışımın içine girmişti. Toplumun her kesiminden, her sınıfından insanı bir arada bulmak güzel bir his veriyordu in-sana.

39 yaşındaki Sinan ile 14 yaşındaki Necmi’yi hatırladı. Nasıl da hararetili hararetili tartışıyorlardı geçen gün. Avukat Cemal ile okuma yazma bilmeyen Şiar birlikte erzak almaya gelmişlerdi lojistiğe. Onları orada görmüşlerdi. Ne kadar uyumluydular. Leyla nişanlan-mıştı ve eşiyle birlikte katılmıştı gerilla saflarına. Şimdi eşi Erzurum eyaletin-deydi. Sosyalist Hamza’nın bir oğlunun askere gittiğini ve tankçı olduğunu öğ-renince çok şaşırılmıştı.

Yol boyunca bunlara benzer daha birçok olayı geçirdi aklından. Hepsinin ilginç yaşam öyküleri vardı. Bunlar bir romanın konusudur diye düşündü. Bir gün mutlaka yazacaktı bu insanları.

Ya kendisi. Kendisi nerelerden gelip bu dağlara ulaşmıştı. İşte, o da bunu se-viyordu. Herkes bir şeyleri bırakmış, bi-rilerinden ayrılmış ve dağlarda buluş-muştu.

Bir ara pek yorgun olmadığını far-ketti. Oysa iki saatlik bir süredir tırma-nıyorlardı. Gerillaya ilk geldiği günler ne kadar zorlanmıştı. Tepeleri tırman-mak ona ölüm gibi geliyordu o zaman-lar. Dizleri dayanmıyor bacakları kaldı-ramıyordu.

Zamanla nasıl değişmişti. Şimdi ne kadar güçlendiğinin farkına vardı. Dağ-lar güçlendirmişti onu.

Çantası eşya doluydu. Gece örtün-mek için bir kefiye, yağmurdan korun-mak için bir yağmurluk, ileriki çalışma-lar için bir fotoğraf makinesi ve fotoğraf pozları, üç adet not defteri -biri büyük boy-, dört adet tükenmez kalem -biri si-yah-, Murathan Mungan’ın Cenk Hika-

yerlerinden tuttuğunu hissediyordu. İçinden bir şeyler onun aslında buraya ait olduğunu söylüyordu. Sanki yüzlerce yıldır buralarda yaşamıştı. Bu dağlarda doğmuş, bu dağlarda büyümüştü. Özüne dönmüştü. Kendini bulmuştu. Yüzlerce yıldır aradığı kendini bulmuştu.

Ve şimdi bunun mutluluğunu yaşı-yordu.

Kazandığı başka bir şey daha vardı: Güzel bir fiziğe sahip olmuştu. Gerilla yaşamına gelesi şunun şurasında ne ol-muştu ki, yine de sivil yaşamında gün-lerce uğraştığı fazla kilolarından bir çırpıda kurtulmuştu. Bunun yanında müthiş bir esnekliğe kavuşmuştu. Şimdi belini daha iyi hareket ettirebiliyordu.

Son olarak gerillanın 8 Mart Dünya Kadınlar Günü vesilesiyle yaptıkları kutlamada bir oyunda dansetmiş ve far-kı görmüştü.

Dağların güzelleştirdiğine şimdi biz-zat şahit olmuştu.

Önünde yürüyen gerillanın yavaşla-dığını farkettiler. Ağır ağır yürüyordu, yo-rulduğunu anladı. BKC taşımak kolay iş değildi. BKC kalaşnikofa oranla daha ağır bir silahtı, ama daha etkiliydi. Hem daha seri ateş ediyor, hem daha uzun menzilliydi.

BKC’yi bana ver, diye seslendi. He-men ardından elini atıp BKC’yi yakala-dı. Diğer gerilla “yok olmaz” dediyse de Sarya ısrarlıydı ve BKC’yi omuzladı.

Güzel bir duyuydu bu. Yoldaşlık duygusu. Ona göre bu, ancak dağlarda anlaşılabilirdi. Yoldaşından başka kim-senin olmadığı yerde daha iyi hissedili-yordu yoldaşlık duygusu.

Beraber yaşamak, beraber yapmak, her şeyi birlikte paylaşmak çok anlam-lıydı.

Bir çeyrek saat BKC’yi taşıdı. Diğer gerilla dinlenmişti. Döndü BKC’sini ge-ri aldı. Sarya “daha taşıyabilirim” de-diye de diğeri dinlemedi.

İlk başlarda oldukça geripsemişti bir kadının silah taşımaması. Ona göre ka-

silah kadına çok yakışıyordu. Silah ka-dını güzelleştiriyor, kadınsa silaha bir anlam katıyordu. Bu iki zıt varlık sanki biraraya geldiklerinde asıl amaçlarına ulaşıyorlardı.

Böylece kadını daha iyi tanıdı. Aslın-da kendini daha iyi tanıdı. Nasıl kadın olunabilirdi? Bunu da dağlarda öğrendi. Tam anlamıyla somut bir formülü yoktu bunun. Anlıyordu, ama anlatamıyordu. Öğrendiği şeyin doğru olduğuna inanı-yor ve bunu hissediyordu.

Susuzluk kendini iyice hissettirdi. Ancak boğazın öbür tarafında bir çeşme vardı. Oraya kadar su bulamayacaklar-dı.

Birden çantasındaki ufak matara aklı-na geldi. En son Avaşın’ın suyu ile dol-durmuştu ve hiç kullanmamıştı. Hemen durdu. Sırt çantasını indirdi. Matarayı çıkardı. Matarası su doluydu. Diğerlerine seslendi. Matarayı gösterdi.

“Evet yanlış görmediniz, su!”

“Şimdi size su ikram edeceğim” mu-zip bir çocuğun gülümsemesi kaplamıştı yüzünü. Önce arkadaşlarına ikram etti. Altı gerilla bir matara suyu yudum yu-dum paylaştılar. Matarası şimdi bomboş-tu. Tekrar çantasına koydu ve tırman-maya başladılar.

Bu matarayı ona Kameraman Halil vermişti. Ayda yılda bir işe yaramıştı.

Günlerce onu beklemişlerdi, ama gel-memişti. Sözde birlikte karar vermişler-di. Doğu hattına geçip savaşı görüntüle-yecekler, gazetelere, televizyonlara sava-şa ilişkin haberler geçeceklerdi. Ama Halil’in son anda kamerası bozulduğu için geride kalmıştı. Kamerayı tamir et-tirdikten sonra arkadan gelen gruplara katılacak ve ona yetişecekti.

Ama hala yetişmemişti. Her gelen grup ise ‘ha geldi, ha gelecek’ diye onu beklemişlerdi. Ama gelmemişti.

“Olsun o olmadan da çalışabileceği-mizi göreceksin. Gidip bir kamera bulaca-ğız, fotoğraflar çekip, röportajlar yapa-cağız. Savaşın en şiddetli yerlerine ula-

şacağız ve savaşın ile konuşacağız” diye ona sitem etti.

Ama yine de;

“Belki de arkadaş gruplarıdır gelip bize yetişir” diye geçirdi aklından.

Bu düşünceler içindeyken son bir-kaç basamağı da aşıp düzlüğe ulaştı-lar. Artık tırmanma sona ermişti. Ön-lerinde beşyüz metre kadar bir düzlük vardı. Düzlük diz boyu sarı otlar ile kaplanmıştı. Düzlüğün sağ ve solunda kayalıklar bulunuyordu. En uç nokta-sında o ağaçlara ulaşacaklardı.

Boğazda kısa bir ara verdiler. Ter-lerini silip nefeslendiler ve sıraya gi-rip düzlüğe yürüdüler. Kuru otlar ayaklarının altında çıtırdıyordu.

Sarya önden üçüncü sırada yürü-yordu. Düzlüğün tam orta yerine ulaş-mışlardı ki, bir anda onlarca silah sesi duyuldu. Ne olduğunu anlayamadılar. Gerillalardan biri “pusu” diye bağır-dı. Düzlüğün karşı ve yan tarafından mermiler yağıyordu üzerlerine.

İlk defa pusuya düşüyordu. Önün-deki iki gerillanın vurulduğunu gördü. Yere düştüler. Arkasında bir “ahh!” sesi geldi. Geriye bakma zamanı bula-madan dizlerine mermiler saplandı. Müthiş bir acı hissettiler. Diz çöktü. Gökyüzü ve toprağın yer değiştirdi-ğini gördü. Yanıbaşında birkaç el bom-

basının patlaması-nı duydu. Sol eli-nin bütün parmak-ları kırılmıştı ve göğsünden kanlar akıyordu.

Ölümü böyle beklememişti. Da-ha yapacağı, yap-mak istediği çok şey vardı. Daha ya-zacağı yazılar, ya-pacağı danslar, çe-

keceği fotoğraflar, konuşacağı insanlar, göreceği yerler, tırmanacağı tepeler, kok-layacağı çiçekler, dinleyeceği kuşlar var-dı.

Ölüme değil, yarım kalan hayalleri-ne üzüldü.

Saç örgüleri henüz bozulmamıştı. Başını toprağa yasladı. Toprak sımsı-caktı. Toprağın kokusunu derince solu-du. Usulca gözlerini yumdu.

Ellerinde silahlar ile ağaçların ara-sındakiler çıkıp geldiler, Sarya’nın kanlı bedeni üzerinde durdu biri. Kadın olma-sı onu daha da öfkelen-dirdi. Silahını ce-nazeye çevirdi. Bütün mermilerini Sar-ya’nın göğüsüne boşalttı. Sarya artık acıyı hissetmiyordu.

Çantasını, fotoğraf makinesini, poz-larını, not defterini, kefiyesini, yağmur-luğunu ve Murathan Mungan’ın Cenk Hikayeleri’ni ateşe verdiler.

Son birkaç basamağı geçip düzlüğe ulaştı. Karşındaki kayalıklara ve her iki yanındaki ağaçlara baktı. Düzlüğün orta yerine doğru ilerledi. Tam ortaya ula-şınca durdu. Kendi etrafında bir kez döndü. Kimse ateş etmedi. Kimse el bombası kullanmadı. Oysa burada vu-rulmalıydı.

Oysa şimdi Sarya’nın vurulduğu o düzlükteydi. Hem de tam orta yerinde-ydi. Ama vurulmamıştı. Bu defasında pu-su yoktu.

Kahretti.

“Neden o, neden o vuruldu” diye ge-çirdi aklından.

Olduğu yerde oturdu. Arkadan gelen gerillaları bekledi. Birkaç dakika sonra gerillalara ulaştılar.

Ve geçtiler.

Ayağa kalktı.

Kamera ve fotoğraf makinesinin bu-lunduğu çantasını sırtladı. Gerillaların arkasından yürümeye devam etti.

“Ona yetişmedim” diye söylendi kendi kendine.

Eylül 98
Miros